

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

30 uncu Birleşim 13 . 12 . 2000 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	153
II. - GELEN KÂĞITLAR	154
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	155
<i>A) TEZKERELER VE ÖNERGELER</i>	155
1. - Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/836) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/255)	155
IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	155
1. - 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740. 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555)	155:286
<i>A) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI</i>	155:216,216:217
1.- Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	155:216,216:217
2.- Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	155:216,217

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	156:216,217:219
1. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi	156:216,217:218
2. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	156:216,219:220
C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	156:216,219:220
1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi	156:216,219
2. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	156:216,220
D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	156:216,220:222
1. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi	156:216,220:221
2. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	156:216,221:222
E) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	222:282,282:283
1. - Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	222:282,282
2. - Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	222:282,282:283
F) DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	222:282,283:284
1. - Denizcilik Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	222:282,283
2. - Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	222:282,283:284
G) DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	222:282,284:285
1. - Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi	222:282,284
2. - Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	222:282,284:285
H) GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	222:282,285:286
1. - Gümrük Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	222:282,285
2. - Gümrük Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	222:282,285:286
V. - SORULAR VE CEVAPLAR	287
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	287
1. - Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, Çanakkale-Gelibolu-Burhanlı Koyundaki deniz trafiğine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun cevabı (7/2868)	287:290

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak dört oturum yaptı.

Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında,

Medenî ve Siyasî Haklar Konusunda Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair;

Kanun Tasarılarının yeniden incelenmek üzere geri gönderilmelerine ilişkin Başbakanlık tezkereleri okundu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonunda bulunan tasarıların geri verildiği bildirildi.

2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarılarının (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) görüşmelerine devam olunarak;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

Cumhurbaşkanlığı,

Sayıştay Başkanlığı,

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı,

Başbakanlık,

Hazine Müsteşarlığı,

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü,

2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarıları kabul edildi.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda boş bulunan ve FP Grubuna düşen bir üyelğe Kahramanmaraş Milletvekili Ali Sezal, Grubunca aday gösterilerek seçildi.

Alınan karar gereğince, 13 Aralık 2000 Çarşamba günü saat 11.00'te toplanmak üzere, birleşime 22.20'de son verildi.

Ali İhssoy

Başkanvekili

Burhan Orhan

Bursa

Kâtip Üye

Sebahattin Karakelle

Erzincan

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**13.12.2000 ÇARŞAMBA****Yazılı Soru Önergeleri**

1. - Hatay Milletvekili Metin Kalkan'ın, Bolu Tüneline ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/3196) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.12.2000)
2. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Türk vatandaşlarına vize uygulayan ülkelere ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/3197) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.12.2000)
3. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Batuk'un, sekiz yılını doldurmuş okul müdürlerinin rotasyona tâbi tutulmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/3198) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.12.2000)
4. - Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, Marmara depreminden sonra "Sizin de Bir Kardeş Aileniz Olsun" kampanyasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/3199) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.12.2000)
5. - Bursa Milletvekili Orhan Şen'in, TEAŞ Orhaneli Termik Santrali sosyal tesislerinin bakım ve onarım ihalesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/3200) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.12.2000)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

13 Aralık 2000 Çarşamba

BAŞKAN: Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER: Şadan ŞİMŞEK (Edirne), Yahya AKMAN (Şanlıurfa)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşimini açıyorum.

Sayın milletvekilleri, 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçe Kesinhesap Kanunu Tasarıları üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz; ancak, görüşmelere başlamadan önce, Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sözlü soru önergelerinin geri alınmasına dair bir önerge var; okutuyorum:

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. - *Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/836) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/255)*

12.12.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmınının 328 inci sırasında yer alan (6/836) esas numaralı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Faruk Çelik

Bursa

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Şimdi, bütçe görüşmelerine başlıyoruz.

Program uyarınca, bugün iki tur, yani üçüncü ve dördüncü tur görüşmeleri yapacağız.

Üçüncü turda, Diyanet İşleri Başkanlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçeleri yer almaktadır.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER**

1. - *2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) (1)*

A) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

1. - *Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi*

2. - *Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı*

(1) 552, 553, 554, 555 S. Sayılı Basmayazılar ve ödenek cetvelleri 11.12.2000 tarihli 28 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi
2. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi
2. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi
2. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Sayın milletvekilleri, 30.11.2000 tarihli 23 üncü Birleşimde, bütçe görüşmelerinde, soruların gerekçesiz olarak yerinde sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 20 dakikayla sınırlandırılması kararlaştırılmıştır.

Buna göre, turda yer alan bütçelerle ilgili olarak soru sormak isteyen milletvekillerinin, görüşmelerin bitimine kadar sorularını sorabilmeleri için şifrelerini yazıp, parmak izlerini tanıtıktan sonra, ekrandaki söz isteme butonuna basmaları gerekmektedir. Mikrofonlarındaki kırmızı ışıkları yanıp sönmeye başlayan milletvekillerinin söz talepleri kabul edilmiş olacaktır.

Tur üzerindeki görüşmeler bittikten sonra, soru sahipleri, ekrandaki sıraya göre, sorularını yerinden soracaklardır. Soru sorma işlemi 10 dakika içerisinde tamamlanacaktır. Cevap işlemi için 10 dakika süre verilecektir. Cevap işlemi 10 dakikadan önce bitirildiği takdirde, geri kalan süre içerisinde sıradaki soru sahiplerine söz hakkı verilecektir.

Bilgilerinize sunulur efendim.

Üçüncü turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Demokratik Sol Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Kemal Vatan, Manisa Milletvekili İsmail Bozdağ, Ankara Milletvekili Ayşe Gürocak, Zonguldak Milletvekili Ömer Üstüncü; Anavatan Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Mehmet Çakar, Mardin Milletvekili Ömer Ertaş, Şanlıurfa Milletvekili Eyüp Cenap Gülpınar; Doğru Yol Partisi Grubu adına, Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle, Van Milletvekili Fetullah Gültepe; Fazilet Partisi Grubu adına, Yozgat Milletvekili Mehmet Çiçek, Şanlıurfa Milletvekili Niyazi Yanmaz, Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Antalya Milletvekili Osman Müderrisoğlu, Erzincan Milletvekili Mihrali Aksu, Tokat Milletvekili Reşat Doğru, Afyon Milletvekili Müjdat Kayayerli, Zonguldak Milletvekili İsmail Hakkı Cerrahoğlu.

Şahısları adına, lehinde, Malatya Milletvekili Yaşar Canbay, Bursa Milletvekili Faruk Çelik; aleyhinde, Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın, Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa ve Eskişehir Milletvekili Mail Büyükerman söz almışlardır.

Efendim, önce hükümet söz istemiştir. Buyurun Sayın Bakan. (DSP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANİ HASAN GEMİCİ (Zonguldak) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının görüşülmesi dolayısıyla, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve Diyanet İşleri Başkanlığının çalışmalarıyla ilgili bilgi sunmak üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığınca, ülkemizdeki 74 536 camide hizmet verilmektedir; ayrıca, süreli, görüntülü ve sesli yayınlarla radyo ve televizyon programlarıyla ve konferans, seminer, panel ve benzeri toplantılarla yurttaşlarımız aydınlatılmaktadır.

Millî, dinî bakımdan birlik ve beraberliğimizi geliştirmek; kardeşlik, sevgi, saygı, hoşgörü, yardımlaşma gibi İslam Dininin ahlak sistemi içinde yer alan güzel hasletleri yaygınlaştırmak için çaba gösterilmektedir.

Başkanlıkça hazırlanan Diyanet Saati Programı, TRT 2, TRT 4 ve TRT INT kanallarında yayınlanmaktadır. Ayrıca, GAP TV'de ve bazı özel televizyon kanallarında da dinî programlar yapılmaktadır.

Kadınlara yönelik din hizmetlerinin daha yeterli düzeye getirilmesi amacıyla, il müftülüklerine kadın din hizmetleri uzmanı atanmıştır.

Kadın Kur'an kursu öğreticileri için açılan sınavda başarılı olanlara fahri vaizelik belgesi verilmiştir. Bunlar, kadınlara yönelik aydınlatma hizmetlerinde görevlendirileceklerdir.

Diyanet İşleri Başkanlığınca, üniversitelerimizle işbirliği halinde, konferanslar verilmekte ve paneller düzenlenmektedir.

Bu yıl, camilerimizde, geçmiş İslamın ilk dönemlerine kadar uzanan cami dersleri başlatılmıştır. Cami derslerinde din görevlilerinin, vatandaşlarımızın dini konulardaki bilgilerinin artırılması amaçlanmakta; Kur'an-ı Kerim ve mealî, temel dinî bilgiler, Peygamberimizin ahlakı ve hadisleriyle ilgili bilgiler, dinî yüksek tahsil görmüş kişilerce verilmektedir.

Ülke genelinde yapılan bir araştırmayla yaygın batıl ve hurafe inançlar saptanmış olup, bunlar, Kur'an-ı Kerim ışığında değerlendirilecek ve bir kitap haline getirilecektir.

2000 yılında, 15 000 kadar personel için hizmet içi eğitim kursları düzenlenmiştir.

Kur'an kurslarında, isteyen yurttaşlarımıza ve çocuklarına, Kur'an-ı Kerim öğretilmekte, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili temel bilgiler verilmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığınca, bugüne kadar, toplumun her kesimine yönelik 498 kitap yayınlanmıştır. Süreli yayın olarak 4 dergi çıkarılmaktadır. "Diyanet Avrasya" adıyla yeni bir derginin yayımına da başlanacaktır.

Bu yıl 2,5 milyon diyanet takvimi bastırılarak dağıtılmıştır.

Vaaz kasetleri, televizyon dizileri, drama, belgesel ve çizgi filmler gibi sesli ve görüntülü yayınlar yaptırılmakta ve çeşitli televizyon kanallarında yayınlanması sağlanmaktadır. Ayrıca, Azeri, Kazak ve Türkmen lehçelerinde Türkçe ve Rusça 16 eserin 365 000 adet basımı yaptırılacaktır.

Kur'an-ı Kerim mealinin yazım çalışmaları büyük ölçüde bitirilmiştir. Konulu tefsir yazılımıyla ilgili altyapı çalışmaları da tamamlanmıştır. Tefsirin örnek fasikülü 2001 yılı nisan, birinci cildi ise 2001 yılı ekim ayında yayınlanacaktır.

Toplumda dinî terimlerin yanlış anlaşılmasının neden olduğu bazı olumsuzlukların giderilmesi amacıyla hazırlanan dinî kavramlar sözlüğü yılbaşında çıkarılacaktır.

Ayrıca, fıkıh kitaplarının taranmasıyla ilgili bir çalışma daha başlatılmıştır. Aynı şekilde, hadis kitapları yeniden gözden geçirilerek Kur'an-ı Kerimin ruhuna ters düşen ve Peygamberimize ait olmayıp O'na dayandırılan hadislerin değerlendirilmesi yapılacak, sahih hadislerden oluşan bir hadis mecmuası hazırlanacaktır.

İnternette de yararlanılarak vatandaşlarımızın dinî yönden bilgilendirilmesine çalışılmaktadır. Öte yandan, bir Diyanet araştırma merkezi kurulması için çalışmalar başlatılmıştır. Araştırma merkezinin amacı, geniş bir veritabanı oluşturmak, toplanan verileri değerlendirerek, ulusal ve uluslararası din hizmeti politikaları geliştirmek, personel için eğitim programları hazırlamak, hizmetlerin etkinliğini ve verimliliğini ölçme ve değerlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak, dinler ve kültürlerarası ilişkilere altyapı oluşturmak ve bu konuda yeni perspektifler geliştirmek ve benzeri konularda Başkanlığa destek olmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurt dışında bulunan 3 milyondan fazla yurttaşımıza Türk cumhuriyetleri ile Kafkasya ve Balkanlarda yaşayan Türk ve Müslüman topluluklara da hizmet götürülmektedir. Başkanlığın hizmet sunduğu ülke sayısı 2000 yılında da 47'ye ulaşmıştır. Ramazan ayı dolayısıyla bu yıl, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve Avrupa ülkelerinde yaşayan yurttaşlarımız için 187, Türk cumhuriyetleri, Balkan ve Kafkas ülkeleri ile Türk ve Müslüman topluluklar için 96 din görevlisi gönderilmiştir.

Birkaç gün önce yapılan İkinci Uluslararası Kur'an-ı Kerim Okuma Yarışmasına 27 ülkeden 51 yarışmacı katılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığınca yaptırılan 700 kişi kapasiteli Tokyo Türk Camii, haziran ayında hizmete açılmıştır.

Bu yıl çıkarılan bir kararnameyle Diyanet İşleri Başkanlığı yanında, (A) grubu seyahat acenteleri tarafından da hac ve umre seferleri düzenlenebileceği öngörülmüştür. Böylece, hacı adayları, serbest rekabet kuralları içinde diledikleri hac organizasyonunu seçebileceklerdir. Bu yıl hacca gitmek üzere 120 901 vatandaşımız önkayıt yaptırmış, kota uygulaması nedeniyle, hacca gidecek 70 000 kişi noter huzurunda çekilen kura sonucu belirlenmiştir.

Değerli milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığının toplam kadro sayısı 88 489'dur; yaklaşık 11 000 kadro boştur. Boş kadroların 4 000'ine açıktan atama izni alınmış olup, atamalar öndümüzdeki günlerde gerçekleştirilecektir. Ayrıca, 1 500 açıktan vekâleten ve 1 500 eski görevliler için açıktan atama izni istenmiştir. Açık bulunan 720 vaiz ve 60 cezaevi vaizi kadrosuna naklen atama yapılması için sınav açılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığınca bu yıl gerçekleştirilen bazı önemli toplantılardan söz etmek istiyorum. Ülkemizin Avrupa Birliğine aday ülke olarak kabul edilmesiyle birlikte başlayan süreçte, başkanlığın yeni hedef ve politikaları belirlemesi amacıyla Uluslararası Avrupa Birliği Şurası gerçekleştirilmiştir. Tarsus'ta, Türkiye'deki 10 dinî cemaat lideri ve temsilcileri ile Avrupa Konseyi temsilcilerinin katılımıyla "2000 İnanç ve Hoşgörü Çağında Dinler" konulu bir toplantı yapılmıştır. Dördüncü Avrasya İslâm Şurası Saraybosna'da yapılmıştır. Bu toplantıya, 18 ülke ve 12 özerk bölge ve cumhuriyetten temsilciler katılmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hizmet ve faaliyetlerini kısaca özetlemeye çalıştığımız Diyanet İşleri Başkanlığının 2001 yılı bütçesi, 302 112 100 000 000 Türk Lirasıdır. Bütçenin yüzde 98,1'ini personel giderleri oluşturmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığının 2001 yılı bütçesinin ulusumuza ve Diyanet camiasına hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi de sizlere Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuyla ilgili bilgiler sunmak istiyorum. Anayasamız, devletin değiştirilmez niteliklerinden birisinin, sosyal devlet olduğu ilkesini belirtmektedir. Sosyal devletin gereği ise, sosyoekonomik yönden yetersiz olan toplum kesimlerini destekleyen; güç koşullarda yaşayan, ihmal ve istismara uğrayan, özel ilgi ve desteğe gereksinim duyan yurttaşlarına yardım elini uzatmayı ken-

disine görev, yurttaşlarına hak saymaktadır. Bugün burada bütçesini gördüğümüz Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, devletin bu görevini yerine getirmede en temel kuruluşların başında gelmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kurum, son yıllarda hem nicelik açısından hem de nitelik açısından büyük bir gelişme göstermektedir. 55, 56 ve 57 nci hükümet dönemlerinde 84 yeni hizmet biriminin açılmasıyla kuruluş sayımız 361'e çıkmıştır. Yıl sonuna kadar, 15 yeni kuruluş açılmasını planlamaktayız. Kuruluşlarımızın fiziki koşulları büyük ölçüde düzeltilmiş, yaşam standartları önemli ölçüde iyileştirilerek hizmet verdiğimiz çocuk, genç, yaşlı ve özürli insanlarımıza daha iyi koşullarda bakılma ve barınma olanakları sağlanmıştır.

İznilenizle, yaptığımız bazı çalışmalarını ve aldığımız sonuçları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Paylaşmak istediğim ilk konu, depremle ilgili yapılan çalışmalardır. Deprem bölgesinde yapılan çalışmalarda, devlet, vatandaş ve sivil toplum örgütlerinin işbirliğiyle, toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örnekleri sunulmuştur. Kişi ve toplum kuruluşlarının bölgede bizzat yaptıkları sosyal hizmet yatırımları hariç, yurtiçi ve yurt dışındaki vatandaşlarımız ile diğer ülke vatandaşları ve sivil toplum örgütleri tarafından, deprem bölgesindeki sosyal hizmet kuruluşlarının yapımı ve onarımında kullanılmak üzere, 1 trilyon 17 milyar Türk Liralık şartlı bağışta bulunulmuştur. Bu şartlı bağışın 80 milyarı onarımda kullanılmış, kalan kısmının ise ihalesi yapılmıştır.

Ayrıca, deprem bölgesindeki kuruluşlarımızın yeniden inşasını üstlenen, ulusal ve uluslararası kişi ve kuruluşların yardımlarına bakacak olursak, ulusal boyutta üstlenilen yardımlar 3 trilyon 175 milyar liradır; uluslararası boyutta yapılan yardımlar ise, 5 trilyon 688 milyar lira olup, yapılan ulusal ve uluslararası yardım ve bağışların tutarı, 2000 yılı içerisinde, 8 trilyon 863 milyar liraya ulaşmıştır.

Deprem bölgesinde, toplum merkezleri ile kadın emeğinin değerlendirilmesi alt projeleri hayata geçirilerek, 1999 yılında Sakarya ve Kocaeli'nde 6 çadırkentte açılan üretim atölyeleri, 2000 yılında, kalıcı toplum merkezlerine dönüştürülmüştür. Bölgede, 2000 yılı içinde "Gençlik Merkezi" adı altında, UNICEF ile ortak, gençlik hizmeti ağırlıklı 22 toplum merkezi açılmıştır. Kurum, bugüne kadar, deprem nedeniyle 343,6 milyar lira harcamış olup, bunun 133,1 milyar lirası nakit bağışlardan, diğeri bütçe ve bütçe dışı özel gelirlere karşılanmıştır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarında devletin koruması altında bulunan çocuk ve gençlerin bakımı süresince temel amacımız, çocuklarımızı, laik, demokratik cumhuriyet ve Atatürk ilkelerine bağlı, çağdaş yaşamı benimsemiş, çağdaş değerleri özümsemiş, akla, bilime inançlı, kendine güvenen iyi birer meslek sahibi bireyler olarak hayata ve topluma kazandırmaktır. Çocuklarımızın eğitimine verdiğimiz önem sonucu, başarılarının önemli ölçüde yükselmesi sağlanmıştır. 1997-98 öğretim yılında çocuklarımızın yılsonu başarı ortalamaları 2,89 iken, 1999-2000 öğretim yılında 3,17'ye yükselmiştir. Bu yükselme, yükseköğrenime de yansımış, 1997 yılında ÖYS'yi kazanan çocuk sayısı 58 iken, 2000 yılında bu sayı 157'ye çıkmıştır. Kurum olanaklarıyla Amerika Birleşik Devletlerinde okuyan ve şeref listesine giren Türkiye'nin seçkin üniversitelerinde gençlerimiz var. 2000-2001 öğretim yılında 149 çocuğumuz ülkemizde, 13 çocuğumuz Ahmet Yesevi Üniversitesinde öğrenimlerine başlamışlardır.

Çocuklarımızın, toplumla kaynaşmaları, bütünleşmeleri, sosyal, psikolojik gelişmeleri ve hayata hazırlanmaları açısından, sosyal, kültürel, sportif etkinliklere katılımlarına büyük önem

veriyoruz ve en önemlisi, yetiştirme yurdu, çocuk yuvası çocuğu olma kimliğini, saklanacak bir kimlik olmaktan çıkarmaya çalışıyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çalışan çocuklar ve sokakta yaşayan çocuklar, ciddi bir toplumsal sorun olarak karşımızda bulunmaktadır. Ülkemizin nüfusunun yüzde 41'inin 0-18 yaş arasında olduğunu biliyoruz. Çeşitli nedenlerle kent merkezlerine göç, çok çocuklu aileler, yoksulluk başta olmak üzere, çocuklarımızı aile ve okul ortamından uzaklaştırıp sokağın acımasız koşulunda yaşamaya ve çalışmaya zorlayan pek çok faktörle karşı karşıyayız. Kurum, sokakta yaşayan çocuklar konusunda son derece başarılı uygulamalar başlatmıştır. Kurumun, rehabilitasyon amacıyla açmış olduğu 16 çocuk ve gençlik merkezinde 7 416 çocuğa ulaşılmış, yapılan çalışmalar sonucunda 444 çocuk okula başlatılmış, 581 çocuğun tekrar okula devamı sağlanmış, 550 çocuk ailesinin yanına döndürülmüş, 200 çocuk işe yerleştirilmiş, 457 çocuğa ayni, nakdi yardım yapılmış, 33 çocuk koruma altına alınmış, 56 madde bağımlısı çocuğun gerekli tedavileri yaptırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurum, özürli bireylerin sorunlarına çözüm getirmek, özürliülerin toplum içinde üretken ve bağımsız yaşamalarını sağlayacak hizmetlerin geliştirilip yaygınlaştırılması konusunda da ciddi bir atılım içerisindeyiz. Yatılı ve gündüzlü kuruluşlarda hizmet verilen özürliülerin yaratıcı ve üretken olmaları açısından, Türkiye için örnek çalışmalar başlatılmıştır. Gündüzlü, özürli aile danışma ve rehabilitasyon merkezlerinin sayısını artırmaya çalışıyoruz. 3 yılda, özürliilere hizmet veren kuruluşlarımızın sayısı 28'den 48'e çıkarılmıştır. 20 yeni yatılı ve gündüzlü özürli bakım ve rehabilitasyon merkezi hizmete açıldı. Hizmet verdiğimiz özürli sayısı, 1 519'u yatılı olmak üzere 3 284'e ulaşmıştır; ancak, bu sayı, talepler karşısında oldukça yetersiz kalmaktadır; değişik özür gruplarından 2 756 özürli insanımız, kurum hizmetlerinden yararlanmak üzere sırada beklemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sunduğumuz hizmetlerdeki gecikmenin bedeli, kişi, aile, toplum ve devlet için tahmin edilenden de yüksektir. Üstelik, sosyal boyutuyla da, ekonomik boyutuyla da gecikmenin bedeli, çoğu kez, geri döndürülemez olumsuzluklara yol açmaktadır. Bu bağlamda, kurumun koruyucu, önleyici hizmetler kapsamında yer alan toplum merkezleri hızla yaygınlaştırılmaktadır. Bugün itibarıyla, toplum merkezlerimizin sayısı 36'ya ulaştırılmıştır. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin göç alan illerinde ve büyük kentlerin sosyoekonomik yönden yetersiz olan yörelerinde hizmet vermekte olan toplum merkezleri ile kaynaklara ulaşmakta güçlük çeken, risk altında olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, 1 dakika efendim...

Siz, hem şahsınız adına hem de Sayın Bakana niyabeten konuşuyorsunuz; 15 dakika doldu.

Buyurun.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Devamla) - Sayın Başkan, teşekkür ederim; o zaman, konuşmamı bitiriyorum.

BAŞKAN - Hayır, hayır, buyurun efendim; 30 dakika süresi var bakanların. Siz, iki bütçe üzerinde konuşuyorsunuz; hem şahsınız adına hem niyabeten.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Estağfurullah.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Devamla) - Toplum merkezleri, çok az sayıda personelle ve çok düşük maliyetle işletilen kuruluşlardır. Hizmetler, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleriyle işbirliği ve eşgüdüm içerisinde yürütülmektedir.

Toplum merkezleri hizmetlerinden, öncelikle, kadınlarımız ve çocuklarımız yararlanmaktadır. Bölgenin ihtiyacına uygun olarak geliştirilen programlarla, kadınlarımızın toplum yaşamına aktif olarak katılmaları sağlanmaktadır. Bu hizmetlerle, toplumda pek çok sosyal sorun büyümeden ve çok pahalı olan tedavi olanaklı hizmetlere gereksinim duyulur hale gelmeden önlenmeye çalışılmaktadır. Keza, kurumun verdiği aynı, nakdi yardımlarla, sosyal yardımlarla, pek çok korunmaya muhtaç çocuğu, özürlüğü, aileyi desteklemekte ve köklerinden kopartılmadan, kendi aile ortamlarında yaşamaları sağlanmaktadır. 2000 yılında aynı, nakdi yardım yapılan kişi sayısı 16 500 olup, 2001 yılında 20 000 kişiye ulaşılması planlanmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kurumun, bu hizmetlerini sınırlı olanaklarla yerine getirdiğimizi hepimiz biliyoruz. Bu zor ve ağır görevi yapan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun 2000 yılındaki geliri, katma bütçeden 54,4 trilyon, 3418 sayılı Yasayla elde edilen gelirlerden 14,5 trilyon olmak üzere, 70 trilyon civarındadır. Kasım ayı itibarıyla kullanılan ödenek miktarı ise, 65 trilyonu bulmuştur. 2001 yılı bütçesiyle öngörülen rakam ise, 66 trilyondur ve 3418 sayılı Yasayla da 15 trilyon elde edileceği tahmin edilmektedir.

3418 sayılı Yasayla elde edilen gelirlerin çok büyük bir bölümü, sosyal hizmet kuruluşlarının temizlik ve bakım hizmetlerinin satın alınmasında kullanılmaktadır. Kuruma bağlı kuruluşların sayısı çok büyük bir hızla artmaktadır. 1997'de 293 kuruluşumuz varken, bu sayı, 2000 yılında 361'e ulaşmıştır. Kurumun gelişmeye, geliştirilmeye ve daha çok yurttaşı kucaklamak için büyümeye ihtiyacı vardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kurumda bu zor görevi yapan personele, toplum adına, şükran ve teşekkür borçluyuz. Kurumda çalışanlar arasında ücret dengesizliğini çözüme kavuşturacak sosyal hizmet tazminatına ilişkin kanunun çıkarılması, bu teşekkürümüzün ifadesi olacaktır. Devletin olanakları gönüllü insanların toplumsal sorumluluk bilinci ve heyecanıyla birleştiğinde, çok farklı ve olumlu sonuçlar çıkmaktadır. Sosyal hizmet kuruluşlarına desteklerini esirgemeyen, maddi ve manevi katkılarını sürdüren, her biri bizim için önemli, gönüllü, hayırsever yurttaşlarımıza ve kuruluşlarımıza, koruma demekleri ve vakıflarımıza şükran borçluyuz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'nin en büyük ailesi sosyal hizmetler ailesinin bebekleri, çocukları, özürülleri, yaşlıları ve çalışanları adına da hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum; ilgi, destek ve sevginizin bize güç verdiğini belirtiyorum.

Tekrar saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Diğer sayın bakanlar önce mi konuşacak, sonra mı efendim?

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın)- Nasıl isterseniz...

BAŞKAN- Hayır efendim, sizin arzuunuza bağlı.

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın)- Daha sonra konuşacağım.

BAŞKAN - O zaman gruplara geçiyorum efendim.

İlk turda, Demokratik Sol Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Kemal Vatan. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Halıcı, 30 dakikayı 4'e bölüyoruz değil mi efendim?

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Evet, eşit şartlarda efendim.

BAŞKAN - Peki efendim.

Buyurun Sayın Vatan.

DSP GRUBU ADINA KEMAL VATAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz aldım. Demokratik Sol Parti Grubu ve şahsım adına, Yüce Meclisi ve televizyonları başında bizi izleyen vatan-daşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, menfur tecavüzlerle, saldırılarla hayatlarını yitiren polis memurlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı, yarahlara da acil şifalar diliyor, bölücü hain canileri de nefretle kınıyorum.

Ramazanınızı tebrik eder, insanları karanlıktan aydınlığa çıkaran Kur'an'ın indirildiği bu mübarek ayın insanlığın kurtuluşuna vesile olmasını Allah'tan dilerim.

3 Mart 1924 yılında kurulan ve anayasal bir kuruluş olan Diyanet İşleri Başkanlığına, İslâm Dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetme görevi verilmiştir.

Yeryüzündeki en yüce, en şerefli ve en kabiliyetli varlık, insandır. Evrendeki her şey, bütün sosyal sistemler, kurumlar, sosyal müesseseler, din, devlet, insana hizmet için vardır.

İslam Dini, insanlardan, dünya ile ahiret arasında dengeli bir hayat istemektedir. Dünya araç, Allah rızası ve bunun bahşedeceği ebedî mutluluk amaç olacaktır. Din, insanların gönlündedir, siyasi görüşlerin tekelinde değildir. Müslümanlık, toplumumuzun bütünüdür ortak inancıdır. İslam Dini, sevgiye dayalı bir dindir. Eğer, bugün camilerimizin kapısı açıksa, ezan sesleri rahat duyulabiliyorsa, ibadetlerimizi rahatlıkla yapabiliyorsak, bunun, Yüce Önder Mustafa Kemal Atatürk ve onun kurduğu laik, demokratik cumhuriyet devleti sayesinde olduğunu hepimizin unutmaması gerekmektedir. (DSP sıralarından alkışlar)

Bu yüzden, başta Doğu ve Güneydoğuda olmak üzere, bütün bölgelerde, üniversitelerle işbirliği halinde, dinî ve millî kurumlarda konferanslar verilmesi yerinde bir çalışmadır. Vatani savunmada ve Kur'an'ın, dinin gereklerini yerine getirmede tasarrufa gidilemez. Özellikle, Doğu ve Güneydoğuda boş cami bırakılmamalı, mutlaka yüksek tahsilli din görevlisi verilmelidir. Aksi halde, bu boş camilerin din ve millet düşmanlarınca doldurulduğunu, çok yakın geçmişte, ibretle, hep beraber gördük. Bu olumsuz durumu derhal düzeltmek için, Diyanet İşleri Başkanlığına da büyük görevler düşmektedir.

Bütçenin de çok titiz kullanımıyla, yurt içindeki vatandaşlarımız ile yurt dışındaki vatandaşlarımız ve Türk soydaşlarımız ile dindaşlarımızın, yüce dinimizin gerçek bilgileriyle bilgilendirilmelerine çok önem verilmesi şarttır. Çünkü, özellikle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, Türk soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın, yeterli olanaklara sahip olmadıklarından, İslam Dinini yeterince bilemediği, bunun sonucu olarak da bir kısım Türkiye Cumhuriyetine düşman vakıf ve diğer örgütler tarafından bu kimselerin kolaylıkla kandırıldığı, bu nedenle din eğitiminin en doğru olarak Diyanet İşleri Başkanlığınca verilebileceği, bu amaçla TRT ve diğer televizyonlarda uygun programlar yapılması da yerinde olacaktır. Ancak, gerçek dinî bilgilendirmelerle Türkiye Cumhuriyeti ve Atatürk düşmanlarının yurtiçi ve yurt dışındaki zehirli faaliyetlerinin önüne geçilebilir.

Bütün insanlığın kurtuluşunu gösteren ilahî bir nur olan Kur'an'ı Kerim'in Türkçe tercümesi, ilk defa, cumhuriyetin ilk yıllarında yapılmıştır ve halkımızın Kur'an'ın içerisinde ne dediğini anlaması bu dönemde nasip olmuştur. Bugün de, Türkçe Kur'an mealinin çok geniş halk kitlelerine ulaştırılması gerekmektedir. Toplum içinde halen bulunan bid'at, hurafe, uydurma hadis ve bunlarla bes-

lenen din sömürsü ve sahte din tahribi belalarından, ancak dinin tanrısal kaynağını anladığı dilde okuyarak, Kur'an-ı Kerim'in ışığında, gerçek ve bilimsel olarak toplumumuzu, özellikle gençlerimizi kurtarabiliriz. İlerleme ve yükselmenin esası, cehaletten ilme, taklitten tahkike, yani işin gerçeğini araştırmaya geçmedir. Cehaletle, taklitle hiçbir zaman yükselemeyiz; dinimizi ve milletimizi de koruyamayız. Bu programın başarılı yürütülmesinde, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığına çok önemli görevler düştüğü aşikârdır.

Kur'an'ın ilk emri "oku" ile başlamaktadır. Tüm varlık ve oluşun okunması gerektiğine dikkat çekilmekte, yani Kur'an, insan ve evrenin de okunması, anlaşılması gerekmektedir. Kur'an'ın ilk emrini yerine getirmeyenler, onun sonraki emirlerini icra ederek bir yere varamazlar. Özünde okumaya, öğrenmeye ve ilme en büyük önemi veren İslam Dini mensuplarının, eğitime, kültüre ve teknolojik gelişmeye herkesten daha çok istekli olması gereklidir ve bu yönde gayret gösterilmelidir.

İslamiyette, her temiz yerde ibadet yapılır; onun için, gerektiği kadar cami yapılmalıdır. Peygamberimiz, ibadet mekânlarında sadelik isterdi; bu bakımdan, dinî mekanların süslemelerinde şatafattan, fuzuli lüksten, israftan kaçmamız gerekmektedir.

Dini, siyasal başarı ve çıkar aracı yapan, kitleleri Allah'la aldatan, siyaset ve saltanat dinciliği sektörü, en nankör sektördür; güvenilmezdir, vefasızdır, nankördür. Bu nankörlük, peygamberin evladını bile hançerlemekten çekinmemiştir. Hiçbir mümin, siyasal başarı uğruna dininin yara almasına seyirci kalmaz; seyirci kalabilen, mümin olamaz. Mümin, siyaset yapacaktır ve yapmalıdır; çünkü, siyaset, memleketine, milletine bir hizmet mesleğidir. İnsana hizmet ise, ibadettir ve ancak böylelikle, din sömürsü, dinin yozlaşması, sayısal hesap ve çıkara dayalı siyaset dinciliği önlenilecek, insana ve insan haklarına sahip çıkılacaktır.

Her hususta olduğu gibi, giyim kuşamda da Kur'an'ın istediğine uyulmalı; en ilerici din olan İslamda giyim kuşam, medenî olmalı, çarpıtılmamalı ve siyasî simgeye dönüştürülmemelidir. (DSP sıralarından alkışlar) Unutulmaması gereken, Müslümanlıkta devlete itaat temel esastır.

Kur'an'da bildiriliyor ki, istinasız, tüm toplumlara bir peygamber gelmiştir. O halde, Kur'an'a dayanarak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Peygamberliğin bittiği güne kadar yaşamış ve konuşulmuş dillerin tümüyle vahiy gelmiştir. Bir dille vahiy gelmesi o dili kutsal yapıyorsa, tüm diller kutsaldır. Herhangi bir dilin, bu açıdan, herhangi bir özelliği ve farkı yoktur. (DSP sıralarından alkışlar) Ne yazık ki, İslam tarihi boyunca, bu temel Kur'ansal bakış açısını saptırmak ve Arapça'yı kutsal ilan etmek için akıl almaz uğraşlar verilmiştir. Kendi dilimize ambargo uygulanması sonucu, bu durum, kültür ve düşünce hayatımıza büyük darbeler indirmiştir.

Kur'an'ın anlaşılması şarttır. Anlamak için, okuyan da, okuduğu metnin dilini bilmesi gerekmektedir. Arapça bilmeyenler için böyle bir imkân ise, ancak Kur'an'ın çevirisini okumakla elde edilir. İbadette de uygulamanın, bildiği dille, yani anadiliyle olması tabiidir.

Sayın milletvekilleri, yeni binyılla birçok eksikle, birçok kirlenme ve hatta çürümeyle giriyoruz. Hemen her alanda bir kan değişimine, bir yeniden yapılanmaya muhtaç olduğumuz herkes tarafından ifade edilmektedir. Çare; inanç, fikir, strateji üçlüsünü hayata geçirmek, insanları karanlıktan aydınlığa çıkaran Kur'an'a sımsıkı sarılarak ve Atatürk'ün ilke ve devrimlerine uygun yolda yürümektir.

Gerek Anayasa Mahkemesinin 1982 sayılı Kanunu iptali sonucu gerekse 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerle meydana gelen yasal boşluklar sebebiyle, Diyanet İşleri Başkanlığının bugünkü teşkilat yapısıyla, yürüttüğü hizmetlere

gerektiği gibi cevap verebilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ihtiyacı da bulunmaktadır.

Bu düşüncelerle, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçemizin ve diğer bütçelerimizin, devletimize, milletimize hayırlı olmasını diler, Yüce Meclise saygılar sunarım.

Hepinizi Allah'a emanet ediyorum. (DSP, MHP, ANAP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Manisa Milletvekili Sayın İsmail Bozdağ'da.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA İSMAİL BOZDAĞ (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, bizleri televizyonları başında izleyen Türk Halkını ve Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının kurduğu cumhuriyetimizle birlikte, Batıyla ilişkilerimizi farklı bir çizgiye oturtma gereği hissedilerek, Batının geliştirdiği yeni kuram ve ilişkilere uyum sağlamak, çağdaş uygarlığa geçmek, kendi koşullarımızı da dikkate alarak, Batıyla işbirliği yapabilir hale gelmek esasları üzerinde durulmuştur. Bu da, o dönemde tarım ülkesi olmakla mümkündür. Bunun sonucu olarak, cumhuriyetimizin kuruluşunda köy ve köylümüz zenginlik kaynağımız olarak algılanmış, kimliğini, temelini, tarihini köyde ifade eden cumhuriyetimizin varlığını sürdürebilmesi de köyün zenginliğiyle olanaklı görülmüştü.

O dönemde köy, maddî zenginlik olduğu kadar, insan kaynağı bakımından da yeni devletin niteliği gereği önem kazanmıştır. Köy, nüfusumuzun yüzde 70'ini içerisinde yaşatan en tabii ve en esassî müessese, bütün gıda ve hammaddelerin kaynağı, en büyük ihracatçı, en büyük sağlam müşteri, ordumuzun temelî kısıcası "köy, Türkiye'dir" anlayışı egemen olmuştur. Dolayısıyla, öncelikle köylüye hak ettiği sıfat ve olanaklar tanınmalıydı. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türkiye'nin efendisi, hakikî müstahsili olan köylüdür" sözü, bunun açık ifadesiydi. Köylüye verilen değer, aynı zamanda millî iradeye verilen değeri de yansıtmaktaydı. Bu görüş doğrultusunda o dönemde kalkınma hamlesi köyden başlatılmış, köylüye teknoloji götürülmüş, öncelikle köylümüzün eğitilmesi üzerinde durulmuş, köylümüzün ekonomik, sosyal ve kültürel yönde gelişmesine öncelik verilmiş ve köy enstitüleri kurulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ancak, köy ve köylüye yönelik politikalar ve tartışmalar, daha sonraki yıllarda, değişen dünya koşulları sonucu daha farklı nitelik kazanmıştır. Ülkemizde başlayan sanayileşme tartışmaları nedeniyle, bazı çevrelerce, köyün geri bir toplum birimi olarak görülmesiyle, köy sorununun çözümünün, köyden kurtulmakla olacağı savunulmuştur.

İkinci Dünya Savaşı sonrası koşullarında, köy, varlığımızın tek dayanağı ve gelişmemizin kaynağı olmaktan çıkarılmış ve yeni gelişmelere katılmamızı engelleyen toplum birimi olarak algılanmıştır.

Batıda oluşan yeni ilişkiler nedeniyle, Türk toplumuna verilen değer ve görev değiştiği için de, o tarihlerde köylülükle ve her alanda üreticilikle taban tabana zıt bir görev üstlenmekte sakınca görülmemiştir.

1950'li yıllardan itibaren bize biçilen rol nedeniyle, Türk toplumunun, köylülüğü değil, asker millet olduğu hatırlanmıştır. Köy tartışmaları ise, bir başka nitelik kazanmıştır. Köy enstitüleri kapatılmış ve köyün toplumsal gelişiminin önü tıkanmıştır.

Kalkınmada köy ve köylü unsuru gözardı edildiği için de, bugünlere kadar köylerimizin hâlâ ne altyapı hizmetleri tamamlanabilmiş ne de köyün üretim politikasıyla doğrudan ilgili olan tarım sektöründeki uygulamalarda istenilen sonuca ulaşılabilmiştir.

1950'li yıllarda yapılan bu yanlış politikalarından sonra, eğer 1970'li yıllarda Genel Başkanımız ve Başbakanımız Sayın Bülent Ecevit'in gerçekleştirmeyi düşündüğü köykent projesi gerekli yörelerde uygulanmaya başlanmış olsaydı, her köye tek tek ulaştırılmakta zorluk çekilen, ama, köylünün kalkınması ve kırsal alanların sanayileşmesi için zorunlu olan altyapı ve hizmetler, bu suretle köylerimize daha kısa sürede ve daha düşük maliyetle sunulabilecekti. Böylece, tarımsal sanayileşmenin altyapısı da hazırlanmış olacaktı. Köylüler, böylelikle daha kısa sürede ve toprak-tan kopmaksızın sanayi toplumu ve kentleşme sürecine geçebilecekti.

Ne acıdır ki, 1970'li yıllarda Genel Başkanımız ve Başbakanımızın, tarımsal kesimin kaderini değiştirecek bu görüşleri, o dönemin bazı siyasi çevreleri tarafından doğru anlaşılammış ve halkımıza "yastığı yorganı toplayın, yakında göç var" diye yanlış mesajlar verilmiş ve bugünlere gelinmiştir. Aradan geçen otuz yıldan sonra, bugün, toplumumuzun her kesimi tarafından köykent projesi desteklenmekte ve bazı köylerimiz kendileri talip olmaktadır.

Biz, demokratik solcular olarak, şuna inanıyoruz: Ülkemizde hiçbir köy, kendi başına, tarım ekonomisinden sanayi ekonomisine kolay kolay geçemez; ancak, 8-9 köyün gücü birleştirilirse, hele kooperatifçilik eğitimi verilirse, çok rahatlıkla, köylüler, tarım ekonomisinden sanayi ekonomisine geçebilirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçmiş dönemlerde, kooperatifler ve kooperatif birlikleri, siyasi partilerin günlük politikalarına alet etikleri kurumlar durumundaydı; ama, Demokratik Sol Parti önderliğinde Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisiyle kurulan 57 nci hükümet döneminde, ülkemizde mevcut 16 adet kooperatif birlikleri, kendi taleplerinin de doğrultusunda, siyasi partilerin günlük politikalarına alet etikleri kurumlar olmaktan kurtarılmış ve siyaset dışı ekonomik etkinlik birimleri kimliğine kavuşturulmuştur.

Tabii, halkın kalkınabilmesi, yalnız devletin sağlayacağı olanaklardan temin edilemez; aynı zamanda, halkın üretken biçimde örgütlenmesi de gerekir. Bunun için de kooperatifçiliğin, mutlaka, kırsal alanda yaygınlaştırılması gerekmektedir. Kooperatifçilik, aynı zamanda, bir birikim işidir, bilgi işidir. Onun için, hükümetimiz, eğitimde, kooperatifçiliğe büyük yer vermeye ve hızla, bütün yurtta yaygınlaştırmaya başlamıştır. Ülkemizde, bilgili, bilinçli bir şekilde kooperatifleşme ve halk ortaklıkları kurulması, Türkiye'nin kalkınma yolunda -gerek bölgelerarası gerek toplum kesimleri arası adaletsizliklerin giderilmesinde- çok büyük etken olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, bu dönemden önce, çiftçilerimiz Bağ-Kur'a üye olabiliyor, aidat ödüyor; ancak, sağlık güvenceleri yoktu. Sayın Başbakanımızın 18 Nisan 1999 seçimlerinden önce açıkladığı gibi, çiftçilerimiz, 1 Eylül 1999 tarihinden itibaren, ilk defa, sağlık kamelerine kavuşup, gerekli sağlık hizmetlerinden de faydalanabilir hale gelmiştir.

Yine, geçen dönemlerde çiftçilerimizin kullandığı ziraat kredi faizleri yüzde 75'lere ulaşmışken, hükümetimiz döneminde yüzde 39'lara kadar düşürülmüştür.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydı) - Onu da siz yaptınız canım.

İSMAIL BOZDAĞ (Devamla) - Ayrıca, 57 nci hükümet döneminde, köylerimize...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydı) - Yüzde 75'e çıkaran da sizsiniz.

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Yani, ille çarpıtmaya gerek yok.

İSMAİL BOZDAĞ (Devamla) - Halkımız, sanırım, kimin ne yaptığını çok iyi biliyor.

BAŞKAN - Sayın Bozdağ, siz, Genel Kurula hitap ederseniz...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Doğrusu o; senin söylediğin değil, benim söylediğim doğru.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Grup Başkanvekili de müdahale ediyor.

BAŞKAN - Müdahale ettim efendim.

İSMAİL BOZDAĞ (Devamla) - Ayrıca, 57 nci hükümet döneminde, köyterimize daha fazla hizmet götürebilmek amacıyla, yıllardır Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde süregelen mevsimlik işçi sorununa, 26.10.2000 tarihinde imzalanan protokol uyarınca çözüm üretilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında çalışmakta olan 29 234 mevsimlik işçimizin, 1 Şubat 2001 tarihi itibarıyla sürekli işçi kadrolarına atamaları yapılacaktır. Sürekli işçi kadrolarına atanacak bu işçiler de, bundan böyle, her an iş akti askıya alınacak kaygısını taşımadan çalışacaklar ve daha iyi ekonomik ve sosyal imkânlarla aileleriyle birlikte kavuşacaklardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere biraz da, seçim bölgesi olan Manisa İlimizdeki Köy Hizmetlerinin çalışmaları hakkında bilgi sunmak istiyorum.

Manisa, Türkiye'de, nüfusu itibarıyla en kalabalık ilçelere sahip olan bir ilimizdir. Manisamızın 16 ilçesinin yanında, 834 köyü ve 646'da köylere bağlı mahalleleri vardır. İlimizde Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü ve İl Özel İdaresinin çalışmaları sayesinde, 1998 yılında 804 kilometre, 1999 yılında 953 kilometre ve 2000 yılında da 726 kilometre köy yolu asfaltlanarak, Türkiye genelinde son üç yılda üst üste birinci gelmiştir. İlimizde, 2001 yılında asfaltsız köy yolu kalmaması için çalışılmaktadır.

Bu başarılı çalışmalarından dolayı, Köy Hizmetleri İl Müdürümüz Sayın Kâmil Kaya'ya ve tüm ekibine, Valimiz Sayın Muzaffer Ecemiş'e, Köy Hizmetleri Genel Müdürümüz Sayın Güner Saygılı'ya, Devlet Bakanımız Sayın Mustafa Yılmaz'a ve tüm emeği geçenlere, Manisa'nın tüm köyleri adına ve 834 muhtarımız adına teşekkürlerimi bildiriyor, başarılarının devamını diliyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçesinin ulusumuza güzellikler getirmesini diler, Heyetinize saygılar sunarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozdağ.

Efendim, şimdi, söz sırası, Ankara Milletvekili Sayın Ayşe Gürocağ'ta. (DSP sıralarından alkışlar)

İşte, bir kere kaideyi deldik mi, devam ediyor bu iş biliyorsunuz. Son kalan, yaya kalabilir!..

DSP GRUBU ADINA AYŞE GÜROCAĞ (Ankara) - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun, 2001 mali yılı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; Yüce Meclisi ve bizi izleyenleri saygılarımla selamlarım.

Bugün burada 2001 yılı bütçesini görüştüğümüz Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, sosyal yardım ve hizmetler alanında hem doğrudan hizmet sunan en büyük kuruluşumuzdur hem de bu alanda devletin norm ve standart koyma ve denetim görevini yerine getiren bir kuruluşumuzdur. Bu özellikleriyle SHÇEK, ülkemizde, oldukça dağınık ve sistemsiz gözükken sosyal hizmet ve yardımların en önemli kuruluşudur. Anayasamızda vurgulanan sosyal devlet olma özelliğimizin ne ölçüde başarıldığının önemli bir göstergesi, bu kurumdur.

Geçtiğimiz yıl yaşadığımız iki büyük deprem felaketinden sonra, deprem bölgesindeki vatandaşlarımıza devletin elini ve koruyuculuğunu sunan, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu idi. Kurumun bir eli hâlâ deprem bölgesinde, binlerce çalışanın eliyle, devlet adına, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza sıcaklık yayıyor, dostça dokunuyor ve toplumsal dayanışma üretiyor.

Dünya ölçeğinde baktığımızda, sosyal hizmetler alanında, 1970'lerin ikinci yarısından itibaren ortaya çıkan üç önemli gelişme yönü var: Hizmet türlerinde hızlı ve geniş bir çeşitlenme; hizmetin organizasyonunda ve finansmanında ciddi bir yerleşme; sivil toplum kuruluşlarının, bu alanda artan rolü ve önemi.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, bu gelişme doğrultularını önemli ölçüde yakalamış bir kuruluşumuzdur. Kısıtlı kaynaklarına rağmen, her yıl, daha geniş gruplara ulaşmakta ve her yıl, daha fazla insanımıza destek sunmaktadır. Ayrıca kurum, her yıl, hizmet sunduğu kurumların fiziksel şartlarını iyileştirmeyi ve sosyal hizmet anlayışını modernize etmeyi de önemli ölçüde başarmaktadır. Bu kurumda yetişen, cumhuriyetin Atatürk tarafından konulmuş temel prensiplerine bağlı, çağdaş, kendine güvenen, meslek sahibi gençlerimiz arasından milletvekillerimiz, yargıçlarımız, mülki amirlerimiz, yöneticilerimiz, pilotlarımız çıktı. Çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki çocuklarımızın eğitimine büyük önem verilmekte ve çok olumlu gelişmeler kaydedilmektedir. Çocuklarımızın ortaöğretim başarı puan ortalaması 2,89'dan 3,17'ye çıktı. Buralardan yetiştirilen gençlerimizin işe yerleştirilmesinde büyük artışlar gerçekleştirilmiştir. Son dört yılda, 9 000 çocuğumuz işe yerleştirilmiştir.

Kurumsal bakıma ilaveten, koruyucu aile sistemini yenileyen ve geliştiren SHÇEK, korunmaya muhtaç çocuklara, bilinen en çocuk dostu ortam olan aile ortamını sağlamakta da önemli mesafeler almıştır. Sokakta yaşayan ve çalışan çocuklara ve ailelerine sunulan destek hizmetlerle, hem bu çocuklarımızın okula dönmelerine hem de ailelerinin sağlıklı hale gelmesine yardımcı olmaktadır.

Yüksek orandaki iç göç sonucu artan çeşitli sosyal sorunlarla mücadele eden 16 çocuk ve gençlik merkezi, 36 toplum merkezi, özellikle, kadınlara ve çocuklara destek sunuyor. Bugün, ülkemizde, şiddete uğrayan kadınlara barınma hizmeti sunabilen tek kurum, toplam 7 kadın konukeviyle SHÇEK'tir. Yaşlılara yönelik hizmetleriyle, kurum, önemli bir sosyal desteği gerçekleştirmektedir. Özürlülere yönelik hizmetlerde atılım yapılmıştır.

Bütün bu hizmetlerin, kurumun kit kaynaklarıyla ve başta Bakanımız Sayın Hasan Gemici olmak üzere, özveriyle çalışan insanlarımız sayesinde gerçekleştiğini biliyoruz. Bu kürsüden, hepsine, kendi adıma ve hayır dualarını aldıkları binlerce aile adına şükranlarımı sunuyorum, başarılı hizmetlerinin devamını diliyorum.

SHÇEK, pek çok bakanlığımızdan daha büyük bir teşkilata ve kadroya sahip bir kuruluşumuz. Buna rağmen, çok güçlü alanlarda ve sınırlı imkânlarla hizmet veren bu kadronun üretebildiği sosyal hizmet ve yardımlar, Türkiye'nin ihtiyacını karşılamaya yetmiyor. Bu kurumu hem mali kaynaklar açısından hem de insan kaynakları açısından güçlendirmemiz bir zorunluluktur. İnsana toplum içinde olduğu yerde erişen, insanın toplum içinde kalarak erişebildiği sosyal hizmet anlayışına dayanan hizmetleri artırmamız zorunludur.

2001 yılında yapılacak çalışmalarla SHÇEK'in zaten var olan sivil toplum kuruluşlarıyla çalışma geleneğinin iyi örneklerini vermeye devam etmesini temenni ediyorum. 2001 yılında özellikle özürlülerin ve ailelerin oluşturduğu sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışma açısından önemli bir gelişmeye daha başlangıç oluşturmasını diliyorum. Bu çerçevede, 2001 yılında, kurumun, özürlü

çocuğu olan ailelerle dayanışma amaçlı bir kampanya oluşturmasına ihtiyaç duyduğumuz duygu havuzunu üreten ve genişleten çalışmalar yapmasını bekliyorum. Kurumun özürliilere yönelik rehabilitasyon hizmetlerini yaygınlaştırmasını, sıra bekleyen özürliileri bir an önce hizmete kavuşturmasını diliyorum.

Adayı olduğumuz Avrupa Birliği ülkelerinden sosyal yardım hizmetleri yerine getirebilecek genişlik ve zenginlikte bir SHÇEK için 2001 yılında yapılacak çalışmaların büyük önem taşıyacağını bilerek ve düşünerek, 2001 yılında, kurumun ihtiyaç duyduğu yeniden yapılanmaların gerçekleştirilmesinde mesafe alınmasını, kurumun malî imkânlarının yeterli hale gelebilmesi için çalışmalar yapılmasını, kurumun fedakâr çalışmalar yapan insan kaynaklarını daha etkin ve daha verimli kılacak hizmetiçi eğitimlerinin artırılmasını, sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkilerde işbirliğinde daha da ileri aşamalara ulaşmasını, çocuk anne evleri gibi yeni projelerin hayata geçirilmesini, yeni bir kardeş aile çalışması olarak özürliü aileleriyle dayanışma kampanyasının gerçekleştirilmesini, sosyal yardımlardaki dağınlıklığı gideren çalışmaların tamamlanmasını ve kurumun bu alanda daha güçlü hale getirilmesini ve 2001 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Demokratik Sol Parti Grubu adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gürocak, teşekkür ederim efendim.

Sayın Üstüncöl, buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

4 dakikanız var; ama, ne yapacağız bilmiyorum. Kaideyi delersek yol olur biliyorsunuz; sonra, akşamüstü bana öfkelenirsiniz!..

DSP GRUBU ADINA ÖMER ÜSTÜNCÖL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 malî yılı bütçe kanunu tasarısı üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Vakıflar, şahısların sahip oldukları imkânların, kendi istekleri ve iradeleriyle kamunun hizmetine sunulmasını öngören, dinî, sosyal, kültürel ve hukukî müesseselerdir. Vakıflar Genel Müdürlüğü, 227 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereği, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına bağlı katma bütçeli bir kuruluştur.

Vakıf, kişilerin, hiç kimsenin etkisi altında kalmadan, kendi isteğiyle, sahip olduğu nakit ve mallarını şahsî mülkiyetinden çıkarıp, toplum yararına ebedî olarak tahsis etmesinden doğmuş bir kurumdur. Bu özelliğiyle vakıflar, mal ve para topluluğu olup, dernek, kooperatif ve şirketlerden farklı nitelikler ve görevler taşımaktadır. Zira, dernek, kooperatif ve şirketler, bir anlamda kişi topluluklarıdır; vakıf ise, insanlığın yararına çalışan ulvî bir kurumdur.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresi ve bütçesi, 1935 yılına kadar, yürürlükteki mevzuata göre idare edilmiştir. 27 Haziran 1956 tarihinde yayımlanan 6760 sayılı Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanunla, taşrada müdürlükler oluşturulmuştur.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2001 malî yılı bütçesi, toplam olarak 24 trilyon 833 milyar 500 milyon liradır. Tamamı özkaynaklardan oluşan gelirlerin en önemli kaynağını, 18 trilyon lira olarak gerçekleşmesi öngörülen kira gelirleri oluşturmaktadır. Diğer gelirler ise, işletme gelirleridir. Bütçe ödeneklerinin 13 trilyon 412 milyar lirası personel, 1 trilyon 500 milyar lirası cari, 8 trilyon 125 milyar lirası yatırım, 1 trilyon 746 milyar 500 milyon lirası transfer ödeneklerinden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 malî yılı bütçe kanunu tasarısı üzerindeki konuşmamı burada bitirirken, genel müdürlük bütçesinin memleketimize, mil-

İletimize ve vakıflar camiasına hayırlı olmasını diler; hepinizi saygıyla selamlarım. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Üstümkol, teşekkür ederim efendim.

Üstelik mahcup da oldum. (DSP sıralarından gülüşmeler)

Tamam efendim, söyledik, mahcubiyetimizi ifade ettik. İnatlaşma yok!..

Diğer grupların da, tabii, aynı şeyi yapacaklarını ümit ediyorum efendim.

Anavatan Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Mehmet Çakar; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA MEHMET ÇAKAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi ve bizi izleyen vatandaşlarımızı, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum; mübarek ramazanımızı tebrik ediyorum.

Polisimize yapılan saldırıyı kınıyorum ve şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığımız, Anayasamızın 136 ncı maddesinde "Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir" ifadesiyle, din hizmetlerinin, politikanın dışında ve hatta üstünde tutulması gereğinden hareketle, 3 Mart 1924'te, Başbakanlığa bağlı olarak kurulmuş bir teşkilattır.

Diyanet İşleri Başkanlığımız, İslam Dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, Müslüman toplumun bu konulardaki ihtiyaçlarına cevap vermek, toplumu din konusunda aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek gayesiyle kurulmuş bir teşkilattır ve dinimizin birlik, beraberlik, fedakârlık, yardımlaşma ve dayanışma gibi yüce prensiplerini vatandaşlarımıza benimsetmek için, İslamın güzel ahlak sistemi içinde yer alan kardeşlik, sevgi, saygı, hoşgörü hasletlerini yaygınlaştırarak, gerek yurt içinde ve gerek yurt dışında vaaz ve irşat yoluyla, görünümlü ve sesli yayın programlarıyla, basılı matbuatıyla ve internetteki web sayfasıyla, etkin ve yaygın bir din hizmeti sunma gayreti içerisinde.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün yaşadığımız sosyal, kültürel, siyasal, ahlakî ve hatta ekonomik problemlerin bir kısmının, ülkemizde dinimizi doğru öğretmediğimiz veya öğrenmediğimizden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Dinimizde haksızlık, adaletsizlik, hırsızlık, namussuzluk, rüşvet, yalan söylemek, aldatmak, hileli mal satmak, verilen söze uymamak, kul hakkı yemek veya hortumlamak, haramdır, günahtır. (Alkışlar)

Yüreğinde Allah sevgisi olan, insan sevgisi olan, hesap gününün varlığına inanan insanlar, kul hakkıyla cennete gidemeyeceğine inanan insanlar, yukarıda bir kısmını saydığım bu ahlaksızlıkları yapamazlar ve yapmazlar.

Ben inanıyorum ki, Yüce Meclise milletvekili olarak gelen siz değerli arkadaşlarımızın da hedefi, milletimize, ülkemize, insanımıza dosdoğru hizmet etmektir; yani hedef, insandır; renk, ırk, dil, din, mezhep ayırımı yapmadan, misakımillî sınırları içerisindeki insanımızın mutluluğudur ve neticesinde Allah'ın rızasının kazanılmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünlerde gerek hükümetimizi ve gerekse kamuoyunu meşgul eden, F tipi cezaevlerini protesto etmek amacıyla ve örgütlerce cezaevlerinde törenler

yapılarak başlatılan ve nasıl sonuçlanacağı kaygıyla izlenen ölüm oruçları konusunda Diyanet İşleri Başkanlığımızın görüşlerini açıklaması ve bu canliğe son verilmesi konusundaki gayretlere yardımcı olması gerekmez mi? Yol gösterici mahiyette rehberlik yapılamaz mı? Dinimizin insana ve insan hayatına verdiği değer konusunda, bir cana kıymanın, hatta bir insanın kendi canına kıymasının büyük günah olduğu anlatılamaz mı? Suçlu da olsalar bu insanlar bizim insanlarımızdır. Diyanet İşleri Başkanlığımızın, mahkûmların veya ailelerinin ikna edilerek ölüm oruçlarına son verilmesi konusunda yardımcı olacağımı ümit ediyorum.

Sosyal barışın sağlanması ve kamu düzeninin temin edilmesi için moral değerlere ve gönüllü katkılara ihtiyacımız vardır. Millî birlik ve beraberliğimizin teminatının Yüce İslam dini olduğuna, halkımıza İslamı dosdoğru öğreterek, ülkemizin bölünmez bütünlüğünü temin edecek yegâne kuruluşun da, dayanağını Anayasamızdan alan Diyanet İşleri Başkanlığımızın olduğuna inanıyorum.

Avrupa Birliğine gireceğimiz bu dönemde, devletimizin değişmez nitelikleri ile milletimizin vazgeçilmez değerlerini kaynaştırarak, halkımızın inancıyla, tarihiyle, kültürüyle, gelenek ve görenekleriyle barışık olarak, birlikte, iç huzurumuzu çok kısa bir zamanda sağlamamız gerektiğine inanıyorum.

Maalesef, irticayla mücadele sebebiyle, din istismarcıları bahane edilerek, mütedeyyin insanlarımız rahatsız edilmektedir. Özellikle başörtüsü konusunda vatandaşlarımız huzursuzdur, üniversitelerimiz huzursuzdur. İmam-hatip liselerinde ve hatta ilahiyat fakültelerimizde bile başörtüsünü sorun haline getirme gayretleri vardır. Temelde din düşmanlığı yapan bazı azınlık çevrelerin, dinimizle ve inançları doğrultusunda yaşamayı arzu eden dindar insanlarımızla mücadele etmelerine asla müsaade etmemeliyiz. (ANAP ve FP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; din görevlilerimiz de, diğer kamu görevlilerimiz gibi malî açıdan zor durumda olan kesimlerimizdendir. Üniversite mezunu olan müftülerimiz, emsal daire amirlerinden daha az maaş almaktadır. Fakülte mezunu olan, toplumu din konusunda irşat ve aydınlatmak için azamî gayret gösteren vaizlerimizin ve personelin, maaş ve ücretleri diğer kamu kurumlarıyla eş duruma getirilmelidir. Burada, Sayın Bakana bir konuda teşekkür etmek istiyorum, kadınlarımızı aydınlatmak üzere, vaizelerin tayin edileceğini ve tayin işlemlerine başlatıldığını öğrenmiş bulunuyorum; onun için, kendisini tebrik ediyorum. Yine, bu cümleden olarak, din hizmetleri tazminat oranlarının yükseltilmesi gerektiğini söylemek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluş ve görevleri hakkında hazırlanan kanun tasarısı, bir an önce, Yüce Meclisin gündemine getirilmeli ve önümüzdeki yeni bin yılda insanımızın önünü açacak, ışık tutacak şekilde yasalaştırılmalıdır.

Bilgi çağında, her alanda olduğu gibi, iyi yetişmiş, kaliteli, sosyoloji ve felsefe bilgisi olan, insan psikolojisini bilen, hoşgörülü, uzlaşmacı din görevlilerine ihtiyacımız vardır.

Dini ve çağdaş bilgilerle donatılmış, demokrasiye ve cumhuriyetin erdemine inanan, dinî sahadada uzman ilim adamlarımızın yönetimindeki Diyanet İşleri Başkanlığımız, bağnazlıktan ve gericilikten uzak, toplumun her kesimiyle mezhep ayrımı gözetmeksizin uzlaşan, milletimizin tamamını sevgiyle kucaklayan bir kurum olmalıdır. Bu kurum her türlü politik ve ideolojik müdahale ve mülahazalardan uzak tutuldukcça, milletimizin birlik ve beraberliğinin, ülkemizin bölünmez bütünlüğünün sağlanmasında daha hayırlı hizmetler vereceğine inanıyorum.

Bu düşüncelerle, Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinin ülkemize, Başkanlığa, Diyanet camiasına hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Mardin Milletvekili Sayın Ömer Ertaş'ta.

Buyurun Sayın Ertaş. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA ÖMER ERTAŞ (Mardin) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçeleri hakkında, Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, sosyal devletin en yaşamsal görevlerini yerine getiren Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün, ülkemizde sosyal hizmetler alanlarını etkileyecek yasal ve eylemsel özelliklere sahip, hassasiyet ve özenle herkesin sahip çıkması gereken bir kurum olduğunu belirtmek isterim.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı çocuk ve gençlik merkezlerinde, sokakta yaşayan, çalışan çocuklara ve ailelerine yönelik danışma, eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri verilmektedir. Ülkemizde, çocuğun sokağa itilmesindeki nedenler iller ve bölgelere göre farklılık göstermekle birlikte, büyük metropol kentlerde bu olgunun, ekonomik yoksulluktan öte, sokağın çocuk için oluşturduğu ağır olumsuz sonuçlarının aile tarafından algılanmaması veya çocuğun bir geçim kaynağı olarak görülüp, ihmal ve istismarın da yaygın olduğunu ifade etmek zorundayım.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde terör, kent merkezlerine göç, çok çocuklu aileler, yoksulluk ve gelir dağılımındaki bozukluklar başta olmaz üzere, çocuklarımızı aile ve okul ortamından uzaklaştırıp sokağın acımasız koşullarında yaşamaya ve çalışmaya zorlayan pek çok faktörle karşı karşıya bırakmaktadır.

Tüm bu çabalara karşın, sokak çocukları sorunu toplumsal bir sorundur ve başta aileler olmak üzere, topluma ve tüm kurum, kuruluşlara büyük görevler düşmektedir. Küçük yaşta çalışan çocuklar ve sokak çocukları, ciddi bir toplumsal sorun olarak karşımızda bulunmaktadır. Sokak çocukları, ülkemizin kanayan bir yarasıdır. Bu konuda, devlet, tedbirleri alarak geniş bir toplumsal duyarlılık oluşturulmalı ve sokak çocuklarının sorunlarının daha büyümemesi yolunda önlem alınmalıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, nüfusumuzun yaklaşık yüzde 35'inin yaşadığı kırsal alana sosyal ve tarımsal altyapı hizmetleri götüren bir kuruluştur. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, kırsal alanda bulunan 75 461 üniteye ulaştırma hizmeti, 75 631 üniteye içmesuyu hizmeti, 2 milyon 900 bin hektar alana sulama hizmeti, ayrıca, 4 milyon hektar alana tarla içi geliştirme hizmetleri, köylerin sosyal ve ekonomik tesislerinin yapımıyla ilgili hizmetler, detaylı toprak etütlerinin yapılması, toprakla ilgili veri tabanlarının oluşturulması, toprakların muhafazasıyla ilgili hizmetleri yapmakla görevli bulunmaktadır. Bu kadar geniş yelpaze ve çok sektörde hizmet veren Genel Müdürlük, yaklaşık 58 000 personel ve 22 000 adet iş makinesine sahip bulunmaktadır.

Bugün, Türkiye'mizde, ulaşılmayan ünite bulunmamaktadır. 323 218 kilometre yol ağıyla, 75 000 ailenin ulaşımı sağlanmaktadır; ancak, ulaşımı sağlandığına göre, ulaştırma hizmetinin bittiğini söyleyemeyiz. Bundan sonra, mevcut yol ağının standartlarının yükseltilmesi gerekmektedir. Yükseltme çalışmalarında önceliklerin tespiti için, birinci derece öncelikli köy yolları master planı hazırlanmaktadır. Master plan, ünitelerin en kısa ve en uygun güzergâhtan ulaşımını sağlayan yolları kapsamaktadır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, toplam 75 631 üniteye içmesuyu hizmeti vermekle yükümlüdür. Atıksu tahliyeleri, genelde derelere veya akarsulara akıtılmaktadır. Arıtma cihazı ve kanalizasyon yeterli olmadığından, doğayı kirletmekte ve çevreye çok zarar vermektedir. Bu nedenle, kanalizasyon ve arıtmaya önem verilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ilgili Genel Müdürlük, tarım sektöründe 2,9 milyon hektarın sulamaya kavuşturulmasıyla görevli bulunmaktadır. Bugüne kadar, 1 milyon 233 bin hektar sulamaya kavuşturulmuştur. 1 milyon 677 bin hektarın daha, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce sulamaya açılması gerekmektedir. Ayrıca, 4 milyon hektar alanda, tarla içi geliştirme hizmetleri dediğimiz, toplulaştırma, tesviye, yüzey tahliye, kapalı drenaj, tarla içi yollar gibi hizmetlerin yapılması ve sulama alanlarımızda sulama randımanının yükseltilmesi gerekmektedir. Bugüne kadar, 944 000 hektar alanda tarla içi geliştirme hizmetleri yapılmıştır.

Türkiye, gelişmekte olan bir ülkedir. Özellikle, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yapılan barajlardan dolayı, birçok ailemizin iskân edilmesi gerekmektedir. Bugüne kadar, 9 655 ailenin iskân sağlanmıştır. Halen 5 349 aile iskân beklemektedir. Sosyal bir konu olan iskân olayında, özellikle barajların etüt çalışmaları yapılırken iskân çalışmaları da yapılmalıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2001 yılı bütçesi rakamlarına baktığımızda, toplam bütçenin 783 trilyon Türk Lirası, bütçe içindeki toplam yatırım rakamlarının da 223,3 trilyon Türk Lirası olduğunu görmekteyiz. Toplam bütçede, ancak yüzde 28'i kadar yatırım ödeneği bulunmaktadır.

Devam etmekte olan yatırım projelerinin 2001 yılı sözleşme ödeneklerinin toplamı 2000 yılı fiyatlarına göre 515 trilyon lira olmasına rağmen, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2001 yılı toplam yatırım bütçesi 223,3 trilyon liradır. Bu ödenekle ihaleli işlerin ancak eskalasyon farkları karşılanacaktır. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, yatırım bütçesine, 2000 yılı içinde ek ödenek sağlanmaması halinde, sosyal ve tarımsal altyapı hizmetleri önemli ölçüde aksayacak, hizmet bekleyen vatandaşımız da mağdur olacaktır. 2001 yılı için sağlanan yatırım ödeneğinin 77 trilyon Türk Lirası akaryakıt ve makine yedek parça gideri için kullanılacaktır. Bu ödenek çıkarıldığında yatırımlara ayrılan ödenek 146 trilyondur.

Bu kadar büyük hizmet yapmış olan, kırsal alanda yaşayan köylümüze layık olduğu hizmeti en kısa zamanda ve en iyi şekilde verme gayretinde olan Köy Hizmetlerine ayrılan bütçe çok yetersiz kalmaktadır.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ertaş.

Şimdi, söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Sayın Cenap Gülpınar'da.

Buyurun Sayın Gülpınar. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA EYYÜP CENAP GÜLPINAR (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğünün bütçesi üzerinde Grubumun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, insanoglunun toplu olarak yaşamaya başlamasıyla ortaya koyduğu yüce değerlerden birisi de yardımlaşma ve dayanışma duygusudur. Bu duygunun sonucu olarak, ilk çağlardan beri sayısız ölmeyen eserler vakıf yoluyla insanlığa kazandırılmıştır. Vakıf, ferdin, taşınır ve

taşınmaz malını hayır duygusu ve insan sevgisiyle şahsî mülkiyetinden çıkarıp, kamu yararına tahsis etmesi şeklinde tarif edilir. Bilindiği gibi, vakıflar, tarihimizin derinliklerinden gelen ve atalarımızla aramızdaki en sağlıklı köprüleri oluşturan kurumlarımızdır. Bugün, yurdumuzun her köşesinden yükselen ve sayıları onbine ulaşan vakıf eserleri, Türk tarih ve medeniyetinin mührünü taşıyan mimarî şaheserlerimizdir. Bu nedenle, Vakıflar Genel Müdürlüğü, yok olmaya mahkûm olmuş eserlerimizi ödenek harcamadan, eski ipek yolunda bulunan kervansaraylarımızı, turizm amaçlı olarak restore et-işlet-devret modeliyle yeniden hayatiyete kavuşturmak için bütün gücüyle çalışmaktadır. Restorasyonları tamamlanarak işletmeye açılan Antalya Alarahan ve Nevşehir Sarıhan bunun bir örneğidir. Tokat Taşhan, Karabük Safranbolu Cincihan, Ankara Çengelhan'ın ise projeleri çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde 19 675 bina, 35 556 arsa ve arazi olmak üzere, toplam 55 231 gayrimenkul bulunmaktadır; ayrıca, 15 805 bina, 5 277 arsa ve arazi olmak üzere, toplam olarak 21 082 kiracısı bulunmaktadır. Vakıflar Genel Müdürlüğünün yurt genelinde başlattığı tapu taramaları devam etmekte olup, sadece, Malatya, Antalya, Aksaray, Konya, Denizli, Aydın ve Muğla İllerinde olmak üzere, 34 250 parsel Vakıflar Genel Müdürlüğüne kazandırılmış olup, tapulara, gerekli vakıf şerhleri konulmaya başlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, Vakıflar Genel Müdürlüğünce, deprem felaketine uğrayan vatandaşlarımıza, Kocaeli, Sakarya, Düzce'de aşevleri açmak suretiyle sıcak yemek verilmiş, deprem bölgelerinde sakat kalanlara, bakacak kimsesi kalmayan yaşlı insanlara 40 milyon 465 bin TL maaş bağlanmıştır. Aynı zamanda, mülhak ve yeni vakıflara yapılan çağrılar neticesinde, depremedelere, önemli miktarda aynî ve nakdî yardım yapılması sağlanmıştır. Vakıf Gureba Hastanesinin acil cerrahi polikliniği, deprezede vatandaşların yardımına koşmuş, binlerce kişi tedavi edilmiştir. Ayrıca, 39 ilde bulunan imarethanelerde, 10 525 fakir vatandaşımıza sıcak yemek verilmekte, 1 083 âma ve muhtaç kişilere, aylık 40 465 000 TL. ödenmektedir. Buna ilaveten, Vakıf Haftası nedeniyle, deprem bölgesi başta olmak üzere, 3 800 vatandaşa kurugıda yardımı yapılmıştır.

Değerli üyeler, Sultan Abdülmecit'in annesi Bezmi Âlem Vakıf Gureba Hastanesinin işletilmesi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığına tahsis edilmiştir. Böylece, daha çok fakir hastanın ücretsiz tedavisi sağlanacak ve Vakıflar Genel Müdürlüğünce, personel giderleri dahil olmak üzere, hastane masrafları için verilen yıllık 3 trilyon liradan da tasarruf edilecektir. SSK ile yapılan protokole göre, kurum, 3 yıl içinde, harap durumda ve eski eser olan Bezmiâlem Vakıf Gureba Hastanesine 3 trilyonluk yatırım yaparak, restorasyonunu yapacak ve hasta kapasitesini de artıracaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğünün yapısı katma bütçeli bir idare sistemi olup, vakfedenin iradesiyle katma bütçe sistemi birbiriyle çatışmaktadır. Bu yüzden, Vakıflar Genel Müdürlüğünün, öncelikle katma bütçeli bir idare sisteminden çıkarılıp, vakfiyeler gereği hareket özgürlüğü olan, anında karar verebilecek özel bütçeli bir sisteme acilen dönüştürülmesi gerekmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğünün bir yasa tasarısı Başbakanlığa sunulmuştur. Bu yasal düzenlemenin, bir an evvel Yüce Meclise getirilerek, Vakıflara daha süratli çalışabilme imkânı hazırlanması gerekmektedir. Böylece, eski eserlerimiz daha çabuk onarılacak, Maliyeden ödenek vizesi beklemeden anında müdahalede bulunulabilecektir.

Vakıflar, atalarımızın bizlere kutsal bir emaneti olduğundan Türk Milletinin üzerinde önemle duracağı ve hayatiyetini devam ettirmekle zorunlu olduğu bir kuruluştur.

Yukarıda arz ettiğim faaliyetlerin yanı sıra, daha saymadığımız birçok yeniliklerle, Vakıflar Genel Müdürlüğünde, teşkilatı 21 inci Yüzyıla yakışır daha çağdaş bir yapıya ve işlerliğe kavuştur-

mak için planlı ve programlı bir şekilde başlatılan uygulamalar devam etmektedir. Tüm bu olumlu çalışmalarından dolayı, bağlı oldukları Devlet Bakanlığına ve başta Vakıflar Genel Müdürlüğü olmak üzere, Genel Müdürlüğün değerli tüm personeline teşekkür eder, 2001 yılının başarılı olması temennisıyla Yüce Heyetinizi saygılarımı sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Gülpnar.

Efendim, şimdi söz sırası Doğru Yol Partisinde.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İlhan Aytekin; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA İLHAN AYTEKİN (Balıkesir) - Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesi üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına görüşlerimi takdim etmek üzere huzurlarınıza çıkmış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, Fransa, İngiltere, Almanya ve benzeri laik ülkelerde görmediğimiz Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kuruluş bizde anayasal bir müessesedir. Devleti laik, halkı Müslüman olan ülkemizde Diyanet İşleri Başkanlığı, bu özelliği sebebiyle çok önem ifade etmektedir. Âdeta, millet ve devlet arasında bir köprü ve katalizör görevi yapmakta, müspet icra edeceği fonksiyonla halkımızı huzura kavuşturmak, devleti de rahatlatmak gibi bir yükümlülüğü sürdürmektedir. Bu münasebetle de diğer kurum ve kuruluşlardan farklıdır. Keza, Müslüman insanımızın maddî dünyasını değil, mana âlemiyle meşgul olduğundan, yine diğer kurum ve kuruluşlardan farklıdır. Dolayısıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin münhasıran parasal yönüyle ele alınması ve müzakeresi yanlış olur; ancak, 657'ye tabi 90 000'e varan personelinin, terfi, tefeyyüz, tayin, nakil işlerinin olduğu da bir vaktadır.

Muhterem milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki din adamları, laik devletin maaşlı memurudur. Dinî görevler ücretle yapıldığına göre, Türkiye'de de paralı din mi var diyeceğiz; hayır, bu anlayışı, ülkemiz şartlarına bakarak telif edeceğiz; filvaki, imamlar, yukarıdan gönderilen tek tip hutbeleri okuyor; hoca efendiler, her yaştaki çocuklarınıza Kur'an öğretecek; ama, kanunun gereği 12 yaş sınırına riayet ediyorlar; çünkü, devletin memurudurlar ve devletle iyi geçinmek durumundadırlar.

Bilindiği gibi, bugünkü uygulamadan evvel, dinî hizmetler görececek olanların hakkını o dinin mensupları ödüyordu. Şimdi aklımıza gelen, laik devlet, bu külfete, dindar olduğu için mi, yoksa dini kontrol altında tutmak için mi katlanıyor; rivayet muhtelifdir. Buralardan hareketle gelmek istediğimiz nokta, Diyanet İşleri Başkanlığına özerklik verilmesidir; Başkanın seçimle görevlendirilmesidir. Biraz daha bağımsızlığa kavuşmasını ve daha şahsiyetli olmasını sağlamak ve hareket kabiliyetini artırmaktır. Makamdan gideriz endişesinden kurtarıp, İslami doğruları daha rahat ve cesurane söylemeyi temin içindir.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye'de dinî meseleler söz konusu olduğunda herkes her şeyi biliyor ve konuşuyor. Esas konuşması gereken otorite sükût ediyorsa, yanlışı kim düzeltecek? Tasni ve tecavüzleri kim göğüsleyecek, müşevves zihinleri kim aydınlatacak; cehlin karanlığından İslamî berraklığı kim ayıraverecek? Potansiyel suçlu olarak görülen Müslümanların hukukunu MİT Müsteşarı vikaye etmiştir. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

Şeriat devleti isteyenlerin yüzdesi 7'dir, 8'dir; cami cemaati kazanılmaldır. Demek ki, birilerine göre, Osmanlı bakiyesi Kur'an kursları, imam hatip okulları, tarikatlar, tekkeler, zaviyeler, yüksek

sek İslam enstitüleri, ilahiyat fakülteleri, başörtülü, sıkma başlı öcüler, çember sakallılar, laik Türkiye Cumhuriyetini yıkmak için yüzde 7-8 birikim yapabilmişler. Devletin istihbaratını teslim ettiğimiz zatın tespiti budur. Sonra, irtica hortladı deniyor. İrtica, bırakın bu oranla hortlamayı, hırlayamaz bile. Yine, MİT Müsteşarı, dolayısıyla, hiçbir zaman, bu oranın tehlikeli olmayacağını ifade ediyor.

Bazıları da, cumhuriyetin tehlikede olduğunu söylüyor. Hangi tehlike? Bu tehlike birilerinin vehmidir. (DYP ve FP sıralarından alkışlar) Belki, daha yüksek oranda başka tür rejim düşmanları da var; ama, onlar söz konusu olmuyor ve Deniz Gezmiş'i ağuşunda yetiştiren, bütünden ODTÜ'yü kapatmayı düşünüyorsunuz. Doğru yapıyorsunuz da, imam hatip okullarından ne istiyorsunuz; işin mantığını bulmak mümkün değildir. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

Mevhum korkularla ülke yönetilmez. Vatandaşından korkan devlet olmaz. Peşin hüküm ve şahsi vehimlerinize yapacağınız değerlendirmeler sizi şaşırır, haksızlığa ve adaletsizliğe götürür. MİT Müsteşarının açıklamasını dinledikten sonra, kuvvet komutanlarımızın görev devir teslim töreninde, irtical tehlikenin altını çizerek devir-teslim etmiş olmalarını dünyanın en güçlü ordusunu hatırlayarak garipsiyorum.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye'de İslam'ı yaşamak zorlaşmıştır. Çünkü, devlet, irtical birinci tehlike olarak ilan etmiş ve İslamî eğitimi, İslamî hayat tarzını seçenleri irticalin kaynağı kabul edilmiştir. Bu vehim, bakın, Türkiye'de neler yaptırmıştır. 55, 56, 57 nci hükümetler zamanında binlerce Kur'an kursu kapanmış, mevcutların da ayakta kalması zorlaşmıştır. İnanan insanlar, Kur'an okuma ihtiyacını nasıl giderecek? İmam hatip okulları talebe adedi onda 1, yirmide 1, otuzda 1 nispetine düşmüş, kapanıyorlar. Kamu görevlisi başörtülülerin sürülmesi, cezalandırılması, meslekten atılması bir yana, özel okullar, kurslar ve işyerlerine de müdahale başlamıştır. Kur'an öğretilmesine kanunla sınır getirilmiştir. Üniversitelerden sonra, ilahiyat fakültesi ve imam-hatip okullu kızlarımız da okutulmamaya başlanmıştır. Başı açık fotoğraf getirmeyene resmî muamele yapılmamaya başlanmıştır. Üniversite sınavlarına başörtülüler alınmıyor. Diyanet İşleri Başkanlığının dış ülkelere göndereceği elemanlara, imtihanda, mayo giyerek ve hamamıyla birlikte denize gidip gitmeyeceği soruluyor.

Yeşil sermaye ilan ediliyor ve İslama yakın kabul edilen firmalar takibe alınmıyor, alışveriş yapılmaması için tamimler çıkarılıyor. Üreten, kazanan, vergi veren ve binlerce vatandaşımıza istihdam sağlayan müesseseler, bu sebeple çöktürülüyor. Dinci parti, dinci alim, dinci gazeteci, dinci gazete, dinci TV tasnifleri yapılıyor. Dinsiz ve diğer din mensuplarından hiç gerici, mürteci çıkmıyor; İslama irticalin kaynağı gibi bakılıyor. Cami yapmak için 2 500, 5 000, 10 000 metrekaare arsa zorunluluğu getiriliyor. 11 000 camimiz imamsız bulunuyor, 17 000 kadro isteği de isaf edilmiyor. İnancından dolayı "deprem, Allah'ın cezasıdır" diyen Müslüman, mahkûm ediliyor. Korkudan, Meclis camisine minare yapamıyoruz.

Bu söylediklerimiz, Müslümanlarla ve İslamla ilgili uygulamaların, tavır ve davranışların bir kısmıdır. Dolayısıyla, sözümüzün başına dönecek olursak, bu şartlarda, Müslümanlar, kendi ülkelerinde öksüz kalıyor, kendi ülkelerinde zulüm görüyorlar.

İran'da, kapalı fotoğraf getirmeyenin, Türkiye'de de, açık fotoğraf getirmeyenin muamelesi yapılmıyor; ikisi de zulümdür ve beğenilmeyen İran ile bir yerde buluşuluyor.

Bir milleti dinsiz yaşatamazsınız ve milletin bir dini vardır. Dinin beğenmediğiniz yönlerini çıkarır, kafanıza göre ilaveler yaparsanız; o, sizin dininiz olur. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

Müslüman Türk Milleti, kendi dinini yaşamak istiyor, onun emirlerini yerine getirmek istiyor. Devlet, dinsizliği yaşayanlara karışmıyor, devlet, herhangi bir din mensubuna da karışmıyor; doğru yapıyor, laik devlet de budur; ama, Müslümanlara karışıyor, başını aç diyor ve şu yaşta Kur'an okuyabilirsin şartını getiriyor. Halbuki, ne başı açık olan, kapalıdan; ne başı kapalı olan, açıktan şikâyetçi; onlar dost, onlar arkadaş, onlar kol kola girmiş, yarenlik yapıyor. Toplum ahenk içinde, birbirlerinden memnun. O zaman, yaptıklarınız, kimin adına, kimin hatırına yapıyor?

Muhterem milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığı sütte gerisinde kalmamalı, daha ön plana çıkmalıdır, inisiyatif almalıdır. İslama, rutin işlerin dışında hizmet edilecekse, o gün, bugündür.

Bünyenizde bulunan personelden, ziraat fakültesi, tıp fakültesi, basın yayın gazetecilik gibi fakülteleri bitirenler kurum değiştirmek istiyor, muvafakat vermiyorsunuz. Bu memur arkadaşlarımızı takdir edileceği yerde takdir ediliyorlar; bunun çaresini arayın. Söz konusu memurlar, gidecekleri yerde zararlı olacaklarsa, şimdiki yerde de zararlıdır. Böyle mantıksız ve zalimane davranış bugüne kadar ne duyduk, ne gördük.

Bu kurumlarda tayin nakil işlemleri son derece yavaş yürüyor. Bu kusur, muamele yapan görevlilerden kaynaklanmıyor olabilir; sözümüz, bu tempoyu kim yavaşlatıyorsa, onadır.

1999 yılı hac kontenjanından 2 000'e yakınının kullanılmadığı görülmüyor; neden? Binlerce hacı adayı gidebilmek için çareler ararken, söz konusu kontenjanların kullanılmaması neyle izah edilebilir?!

Önemli bir hadise de, Diyanet Vakfıyla olan münasebetler, iddialar, tereddütler bahsidir. Bu çanın dili düşürülmelidir. Diyaneti Vakıftan, Vakfı Diyanetten ayrı düşünmek mümkün değil; zaten, başkan, Vakfın da başkanıdır. Diyanet Vakfı, bugün, 9 şirketiyle, âdeta, bir holding görünümündedir. İSAM, İslam Ansiklopedisi mi hazırlıyor, inşaatçılık mı yapıyor, belli değil. Bir taraftan, elinde 90-100 civarında villa, daire olduğu söyleniyor, bir taraftan, metin hazırlayanlara kelime başına 8 sent, kontrol edenlere 35 sent ödendiği ifade ediliyor, öte yandan da Türk Diyanet Vakfı 29 Mayıs Tıp Merkezi işletmelerinde çalışan doktorlara 5 000 dolar, genel koordinatöre 5 000 dolar maaş veriliyor, âdeta Amerika'da yaşıyor; bu, skandaldır. Vakıf senesinde sağlık hizmeti bu değildir. Binaenaleyh, zihne başka şeyler tedai ettiren meselelerin üzerine gidilmeli ve derhal son verilmelidir. Bu 9 şirketin bugüne kadar ne kazandığı da öğrenilememiştir; ama, sermaye tezyidiyle ayakta durdukları da bilinen bir vakadır.

Bir başka husus da, son kullanılan 4 000 kadronun altında, mülakat izninin istihsal edilmemiş olmasıdır. Şimdi, imam, müezzin, vaiz, kimi aldınız bilmiyorsunuz. Bunların içerisinde, Kur'an okumasını beceremeyenler, özürsüzlükler ve çeşitli mazeretli çıkacaktır. Hizmet içi meslekî eğitimleri de üç-beş sene sonra yapıyorsunuz. Hiç değilse bu defa, yeni aldıklarınızı hemen eğitime tabi tutunuz ki, işe yarasın.

Din İşleri Yüksek Kurulu birbuçuk yıldır yok. Dolayısıyla, dinî yorum ve fetvalar konusunda bir boşluk vardır. Bu alanda ortaya çıkan ferdî yorumlar sebebiyle bir karmaşa yaşıyor. Burada da endişemiz, atamaların reisicumhurdan alınarak başbakana verilmesi söylentisidir. Siyasetten âri olması gereken kurula siyaset bulaştırılması, ciddi kaygımızdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, özerk olmadığı için, bir sayın bakana bağlıdır. Sayın Hüsamettin Özkan, hepimizin bildiği gibi, çok doludur, bu hükümetin, âdeta, bütün problemleriyle meşguldür; dolayısıyla, Diyanetin meseleleriyle yakinen uğraşamamaktadır. Bu yüzden, Diyanet, bu anlamda, sahipsiz gibidir.

Muhterem milletvekilleri, eksiğiyle gediğiyle, yanlığıyla doğrusuyla, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor; saygılarımı tazeleyerek, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesi üzerindeki görüşlerimi de takdim ediyorum.

Muhterem milletvekilleri, yüzde 50 nüfusa varan ve alan olarak da neredeyse topraklarımızın dörtte 3'üne hizmet götürme yükümlülüğü bulunan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün önemi herkes tarafından biliniyor; ancak, bugünkü haliyle, hantal ve meşuc durumdadır, hareket kabiliyeti yok ve hizmet anlayışına da farklılıklar gelmiştir; hizmet dönemi tamamlanmış zehabını veriyor; sanki, birilerinin işyeri adresi gibi. Bundan kurtarılmalıdır; revize edilmeli, ihaleli işleri kontrol ve müteahhitlerin almadığı küçük işleri yapmalı ve özel idareler ile valiliklere devri hususu gözden geçirilmelidir. Daha rasyonel olanı ise, bütün binalar, sahalar ve 26 000'e yakın makine parkıyla, 60 000'e varan çalışanına, bilabedel verilmelidir; çünkü, bugün yüzde 10'dan az olan kapasiteyle çalışıyor; koyduğunuz 783 trilyonla, cari harcamalardan sonra, 2001 yılı programının belki dörtte 1'ini ancak gerçekleştirebilecek. Ondan dolayı, yıllardır, aynı programları devam edip gidiyor.

Durduk yerde kendimizi kandırmamızın, vatandaşı ümitlendirmenin faydası yok. Yıllar itibariyle bakıldığında, bütçeden ayrılan miktar devamlı surette azalıyor. 1990'lı yılların ortalarına kadar genel bütçeden yüzde 3,5 para ayrılırken, bu yıl bütçenin yüzde 1'inin altında gözüküyor. Bu şartlarda, 35 000 köy, 43 000 bağlı yerleşim birimi olmak üzere, 75 000 üniteye hizmet göstürecek-siniz; zor... Nitekim, yollar malum, tamir yapıyorsunuz.

Köy Hizmetlerine ayrılan bütçelerin, hizmet götürülen kesimdeki nüfus göz önüne alınarak artırılması gereği vardır. Makine dağıtımında da köy sayısı dikkate alınmalıdır; 936 köyü olan Balıkesir ile 140 köyü olan bir ili aynı tutamazsınız.

Köy Hizmetlerinin, Başbakanlıktan ayrılarak ayrı bir bakanlık olarak teşkilatlanması zarureti vardır. Başbakanlığa bağlı yatırımcı bir kuruluş doğru değildir.

Muhterem milletvekilleri, özellikle bu yıl çok bozulan işçi-memur ücret farklılığı teşkilatta çok büyük huzursuzluklara neden olmaktadır. Mühendisin veya yöneticinin iki-üç katı işçi ücreti ödeyen bir devlet, kurum içerisinde anarşiye, başıbozukluğa, disiplinsizliğe ve hatta yolsuzluğa çanak tutuyor demektir. Huzursuzluk, disiplinsizlik ve başıbozukluğun hâkim olduğu işyerlerinde hem iş üretilemez hem de vatandaşa iyi davranılmaz. Bu adaletsizliğin derhal düzeltilmesi zorunluluğu vardır.

BAŞKAN - Sayın Aytekin, grubunuzun süresini yarıya bölmüştüm -tabii takdir sizin de- bütün grubun 12 dakikası var, takdir sizin; yani, ben 15 dakikaya göre ayarlamıştım, grup başkanvekiliniz "ikiye böl" demişti, biraz geçtiniz, yine de takdir sizin.

İLHAN AYTEKİN (Devamla) - Sayın Başkan, 15 dakika daha mı konuşacağım?

BAŞKAN - Efendim, şu anda grubun 12 dakikası var.

İLHAN AYTEKİN (Devamla) - Peki, teşekkür ederim.

Muhterem milletvekilleri, bugün yapılamayan hizmetlerin sorumlusu Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü değildir; bugün hizmetlerin yapılamaması, Türkiye ekonomisini çukura düşüren hükümetten kaynaklanıyor. IMF'nin ekonomik programları ve oradan gelecek 10 milyar dolarla krizin geçeceği değil, ertelendiği gerçeğidir. Ertelene, ancak hükümetin ömrünü uzatır. Halbuki, krizin sebebi bizatihi hükümettir. Binaenaleyh, hükümet gitmeden kriz de bitmez.

İflaslar, cinnetler, cinayetler, hırsızlık, dolandırıcılık, hileli iflas, irtişa, irtikâp, ihtilas sürüyor, fuhuş, talih oyunları almış başını gidiyor, toplumsal dokumuzdaki telafisi zor hasar süratle yaygın

hale geliyor, rahneler açılıyor, dün Türkiye bir ilki daha yaşıyor, polisler de sokağa dökülüyor; ama, bu elim manzarayı, hükümet edenler beşuş bir çehreyle seyrediyor, hiçbir ciddi tedbire tevessül etmediği gibi intibah da hâsıl etmiyorlar. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, köprüye, suya, yola, çiftçiye, işçiye, memura, esnafa, Bağ-Kurluya, dula, yetime para bulamayan hükümet, üç beş banka soyguncusuna 11 milyar dolar buluyor. Milletin parasını millete vermiyor. Hem koruyamıyor ve hem de hortumlatıyorsunuz; dolayısıyla, fuzulî şağil durumundasınız. Tarihimizin hiçbir döneminde bu kadar zaaf ile malul bir iktidar görülmemiştir. Hükümetin bu ülkeye en büyük yararı, çekip gitmesidir.

Saygılar sunarım. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Aytekin.

Efendim, şimdi söz sırası, Van Milletvekili Sayın Fetullah Gültepe'de.

Buyurun Sayın Gültepe. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA FETULLAH GÜLTEPE (Van)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Pazartesi akşamı İstanbul'da haince uğradıkları saldırı sonucu hayatlarını kaybeden polislerimize Allah'tan rahmet, geride kalan yavrularına sağlık ve afiyet diliyorum.

Dün Ankara'da, son zamanlarda İstanbul'da meydana gelen olaylar bize 1980 öncesi Ecevit hükümetlerini hatırlatıyor. Tabii ki, ülkede sağlıksız, yorgun bir Başbakan olursa, bu ülkede bu olaylar devamlı beklenmektedir.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya)- Sen sağlıksızım, sen!

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Edepli ol, edepli! Hasta değilse, bana sor.

BAŞKAN- Efendim, istirham ederim...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya)- Hasta, senin kafan!

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Sağlıksızdır, sağlıksız...

BAŞKAN- Sayın Gültepe...

AYDIN TÖMEN (Ankara)- Bu kadar terbiyesizlik olmaz canım! Bu nedir?!

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Terbiyesiz sensin!

BAŞKAN- Sayın Gültepe... Sayın Gültepe...

AYDIN TÖMEN (Ankara)- Kendinizi toparlayın.

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Bu ülkede sağlıksız bir Başbakan...

AYDIN TÖMEN (Ankara)- Senin kafan sağlıksız! Kafan sağlıksız!..

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- ...politikaları altüst ederek, en son, polisi sokağa çıkaran sizler değil misiniz?

AYDIN TÖMEN (Ankara)- Konuşma!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya)- Senin ruhun sağlıksız.

BAŞKAN- Sayın Gültepe... Sayın Gültepe...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Elinizi sokağa... Doldur-boş diye devamlı ellerinizi kaldırdınız. Ellerinizi bilerek mi kaldırdınız siz?

BAŞKAN- Sayın Gültepe, karşılıklı konuşursanız, sözüntüzü keseceğim.

AYDIN TÜMEN (Ankara)- Provokatör! Provokatörlük yapma lan burada.

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Utanmıyor musun?

AYDIN TÜMEN (Ankara)- Sen utan!

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya)- Sen utan!

BAŞKAN- Efendim, lütfen...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla)- Terbiyesiz herif.

AYDIN TÜMEN (Ankara)- Sensin terbiyesiz.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya)- Başkan, lütfen... "Herif" diyor. Söztünü geri alsın.

BAŞKAN- Söyledim efendim. (DYP sıralarından "Sayın Gültepe, devam et" sesleri)

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Sosyal, kültürel, ekonomik sorunları yoğun olarak yaşadığımız şu ülkede, en fazla ihtiyaç duyulanan başında sosyal hizmetler gelmektedir.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Okumaktan bile acizsiniz!..

MUSTAFA VURAL (Antalya) - Senin burada yerin yok!..

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Devletin devlet olduğunu hissettirecek en önemli an, bu kurumdur.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gültepe, bir dakika efendim...

Buyurun.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Sayın Başkan, lütfen, daha önceki sözlerini lütfen tekrar gözden geçirsin...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sözlerini geri alsın...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - "Herif" diyor... Bir milletvekiline yakışıyor mu?

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - "Herif" demedim, yanlış konuşuyorsun.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - "Herif" dedin...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Sağlıksız bir başbakan, bitkin bir başbakan, yorgun bir başbakan...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sağlıksız sensin.

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sensin yorgun...

MUSTAFA VURAL (Antalya) - Senin kafan sağlıksız!..

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Burada, sizin konuştuklarınızı da dinlemiyor; dinleyebiliyor mu? Gelsin, buraya benim konuştuklarımı dinlesin. (DSP sıralarından gürültüler)

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sensin sağlıksız olan!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Edepsiz herif!

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Terbiyesizlik yapma!.. Nasıl böyle konuşursun!..

SEBAHAT VARDAR (Bilecik) - Başbakan hakkında böyle konuşamazsın!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Senin beynin sağlıksız!.. Duyuyor musun beni!..

MUSTAFA VURAL (Antalya) - Bir başbakan hakkında nasıl böyle konuşursun!

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Dinleyebilecek gücü yoktur. Bunu kabullenin. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Gültepe, sözlünüzü keseceğim.

ZEKİ EKER (Muş) - Edepsiz herif...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Yürü!... Yürü, kendine bak...

BAŞKAN - Sayın Gültepe... Sayın Gültepe, tansiyonu artırmayın efendim.

SEBAHAT VARDAR (Bilecik) - Hayır efendim, bir Başbakanı bu şekilde konuşamaz!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Ağzına bile alamazsın sen!.. Başbakanın adını ağzına bile alamazsın sen!..

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Siz, sağlıksız Başbakanı burada oturmaya mecbur edersiniz... (DSP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA VURAL (Antalya) - Sensin sağlıksız!..

SEBAHAT VARDAR (Bilecik) - Hayır efendim, böyle konuşamazsın!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sensin sağlıksız!..

AYDIN TÖMEN (Ankara) - Edepsizlik yapıyorsunuz!..

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - ... bilip bilmeden elinizi kaldırırsanız...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Biz her şeyi biliyoruz...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - ... bu toplumu sokağa dökerseniz...

(Başkan tarafından hatibin mikrofonu kapatıldı)

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Terbiyesizsin... Terbiyesizsin...

AYDIN TÖMEN (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gültepe...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - ... polisi, memuru, işçiyi sokağa dökerseniz...

BAŞKAN - Sayın Gültepe, sözlünüzü kestim efendim.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Başkan, sustursanıza şunu!

BAŞKAN - Susturdum efendim. Oturun siz.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Ruh hastası... Ruh hastası sen!... Ruh hastası...

SEBAHAT VARDAR (Bilecik) - Sayın Başkan, sustursanıza...

BAŞKAN - Efendim, hanımefendi, sözlünüzü kestim efendim, ne yapayım?

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Duyuyor musun beni, ruh hastası sen!..

AYDIN TÖMEN (Ankara) - Sayın Gönül, Sayın Gönül... Bakın, Sayın Gönül, lütfen...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Bir partinin genel başkanı için böyle konuşamaz!..

AYDIN TÖMEN (Ankara) - Sayın Gönül, bu iş çığırından çıkacak Sayın Gönül!..

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Fetullah Bey, arkadaşlara cevap vermeyin, siz konuşmanıza devam edin...

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Sayın Başkan mikrofon kapalı.

BAŞKAN - Kestim efendim sözlünüzü... Karşılıklı böyle konuşamazsınız.

Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanına bu şekilde hitap edemezsiniz efendim.

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Başbakanına konuştuğu lafa bak yahul!.. Saygısız herif.

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Efendim, doğrudur, ama...

BAŞKAN - Eleştirmek başka şey...

EMİN KARAA (Kütahya) - Hakaret başka şey!..

BAŞKAN - ... haddini aşan sözler başka şey efendim. İstirham ederim...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Hiç yakışıyor mu sana!

FETULLAH GÜLTEPE (Devamla) - Efendim, ben haddimi aşmıyorum...

MUSTAFA VURAL (Antalya) - Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanına nasıl sağlıksız dersin!..

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sayın Başkan, sözlerini geri alsın...

BAŞKAN - Efendim, müsaade ederseniz aldıracağız... Rica ederim... Bakın, yabancı misafirler geldi. Bir dakika...

Sayın Gültepe...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Kendi partini de rezil ediyorsun!..

BAŞKAN - Sayın Gültepe...

Sayın Halıcı...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Kendi partini de Meclisi de rezil ediyorsun. Kimse bunu tasvip etmiyor.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı bu...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sözünüzü geri alın! Sözünüzü düzeltin! Yakışmıyor!..

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Hiç yakışmıyor!..

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Buyurun düzeltin...

BAŞKAN - Sayın Gültepe, maksadımızı aşan... (DSP ve DYP sıralarından gürültüler; ayağa kalkmalar, kürsü önünde toplanmalar)

Efendim, birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 12.45

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.55

BAŞKAN: Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER: Şadan ŞİMŞEK (Edirne), Yahya AKMAN (Şanlıurfa)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1. - 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) (Devam)

A) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1. - Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Sayın Gültepe...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Sayın Başkan, bir istirhamım olacak.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Köse.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Birleşime ara vermeden önce kürsüdeki konuşmacı milletvekilimiz, maksadını biraz aşmak suretiyle Sayın Başbakana karşı, çok yanlış anlamalara meydan veren bir üslupla, Sayın Başbakana hakaret etme noktasında bir konuşma yapmıştır. (DSP sıralarından "maksadını biraz değil çok aştı" sesleri)

Sayın Başkanım, benim istirhamım, Sayın Başbakan şu anda hükümetin başındadır, herhangi bir sağlık problemi yoktur. O itibarla, Türkiye Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Başbakanı, bakanları... Her zaman bu kürsü milletvekiline açıktır ve konuşma hürdür; ancak, konuşma üsluplarımıza biraz dikkat edersek iyi olur.

Toplantıyı açmadan, konuşmacının bu konuşmasının içeriğinin, yapmış olduğu konuşmadan yanlış anlaşıldığını ifade eder bir düzeltme yapmasını istirham ediyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Tümen, buyurun.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Sayın Başkan, inanıyorum ki siz biraz sonra gereğini yapacaksınız, ben çok fazla söze gerek görmüyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili olarak ve Demokratik Sol Parti milletvekili olarak bu konudaki hassasiyetimizi mümkün olduğunca bastırmaya çalışıyoruz. Lütfen, Meclisin kürsüsü hür bir kürsüdür; ama, burada, her aklına gelenin, her aklı ermeyenin, her aklı erenin bildiği gibi konuşup, kendini birtakım şeylerin içerisinde, serzenişte bulunması mümkün değildir.

Bu çerçevede, sayın konuşmacı, bu konudaki ifade ettiği sözleri ya bu konuda geri alır ya da, lütfen, konuşmaması konusunda gereğini yaparsınız.

BAŞKAN - Teşekkür ederim; anlaşılmıştır efendim.

NURETTİN AKTAŞ (Gaziantep) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir dakika efendim.

NURETTİN AKTAŞ (Gaziantep) - Sayın Başkan "aklı eren, aklı ermeyen milletvekilleri" sözünü geri alsın.

BAŞKAN - Efendim, müsaade eder misiniz...

NURETTİN AKTAŞ (Gaziantep) - Aklı eren bütün milletvekillerine hakaret edildi.

BAŞKAN - Efendim, müsaade edin de biz konuşalım. İstirham ederim...

Sayın milletvekilleri, Sayın Başbakan, Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanıdır, Demokratik Sol Partinin değil sadece. Onun için, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm grupları, bu konuda hassasiyetini bildirmişlerdir. Sayın konuşmacının, maksadını aşan ifadelerini geri alacağını umut ediyorum efendim.

Buyurun efendim.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Efendim, mikrofonu açarsanız televizyonlar da duyacak.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sesim yeterli efendim.

BAŞKAN - Ben duyurum da, televizyonlar duysun efendim; siz, Doğru Yol Partisinin Grup Başkanvekilisiniz.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkanım, tabii ki, bu kürsünün, hür ve millet kürsüsü olduğu yolundaki görüşe katılmamak mümkün değil. Tabii ki, milletin kürsüsü olan bu Yüce Meclisin hitap noktası bu kürsüde, hiç kimse, ne kişileri ne siyasi partileri ne kurumları ne kuruluşları istiskal etme hakkına sahiptir. Bunlara yfekten katılıyorum ve katılıyoruz; ancak, konuşmanın heyecanı içerisinde, bir konuşmacının, kastı, amaçını aşan birtakım sözler söylemesi mümkündür; ancak... (DSP sıralarından gürültüler)

Efendim, izin verin...

BAŞKAN - Efendim, bekleyelim, görelim; ne söyleyecek... Müsaade edin.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Yani, ağzınızdan, istemeden bir cümle çıkabilir, bir kelime çıkabilir.

MAHMUT ERDİR (Eskişehir) - Olmaz öyle şey!

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Önemli olan, onun düzeltilmesidir.

BAŞKAN - Bravo. Evet...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Ancak, şimdi, bu hava içerisinde, meseleyi, "bilen de buraya çıkıyor, bilmeyen de buraya çıkıyor" veya "ileri geri konuşuluyor" şekline getirmek, kanaatimce yanlıştır. Meseleye, o gözle, o açıdan bakmamak lazım. Ben, milletvekili arkadaşımızın, aslında kastını aşan; ama, sizin ve DSP Grubunun anladığı anlamda, o kelimeleri, o cümleleri söylemediği kanısındayım. (DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Efendim, düzeltsin diyoruz zaten.

Efendim, bir dakika... Düzeltsin diyoruz zaten... Efendim, bir dakika, istirahat ederim... Lütfen...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Müsaade edin efendim... Hemen müdahale ediyorsunuz...

BAŞKAN - Efendim, bu şekilde anlayamayız, müsaade ediniz...istirham ederim... Lütfen...

İHSAN ÇABUK (Ordu) - Sayın Gönül, biraz önceki konuşmaları dinlemediniz mi?

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Tepki gösteriyorsunuz, yani, ben, burada, sizleri üzecek, istiskal edecek herhangi bir sözün söylenmesine müsaade etmeyecek bir insanım. Eğer, kastı aşan bir konuşma olmuşsa... (DSP sıralarından gürültüler)

BURHAN BIÇAKÇIOĞLU (İzmir) - Oldu ya... Olmadı mı?!

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Olmuş ise, onu bir heyecana vermek, biraz da hoşgörülle bakmak, konuşmacı arkadaşın da bunu düzeltmesine yardımcı olmak gerekir diye düşündüm.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Gönül, teşekkür ederim.

Sayın Gültepe, siz de, maksadınızı aşan ifadeleriniz olduğu kanaatindeyseniz, lütfen, sözünüzü geri alınız.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Ben kürsüden konuşayım.

BAŞKAN - Hayır efendim, sözünüzü geri alacaksınız söz vereceğim; yoksa, söz vermeyeceğim.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Efendim, ben maksadını aşan bir konuşma yaptığım kanaatinde değilim. (DSP sıralarından gürültüler)

Benim şahsi teşhisim...

BAŞKAN - Efendim, zatiâliniz Grup adına konuşuyorsunuz...

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Bunu ülkenin hepsi söylüyor, yani sadece ben değil.

BAŞKAN - Sayın Gültepe, zatiâlileriniz şahsı adına konuşmuyorsunuz; zatiâlileriniz Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşuyorsunuz ve Sayın Ali Rıza Gönül, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili olarak, maksadı aşan, Sayın Başbakanı istiskal eden cümlelerin söylenmemiş olarak kabul edilmesini diliyor Grubu adına. Zatiâliniz de Grup sözcüsünüz. Lütfen, geri alın, bu meseleyi bitirelim efendim.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Benim geri alacağım herhangi bir şey yoktur. Yanlış anlaşıl-
mış. Bunu, karşıdakiler, hatibe hakaret edercesine... Onların tamamı çirkin laf konuştu. Niye onlar
yanlış olmuyor da, benim burada konuşmama yanlış deniliyor, yanlış anlaşılıyor...

BAŞKAN - Efendim, siz, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanını istiskal edici cümle ifade ettiniz...
Çok açıktır.

Buyurun efendim.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Efendim, benim, Sayın Başbakana sonuçta sağlık dilemekten
başka kastım olmazdı; bunu, bırakmadılar ki, konuşayım... Yani, bu kürsü doğruların söyleneceği
kürsü değil midir! Yazıklar olsun size bel!(DSP sıralarından "Sana yazıklar olsun" sesleri, gürül-
tüler)

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sayın Başkan...

YEKTA AÇIKGÖZ (Samsun) - Sömrüctü!..

BAŞKAN - Buyurun Sayın Halıcı... Buyurun efendim...

ALİ İLİKSOY (Gaziantep) - (DYP sıralarına yönelerek) Sen kim oluyorsun da, yazıklar olsun
diyorsun!..

(DSP ve DYP sıralarından ayağa kalkmalar, birbirleri üzerine yürümelere, gürültüler)

MEHMET ÖZYOL (Adıyaman) - Yürümek yanlış...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) - Sayın Başkan, biz, Grup adına konuşmayacağız...

YEKTA AÇIKGÖZ (Samsun) - Halk düşmanları!..

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, çalışma süremiz dolmuştur; saat 14.00'e kadar ara veriyor-
rum; oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati : 13.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati:14.00

BAŞKAN: Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU

KÂTİP ÜYELER: Şadan ŞİMŞEK (Edirne), Yahya AKMAN (Şanlıurfa)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 30 uncu Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. - 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) (Devam)

A) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1. - Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon ve hükümet hazır.

Oturumu kapatmadan evvel, Sayın Halıcı'ya söz vermiştim.

Sayın Halıcı, buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce çıkan ve hiçbirimizin tasvip etmediği, bir milletvekilinin başlattığı olaylarla ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu kürsü, Yüce Meclisin bu kürsüsü, hür bir kürsüdür. Bu kürsüden, sayın milletvekilleri, ülkenin yönetimi ve milletimizin menfaatiyle ilgili konularda, görüş, öneri, kuşku ve eleştirilerini diledikleri gibi yapabilirler. Eğer, yapılan bu konuşmalarda, herhangi bir bilgi eksikliği ya da bilgi yanlışlığı olduğuna bir milletvekili kanaat getirirse ya da farklı bir görüşün kendine atfolduğunu düşündürse, Sayın Meclis Başkanından, Meclisi yöneten Başkanvekilinden söz isteyebilir ve siz de, o kişiye söz verebilirsiniz. Bu, satsamaya cevap ya da açıklama hakkı olarak bilinmektedir.

Ancak, Sayın Başkan, bu Mecliste hakarete yer yoktur; dolayısıyla, hakarete cevap hakkı da yoktur. İçtiğimiz, bu konuda, çok açık bir biçimde, nasıl davranılması gerektiğini, hem Meclis yönetimine hem de bize göstermektedir.

Madde 67, konuşma üslubuyla ilgilidir: "Genel Kurulda kaba ve yaralayıcı sözler söyleyen kimseyi Başkan derhal, temiz bir dille konuşmaya, buna rağmen temiz bir dil kullanmamakta ısrar ederse kürsüden ayrılmaya davet eder. Başkan, gerekli görürse, o kimseyi o birleşimde salondan çıkartabilir." Dolayısıyla, biz, bu maddenin, bundan sonra, eğer, benzeri ve Meclise yakışmayacak davranışlar olursa, aynen uygulanmasını talep ediyoruz.

Sayın Başkan, dün, Doğru Yol Partisi sözcülerinden birisi, gene, benzer ve seviyesiz bir biçimde, Başbakanımıza yönelik suçlamalarda bulunmuştur ve ben, Grup Başkanvekili olarak, Başbakanımızdan örnek aldığımız ve DSP Grubuna yakışan bir üslupla, mümkün olduğu kadar nezaket ölçüleri içerisinde, oturumu yöneten başkanımızı uyarılmış ve benzeri olayların cereyan etmemesi için gene aynı konuyu hatırlatmıştım. Maalesef, yine, bu sabah, DYP sözcülerinden yine bir başkasının aynı tutumu göstermesi, Grubumuzun sabır ve dayanma noktasını zorlamaktadır. Bizim sizden ricamız, hem sizin hem de diğer başkanvekillerinin, kaba kuvvete hiçbir zaman yer olmayan bu Mecliste, hakaretin, daha yapılmadan önlenmesini temin etmenizdir. Meclis Başkanlığının görevi, hakaret yapıldığı zaman, hakarete cevap hakkı vermek değil, bizzat hakaretin yapılmasını önlemektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; fiziksel, ruhsal ve beyin sağlığımız, hepimiz açısından çok önemlidir; ancak, gerçek olmayan dedikodularla, âdeta, bir kişinin sağlığının bozulmasını temenni etmek, sağlıklı bir ruhun ve sağlıklı bir beynin ürünü değildir.

Saygılarımla. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Efendim, bendeniz de, 67 nci maddeyi kestirmeden uygulayarak hatibin sözünü kestim Sayın Halıcı. Hiç ikaz etmeden kestim, o konularda hiç tahammülüm yok, müsamaham da yoktur.

Diğer Başkanvekilleri de aynı tutumda; dün, Sayın Ali İpliksoy da aynı yöntemi kullandı; çünkü, içtüzük, bize bu imkânı veriyor ve görevimiz de. Ancak, benim, gruplardan bir ricam var; alınmasınlar şimdi söyleyeceğim arkadaşlar: Beş grubun, beş güzide idare amiri var. İdare amirlerinin, Meclis Genel Kurulu çalıştığı zaman, beşinin de burada olmasında fayda var; yani, ikinci tertibi yapmak için sözünü kesiyoruz da, hatibi dışarı çıkarabilme görevi idare amirlerindedir; diğer milletvekillerinin değil.

HAKAN TARTAN (İzmir) - Ben buradaydım.

BAŞKAN - Sayın Tartan, size söylemiyorum. Bütün beş grubun güzide idare amirlerine söylüyorum. Lütfetsinler, odalarında oturmadan...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bizim idare amirimiz de burada.

BAŞKAN - Şu anda amirimiz burada. Olmayanlara söylüyorum ve lütfen, olunması gerektiğini ifade ediyorum.

Tahmin ediyorum, mesele anlaşılmıştır. Zaten, Doğru Yol Partisi Grubu Başkanvekili, oturumu kapatmadan evvel, bu konunun ehemmiyetini, istiskalle, konuşmaya olan tavırlarını ortaya koydular ve sayın konuşmacının, Doğru Yol Partisi Grup sözcülüğünden çekildiğini ifade ettiler. Netice itibarıyla, sizin de ifade ettiğiniz gibi, 67 nci maddeyi uygulayarak, gereğini yaptık.

Temennim, tabii, bu gergin ortamda, sayın milletvekillerinin, kendilerine daha yakışır bir üslubu kullanmalarındır.

Şimdi, söz sırası Fazilet Partisi Grubunun.

İlk söz, Yozgat Milletvekili Sayın Mehmet Çiçek'in efendim.

Efendim, sizin Grubunuz adına konuşacak üç arkadaşımız var...

MEHMET ÇİÇEK (Yozgat) - 15 dakika konuşacağım.

BAŞKAN - 15 dakika mı; diğerleri 7,5 dakika mı?.. Peki efendim, nasıl anlaşmışsınız.

Buyurun Sayın Çiçek. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET ÇİÇEK (Yozgat) - Sayın Başkanım, saygıdeğer arkadaşlarım; Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün bütçeleriyle ilgili Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem arkadaşlar, Osmanlı Devletinde, din işleri, meşihat makamınca; yani, şeyhülislam-lık eliyle yürütülüyordu; vakıflar teşkilatı da, yine, meşihat makamının uhdesinde din işlerinin bir parçasıydı.

1920 yılında -Türkiye Cumhuriyeti kurulunca- meşihat, Şeriye ve Evkaf Vekâleti adıyla bir bakanlığa bağlanmıştır. 1924 yılına kadar, Şeriye ve Evkaf Vekâletine bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren bu kuruluş, 3 Mart 1924 tarihinde kaldırılarak, yerine, 429 sayılı Kanunla, Başvekâlete bağlı Diyanet İşleri Reisliği, bugünkü adıyla Diyanet İşleri Başkanlığı kuruldu.

Vakıflar Müdürlüğü halinde ayrılan vakıflar teşkilatı da, Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak bugün faaliyetlerini sürdürmektedir. Millî mücadelenin mimarlarından Ankara Müftüsü merhum Rifat Bbrekçi, 1924'te Türkiye Cumhuriyetinin ilk Diyanet İşleri Başkanı olmuştur. O günden bugüne 15 Diyanet İşleri Başkanı bu şerefli görevi ifa etmiştir.

O yıllarda, Diyanet İşleri Başkanlığına, en yüksek devlet memurunun maaşından daha fazla maaş verilmiş, kırmızı plakalı bir araç tahsis edilmiş ve protokolde, Başbakan'dan hemen sonra yer alması, bizzat Atatürk tarafından temin edilmiştir. Bugünkü yeri ise, epey geri sıralardadır.

Başbakanlığın ilk Teşkilat Kanunu 1924 yılında tespit edilmiş ve bu Kanun, 1927 yılında tekrar düzenlenmiştir. 1961 Anayasasının 154 üncü maddesiyle, Diyanet İşleri Başkanlığı bir anayasal kuruluş haline getirilmiş, düzenleme bu şekilde yapılmış ve genel idare içerisine alınarak, bu kurumun, özel kanunla verilen görevleri yapması öngörülmüştür.

Bu Kanunla, Diyanet İşleri Başkanlığının görevleri:

- 1-İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek,
- 2- Din konusunda toplumu aydınlatmak,
- 3-İbadet yerlerini yönetmek olarak belirlenmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, bugün, diğer görevlerini yapamaz hale gelmiştir. Din konusunda toplumu aydınlatma işi, âdeta, medyaya, basın-yayın kuruluşlarına, sorumsuz kuruluş ve kişilere terk edilmiş; Diyanet İşleri Başkanlığı, sadece, ibadet yerlerini yöneten, ibadet yerlerinde irşat faaliyetlerini sürdüren kuruluş haline getirilmiştir.

1982 Anayasasında ise, 136 ncı madde de "genel idare içerisinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncelerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir" hükümü yer almıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, merkezde, taşrada ve yurtdışındaki teşkilatlardan oluşmaktadır. Kadro sayısı, 88 489 olmasına rağmen, halen 77 784 kişi görev yapmakta, böylelikle, 10 705 köy, kasa-ba ve camimizde, maalesef, din görevlisi bulunmamaktadır. Yeni yapılan ve kadro verilmeyen camilerle birlikte bu rakamın, 17 000 civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Sayın milletvekilleri, bazı değerler vardır, bu değerler, toplumun ortak malıdır. Bu değerlerde, toplumun her bireyi, eşit hak sahibidir, biri, diğerinden daha fazla hak iddia edemez. Bu değerler; vatan, din, bayrak gibi değerlerdir. Din, bu değerlerin başında gelir, belki de bu değerlerin en önem-lisidir, O, ülkemizdeki insanların hepsinin malıdır. Yani, şu Parlamentodaki her birimizin, bütün partilerin tamamının ortak malıdır. Onu, dini, hiç kimse kendisine mal edemez, etmeye kalkarsa yanlış olur, toplumun sevk ve idaresindeki ahenk bozulur, buhran doğar, toplumda tahammül edilmez acılar başlar. Bu acı, toplumun bütün katmanlarında dalga dalga hissedilir. Diyanet teşkilatı da, Vakıflar teşkilatı da böyledir. O, DSP'nin, MHP'nin, ANAP'ın, Faziletin, DYP'nin, Parlamentoda temsilcisi olmayan, sağdan sola bütün partilerin ve partililerin ortak malıdır. Diyanet teşkilatının da, topluma böyle bakması gerekir.

Camideki imam, arkasındaki cemaatin ırkına, milletine, milliyetine, mezhebine, meşrebine, tarikatına, cemaatına, cemiyetine, kadınlığına, erkekliliğine bakmadan "bana tabi olanlara imam ol-dum" diye niyet eder.

Sayın milletvekilleri, şunu kesinlikle biliniz ki, Diyanet Teşkilatı, maalesef, bugün bulunması lazım gelen yerde değildir. Ne konum olarak ne de üstlendiği misyon itibarıyla, Diyanet, olması lazım gelen yerde değildir . Din, toplumun her kesiminde değişik boyutlarda ve yoğunlukla yaşan-maktadır. Bütün dünyada büyük bir hızla dine yöneliş vardır. Daha geçen gün, ramazanı şerifin baş-langıcında, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Bill Clinton, bütün İslam dünyasının ramazanını ve Ramazan Bayramını kutlayarak, dostluk mesajı göndermiştir.

İnternet çağında, insanlık, dinlerin tamamını en şeffaf şekliyle görmekte ve mukayese fırsatı bulmaktadır. Artık, misyonerlerin aracılığıyla bir dini kabul etmek yerine, aklın ve bilimin verileriyle düşünülmekte ve karar verilmektedir. Gerici, yobaz, çağdışı düşünen ve gayriinsani uygulamaları içinde bulunduran dinler tasfiye olmaya başlamışlardır. Bu baş döndürücü hızlı gelişmede, Diyanet, ne teşkilat olarak ne de yüce dinimizi toplumumuza ve bütün insanlığa takdimde, maalesef, başarılı olamamaktadır; eğitilmiş personel olarak da yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Sadece, ibadethaneye gelenlerin ibadet yapma ihtiyacını karşılamak, toplumun din ihtiyacını karşılamak an-lamına gelmez.

Devletimiz ve milletimiz, ülkemizde her geçen gün artarak devam eden dinî problemlerin çözüm yerinin Diyanet İşleri Başkanlığı olduğunu artık kesinlikle bilmelidir. Bazı çevreler, Diyaneti, dinî eğitim veren kurumları, Kur'an kurslarını, imam hatip liselerini, ilahiyat fakültelerini, her hafta cuma günü ve bayramlarda camiye gelen toplumun her kesiminden insanı eğiten, cami-leri, devlet, millet ve ordu düşmanı insan üreten yerler olarak görme alışkanlığından kesinlikle vaz-geçmelidir. Bu müesseseler zayıflarsa, bu müesseseler bilgili, vatanperver, dinine, devletine ve mil-letine hizmet eden insanları yetiştirmese veya bu kurum ve kuruluşlarla, bu kuruluşlardan mezun olanlar iyi kötü ayırımı yapılmaksızın potansiyel suçlu olarak görülürse, illegal din faaliyetleri ar-tar. Devlet, dini, legal kendi kuruluşlarında ve aslına uygun tarzda öğretmezse, ehil olmayan kişi ve kuruluşlar çoğalır. Din, asıl kaynağından uzaklaşır, hurafeler dini boğar, yozlaştırır; bir sürü mad-rabaz, din sahtekârı türer; cahil, yobaz, bağnaz, gerici insan tipleri, yüce İslâm dinini temsil edemez.

Sayın milletvekilleri, bugün, din adına herkes konuşuyor, yazıyor. Bu işle zerre kadar alakası olmayan herkes konuşuyor. Madrabazlar, din adamı oluyor, televizyon televizyon, program program dolaşılıyor. Tarihçi konuşuyor; matematikçi, siyasetçi, bakkal, manav, ses sanatçısı, tiyatrocu, sinemacı, seyyar satıcı hülâsa herkes; ama, herkes konuşuyor, yorum yapıyor. Bazen kendisini peygamber yerine koyanlar oluyor -hatta yakın günlerde- peygamberliğini ilan eden meczupların sayısı her geçen gün artıyor, herkes konuşuyor; ama, konuşması lazım gelen tek müessesese, Anayasa teminatıyla, kanun teminatıyla, din adına konuşması lazım gelen, herkese haddini bildirmesi lazım gelen teşkilat konuşmuyor; Diyanet İşleri Başkanlığı konuşmuyor, konuşturulmuyor. Birileri çıkıp "kardeşim, bu, senin görevin, bu problemleri çöz; anayasal görevin, bunu, sana, teşkilat kanununun emrediyor; senin yapacağın iş, Cumhurbaşkanının düzenleyeceği iş mi?" demiyor.

Hatırlarsınız, Cumhurbaşkanlarımızdan birisi, Kur'an'ın Kerim'in ayetlerinin içerisinden ayıklama yapmaya kalkmış; bir kısmının hayatla ilgisinin olmadığını, çıkarılması lazım geldiğini ifade buyurmuşlardı. "Başbakan olarak ben mi görev yapacağım" demesi lazım Sayın Başbakanımızın. Dinin düzenlemesini yapmak, sinemacıya, tiyatrocuya, gazeteciye, işportacıya mı düşüyor demek lazım. Sen görevini yapmadığın, yapmadığın için, bu iş, millî varlığımızı tehdit eder noktaya gelmiştir.

Din adına akıl almaz cinayetler işleniyor, insanlar koyun gibi boğazlanıyor. Önüne gelen tarikat kuruyor; önüne gelen cahil hoca, muska yazıyor ve bir yığın insanı mağdur ediyor, sıkıntıya sokuyor.

Sayın milletvekilleri, kurumlar yerli yerine oturmazsa, biri diğersinin görevini üstlenirse anarşi doğar, kurumlar yıpranır, milletin gözünden düşer; buna fırsat verilmemelidir.

Ülkemizde, din alimi, görevini yapamamaktadır. Peygamberimize göre, alimler, peygamberlerin varisleridir. Bakınız, İslam dininde...

BAŞKAN - Sayın Çiçek, 1 dakika...

Efendim, affedersiniz, Grubunuzun 30 dakika süresi var.

AVNİ DOĞAN (Kahramanmaraş) - 10'ar dakika konuşacaklar efendim.

BAŞKAN - Onu bilemem ki ben; ben nasıl keseyim hatibin sözünü...

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Ben, 10 dakika Diyanet üzerinde, 10 dakika vakıflar üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN - Niyabeten de konuşuyor efendim. Dört tane bakanlık var ya; aranızda öyleymiş.

Buyurun Sayın Çiçek.

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Dinî makam şeyhülislamlıktır; hilafet makamı dinî makam olarak kabul edilmemiştir. Peygamberimiz "alimler, peygamberlerin varisleri" demiştir; "halifeler, peygamberlerin varisleri değildir" demiştir. Osmanlı idaresi, İslam ülkelerini Osmanlı devletinin yönetimine bağlamak için hilafet müessesesini korumuştur. Bugün de, Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde muhafaza edilmektedir. Dinî makam, şeyhülislamlıktır. Ettüt edin; alim, fazıl, dirayetli şeyhülislamların zamanında din ile devlet ne kadar ahenkli idare edilmişti. Siz, ilahiyatların programlarını kuşa benzeteceksiniz, imam hatipleri, Kur'an kurslarını kapatacaksınız; liyakatli din adamlarını nasıl yetiştireceksiniz? Alimî hür olmayanın hür düşünme imkânı var mıdır?

Saygıdeğer milletvekilleri, bu teşkilatın büyük problemleri vardır. Bu problemleri, bu teşkilatta otuz seneden fazla görev yapmış bir arkadaşınız olarak yakından biliyorum. Evvela, dikkat buyu-

runuz, bu teşkilatın kanunu yoktur ve ihtilal hükümetleri dahil, şu tarihe kadar, Diyanet İşleri Başkanlığı kanununu çıkaracak bir hükümet olmamıştır. 1982 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesince, laikliğe aykırı bulunduğu için iptal edilmiştir. 633 sayılı Kanunun da değişik maddeleri iptal edilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı kanununu, ihtiyacı karşılayacak şekilde, en kısa zamanda hazırlanarak bu boşluk kesinlikle doldurulmalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilatının bütün mensuplarının üniversite mezunu olması temin edilmelidir. Bu konuda, üniversiteler, gerekli çalışmaları yapmalıdır.

İllegal faaliyetlerin artmasının şartları hazırlanmaktadır. Mezheplerin, meşreplerin, tarikatların, cemaatlerin, hiziplerin ve grupların hepsinin yaptığı yanlışlıkların faturası, Diyanet İşleri Başkanlığına çıkarılmaktadır. Diyanetin koruması, koruyamıyordur; yıllardır, ilgili bakanların Diyanetle uğraşmaya vakti hiç olmamıştır; bugün de yoktur. Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili Sayın Bakan, hiçbir şekilde, ne komisyonunda ne burada bulunmuştur. Bütçesi görüşülür, ilgili bakan yoktur, ilgisi olmayan bakanla temsil edilir. Hele, şimdiki Bakanımızın hiç vakti yoktur. Sayın Bakan, aynı zamanda, Başbakanlıktan ve Başbakan'dan, bakanlardan sorumludur. Koalisyonun bütün problemleri Bakanımızın üzerindedir. Koalisyonu oluşturan bütün partilerin dertlerinden o sorumludur, koordinasyonu o takip eder. Vakti yoktur ki, Diyanetin problemlerine vakit ayırsın. Diyanetteki merasimlere iştirak eder, protokol konuşmaları yapar; çok kere, ona da iştirak edememektedir. Diyanet, Allah'a ve Diyanet İşleri Başkanına emanettir. Başkanın da eli kolu bağlanmıştır. Başkan ve Başkanlık mensuplarını "Parlamentoya uğramayın, siyaset bulaşır" diye korkuturlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, sürenizin 15 dakikası bitti.

Ayrıca, Sayın Gemici, diğer Sayın Devlet Bakanına niyabeten, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesini ifade ettiler efendim.

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Ben de onu ifade ediyorum zaten Sayın Başkan; çünkü, Sayın Bakanımızı, ben, Parlamentoya geldiğim tarihten itibaren, ne komisyonunda ne de burada gördüm.

BAŞKAN - Ama, efendim, hükümetin bir üyesi diğer bir üyesinin yerine...

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Vekâlet edebilir...

BAŞKAN - Evet efendim; onun için dedim niyabeten diye...

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Ama, gözlerimiz, hep kendisini görmek istiyor.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) - Bizden şüphesi mi var sayın sözcüğün?..

MEHMET ÇİÇEK (Devamla) - Evet, sayın milletvekilleri, saygıdeğer arkadaşlarım, ben, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Niyazi Yanmaz'da.

Sayın Yanmaz, sizin süreniz 7,5 dakika oldu; adilane bölüyorum.

FP GRUBU ADINA MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, köylerin ve diğer kırsal yerleşim birimlerinin önemli altyapı hizmetlerinden olan köy yolları, köy içmesuları, kırsal alan planlaması, köy-

sel alanda iç iskânın düzenlenmesi, sosyal ve ekonomik tesis yapımı, toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi gibi konularda faaliyet gösteren devasa bir kuruluştur.

Değerli arkadaşlar, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçesi 783 trilyon olup, bunun 555 trilyonu; yani yüzde 71'i cari harcamalar, 222 trilyonu ise yatırım harcamalarına ayrılmıştır. Genel bütçenin yüzde 1,6'sına tekabül eden bu bütçeyle hizmetlerin yerine getirilmesi maalesef, mümkün değildir. Açıkça görülen o dur ki, bu bütçe bir yatırım ve hizmet bütçesi değildir; bu bütçeyle ne devam eden işler bitirilebilir, ne de programa yeni işler alınabilir.

Siyasî istihdama en açık kurumlardan biri olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, özellikle koalisyon hükümetlerinde paylaşılmayan bir kurum olmuştur. Kurumun bir plan ve program dahilinde, ihtiyaçları esas alarak, öncelik sırasına göre hizmet sunması gerekirken, ne yazık ki, iktidar partilerinin il başkanları ve teşkilat mensuplarının çiftliği haline getirilmiştir.

Ülkemiz nüfusunun yüzde 40'dan fazlası kırsal kesimde yaşamaktadır. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün faaliyet alanına giren hizmetler, köy hayatını temelden etkileyen toprak, su gibi yaşamsal konular olduğu için, buradaki aksamalar, köyden kente göç gibi, sosyal bir yaranın temel sebeplerinden birini oluşturmaktadır. Bu durum, plansız kentleşmeyi daha da körükleyerek, telafisi mümkün olmayan problemler ortaya çıkarmaktadır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün elinde bulunan 22 binin üzerindeki makine çok büyük bir potansiyel olmasına rağmen, maalesef, makinelerin büyük bir kısmı yedek parça yokluğu yüzünden çalıştırılmamakta ve çürümeye terk edilmektedir.

Akaryakıt için de 2001 yılında ayrılan bütçe daha bir yıl önceden tüketildiğinden, akaryakıtımız yok gerekçesiyle köylüye hizmet götürülememektedir. Bu durum, hem hizmetin aksamasına, hem de işgüçü kaybına sebep olmaktadır; yıllardır süregelen bu döngü mutlaka kırılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımız, köy hizmetleri menşeli olduğu için, köy hizmetleri bünyesinden geldiği için; Anadolu'da bir söz vardır, "bir işin çiraklığını yapmıyorsan, ustalığına soyunma" diye; sevgili Bakanımız, çiraklığını yapmış ve ustalığına da bugün soyunmuş. Ancak, bizim gördüğümüz o ki, geçen yıl Sayın Bakanımızdaki coşku, heyecan, motivasyon bu yıl yok, bu da herhalde kendisinin değerli kabine arkadaşlarından kaynaklamıyor, eli kolu bağlı bir durumda bulunuyor. Çünkü, ülkemizin yüzde 40 nüfusuna tekabül eden kırsal kesim, köylü nüfusumuza ancak 222 trilyon altyapı ve sosyal yapı hizmetleri ayrılabilir.

Arkadaşlar, Şanlıurfa Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğünden yetkililerle görüştüğümde dedikleri şu: "Elimiz kolumuz bağlı" Bakın, Urfa'nın, tesviyeli yol, ham yol, stabilize yol olmak üzere, toplam 7 500 kilometre yolu var; 7 500 kilometre yoldan ancak 1 000 kilometresi asfalt; o da artık, Allah'a emanet bir asfalt, tadilat görmesi lazım, yeniden gözden geçirilmesi lazım, revizyona tabi tutulması lazım. Bu konuda, Sayın Bakanın, özellikle dikkatini çekmek istiyorum.

Ülke çapındaki çalışmalarında aksamalar görülen Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki hizmetleri ülke ortalamasının çok çok altındadır.

Sayın Başkanım, daha sürem var mı?

BAŞKAN - 4 dakikanız daha var efendim.

MUSTAFA NİYAZI YANMAZ (Devamla) - Bilindiği gibi, dünyanın en büyük 7 projesinden biri olan Güneydoğu Anadolu Projesinde, Şanlıurfamız merkez konumundadır. Değerli arkadaşlar, GAP, sadece tarıma yönelik bir proje olmayıp, sanayi, enerji, seracılık, ulaşım gibi, her türlü üreti-

mi kapsamaktadır; ancak, görünen o ki, Şanlıurfa ve GAP bölgesinde, Şanlıurfa-merkez, Akçakale, Harran Ovasında özellikle bugün 120 000 hektar arazi sulu tarıma açılmıştır; ancak, sulu tarım yapılan alanlarda bulunan toplam 913 kilometre yolun, neredeyse tamamının tarla kodunda olması -Sayın Bakanım bunu iyi bilir- nedeniyle, sulama yapıldığında, yollar kullanılamaz hale gelmektedir. Acilen, bu yolların 1 metre yükseklik kazanacak şekilde asfaltlanması gerekmektedir.

Yine, Viranşehir ve Siverek yöresinde inşa edilen 5 adet göletle sulanacak toplam 6 255 hektar arazideki gölet kapsamı içinde kalan yollar, acilen, standartlara uygun şekilde inşa edilmelidir. Mardin-Viranşehir-Ceylanpınar bölgesinde pompa sistemiyle sulu tarım yapılacak 38 000 hektar alan içinde kalan yolların da, kanal ve kanaletlerle uyumu sağlanmalı ve acilen asfaltlanmalıdır.

Değerli arkadaşlar, Şanlıurfa bölgemizde -özellikle Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde öyle görünüyor- "bu köy sulu köy, oraya içmesuyu verilmiş" diyorlar; ancak, o köyde sadece bir kuyu... Sondaj yapılmış; ama, dalgıç konulmamış, şebeke yok... O kuyu çalışmadığı için, o köyün insanları, çok uzakta, köyün 1-1,5 kilometre ötesindeki sarnıçtan su içiyorlar -çok affedersiniz- o suyu da eşeklerle taşımak mecburiyetinde kalıyorlar; ancak, bu köy, Köy Hizmetlerinde "sulu köy" diye görünüyor; yani, o köyün insanları sağlıklı içmesuyu içiyor diye görünüyor.

Değerli arkadaşlar, yine, Şanlıurfa'da sulu tarımın yapıldığı bölgelerde, GAP'tan dolayı, özellikle, içmesuyu ile -kanalizasyon olmadığı ve pis sular ağıktan aktığı için- kanalizasyon suyu birbirine karışıyor ve özellikle, o bölge insanları hastalıktan kırıyorlar.

Bir diğer sorun da, Şanlıurfa Merkez İlçe, Siverek, Hilvan, Viranşehir, Bozova ve Suruç İlçelerinin bazı kesimlerinde, arazide bulunan siyah taşlardan dolayı, binlerce hektar arazi tarıma kapalı durumdadır. Bu taşların temizlenmesi, hem yeni tarım alanlarının açılmasını hem de araziden toplanan taşların kırım tesislerinde işlenmesi sonucu, stabilize ve asfalt kaplamalar için mıcır teminini sağlayacaktır.

Arkadaşlar, diğer bir konu, özellikle, Türkiye-Suriye sınırında, 211 kilometrekarelik arazi, boş, hantal durumda bekliyor ve bu münbit arazilerin, bir an evvel tarıma açılması, topraksız köylülere dağıtılması gerekmektedir. Özellikle, o bölgedeki mayınların, bir an evvel temizlenmesi ve bölgenin ekonomiye katkısının sağlanması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, tüm milletimizin ve sizlerin, idrak etmekte olduğumuz ramazan ayınızı tebrik eder; bu mübarek ayın, dostluğa, barışa, huzura ve mutluluğa vesile olması dileğiyle, Sayın Bakanın şahsında, tüm Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü çalışanlarına, vefakâr ve cefakâr işçi kardeşlerimize şükranlarımızı arz eder; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (FP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yanmaz.

Şimdi, sıra, Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'de. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Günbey, sizin de süreniz 7,5 dakikadır.

Buyurun.

FP GRUBU ADINA SACİT GÜNBEY (Diyarbakır) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerime başlarken, şahsım ve grubum adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmamda, Genel Müdürlüğün bütçesine yönelik değerlendirmelerimin yanında, özellikle hükümetin izlediği sosyal politikaları da değerlendireceğim.

Hükümet politikaları tespit edilirken, ekonomik ve sosyal dengelere mutlaka dikkat edilmelidir. Bu dengeler önemsenmezse, toplumda moral bozulur, üretim ve kalkınma hızı düşer, sosyal problemler ortaya çıkar. Zaten sosyoekonomik dengeleri önemsemeyen iktidarların başarılı olması da mümkün değildir.

Eskiden, kendisini sol bir partinin lideri olarak tanımlayan, hakça düzenden bahseden Sayın Ecevit, anlaşıyor ki, bu iddialarından vazgeçmiştir. Bugün, maalesef, ülkemizde, IMF'nin dayattığı ekonomik politikaları büyük bir aşkla uygulayan 57 nci hükümet sayesinde dengeler altüst olmuştur. 600 milyon Türk Lirasından daha düşük aylık geliri olan 4 kişilik bir aile yoksulluk sınırının altında, 200 milyon Türk Lirasının altında geliri olan bir aile ise açlık sınırının altında kabul edilmektedir. Bu verilere göre, bugün, nüfusumuzun yüzde 78'i yoksulluk sınırının altında, yüzde 40'ı da açlık sınırının altında kalmaktadır. Buna göre, 55 milyon vatandaşımız ve 20 milyona yakın çocuğumuz, yoksulluk sınırının altında hayatlarını idame ettirmektedirler.

Bu şu demektir: Ülkemizde, 20 milyon civarında korunmaya muhtaç çocuk var demektir. Korunmaya muhtaç çocuk denildiğinde, annesi veya babası olmayan kimsesiz çocuk anlaşılmalıdır. Korunmaya muhtaç çocuk, sağlık, eğitim, beslenme ihtiyaçları tam olarak sağlanamayan, sağlıklı bir konutta yaşama şansı bulunmayan çocuktur. 55 inci, 56 ncı, 57 nci hükümetler sayesinde, maalesef, ülke, açık bir korunmaya muhtaç insanlar merkezi haline dönüştürülmüştür.

Saygıdeğer milletvekilleri, harpler, göçler, fakirlik ve salgın hastalıkların sosyoekonomik dengeleri bozduğu bilinmektedir. Şimdi, yeni bir faktörü daha öğreniyoruz: Ülkeyi yönetme becerisi olmayan hükümetlerin, ülkeyi IMF reçetelerine muhtaç etmesi de sosyoekonomik dengeleri altüst etmektedir. Bu olumsuzluklardan en kolay etkilenen gruplar da, çocuklar, yaşlılar ve kadınlardır. Şimdi, ülkede 100 000 civarında sokak çocuğu olduğunu söylesek, Sayın Bakan, sokak çocukları için ne kadar çok çalıştığını bize söyleyecektir. Hükümet, bu yolsuzlukları, yoksulluğu önlemedikçe, korunmaya muhtaç çocukların sayısı, her gün, maalesef biraz daha artacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, sizlere, içerisinde bulunduğumuz sosyoekonomik göstergelerden birkaç örnek vereceğim. Kişi başına sağlık harcaması, Amerika Birleşik Devletlerinde 1 914, İtalya'da 1 100, Yunanistan'da 735, Almanya'da 1 830 dolar iken, maalesef, Türkiye'de 187 dolardır. Kişi başına eğitim harcaması, Amerika Birleşik Devletlerinde 1 570, İtalya'da 995, Yunanistan'da 435, Almanya'da 1 060 dolar iken, maalesef, Türkiye'de 146 dolardır. Nüfusumuzun yüzde 36'sı kadar, yani 25 milyon civarında, 18 yaşın altında çocuğumuz vardır. Nüfus kaydı olmayan 0 - 4 yaş altı çocukların oranı yüzde 26'dır. Doğudaki çocukların maalesef yüzde 30'u kronik beslenme yetersizliğiyle karşı karşıyadır; bu oran, batı illerimizde yüzde 10'dur. Beslenme bozukluğuna bağlı çocuklarımızda, bedensel ve zihinsel gelişme gerilikleri ortaya çıkmaktadır. Çalışan her üç anneden biri, hem çalışıp, hem çocuklarına bakmak zorunda kalmaktadır. Annesi çalışmakta olan çocukların en az birine çocukların ablaları bakmaktadır.

Kadın ve çocukların durumunun iyileştirilmesi, bütçe harcamalarında, sağlık, eğitim ve kültür harcamalarının artırılmasıyla mümkün olabilir. Son yıllarda, sosyal alanlara yapılan harcamalar, maalesef, sürekli azalmıştır. 1998 bütçesinde bu oran, yüzde 19'a kadar düşmüştür.

Türkiye'de, yıllık, kişi başına düşen gayri safi millî hâsıla 2 900 dolardır. Nüfusumuzun yüzde 15'i çok zengin veya zengindir. Bu grupta, kişi başına aylık gelir 6 900 dolardır. Yoksul aileler, ülke kaynaklarının, ancak yüzde 6'lık bir payını kullanabilmekte, bunların kişi başına yıllık geliri ise

500 dolar civarındadır. Dengesiz gelir dağılımı sorunu, sağlık, eğitim, konut edinme gibi sosyal gelişme konularında da eşitsizlik devam etmektedir. Nüfusun en zengin yüzde 20'si ile en fakir yüzde 20'si arasındaki fark son yıllarda açılmıştır.

Türkiye'nin ekonomik kaynakları zengin olmasına rağmen, son üç hükümet, kaynakları, toplumsal gelişme ve temel haklar açısından yararlı bir şekilde kullanamamış, kaynakları, bir avuç rantiyeciye aktarmıştır. Yoksulluğun ağır faturasını da kadınlar ve çocuklar çekmektedir. Eğitim, sağlık, hukuk, kültür alanlarında Türkiye gelişme göstermediği gibi, bölgeler arasında büyük farklılıklar ve dengesizlikler ortaya çıkmıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, ülkemizde ekonomik dengesizlikler, sağlığa ayrılan payın yetersiz olması, sağlık organizasyonundaki yetersizlikten dolayı, sağlık hizmetleri, verenlerin de, alanların da mutlu olmamalarına sebep olmaktadır. Sağlık personelinin dağılımı açısından da bölgeler arasında büyük dengesizlikler vardır. Sağlık imkânlarının yüzde 40'lık bölümünü üç büyük şehrimiz toplamıştır. Nüfusumuzun yüzde 20'si sağlık güvencesinden yoksundur. Bebek ölüm hızı halen yüksektir. Gebelerin yüzde 32'si, doğum öncesi sağlık bakım hizmeti alamamaktadır. Çocuklarımızın önemli bir kısmı ishal, zatürree, beslenme bozukluğu, bulaşıcı hastalıklar, aşılanamama gibi önlenebilir sebeplerden hayatlarını kaybetmektedirler. Türkiye nüfusunun yüzde 31'i sağlıklı tuvalete, yüzde 26'sı da sağlıklı içmesuyuna sahip değildir. Her gün 3 000 çocuk veya gencimiz, sigaraya, uyuşturucuya başlamaktadır; sigaraya başlama yaşı 11'e düşmüştür.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'de okuma-yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 14 olup, kadınlarda bu oran yüzde 23'e kadar çıkmıştır. Son yirmi yılda Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, stüreniz bitti.

SACİT GÜNBEY (Devamla) - Sayın Başkan, 1 dakika daha verirsiniz tamamlayacağım.

BAŞKAN - Tabii; ama, bu prensibi bozmasak efendim...

SACİT GÜNBEY (Devamla) - Peki...

Ben, Sayın Başkana teşekkür ediyorum.

Burada, Türkiye'nin sosyal bir fotoğrafını çizmeye çalıştım; fakat, vaktimiz müsait olmadığı için bunları bitiremiyorum.

Ben, Sayın Hükümetten ve Bakandan şunu öğrenmek istiyorum: Bu olumsuz tabloyu düzeltmek için, hükümet hangi bütçeyi kullanacaktır; hangi bütçe kaynaklarını kullanacaktır; hangi kadrolarla bunları düzeltmeye çalışacaktır, hangi projeleri vardır; bunları öğrenmek istiyorum.

Bir de, sosyal hizmetlerin çok güzel bir tesisi vardı İstanbul'da Kemerburgaz'da; geçen sene, ihalesiz, bir firmaya verilmişti. Buradan Bakanlık ne kadar maddî, manevî kaynak temin etmiştir? Geçen sene sorduk, cevaplandırmadı Sayın Bakan. O tesis halen o firmanın elinde mi, öğrenmek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günbey, bu, sual kısmına geçti zaten; onu, söz alan bir arkadaşınız sorsun.

SACİT GÜNBEY (Devamla) - Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz Milliyetçi Hareket Partisinde.

Sayın milletvekilleri, 5 arkadaşımız konuşacak. 6'şar dakika... Doğru mudur efendim?

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Doğrudur.

BAŞKAN - Sayın MÜDERRİSOĞLU, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

6'şar dakikaya ayarlıyorum. Cihaz otomatik kesecek.

MHP GRUBU ADINA OSMAN MÜDERRİSOĞLU (Antalya) - Ramazan ayında biraz daha çok süre vereceksiniz.

BAŞKAN - Efendim, siz buyurun.

Sabahleyin DSP Grubu bizi mahcup etti. (MHP sıralarından "zaman geçti" sesleri)

BAŞKAN - Efendim, peki, yarım saniye önemli değil.

Buyurun.

MHP GRUBU ADINA OSMAN MÜDERRİSOĞLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün şehit olan ve Allah'ın kendilerine ihsan ettiği en aziz varlıkları canlarını bu ülke için veren bütün şehitlerimizi rahmetle anıyor, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum. Bu menfur cinayeti işleyenleri de nefretle kınıyorum.

Aziz milletimin ramazanı şeriflerini tebrik ediyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi hakkında, Milliyetçi Hareket Partisinin görüş ve düşüncelerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım.

Muhterem milletvekilleri, din, insanlık tarihine hâkim olan en büyük etkidir. Her milletin kültürünün temelinde din vardır. Bizim dinimiz İslamdır. Bu sebeple, kültürümüzün temelinde, ferdi ve sosyal hayatımızın şekillenmesinde, millî örf ve âdetlerimizin oluşmasında, millî birlik ve beraberliğimizin sağlanmasında, sağlanan birliğimizin devam ettirilmesinde, vatan, millet, bayrak ve benzeri ortak millî duygularımızın canlı tutulmasında, Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasında İslamiyetin rolü aşikârdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, toplumu din konusunda aydınlatan ve din hizmeti sunan anayasal bir kuruluştur. Bütçe ödenekleri çerçevesinde, yurt içinde ve yurt dışında hizmetlerini etkinlikle yerine getirme gayreti içindedir. Bugün, din hizmeti, devlet eliyle yurdumuzun en ücra köşelerine kadar götürülmektedir. Din işlerinin, dini inanç ve prensiplere uygun bir şekilde yürütülmesi, dinin taassup ve hurafelerden korunması, hizmetlerin ehil kişiler tarafından ifası yönünden Diyanet İşleri Başkanlığının devlet teşkilatı içinde kalmasının zarurî olduğuna inanıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığının 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı incelendiğinde, bütçenin 2000 yılına göre yüzde 17,4 artırılarak 302 112 100 000 000 Türk Lirasına ulaştığı görülmekteyse de, bu ödeneğin tamamına yakın bir kısmını personel giderleri teşkil etmektedir. Bütçenin yüzde 98'i personel giderlerine, geri kalan kısmı ise diğer cari hizmetlere, yatırım ve transfer harcamalarına ayrılmıştır. Bu bütçe ödenekleriyle, Diyanet İşleri Başkanlığının hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmesinin mümkün olmadığı kanaatini taşıyorum.

Sayın milletvekilleri, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun bazı maddelerini değiştiren 1982 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesi tarafından 1979 yılında iptal edilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş Kanununun yürürlükte kalan maddeleri ise, gerek Başkanlığın bugünkü teşkilat yapısına ve gerekse yürüttüğü hizmetlere cevap veremez

durumdadır. Hukukî boşluğun doldurulması ve Başkanlığın, bugünkü hizmet alanlarına göre yeniden yapılandırılması amacıyla, teşkilat kanunu en kısa zamanda çıkarılmalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığının toplam kadro sayısı 88 489'dur. Yaklaşık 11 000 kadro münhaldir. Münhal kadrolardan 111 vaiz, 25 murakıp, 3 822 imam-hatip ve 42 müezzin kayyum kadrosu olmak üzere, toplam 4 000 kadro için açıktan atama izni alınmış; kadro dereceleri ve bu kadrolara atanacak personelde aranacak nitelikler, Devlet Personel Başkanlığına bildirilmiştir; ancak, büyük bir yanlışlığa sebebiyet vermemek için, imam-hatip ve müezzin kayyum kadrosunda memuriyet sınavını kazananlar, ayrıca sözlü sınava tabi tutulmalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerinin daha verimli, sağlıklı yürütülebilmesi için, diğer münhal bulunan kadrolara da açıktan atama izni verilmesi gerekmektedir.

Yurdumuzda, her yıl, ortalama olarak 1500 cami inşa edilmektedir. Uzun yıllardan beri imam-hatip ve müezzin kayyum kadrosu verilmediğinden -aşağı yukarı on seneden bu tarafa- Diyanet İşleri Başkanlığının kadro ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Bugün, hiç kadrosu olmayan cami sayısı 9 629'a balığ olmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığına, çeşitli unvanlarda, 16 667 kadro verilmesiyle ilgili kanun tasarımsın, bir an önce yasalaştırılmasında zaruret bulunmaktadır. Yurtdışında çalışan vatandaşlarımızın, kurdukları dernekler aracılığıyla, Diyanet İşleri Başkanlığından din görevlisi talebinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Müderrisoğlu, bir dakika... Mikrofonunuzu açıyorum; siz toparlıyorsunuz, ben de teşekkür ediyorum.

OSMAN MÜDERRİSOĞLU (Devamla) - Din konusunda toplumu aydınlatmak, Diyanet İşleri Başkanlığının en önemli görevlerinden birisidir. Milletimizin dinî ve millî birliği, beraberliğinin geliştirilmesi, vatandaşlarımızın böhüçlü ve yıkıcı her türlü zararlı akımlardan korunması, her kesime hitap edebilecek ilmi ve dinî çok sayıda basılı, sesli, görüntülü yayınların hazırlanabilmesi amacıyla Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün sermaye limitinin artırılması için yasal düzenleme yapılmalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığınca, mühürlenmemiş Kur'an-ı Kerim metinlerinin yayınlanmasının, çoğaltılmasının, yurdumuza sokulmasının ve dağıtılmasının önlenmesi için gerekli yasal tedbirler mutlaka alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumun din konusunda aydınlatılması çalışmalarına aktif olarak katılan, İslamiyetin bütünleştirici esaslarının geniş halk kesimlerine anlatılması ve öğretilmesinde en önemli fonksiyonu yerine getiren personelin hizmet veriminin artırılması ve güç şartlara rağmen yurdun en ücra köşelerinde de olsa görevlerini eksiksiz yerine getirebilmeleri için maddî durumlarının iyileştirilmesi zarureti vardır.

Diyanet İşleri Başkanlığının ve bütçenin diğer kesimlerinin, memleketimize, milletimize hayırlı olmasını diler, hepinizi hürmetle selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi söz sırası, Erzincan Milletvekili Sayın Mihrali Aksu'da.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MİHRALİ AKSU (Erzincan) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 yılı bütçesi üzerinde MHP Grubunun görüşlerini arz etmek üzere huzurlarımızdayım; Grubum ve şahsım adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamliyorum.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 35'i olan kırsal kesime ekonomik ve sosyal amaçlı hizmetler verdiği gibi, ekolojik ve çevresel fonksiyonlarıyla, dünyayı ve tüm nesilleri ilgilendiren toprak ve su gibi sınırlı doğal varlıkların korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılması için önemli görevler yapmaktadır.

Kalkınma planları doğrultusunda kırsal kesime götürülen ekonomik ve sosyal amaçlı altyapı hizmetlerinin daha etkin, süratli ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirilmesi, kırsal kesimde bulunan ekonomik kaynaklar değerlendirilerek refahı yükseltecek biçimde planlanması, insanımızın bulunduğu yerde kalkındırılması, toplumdaki dengesizlikleri giderme ve topyekün kalkınmayı sağlamada önem arz etmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan köy yolları master planını önemli bir adım olarak görüyoruz. Geç kalmış olmasına rağmen, Sayın Bakanı, köy yolları master planından dolayı kutluyor; bunu desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Köy yolları master planı, köy yolları ağını küçülttüğü gibi, birinci ve ikinci aşamalı olarak tarif edilen köy yolları ağında standardı yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu açıdan, bu planlama yapılırken, arazi kullanım planlarının mutlaka çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Yine, bölgelerin topografik özelliği, iklim şartları, nüfus yoğunluğu ve araç yoğunluğu nazarı dikkate alınarak bu planlamanın daha sıhhatli bir şekilde yapılmasını da önemli gördüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Arazi kullanım planlarının yapılmasının hem yol ağının sıhhatli oluşumu noktasında ciddi bir gelişim sağlayacağı hem de toprak kullanımını arazi düzenlemesindeki çalışmalara önemli bir ışık tutacağı noktasında önemli gördüğümüzün altını çizmek istiyorum.

Köy yerleşim alanlarının planlı bir iskân, içmesuyu, kanalizasyon, atık arıtma tesisine kavuşturulması, insanımızın layık olduğu en temel insanî ihtiyaçlardır. Bu nedenle, Genel Müdürlüğün bu tür sosyal amaçlı altyapı düzenlemelerini, daha etkin, planlı ve yaygın bir şekilde gerçekleştirmesi mutlaka gereklidir. Yerleşim birimlerinin oluşturulması da yine, arazi kullanım planlarına dayanmalıdır, dağınık ve plansız yerleşimler önlenmelidir. Burada bir şeyin altını çizmek istiyorum. Bugün, yerleşimler, dağınık olduğu gibi, plansız bir şekilde de devam etmektedir. Sayın Bakan, bu konuda da ikilemler vardır. Bayındırlık Bakanlığının kırsal alanda afetten dolayı yaptığı yerleşim birimleri vardır; sizler de yapıyorsunuz; ama, plan yapma yetkisi Genel Müdürlüğünüze aittir. Bu planları yaparken örfümüze, âdetimize, geleneğimize ve bölgenin şartlarına uygun bir mimari tipin de, artık, 21 inci Asırda mutlaka ortaya konulması gerektiğinin de altını çizmek istiyorum.

Kırsal kesime götürülen ekonomik amaçlı yatırımların başında, tarımsal amaçlı altyapı düzenlemeleri gelmektedir. Bunlardan sulama, tarla içi geliştirme hizmetleri, toprak koruma, arazi toplulaştırma ve benzeri arazi iyileştirme çalışmaları, yörede, üretimi ve dolayısıyla, üreticinin gelirini artıran önemli yatırımlardır.

Bugün, ülkemizde ekonomik olarak sulanabilir arazi 8,5 milyon hektardır; bunun 2,9 milyon hektarını Köy Hizmetleri gerçekleştirmektedir. Bugün gerçekleştiremediği miktar, 1,7 milyon hektar civarındadır. Bu da, takdir edilir ki, sulamanın daha zor götürüleceği bölgelere ait bir yaklaşımdır; ama, sulama teknikleri gelişmiştir.

Bugün, yağmurlama, damla ve basınçlı sulama metotlarıyla çağın teknolojisini de ülkemizde kullanmak durumundayız. Artık, salma sulama metotlarıyla bu çalışmaları götürmek mümkün değildir; bu söylediğim rakamları süresi içerisinde gerçekleştirmek mümkün değildir. Mutlaka, bu modern sulama metotlarını da ülkemize getirmek durumundayız.

Benim sürem bitti, söyleyeceğim çok şey vardı; ama, söyleyemedim.

Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aksu'ya teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Tokat Milletvekili Sayın Reşat Doğru'da. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA REŞAT DOĞRU (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu ve şahsım adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün bütçesiyle ilgili düşüncelerini aktarmak üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, son günlerde Emniyet Teşkilatımıza yapılan menfur saldırıları şiddetle kınıyorum; hayatlarını kaybeden polislerimize Allah'tan rahmet, yaralılarına da acil şifalar diliyorum.

Türk kültürünün önemli unsuru, insan sevgisi ve yardımlaşma duygusunun kaynağı olan vakıfların, toplum hayatımızda önemli sosyoekonomik görevler üstlendiğini görüyoruz. Sosyal hayatın teminatı, fakirlerin dostu, yolcuların barınağı olan, açları imarethanelerde doyuran vakıflar, bel-delerin su, yol, çarşı gibi kamu hizmetleri ile eğitim, kültür, sağlık alanındaki ihtiyaçlarını karşılamıştır. Bu çerçevede, geleneksel vakıf anlayışını, yani, mal varlığını yardım amacıyla tahsis eden vakıfların korunmasını ve geliştirilmesini benimsiyoruz. Türk-İslam kültür ve medeniyetinde önemli rol oynayan vakıfları korumak, kollamak ve gelecek nesillere intikal ettirmek, bizim başlıca görevlerimiz arasında gelmektedir. Bu emanet, en iyi, en doğru ve vakfiyelerinde belirtilen amaçlar doğrultusunda idare etmek, başlıca hedefimiz olmalıdır; çünkü, vakfın şartı, kanun koruyucunun kesin hükmü gibidir. Bu şarta bağlı kalmak, benzer kuruluşların oluşması için önemli bir teşvik olur, insan vicdanını rahatlatır.

Değerli milletvekilleri, vakıflar, milletimizin helal emeğini tekrar onun hizmetine sunmak için kurulan sosyal kurumlardır. Kâr gayesinden ziyade, hizmeti hedefleyen, insanın maddeten ve manen mutluluğunu isteyen kurumlardır. Vakıflar, bizim büyük ve kutlu medeniyetimizin temel belgeleridir. Aynı zamanda, en güçlü gönüllü kuruluşlardır. Tarih boyunca, bu sivil faaliyetin hedefini toplumun temel ihtiyaçları belirlemiştir. Bu nedenle, vakıfların amaçlarını, belirli dönemlerin ihtiyaçlarını ve eğilimlerini esas alarak katı kurallara bağlamak doğru olmaz diye düşünüyorum; çünkü, topluma faydalı olmak kaydıyla, zamana, zemine, yörelere, eğilimlere göre çeşitlilik göstermesi, sistemin durağan değil dinamik bir yapıya sahip olduğunu gösterir. Özellikle, Osmanlı İmparatorluğu döneminde, sosyal ve kültürel hizmetlerini en yüksek seviyeye çıkarmış olan vakıflar, imparatorluğun gelişme ve gerilemesinde de paralellik göstermişlerdir.

Vatan sathına dağılmış bulunan ve her biri kültürümüzün birden fazla unsurunu taşıyan vakıflar, külliyeler ve bunların içerisinde gerçekleştirilen çok yönlü ictimaî hizmetler, sahip olduğumuz medeniyetin büyüklüğünü göstermektedir. Millet olarak, bizim, devlet kurup yönetme becerimiz, Osmanlı devlet arşivlerinde; mülkiyete olan saygımız, defteri hakanî kayıtlarında; zevklerimiz, yeteneklerimiz, sanat anlayışımız, velhâsıl, kültür ve medeniyetimiz, vakıflar arşivinde bulunan belgelerde saklıdır. Bunların tamamını gün ışığına çıkarmadan, gerçek manada Türk Milletini tanımak ve tanıtmak mümkün değildir.

Kültür ve medeniyetimizin şekillenmesinde son derece etken olan vakıflar teşkilatının bugünkü durumu çok farklı olmalıdır. Günümüzde, vakıfların mal ve imkânları, artan bir periyotla, vatan-ışa ve devletin diğer sektörlerine aktarılmıştır. Daha açık bir ifadeyle, mal ve imkânları elinden alınmış; fakat, sorumlulukları üzerinde bırakılmıştır. Bunun sonucu olarak, yeterince kaynak bulu-

namadığı ve uzman eleman istihdam edilemediği için, bu toprakların tapu senetleri olan tarihi eserler onarılamamakta, arşiv belgeleri, tasnif ve tercümelere yapılarak, araştırmacıların istifadesine sunulamamaktadır.

Burada değinmek istediğim bir konu da, vakıf bütçesinin büyük bir çoğunluğunun hizmet için değil, personel giderleri için kullanılmasıdır. Bu, son derece yanlış bir durumdur. Onarım, restorasyon, bir tarafa bırakılmamalıdır. Bir bölgede, aynı anda onarım ve restorasyon çalışmalarının birinden fazla tarihi eserde başlatılması ve ödenek olmadığı için başlı bırakılması da düşündürücüdür.

Toplumsal yaşamımızda çok önemli görevler üstlenen bir kurum olan vakıflarla ilgili yasalar, öncelikle, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine sıratle gelmelidir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün, vakıfları denetim altına alıp çalıştırması, yasalardaki boşlukları kullanarak kurulan ticari ve siyasi vakıflarla ilgili yasal düzenlemeler yapılarak, onların da gerçek amaçlarına uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır.

"Komşusu açken tok yatan bizden değildir" düşüncesinin bir ürünü olan vakıfların, toplum hizmetine verimli bir şekilde kazandırılması, toplumsal huzur ve barışa önemli bir katkıda bulunacaktır. Toplumsal dayanışma kurumu olan vakıflar, toplumda sevginin, saygının ve kardeşliğin yayılmasında ve pekişmesinde önemli bir mihenk taşıdır. Bizim için böylesine önem arz eden bir kurumun, toplum hizmetine bir an önce sunulmasında yarar vardır.

Yeni düzenleme çerçevesinde, günümüz vakıflarının, tam, müstakil bir bütçe, geniş tabanlı istişari heyet, başkanı ve benzerleriyle teçhiz edilmesi, akla ilk gelen hususlardır. Gelişen dünyada, demokrasi hareketlerinin en belirgin vasıfları, muasır ekseriyete dayanan, kucaklayıcı, iştirakçi ve etkileyici bir karaktere sahip oluşlarıdır. Günümüz vakıflarının da, bu özelliklerle birlikte ve içtimai dayanışmayı gerçekleştirmeye önem veren bir anlayışla, milli birlik ve bütünlüğü pekiştirecek, millet vicdanını müspet yönde etkileyecek bir yapıda olması, içten temennimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlar mısınız..

REŞAT DOĞRU (Devamla) - Günümüz vakıfları, toplumun acilen çözüm bekleyen problemlerine, teknolojik imkânları da kullanarak çözümler üretebilmektedir.

2001 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler; Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Afyon Milletvekili Sayın Müjdat Kayayerli; buyurun.

MHP GRUBU ADINA MÜJDAT KAYAYERLİ (Afyon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu bütçesi hakkında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunmaktayım; Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Menfur saldırıda şehit olan polislerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyorum.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, katma bütçeli ve kamu tüzelkişiliğine sahip bir genel müdürlüktür. Sosyal ve ekonomik yoksunlukları sebebiyle korunmaya, bakıma, yardıma, desteğe ihtiyaç duyan çocuk, genç, özürsüz, yaşlı kişi ve ailelere hizmet veren tek kamu kuruluşudur; ancak, kırsal kesimden büyük şehirlere yapılan yoğun göç ve ülkemizde, her yıl 1 milyon 400 bin çocuğumuzun doğmasıyla nüfus artış hızımızın yüksek olması, sosyal hizmet kurumlarının işini zorlaştırmıştır. Yepyeni problemlere çözüm bulmak için, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme

Kurumunun ve devletimizin, yeni sosyal hizmetler anlayışını geliştirerek yeni sosyal politikalar belirlemesi, yeni plan ve projeler üretmesi gerekmektedir. Bunlar, koruyucu aile uygulaması, çocuk ve gençlik merkezlerinin açılması, aile doktorluğu ve aile öğretmenliği sisteminin geliştirilmesi olabilir. Ayrıca, danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, huzurevleri, aşevleri, süt damlaları projesi, özür-lü kimlik kartı çalışması, aylık bağlama ve toplum merkezlerinin kurulması, rehabilitasyon merkezleri ile çocuk yuvalarının açılması, öğrenci sofrası projeleri, bunlardan en önemlileridir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, sosyal devlet anlayışının, devletimizin bütün sosyal hizmet kurumlarında yerleşmesi en büyük arzumuzdur. Başta çocuklarımız olmak üzere, sosyal, ekonomik yönden desteklenmesi gereken genç, yetişkin, kadın ve yaşlılara sunulacak sosyal hizmetlerin ilmi, hukuki temelleri yeniden gözden geçirilmeli, sosyal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetinin sosyal mevzuatının yenileştirilmesinde, üretime yönelik sosyal politikalar yer almalıdır.

Çağımızın en belirgin özelliği, insanımızın insanca yaşamasında, sosyal adalet, fırsat eşitliği, insan hakları gibi kavramların anlam kazanmasıdır. Toplumların hızlı bir teknolojik gelişme, kentleşme, modernleşme ve bilgi toplumu süreçleri içinde bulunduğu bir çağı yaşamaktayız. İnsan davranışları, toplum, eğitim, bilgi alanlarında büyük gelişmeler olmuştur. Cehalet, hastalıklar, işsizlik, nüfus patlaması, açlık gibi sorunların yanı sıra, gelişmenin ve değişimin ürettiği sosyal yalnızlık, değer kargaşası, kuşaklar arası çatışma, gençlik bunalımı, alkolizm, uyuşturucu, aile çözülmesi, nüfusun yaşlanması ve yer değiştirmesi, konut sıkıntısı, otomasyon, çevre kirliliği, nükleer silahlanma, ekonomik ambargo ve acımasız hegemonya gibi problemler, insanımızı tehdit eden sorunlar arasında önem kazanmaktadır. O halde, modern, çağdaş teknolojik gelişmeyi insancılıştırmaya ve toplumumuzu sosyalleştirmeye ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı karşılamayı amaçlayan hizmetler, sosyal hizmetlerdir.

Bunları incelemek için, insanî gelişmişlik endeksine göz atmak gerekir. Günümltзде, Kanada 0,935 insanî gelişmişlik endeksiyle dünyada 1 inci; Japonya, 0,924 ile 9 uncu; İspanya, 0,899 ile 21 inci; İtalya, 0,903 ile 19 uncu; Almanya, 0,911 ile 14 üncü; Polonya, 0,814 ile 44 üncü; Brezilya, 0,747 ile 74 üncü; Tayland, 0,745 ile 76 ncı; Sri Lanka, 0,733 ile 84 üncü sırada yer alırken; Türkiyemiz, 0,74 yaşam beklentisi ve 0,732 insanî gelişmişlik endeksiyle, bütün dünya ülkeleri arasında 85 inci sırada bulunan bir ülke konumundadır.

Bu endekslere baktığımızda, sosyal devlet anlayışına sahip olan devletimizin, sosyoekonomik yönden yetersiz toplum kesimlerinin bütün ihtiyaçlarını giderebildiğini söyleyemeyiz. Bu bakımdan, gönüllü yardımsever vatandaşlarımızca maddî ve manevî yardım yapılan kuruluş, vakıf, koruma derneği ve benzeri kuruluşlarımızın tek çatı etrafında toplanması zorunlu hale gelmiştir. Özellikle, sosyal hizmetler mesleği olmadığı takdirde, insanı anlamak, ihtiyaçlarını karşılamak, sorunlarını çözmek, toplumla bütünleştirmek mümkün olamaz. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün tanımıyla, cumhuriyeti, kimsesizlerin kimsesi yapma gayreti içinde olmalıyız ve çocuklarımızı, marjinal, son derecede uç grup kontrolden uzaklaştırmalıyız. Bu bakımdan, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, günlük politikalara alet edilen, seçim malzemesi yapılan bir kurum olmaktan da çıkarılmalıdır.

Avrupa sosyal şartına taraf olan Türkiye, sosyal hizmet ve yardım uygulamalarıyla ilgili itiraz hakkı ve itiraz haklarının değerlendirilmesine ilişkin mekanizmaları da kurmak durumundadır. Örnek olarak, bir yaşlımız, 2022 sayılı Yasadan yararlanmak istiyor ya da bir yurttaşımız, korunmaya muhtaç çocuğuyla ilgili olarak hizmet talebinde bulunuyorsa, bunu araştırarak, ahlakî kuralları, ilmi, meslekî itiraz değerlendirme kurullarını da oluşturmalıyız.

Özellikle, Türkiyemizin, sosyal adalet içinde kalkınmasına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kayayerli, toparlarsanız memnun olurum efendim.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Devamla) - Toparlıyorum; teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiyemizin hedefi, sosyal adalet içinde hızlı kalkınma olmalıdır. Yani, paylaşılan ulusal gelirden herkese yeterli bir payın düşebilmesi için, ulusal sermaye birikimine ve hızlı kalkınmaya önem veren, uygun, ekonomik kalkınma yollarının da bulunması gereklidir.

Sosyal devlet, sadece sadaka dağıtan bir devlet değil, insanları özgürleştirmek için ekonomik ve sosyal yapıda gerekli temel değişiklikleri yapan devlet demektir. Sosyal devlet, maddî ve manevî anlamda ihmal edilmiş kişilerin, devlete karşı sosyal destek talebinde bulunma hakkına; yani, sübjektif bir kamu hakkına sahip olmaları demektir. Bu bakımdan, özellikle, devlet imkânlarıyla, gönüllü hayırsever vatandaşlarımızın işbirliğiyle, milletimizin sorumluluk duygusu, Çocuk Esirgeme Kurumu çalışanlarının özverili ve bilinçli çalışmaları sonucunda, daha büyük yatırımların ortaya çıkması sağlanabilir.

3,6 trilyon lira olan aynî ve nakdî yardımlar, vakıflarla, fonlarla 100 trilyon liraya çıkarılmalıdır. Çocuk Esirgeme Kurumundaki çocuklarımızın, okul başarıları yanında, sporda da, Türkiye, Balkan ve Avrupa birinci liglerinde şampiyon olmaları, bu kurumumuzun ne kadar özverili çalıştığının bir göstergesidir. Konya, Antalya -Zübeyde Hanım, Ağrı, Niğde, İstanbul- Büyükkçekmece, Bursa-Sırameşeler, Van-Kız, Hatay, Isparta-İslamköy, Tekirdağ, Burdur ve Denizli yetiştirme yurtlarındaki çocuklarımızın ne kadar başarılı oldukları ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kayayerli, teşekkür ediyorum efendim.

MÜJDAT KAYAYERLİ (Devamla) - Sözlerimi bitiriyor ve Çocuk Esirgeme Kurumu bütçesinin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, sevgi ve saygılarını sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun son sözlü, Zonguldak Milletvekili Sayın İsmail Hakkı Cerrahoğlu'na ait.

Sayın Cerrahoğlu, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL HAKKI CERRAHOĞLU (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyor, içinde bulunduğumuz ramazan ayının, yaklaşmakta olduğumuz Ramazan Bayramının ve 2001 yılının Türk Milletine, İslam âlemine ve tüm insanlığa hayırlar getirmesini Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum.

Bu arada, İstanbul'da, terörist ve vatan hainlerince şehit edilen polislerimize Cenabı Allah'tan rahmet, yaralı polislerimize acil şifa, ailelerine ve polis camiasına da başsağlığı diliyorum.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun bütçesi hakkında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, görüş ve düşüncelerimi arz edeceğim.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun, korunmaya muhtaç çocuklara verdiği hizmetlerden en verimlisi ve çocuklar açısından, sonuçları itibarıyla, en isabetli olanlardan birisi de koruyucu aile hizmetidir. Aile sıcaklığı, ana-baba şefkat ve sevgisini bulabilecekleri bir ortamda

çocukların bakılması büyük önem taşımaktadır. Ekonomik olarak çocuklarına yeterli bakım imkânlarına sahip olmayan ailelerin çocukları; sosyal, psikolojik ve maddi sorunları sebebiyle ailesinin yanında kalma imkânı olmayan çocuklar ve terk edilen çocukların, koruyucu ailelerin yanında bakım, eğitim, öğretim ve yetiştirmelerinin sağlanması, gelişmiş ülkelerin ağırlıkla tercih ettiği bir yoldur. Bu ülkelerde korunmaya muhtaç çocukların yüzde 75'ine koruyucu aileler tarafından bakılmaktadır. Ülkemizde ise bu oran, sadece yüzde 2'dir.

Yetiştirme yurtlarında, çocukların eğitimleri konusunda üst seviyede bir başarı grafiği yakalanmalıdır. Eğitimin bir yarış haline geldiği günümüzde, yetiştirme yurdundaki çocuklara özel dershanelerin kontenjan tanınması zorunluluk haline getirilmelidir. Bu çocukların, eğitimlerini başarılı olarak tamamlayarak meslek sahibi olmaları sağlanmalıdır.

İhmal edilmemesi gereken bir konu da, yine, bu çocuklarımızın, milli duygu ve manevi değerlerle donatılmış biçimde yetiştirilmelerinin önemidir.

Değerli milletvekilleri, üzerinde durulması gereken bir husus da, sokakta çalışan, çalıştırılan ve yaşayan çocuklardır. Bugün, özellikle, büyük şehirlerimizde sokaklarda yaşayan binlerce çocuk vardır ve bu sayı giderek artmaktadır. Konunun en dramatik tarafı, bu çocukların büyük çoğunluğunun anne ve babası vardır ve çeşitli nedenlerle ailelerinden koparak sokaklarda yaşamaktadırlar. Sağlık koşullarından uzak, her türlü tacize maruz, madde kullanımına müsait ve savunmasız bir biçimde yaşamakta ve büyümektedirler.

Değerli milletvekilleri, toplumda korunmaya muhtaç çocukların bulunmasının ana nedenlerinden biri, aile ve ailede yaşanan sorunlardır. Bu noktada yapılması gereken, aileye sahip çıkılmasıdır. Özellikle, ekonomik sıkıntılar nedeniyle, dağılma tehlikesiyle karşı karşıya olan çocuk, özürtlü ve yaşlı fertlerin yer aldığı ailelerin bu bireylerinin, ailesi yanında korunup yetişmesini ve bakılmasını sağlayacak aileye yönelik sosyal destek programlarına ağırlık verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Cerrahoğlu, Grubun söz süresi bitti; ama, siz, buyurun efendim.

İSMAİL HAKKI CERRAHOĞLU (Devamla) - Anayasamızın 41 inci maddesinde "aile, Türk toplumunun temelidir" denilmek suretiyle aileye gereken önem verilmiştir.

Bu duygu ve düşüncelerle, Grubum ve şahsım adına, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun 2001 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diler, hepinize saygılarımı sunarım. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Cerrahoğlu, çok teşekkür ederim efendim.

Efendim, gruplar adına konuşmalar bitmiştir.

Şimdi, şahsı adına, lehte, Malatya Milletvekili Sayın Yaşar Canbay konuşacaklar.

Sayın Canbay, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

YAŞAR CANBAY (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Din, insanları hem dünyada hem ahrette mutluluğa ulaştırmak için, Yüce Allah'ın, peygamberler aracılığıyla insanlara ikram ve ihsan ettiği hükümlerdir.

Din, insanları hayırlı olan şeye götürür. İnsanlar, dinin buyruklarına kendi irade ve arzularıyla uydukça, dosdoğru yol üzerinde bulunur ve mutluluğa ulaşmış olurlar.

Din, insanlara, yalnız bir Allah'ın varlığını bildirir ve yalnız O'na ibadet edilmesini emreder; bütün peygamberlere ve kitaplara ayırım yapmaksızın inanılmasını ister; sonsuz olan bir ahret hayatının varlığını anlatır; insanları bir düzen içerisinde birleştirir ve aralarında kardeşlik meydana getirerek, insanların yaratılışında eşitlik bulunduğunu gösterir. İnsan, din sayesinde niçin yaratıldığını öğrenir; kendisini yaratıp büyüten, sayısız nimetlere erıştiren Yüce Yaratıcının varlığını tanır; Allah'ın seçkin kulları olan peygamberlerin güzel ahlakıyla hayatını aydınlatmaya çalışır.

İnanç, toplumsal huzur ve barış açısından önemli bir güçtür. İnanç, insana güç verir, onu hayata hazırlar, en üzüntülü anlarında dahi insanı teselli eder. Geçici dünya hayatının sona erecek olması, kendisini hiçbir tasaya düşürmez; böylece, her insan, ebedî bir varlığın kendisini rahmetiyle koruyacağından emindir. İnsanlığa bu yüksek ruhu veren dindir.

Mensubu bulunmakla şeref duyduğumuz İslam Dini, maddî ve manevî bütünlüğümüzün kaynağıdır. İslam Dini sayesinde, daha önce birbirine düşman olanlar arasında, tarihte benzeri görülme-
yem kardeşlik bağları oluşmuştur.

İslam Dini bir kurtuluş ve saadet yoludur.

Bu din sayesinde, tarihin en büyük medeniyeti kurulmuştur.

İslam, ilmi teşvik etmiş; ilk emri "oku" olan Kur'an-ı Kerim "hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu" düstruyla, bilginin güç olduğunu ve bilginin üstünlüğünü ortaya koymuştur.

"Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz" emri, bizi, hiç durmadan bilgiye ulaşmaya sevk eder.

"İki günü eşit olan ziyadadır" prensibi, bugünümüzün dünden, yarınımızın da bugünden daha ileri olmasını sağlar.

"İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır" ilkesi, bizleri hayra ve iyiliğe teşvik eder.

"Komşusu açken tok yatan, bizden değildir" mesajı, bize, önemli sorumluluklar yükler.

Şehitlerin ve gazilerin dereceleriyle ilgili müjdeler, insana, vatani ve mukaddesleri için, yeri geldiğinde, canını seve seve vermeyi sağlar.

Haram ve helal kavramlarının mana ve mahiyetine uygun bir yaşayış, insanı bir saadet toplumuna ulaştırır.

İnsanlar, kopardıkları özümün bedelini dalına asar, öyle geçerler. Kul hakkı insanı ürpertir.

İnfak kültürüyle, maddî imkânlarımızı ihtiyaç sahiplerine seve seve vererek, manevî bir haz duyarız.

İyilikte, Allah'a saygılı olmakta yarışır, kötü işlerde, günah işlerde ve düşmanlıkta kimseye yardım edilmez.

Bir insanın hayatını kurtarmanın, bütün insanlığın hayatını kurtarmak gibi olduğunu düşünür, bir insanın hayatını söndürmenin de, bütün insanlığın hayatını söndürmek olduğunu biliriz.

Bu prensipler sayesinde iç huzura erer, mutlu aileler kurar ve mesut bir toplumu ihya ve inşa ederiz.

Ölkemizde, Diyanet İşleri Başkanlığı, İslam Dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili hizmetleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek amacıyla, Başbakanlığa bağlı bir teşkilat olarak kurulmuştur. Anayasada belirtilen ilkeler doğrultusunda, milletçe dayanışmayı ve bütünleşmeyi amaç edinerek, her türlü siyasi görüş ve düşüncenin dışında kalarak, dinimizin, birlik ve beraberlik, fedakârlık ve yardımlaşma gibi yüce prensiplerini halkımıza

benimsetmek ve İslamın güzel ahlak sistemi içerisinde, vatandaşlarımızın mutlu olmaları için, dinî ve millî sorumluluk duygusu içerisinde, çalışmalarını sunmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının imkânları arttırıldığında, bu hizmetleri daha başarılı bir şekilde yürüteceği muhakkaktır. Ancak, Diyanet İşleri Başkanlığının 2001 yılı bütçesi, geçen yıla göre ancak yüzde 17,4 arttırılmıştır. Bu bütçenin yüzde 98'i personel giderlerine, yüzde 1,9'u da cari hizmet ve yatırım harcamalarına ayrılmıştır.

İçerisinde bulunduğumuz ramazan ayında, köy camilerimizin yarısında görevli yoktur. Bunların görevlilerinin mutlaka verilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; din ve vicdan özgürlüğü, hak ve özgürlüklerin temel taşıdır. Hiç kimse, şu veya bu dini kabule zorlanamaz, herhangi bir dinin öğretilerine uygun yaşadığı için dışlanamaz ve baskı altında tutulamaz. Devletin görevi, dinin doğru öğrenilmesi, doğru yorumlanması ve doğru yaşanmasının önündeki engelleri kaldırmaktır.

Laiklik, isteyenin istediği inancı seçebilmesi demektir. Devletin, taraf değil, hakem olması gerekir. Laiklik, din ve vicdan özgürlüğünü kısıtlayacak ve dinin her türlü tezahürünü toplum hayatı dışına çıkaracak bir baskı haline getirilemez. İnanç konusundaki farklılıklar, ancak bir zenginlik olarak kabul edilmelidir. Milletimiz, tarihte, bu zenginliği daima teşvik etmiş, hoşgörülle karşılamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuda iki önemli husus üzerinde üzülmek istiyorum.

Birinci husus; uzunca sayılacak bir süreden beri, şu cennet ülkemizin aziz vatandaşlarının büyük bir bölümü bir haksızlığa uğramaktadır. İnançlarına bağlı, kalbi vatan sevgisiyle dolu, işinde gücünde, kimseye zarar vermeyen, hatta, herkesin iyiliğini isteyen milletimizin önemli bir çoğunluğu üzerinde, bir baskı, bir sindirme, hatta, yer yer suçlu sayarak, bir haksızlık yapılmaktadır. Din-dar, mütedeyyin, mazbut insanlarımız, kendilerine yapılan baskılardan, haksızlıklardan bizar olmuşlardır.

Bu ülkede, inançlarına uygun yaşamaya çalışan insanımıza bu yapılanlar, insanımız tarafından buruk bir şekilde takip ediliyor. İnsanımız bunlara bir anlam veremiyor; çünkü, bunlar çok yanlış işlerdir. Bunu yapanlar, devlet-millet kaynaşmasını tahrip etmektedirler. Bugün, kılık kıyafetleri sebebiyle, pek çok öğrencinin eğitim hakkı elinden alınmıştır. Kılık kıyafeti sembol olarak değerlendirmek, çok sathi ve çok geri bir görüştür. Vehimlere dayanarak yürütülen bu baskı ve haksızlıkların hesabını kimse veremez.

Üzülerek arz edeceğim ikinci husus; toplumumuzun, ahlaki, manevî ve moral değerler açısından çok önemli bir seviye kaybı yaşamıştır. Her gün karşılaştığımız yolsuzluklar, soygunlar, gasp, çetecilik, kumar, uyuşturucu, fuhuş, rüşvet, cinayetler, intiharlar hızla artmaktadır. Bu, çok kötü bir yozlaşmadır ve manevî bir çöküştür. Manevî bir boşluğa düşen gençlik, aynı zamanda, bir ahlaki çöküntüye sürüklenmektedir.

Öz benliğimize yeniden sarılarak, Yüce Milletimizin en şanlı günlerine ulaşabilmesi ümidiyle, Diyanet İşleri bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Canbay.

Aleyhte, Siirt Milletvekili Sayın Ahmet Nurettin Aydın; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

AHMET NURETTİN AYDIN (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 yılı Köy Hizmetleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde kişisel görüşlerimi ifade etmek üzere huzurunuzdayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülke nüfusumuzun yüzde 45'inin yegâne hizmet kapısı olan Köy Hizmetleri hakkında, bu kürsüye gelip, bu teşkilatın devasa bünyesi ve hizmetleri hakkında çok faydalı bilgiler verdi arkadaşlarım. Ben, burada, sizlerin dikkatini başka bir yöne çekmek istiyorum. Yıllar yıldır, hatta yüz yıldır muhafaza edegeldiğimiz bir merkezîyetçilik anlayışı, maalesef, hizmetlerin önlenmesinin en büyük etkeni oluyor.

Bugün, genel bütçenin yüzde 1,2'sini teşkil eden, yüzde 1,2'sinin karşılığı olan 800 küsur trilyonluk bir Köy Hizmetleri bütçesi, bakıldığında, aslında, bu bütçe, az olmakla birlikte, eğer ihtiyaca cevap verebilecek şekilde, adil bir biçimde valiliklere dağıtılmış olsa, inanıyorum ki, bu 800 küsur trilyonla çok güzel hizmetler ifa edilebilir; ancak, değerli arkadaşlarım, şu 803 trilyonluk bütçenin 550 trilyonu, Köy Hizmetlerinin cari masraflarına gidiyor. Yani, bu 800 küsur trilyonun 550 trilyonu, Köy Hizmetlerinde çalışan memur ve işçilerin maaş ve ücretlerine gidiyor. Bütün yatırıma kalan miktar, sadece 200 trilyon. Böyle bir çelişki...

Burada, görebildiğimiz kadarıyla en büyük aksaklık, bu ademi merkezîyetçi anlayıştan korkmaktır. Eğer biz bu hizmetleri böyle Ankara'dan değil... Bugün, Ankara'dan, Siirt'in Pervari İlçesinin herhangi bir köyünün, Kurtalan İlçesinin herhangi bir köy veya mezrasının sorunlarını gerçekçi bir biçimde siz teşhis edemezsiniz, o sorunlara çözüm bulamazsınız; ama, Siirt Valisi, Siirt İl Genel Meclisi, Siirt İl Özel İdaresi, ben inanıyorum ki, çok daha gerçekçi bir biçimde, çok daha sağlıklı bir çözüm getirebilir. Onun için, yüz yıldır bizim sarıldığımız bu merkezîyetçi anlayış, hizmetlerin önündeki en büyük engeldir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Köy Hizmetleri konusunda, her şeyden evvel, ben bir minnettarlığı, bir şükran borcunu ifade etmek istiyorum. Köy Hizmetlerinden sorumlu Sayın Devlet Bakanımızın Köy Hizmetlerinin kanayan yarası olan geçici işçiler sorununun halli konusunda göstermiş olduğu gayretli çalışmalar netice vermiştir ve gerçekten, çok önemli bir sorunun haline sebep olmuştur. Bu nedenle, gerek bu hususta olsun gerek Köy Hizmetlerinin araç gereç ve ekipman dağıtımında adaletli, hakkaniyete dayalı dağıtımı nedeniyle de teşekkür ediyoruz; ancak, illere, nüfuslara, ihtiyaçlara göre dağıtılan bu araç, gereç ve ekipmanlar, maalesef, işlemeyen ve atıl kalan bir makine parkından öteye gitmiyor. Niçin gitmiyor?

Ben bir vakayı, bir hadiseyi sizlere arz etmek istiyorum. Geçenlerde, bir yetkiliden rica ettik. Siirt Pervarimizin bir beldesi var; Beğendik Beldesi : Beğendik Beldesinin köy yolu onarımı ve bakımı için, yetkiliden, bir kepçe, bir iki kamyon rica ettik. Yetkili dedi ki: "Tamam, araç gereç var; ancak, bu araç gerecin deposuna koyacak mazotumuz yok, mazotumuz yok..." Düşünebiliyor musunuz; araç gereç var, bir makine parkı var; fakat, maalesef, bir faydası yok. Mesele, kaynaklılık. Mesele kaynaklılığa gelince, bazı çarpıcı hususlar gözümüzün önüne geliyor ve geçenlerde, yaptığımız araştırmada gördük ki, adil bir paylaşım yok.

Şimdi, Siirt gibi bir ilin, kalkınmada öncelikli bölgede, geri kalmış, mağdur, mahrum bırakılmış bir ilin köy yolları için, 1998-1999 yılları içerisinde bir tek kilometre asfalt çalışması yapılmamış. Yani, Siirt'in 1 899 kilometre köy yolu var, bu yolların sadece 150 kilometresi asfalttır ve yıllardır bakımı yapılmadığı için de bu yollar deforme olmuştur, kasis olmuştur, asfalt özelliğini kaybetmiştir; buna rağmen, 1998-1999 yıllarında, Siirt Köy Hizmetlerinin 1 kilometre dahi asfalt attığı olmamıştır. Bunun yanında, Ege ve Marmara Bölgeleri illerine bakarsak -kayıtlarda,

dokümanlarda görülmüyor- aynı tarihler içerisinde, Manisa'da 850 kilometre asfalt çalışması yapılmış, Çanakkale'de 320 kilometre, Tekirdağ'da 250 kilometre asfalt çalışması yapılmış ve maalesef, her politikacının, her partinin sık sık dile getirdiği, kalkınmada öncelikli bölgelere tanınması gereken özellikli, itinalı yaklaşım yapılmıyor.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 2000 yılına bakıyoruz; doğu ve güneydoğunun 23 ilinin 20 200 köyüne, 2000 yılı içerisinde, Köy Hizmetlerinin yapmış olduğu yatırımların tutarı 6 trilyon lira, sadece 6 trilyon. Düşünebiliyor musunuz, 20 200 köye 6 trilyon lira yatırım yapıyor; öbür taraftan, daha geçenlerde, benim Sayın Başbakana önergeyle yönelttiğim bir soru var. Şu yakın tarihte, Galatasaray Kulübüne 110 000 cumhuriyet altını ödül veriliyor. Bunun karşılığı tam 6 trilyon. 7,5 milyon dolar, 6 trilyon lira para, Galatasaray Kulübüne ödül olarak veriliyor. Galatasaray, hepimizin övündüğü, övünç kaynağı olan, iftihar ettiğimiz bir spor kulübümüzdür. Birçok Galatasaraylı insanımız, benim bu ifadelerime karşı, belki, gücenecek, kırılacak, alınacak; ama, şu bir gerçek ki, bir taraftan, 20 200 köye 6 trilyon aktarılırken kaynak yetersizliğinden söz ediliyor, öbür taraftan, bir spor kulübüne 6 trilyon verilirken hiç kaynak sorulmuyor. Bu bir garabet değil midir değerli arkadaşlarım? Onun içindir ki, bu ülkede huzur, sükûn ve istikrar sağlanmıyor, sağlanamıyor. Bu toplumdaki var olan huzursuzluğun temeli de, işte, bu adaletsiz ve haksız paylaşımdır.

İŞİN ÇELEBİ (İzmir) - Sen, Fenerbahçeli misin, Beşiktaşlı mısın?

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Ben, Galatasaraylıyım, Beşiktaşlıyım ve ben, Millî Takımlıyım. (FP sıralarından alkışlar) Ben, her takımdan olabilirim; ama, burada, aslofan, güneydoğunun, doğunun...

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmak yok; spor da olsa, karşılıklı konuşmak yok.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Değerli milletvekili arkadaşlarım, 21 inci Yüzyıla girmeye, şurada günler kaldı; hâlâ, Siirtimizin bir yöresine, insanlar ulaşamıyor, gidemiyor. "Gidemediğin yer senin değildir" diyor bütüklerimiz. Hakikaten, bunu söylemişken, hatırlamışken, özellikle Sayın Bakanımızdan şu istirhamda bulunmak istiyorum: Cevizlik diye bir bölgemiz var. Bu bölgeye yağmur düştüğü anda o bölgeye insan gidemiyor, o bölgenin insanları sedyeler üzerinde, özellikle, her yıl, istisnasız üç beş doğum hastası sedyeler üzerinde ölüyor. Yani, oraya ulaşmak için hayvan sırtında patika yollardan gitmek durumundasınız. Günümüzün Türkiyesine yakışmayan manzaralar bunlar. Onun için, Sayın Bakanımızdan istirhamım, hükümetin içerisinde gerekli koordinasyonu yapın ve bu Cevizlik bölgesinden nahiyeye ulaşalım diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aydın, toparlar mısınız?!

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Tamam Başkanım.

Ben Sayın Bakandan bir ricada bulunmuştum. Sayın Bakanım da "Şirvan ile Cevizlik arasındaki yol, arter, Karayollarının uhdesindedir. Karayolları burasını yapın, ben tali yolları yapayım" dedi.

Efendim, burada Diyanetle ilgili birkaç şeyi söylemek istiyorum:

BAŞKAN - Yok, söylemeyin de toparlayın efendim, bitirelim işi. Malum, süremiz bitmek üzere.

AHMET NURETTİN AYDIN (Devamla) - Değerli milletvekili arkadaşlarım, Anadolu'da bin yıllık geçmişimizin, beraberliğimizin temelinde, hiç şüphesiz, din vardır. Bu din hepimizin en güçlü paydasıdır ve inanır mısınız dinin insanlara ihtiyacı yok, insanların, toplumların dine ihtiyacı var.

Devletin, anayasal hükümlerle bizlere yüklediği yükü, sosyal mesuliyeti din yüklüyor ve insanlar severek yardım ediyor. Onun için, bizi biz eden, bizim birlik ve bütünlüğümüzün yegane unsuru olan dinî konularda, 544 şerefli milletvekilinin bu hassasiyete, bu yüceliğe daha duyarlı yaklaşımını temenni ediyoruz ve bu duygularla, düşüncelerle gelecek Ramazan Bayramınızı da tebrik ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Bakan, buyurun.

DEVLET BAKANI MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) - Sorulara cevap vereceğim.

BAŞKAN - Görüşmeler bitmiştir.

Şimdi sorulara geçeceğiz. Malumunuz, 10 dakika sorulara, 10 dakika cevaplara ayrılmıştır.

Sayın Atahan?.. Yok.

Buyurun Sayın Levent.

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakanlarımıza aşağıdaki soruları yöneltmeden, İstanbul'da şehit olan polislerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanım, Köy Hizmetleri, biliyorsunuz, köylere hizmet götürmek demektir. Niğde'de birbuçuk yıldır bir içmesuyu kuyusu vurulmuş mu?! 122 tane köyü olan Niğde'nin bugün bir tanesinde kanalizasyon var mı?!

Bu yıl, köy yolları bile, kasabalar, ara yollar, Karayollarına benim tarafımdan yaptırıldı. Peki, Niğde Köy Hizmetleri ne iş yapıyor? Muhtarlar neden Köy Hizmetlerinden kovuluyor? Açıklar-sanız sevinirim.

Sayın Bakanım, 28 tane imam kadrosu istenen Niğde'de, köylerde cenazeler namazsız kaldırılıyor; şu anda teravi namazları da imam yokluğundan kılınmıyor. Niğde'ye acaba bir tepki mi var? Bilmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Töre, buyurun efendim.

HAKKI TÖRE (Hakkâri) - Sayın Başkan, Sayın Bakanıma bir soru sormak istiyorum.

Şemdinli-Derecik yolu üzerindeki nüfusumuz 20 000'dir. 2 000 korucumuz, 2 tabur askerimiz ve 1 belediyemiz bu 80 kilometre yolun üzerindedir ve onbeş seneden bugüne kadar 731 evladımız bu yol üzerinde şehit olmuş ve 334 insanımız bu yol üzerinde sakat kalmış, şimdi evlerinde oturuyor. Bu 80 kilometre yolun ettüdü, projesi, her şeyi yıllar öncesinden hazır; yapımına başlanması için sadece ödenek bekleniyor. Geçen sene Sayın Başbakanımız "bu yol ve Yüksekova havaalanı 1999'da yapılacaktır" diye bana resmen yazı gönderdi. 1999 geçti, 2000 geçti, 2001'e giriyoruz, bu yol yine yapılmayacak. Hiç olmazsa bu şehitlerin hatırası için, bu Ramazan ayının hatırı için bu yola biraz ödenek ayırın. Bu yola başlanması çok önemlidir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Töre.

Sayın Orhan Şen, buyurun.

ORHAN ŞEN (Bursa) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, aşağıdaki sorularımın Sayın Bakanlarım tarafından cevaplandırılmasını arz ediyorum.

Malumlarımız olduğu üzere, Bursamız, Osmanlı'ya başkentlik yapmış; dolayısıyla, eccdat yadigârı vakıf eserlerinin çok yoğun olduğu bir vilayetimiz. Bu manada, Bursa'nın sembolü haline gelen Yeşil Türbenin restorasyonu için 2001 yılında bir ödenek ayrılması düşünülmekte midir?

Bir diğer sorum: Yine, Bursamızda bulunan pek çok vakıf eseri, cami, türbe, imarethane gibi eserlerin bir kısmı, maalesef, harabe halindedir. Bunun yanında 17 Ağustos 1999'da meydana gelen büyük depremde Bursamızdaki vakıf eserlerimizde de önemli ölçüde hasarlar meydana gelmiştir. Hasar gören camilerimiz ve vakıf eserlerimiz vardır. Bu manada, bu eserlerin onarılmasıyla ilgili ödenek ayrılması düşünülmekte midir?

Yine, Bursamızın İznik İlçesi kültürel yoğunluğu çok olan bir ilçedir. Bu ilçemizde önemli ölçüde vakıf eseri mevcuttur. Vakıflar Bölge Müdürlüğü, bu vakıf eserlerine elinden geldiği kadar sahip çıkmaya çalışmaktadır; ancak, bunun yeterli olup olmadığı konusunda hepimizde bir tereddüt vardır, imkânlar sebebiyle. Bu manada, bu kadar yoğun vakıf eserine sahip ilçemizde Vakıflar Bölge Müdürlüğüne bağlı bir şube müdürlüğü ya da temsilciliğin açılması düşünülmekte midir?

Son soru : Bursamızda 1 509 cami bulunmaktadır; fakat, bu camilerimizin yarısına yakınında, ancak fahri imamlarla hizmet verilebilmektedir. Bu camilerimizde kadrolu imam gönderilmesiyle ilgili bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Coşkuner, buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkan, bizim ismimiz var mı acaba?

BAŞKAN - İsminiz var da, biraz şeyde...

Sayın Coşkuner?.. Yok.

Sayın Gökso, buyurun.

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Sayın Başkanım, izninizle, suallerimi Bakanlarıma tevcih ediyorum; önce Vakıflardan Sorumlu Bakanıma soruyorum.

Sayın Bakanım, Adıyaman Kap Camiinin tamiratının Vakıflar yetkililerince yapılacağı söylen-di; bugüne kadar herhangi bir girişimde bulunulmadı. Ayrıca, İstanbul Ahi Çelebi, sahilde, çöktü gidiyor -İstanbul Ticaret Odasının yanındaki- maalesef, el atılmadı. Hep ödenek yetersizliğinden bahsediyorsunuz. Nuruosmaniye Camiinin 93 tane vakfiyesi var. Kapalıçarşı esnafı burada oturuyor; hep dolar üzerinden kiraya gidiyor. Sadece bu vakfiyelerin gelirleri bu camie verilse, bu camii ayağa kaldırırlar. Bu cami döküldü, gidiyor. Beyazıt Camii depremde zarar gördü, hâlâ el atılmadı. Bunlara ne zaman el atacaksınız?

Yine, Tunceli'nin Çemişkezek İlçesinde "Yelmaniye ve Süleymaniye" diye Selçuklu eserleri var; buralar da el atılmayı bekliyor. Bu yıl içerisinde bunu düşünüyor musunuz?

Yine, Sayın Bakanım, geçen Vakıfbank'la ilgili görüşmede, özellikle "Diyabet personeli vakıf eserlerinde işgalci gözülü mütalaa edilmekte, bununla ilgili bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?" diye sormuştum; buna yazılı olarak cevap vereceğinizi söylediniz. Bugüne kadar, bu, bize intikal etmedi. Bu arkadaşlarımızın mağduriyetini giderecek bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Efendim, sualler kısa...

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman)- Köy Hizmetleriyle ilgili soruyorum:

Sayın Bakanım, Adıyaman'da şu an 200 köy, birim susuzdur. Adıyaman'da bu insanlar eşekle su taşıyorlar. Siz Gazianteplisiniz, biz Adıyamanlıyız; komşunun komşuda hakkı vardır. İnsanımızı susuzluktan ne zaman kurtaracaksınız? Bu sene bu 200 köyümüztü susuzluktan kurtarabilmek için özel bir gayretiniz Adıyaman için olacak mı? Özellikle, makine parkında greyder, dozer ve kamyon gibi ve hassaten, bir sondaj -gayretinizle GAP'tan ödünç olarak bir tane geldi; ama, Adıyaman'a o gidecek- makinesi istiyoruz; bu sene bunu vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MAHMUT GÖKSU (Adıyaman) - Diyanetten sorumlu Bakanıma da bir sorum vardır.

Adıyaman'da 160 tane cami yapılmış, kadro bekliyor; bu kadrolar ne zaman dolacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN -Ben teşekkür ederim.

Efendim, sualler kısa olursa, bir başka arkadaşımız da o imkândan istifade etmiş olur.

Sayın Nesrin Ünal, buyurun.

NESRİN ÜNAL (Antalya) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana sormak istiyorum:

Muhalefet partileri milletvekilleri, iktidar partileri milletvekillerinin yörelerine gidemediklerini sıkça kürsüde dile getirmektedirler. Sırası gelmişken buna cevap verip sorumu soracağım.

Cenabı Allah'a çok şükür, Anadolu'dan geldik ve yine sürekli Anadolu'dayız. Meclis çalışmaları olmadığı zaman gittiğimiz köylerdeki en büyük şikâyet, cami imamlarının eksikliği üzerinedir ve köylerdeki insanlarımız, camilerin ehil olmayanlar tarafından doldurulmasından da oldukça rahatsızdır. Bakanlığınızın bu konuda acil çalışmaları var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN -Ben teşekkür ederim efendim.

Sayın Doğru, buyurun.

REŞAT DOĞRU (Tokat) - Sayın Başkanım, aracılığınızla şu soruları sormak istiyorum Sayın Bakanlarıma:

Tokat Huzurevi inşaatı uzun yıllardır devam etmektedir. Kamuoyunda, artık bitirilmesi beklenen bu güzel yatırımın ne zaman bitirileceğini sormak istiyorum.

İkincisi; Tokat İli, Orta Anadolu Bölgesinde bulunan bir ilimizdir. Bırakın bazı yerlerde şoseyi, asfaltı, yol diye bir şey yoktur. Köy Hizmetlerinden sorumlu Sayın Bakanımıza, Tokat'taki yolların ne zaman bitirileceğini veyahut da bu asfaltın bitirilebileceğini kendilerine sormak istiyorum.

Bir üçüncü soru olarak da, Vakıflardan sorumlu Sayın Bakanımıza sormak istiyorum: Sayın Bakanım -geçen sene de yine sormuştuk- Tokat'ta, şu anda, birçok vakıf eseri restorasyon çalışmaları içerisindeydi. Geçen sene de aynı soru sorulmuştu; ama, bu zamana kadar çok fazla bir gelişme olmamıştır. Bu yöndeki çalışmalar şu anda var mıdır, ne durumdadır? Bu hususta bilginizi istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Doğru.

Sayın Nidai Seven, buyurun.

NİDAI SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkanım, aracılığımızla, Sayın Bakanıma sormak istiyorum.

Daha önceki yıllarda, Ağrı'da, 163 köye ait su projeleri yapılmıştı, bunların su kaynakları olmadıği halde ihale edilmişti. Bu yapılan yolsuzluklarla ilgili, Sayın Bakanım bir soruşturma açmış mıdır?

İkinci sorum: Ağrı'da, bir kısım köylerde, içmesuyu bulunmadığı için, hayvan sırtında su taşınmaktadır. Bununla ilgili, Köy Hizmetlerine müracaatlar bulunmaktadır. Köy Hizmetleri Müdürlüğü nezdinde bulunan teknik eleman yetersizliğinden dolayı, işlemler tam manasıyla yürütülememektedir. Bu konuda, Sayın Bakanımın ne gibi projeleri vardır?

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

NİDAI SEVEN (Ağrı) - Hemen bitiriyorum.

Üçüncü sorum: Birbuçuk aydan beri, Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü vekâleten o görevi yürütmektedir. Sayın Köy Hizmetleri Müdürlüğümüz, bazı sebeplerden dolayı, Ankara'ya çağırılmıştı. Acaba, Sayın Bakanımın Köy Hizmetleri Müdürlüğümüzün görevi başına gönderilmesi konusunda bir çalışması var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Atahan, buyurun. Son soru...

BOZKURT YAŞAR ÖZTÖRK (İstanbul) - Sayın Başkan, bize sordurmuyorsunuz...

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Sayın Başkan, esas muhalefet...

BAŞKAN - Efendim, vakit... Sırayla efendim bu iş. Ne yapalım... Sizden evvel olmuş. Aş-kolsun yani!..

Buyurun Sayın Atahan.

NAMIK KEMAL ATAHAHAN (Hatay) - Sayın Başkan, benim, her iki Bakanımıza ayrı ayrı sorum var.

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Sayın Başkan, biz kime soracağız? Onlar zaten soruyor; hükümet!..

BAŞKAN - Efendim, önce girmişler, ne yapayım!

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Ama, hükümet onlar..

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - İktidar sormaz, iktidar sorgular.

BAŞKAN - Efendim, müsaade edin...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - İktidar soru sormaz.

BAŞKAN - Sayın Atahan, buyurun efendim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Bakanlıklar onlara açık.

NAMIK KEMAL ATAHAHAN (Hatay) - Efendim, ilk sorum Sayın Yüksel Yalova'ya: Seçim bölgesi Hatay'da, Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı, eski eser niteliğinde, onarım bekleyen 7 tane birbirinden değerli cami var. Bunların onarımını düşünüyorlar mı?

İkinci sorum Sayın Hasan Gemic'i'ye: Sabah yaptığı açıklamada, Diyanet İşlerine 4 000 eleman alınacağını buyurdular. Bu 4 000 elemanın görev dağılımı nedir?

Teşekkür ederim.

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Sayın Başkan, bizim sorulara kim cevap verecek?!

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Merhamet!.. İftar saati... Bakın, sorularımızı soramıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bakan yazılı verirse, size de sıra gelir efendim.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Tamam, yazılı versin.

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Soralım biz, yazılı cevap versin.

BAŞKAN - Sayın Bakan, yazılı mı vereceksiniz?

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Hayır, sorularımızı soralım da, yazılı cevap versin.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) - Birçok soru soruldu Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hepsine yazılı cevap mı vereceksiniz?

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) - Sayın Başkanım, bir iki soruyu açıklayacağım, diğerlerine de yazılı cevap vereceğim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Efendim, biz sorularımızı soralım, bakanlar yazılı cevap versin.

BAŞKAN - Serbestsiniz efendim, buyurun.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) - Sayın Başkan, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve Diyanet İşleri Başkanlığı bütçeleriyle ilgili söz alan, görüş ve önerilerde bulunan, sorularıyla katkıda bulunan bütün milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Onların görüş ve önerilerinden yararlanacağız.

Ben, bazı sorulara cevap vereceğim, diğer sorulara yazılı olarak cevap vereceğim. Milletvekili arkadaşlarımızın özellikle üzerinde durduğu imam, Diyanet İşleri kadrolarıyla ilgili soruyu yanıtlamak istiyorum. Sabahki konuşmamda belirttiğim gibi, boş kadrolardan 4 000'ine açıktan atama izni alınmış olup, atamalar önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecektir.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Bakan, yeni yapılan camilere kadro; bunlar münhal kadrolardır. 19 000 cami kadro bekliyor. Bu sizin söylediğiniz, mevcut boşalan kadrolardır.

DEVLET BAKANI HASAN GEMİCİ (Zonguldak) - Sayın Başkanım, Diyanet İşleri Başkanlığı için 4 000 açıktan atama izni alınmış olup, atamalar önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecek. Ayrıca, 1 500 açıktana vekâleten ve 500 eski görevliler için açıktan atama izni de istenmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine, Tokat Milletvekili arkadaşımızın sorusuna cevap veriyorum: Tokat Huzurevi için 170 milyar ilave ödenek gönderilmiştir; 2001 yılı içerisinde tamamlanarak açılacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Fazilet Partisi Milletvekili Sayın Sacit Günbey'in sorusuna cevap vermek istiyorum. Sabahki konuşmasında, İstanbul Kemerburgaz'daki huzurevi ve rehabilitasyon merkezinin ihalesiz bir şekilde bir holdinge verildiğini ifade etti ve ayrıca, geçtiğimiz senelerde de bu soruyu sorduğu halde benim yanıtlamadığımı söylediği.

Sayın Başkan, gerek Plan ve Bütçe Komisyonunda gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, bu soru, daha önce de Sayın Günbey tarafından dile getirilmiş ve tarafımdan cevaplandırılmıştır. Ayrıca, Sayın Günbey'in 3.7.1998 tarihli bir yazılı sorusuna da, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı aracılığıyla cevap verilmiş ve bu cevapta, bu ihalenin 5 firma katılımıyla gerçekleştirildiği, ihalenin İstanbul Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından yapıldığı ve ihale şartları kendisine bildirilmiştir. Ben de, daha önce 23 Temmuzda kendisine gönderdiğimiz bu cevabı, sizin aracılığınızla, kendisine bir kere daha vermek istiyorum.

Sayın Başkan, tekrar teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim. Diğer sorulara yazılı cevap verecekler.

Sayın Yıldız, buyurun.

SABAHATTİN YILDIZ (Muş) - Sayın Başkan, aracılığınızla, vakıflardan sorumlu Sayın Devlet Bakanım bir soru yöneltmek istiyorum.

Muş Merkezde, Alaeddin Bey ve Hacı Şeref Bey Camilerinin, 1998 yılında ihaleleri yapılmış olmasına rağmen, aradan üç yıl geçmiş, Hacı Şeref Bey Camiinin, yarım yamalak olarak bir kısım işleri yapılmış, bir kısım işleri ise halen beklemede. Aradan üç yıl geçmiş olmasına rağmen, maalesef, Alaeddin Bey Camiine henüz bir çivi dahi çakılmamıştır.

Benim anlamak istediğim şu: Vakıflar Genel Müdürlüğü, bölgelerin yapmış olduğu bu ihalelerin denetimlerini, acaba, sıhhatli bir şekilde yapıyor mu veyahut da bölge müdürlükleri tamamen müteahhidin inisiyatifine bırakılıp, keyfi uygulamalarla mı karşı karşıya bırakılıyor? Bunun net olarak cevaplandırılmasını istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yıldız.

SABAHATTİN YILDIZ (Muş) - Bir sorum daha vardı.

BAŞKAN - Efendim, kısa ve öz; diğer arkadaşlar da soru soracak.

Sayın İsmail Özgün, buyurun.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) - Sayın Başkan, delaletinizle, aşağıdaki sorularımın köy hizmetlerinden sorumlu Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ediyorum.

1- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bütçesinden yatırımlar için hangi ile ne kadar ödenek ayrılmıştır?

2- Balıkesir İli Kepsut İlçesi Hotaşlar Köprüsünün yapılması dört ay önce bitmiş olmasına rağmen, müteahhit firmanın 20 milyar lira alacağı olmasından dolayı köprü'nün hizmete açılmadığı doğru mudur? Eğer müteahhit firmanın alacağı varsa, borç ne zaman ödenecektir?

3- Balıkesir Valiliğinin talebi üzerine, 1997 yılında Maliye Bakanlığı tarafından ödeneği gönderildiği halde, halen yolu asfaltlanmamış bulunan Balıkesir Merkez Köteyli, Kutludüğün, Mer-yemdere, Kamçılı, Dursunbey İlçesi Sağırlar, Bigadiç İlçesi Balath, İvrindi İlçesi Gümeli, Sındırgı İlçesi Sinandede, Alayaka, Savaştepe İlçesi Dikmeler köyleri yolları ne zaman asfaltlanacaktır?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özgün.

Sayın Öztürk, net ve kısa olmak üzere, buyurun.

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) - Aracılığınızla Sayın Bakanlarımdan sormak istiyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığının ihtiyacı olan yaklaşık 11 000 kadro ne zaman verilecek?

Medyada, İslam adına olmadık fetva veren sorumsuz kişilere Diyanet İşleri Başkanlığı ne zaman cevap verecek?

Vakıflarla ilgili, İstanbul'da, cami meşrutalarından imam ve müezzinlerin ödeyemeyeceği geriye dönük kiralardan istenmektedir. Biliyoruz ki, bu meşrutaları vatandaşlar imkânlarıyla yaptırmıştır. Sayın Bakan bu konuda ne gibi çözüm düşünmektedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Aslan?.. Yok.

Sayın Faruk Çelik, buyurun.

FARUK ÇELİK (Bursa) - Sayın Başkan, aracılığınızla sayın bakanlarıma aşağıdaki soruları tevcih etmek istiyorum:

1- Uzun yıllardır faaliyette olan Millî Gençlik Vakfı şubelerini, mevcut yasalar değişmediği halde, hangi hukukî gerekçelerle kapattınız?

2- Türkiye Cumhuriyetinin dördüncü büyük kenti Bursa İlinin kaç köyünün yolu asfaltsızdır.

3- Danıştayın "öğretmenlerin huzurelerinde istihdamı hukuka aykırıdır" hükmüne rağmen, öğretmenler, neden huzurelerinde istihdama zorlanmaktadır?

4- Çocuk Esirgeme Kurumunda, bir önceki genel müdür döneminde kaç sosyal çalışmacı başka kurumlara gitmek zorunda bırakılmıştır?

5- Taşradaki Çocuk Esirgeme Kurumlarındaki çocuklarımızı et görmezken, büyük şehirlerde etlerin soğukhava depolarında bekletildiği, çoğunun bozulduğu ve imha edildiği iddiaları doğru mudur?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, çalışma süremiz dolmak üzeredir; sualerin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Eyüp Fatsa, buyurun.

EYÜP FATSA (Ordu) - Sayın Başkanım, aracılığınızla aşağıdaki sorumu, vakıflardan sorumlu Sayın Devlet Bakanımıza yöneltmek istiyorum.

Birinci sorum: Vakıfların temel özellikleri, ücretsiz hizmet etme anlayışıdır. Aynı zamanda özelleştirmeden de sorumlu olan Sayın Bakan, öğrenci yurtlarını Millî Eğitim Bakanlığına devrederek; sivil kurumların elindeki hizmet araçlarını devletleştirmiştir, bu, bir çelişki değil midir? Bir hizmet kurumu olan vakıfların hizmet çeşitlerinden daha hangilerini devlet kurumlarına devredeceksiniz?

İkinci sorum: Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Millî Eğitim Bakanlığına devredilen öğrenci yurtları hangi şartlarda, kirayla mı, yoksa mülkiyetiyle mi devredilmiştir? Kullanım hakkı devredilmiş ise, bunun yasal dayanağı nedir? 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 10 uncu maddesinde zikredilen şartlardan hangisi oluşmuştur? Şayet bu şartlardan birisi meydana gelmiş olsa bile, bu devir işlemine Bakanlar Kurulu yetkili değil midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Güler, buyurun.

Kısa ve öz olsun efendim.

MAHFUZ GÜLER (Bingöl) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Aracılığınızla sayın bakanlarıma 2 tane sorum var:

Birincisi; Bingöl merkez ve köylerinde camilerin yüzde 30'una yakınında imam ve müezzın kadroları boştur. Bu boş kadrolara atamalar ne zaman yapılacak? Bölgede büyük sıkıntı yaratmaktadır.

İkincisi; Bingöl'ün Solhan ve Karlıova ilçelerinin köy yolları âdetâ patıkaya dönüşmüştür. Ortaçağa döndüldü... Eskiden köylerin çoğuna yol olduğu halde, son yıllarda hiçbir onarım ve bakım gerçekleştirmediği için, yeniden Ortaçağa döndüldü ve hayvanlarla ulaşım sağlanmaktadır. Acaba, bu ilçelerimizin köy yollarının onarım ve bakımı ne zaman yapılacak?

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Gül, son sual sizin, buyurun.

RAMAZAN GÜL (Isparta) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, Diyanetten sorumlu Sayın Bakanımâ şu soruları sormak istiyorum:

Türkiye, din konusunda her kafadan bir ses çıkma durumundan ne zaman ve nasıl kurtulacaktır? Bu konuda önemli görevler ifa etmesi beklenen Din İşleri Yüksek Kurulu niçin feshedildi? Aradan geçen bunca zaman içerisinde bu kurul niçin kurulmuyor?

Diyanet İşleri Başkanlığında açık bulunan, özellikle imam hatip kadroları ne zaman ve ne şekilde doldurulacak? Açık bulunan imam hatip kadrolarından 4 000'ine atama yapıldığı bildirilmektedir. Bunlar için özel bir sınav yapıldı mı? Devlet Personel Dairesi tarafından açılan imtihan yoluyla bu kadrolara atama şeklini uygun buluyor musunuz? Bunların yeteri kadar Kur'an kursu okuyup okumadıkları konusunda bilginiz var mı?

4 - İzmir, Adana başta olmak üzere birçok il ve ilçe müftülüğü boş bulunmaktadır. Bunlara ne zaman atama yapılacaktır ve niçin atama yapılmamaktadır?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Yıldırım, Sayın Yönder, Sayın Arvas, Sayın Uzunmaya, Sayın Aytekin, Sayın Kırbas, Sayın Baysarı, Sayın Aslan, Sayın Gölay, Sayın Günbey, Sayın Alçelik, Sayın Ayaydın, Sayın Oral ve Sayın Aydın da sual sormak istemişlerdir; ama, vaktimiz kalmadığı için söz veremiyorum.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, iki dakika daha müsaade etseydiniz, biz de sorardık.

BAŞKAN - Efendim, benim müsaademle değil, Genel Kurulun müsaadesiyle; istirham ederim, herkes oruç sizin gibi. Sayın bakanlar, kendi sürelerini...

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Sayın Başkan, ben, sisteme üç saat evvel girdim...

BAŞKAN - Efendim, hile mi yaptık?!

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Eskişehir) - Efendim, sisteme benden sonra girenler sorularını sordular, ben ise soramadım!

BAŞKAN - Efendim, ikide bir oturumu kapattık, geldik, sıralar bozuldu.

Saat 18.00'de toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati : 16.07

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati:18.00

BAŞKAN: Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER: Şadan ŞİMŞEK (Edirne), Yahya AKMAN (Şanhurfa)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 30 uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
Bütçe görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1. - 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kamunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) (Devam)

A) DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1. - Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2. - Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon ve hükümet yerlerini aldılar.

Üçüncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

A) DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

1.- Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - C E T V E L İ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	53 351 750 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

111	Toplumun Dinî Konularda Aydınlatılması ve İbadet Yerlerinin Yönetimi	248 135 250 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	625 100 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
T O P L A M		302 112 100 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- *Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı*

BAŞKAN - Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - C E T V E L İ

L i r a

- Genel Ödenek Toplamı	:	180 824 159 400 000
- Toplam Harcama	:	198 794 551 826 000
- İptal Edilen Ödenek	:	908 714 924 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	18 879 107 350 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

B) KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- *Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi*

A - C E T V E L İ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	525 661 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	273 010 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	3 336 001 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

999	Dış Proje Kredileri	1 024 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	803 031 001 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

B - CETVELİ

Gelir

Türü	Açıklama	Lira
2	Vergi Dışı Normal Gelirler	9 000 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
3	Özel Gelirler, Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı	794 031 001 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	803 031 001 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	Lira
- Genel Ödenek Toplamı	: 452 272 107 432 000
- Toplam Harcama	: 443 072 077 019 000
- İptal edilen Ödenek	: 8 110 524 424 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 318 876 000
- 1050 S.K.55 inci Mad.ve Özel Kanunlar Ger.Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 1 089 824 865 000
- 1050 S.K.83 üncü Mad.ve Dış Proje Kredilerinden Ertesi Yıla Devreden	: 546 457 923 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

L i r a

- Bütçe tahmini	:	275 150 061 000 000
- Yılı tahsilatı	:	430 381 440 855 000

BAŞKAN- (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

C) SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	13 346 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Genel Sosyal Hizmetler	48 099 000 000 00
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	4 735 350 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
TOPLAM		66 180 350 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

B - CETVELİ

Gelir

Türü	Açıklama	Lira
2	Vergi Dışı Normal Gelirler	19 990 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
3	Özel Gelirler , Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı	46 190 350 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
TOPLAM		66 180 350 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	44 511 547 930 000
- Toplam Harcama	:	42 709 139 993 000
- İptal edilen Ödenek	:	1 563 398 195 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	31 481 227 000
- 1050 S.K.55 inci Mad.ve Özel Kanunlar Ger.Ertesi Yıla Devreden Ödenek	:	270 490 969 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

		L i r a
- Bütçe tahmini	:	31 971 730 000 000
- Yılı tahsilatı	:	44 990 574 680 000

BAŞKAN- (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı uğurlu olsun efendim.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

D) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	A ç ı k l a m a	L i r a
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	8 414 700 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Vakıf İşlemlerinin Yürütülmesi	2 285 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
112	Sosyal Yardım ve Kültürel İşlemler	13 377 300 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

900 Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler 756 500 000 000
BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T O P L A M 24 833 500 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

B - C E T V E L İ

Gelir

Türü	Açıklama	Lira
2	Vergi Dışı Normal Gelirler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	20 739 752 000 000
3	Özel Gelirler, Hazine Yardımı ve Devlet Katkısı BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	4 093 748 000 000
T O P L A M		24 833 500 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - C E T V E L İ

	Lira
- Genel Ödenek Toplamı	: 36 278 455 186 000
- Toplam Harcama	: 35 325 325 944 000
- İptal edilen Ödenek	: 1 108 133 369 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 257 760 913 000
- 1050 S.K.55 inci Mad.ve Özel Kanunlar Ger.Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 102 756 786 000
Mazbut ve Mülhak	
- Genel Ödenek Toplamı	: 2 328 468 731 000
- Toplam Harcama	: 548 245 139 000
- 1050 S.K.55 inci Mad.ve Özel Kanunlar Ger.Ertesi Yıla Devreden Ödenek	: 1 780 223 592 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

B - CETVELİ

L i r a

- Bütçe tahmini	:	12 948 060 000 000
- Yılı tahsilatı	:	43 398 033 748 000
Mazbut ve Mülhak Vakıf Geliri		
- Bütçe tahsilat	:	548 245 139 000

BAŞKAN- (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı olsun efendim.

Böylece, Diyanet İşleri Başkanlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 2001 mali yılı bütçeleri ile 1999 mali yılı kesinhesapları kabul edilmiştir; hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanlar da Büyük Millet Meclisine teşekkür ediyorlar.

Sayın milletvekilleri üçüncü tur görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, dördüncü tur görüşmelere başlıyoruz.

Dördüncü turda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı bütçeleri yer almaktadır.

E) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI

1.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

F) DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI

1.- Denizcilik Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

G) DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

H) GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI

1.- Gümrük Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Gümrük Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Sayın milletvekilleri, 30.11.2000 tarihli 23 üncü Birleşimde, bütçe görüşmelerinde, soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 20 dakikayla sınırlandırılmasının kararlaştırıldığı malumularınızdır.

Buna göre, turda yer alan bütçelerle ilgili olarak soru sormak isteyen sayın milletvekillerinin, görüşmelerin bitimine kadar sorularını sorabilmeleri için, şifrelerini yazıp, parmak izlerini tanıttık-

tan sonra, ekrandaki söz isteme düğmesine basmaları gerekmektedir. Mikrofonlardaki kırmızı ışıklar yanıp sönmeye başlayan sayın milletvekillerinin söz talepleri kabul edilmiş olacaktır.

Tur üzerindeki görüşmeler bittikten sonra, soru sahipleri, ekrandaki sıraya göre, sorularını yerinden soracaklardır. Soru sorma işlemi 10 dakika içerisinde tamamlanacak, cevap işlemi için ise 10 dakikalık süre verilecektir. Cevap işlemi 10 dakikadan önce bitirildiği takdirde, geri kalan süre içerisinde sıradaki soru sahiplerine söz verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Dördüncü turda, grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Grupları adına söz alan sayın milletvekilleri: Anavatan Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Işın Çelebi, İstanbul Milletvekili Sayın Şamil Ayrım; Doğru Yol Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya; Fazilet Partisi Grubu adına, Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal, Tokat Milletvekili Sayın Ergün Dağcıoğlu, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Gaziantep Milletvekili Sayın Hanifi Tiryaki, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Nuri Tarhan, Denizli Milletvekili Sayın Ali Keskin, Afyon Milletvekili Sayın Mehmet Telek; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Çanakkale Milletvekili Sayın Sadık Kırbas, İstanbul Milletvekili Sayın Cahit Savaş Yazıcı, Ankara Milletvekili Melda Bayer, Burdur Milletvekili Hasan Macit.

Şahısları adına söz alan sayın milletvekilleri: Bursa Milletvekili Sayın Burhan Orhan, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat.

Anavatan Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Işın Çelebi; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Çelebi, süreyi 15'er dakika mı kullanacaksınız?

ANAP GRUBU ADINA İŞİN ÇELEBİ (İzmir) - Evet, Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Devlet Planlama Teşkilatının ve Gümrük Müsteşarlığının bütçelerini konuşurken, öncelikle, Mecliste, bugün, tarihten ders almamız gereken bir dönemi hatırlatmak istiyorum. 1825 ve 1826 yılındaki olaylardan ve III. Selim'den ders almalıyız ve bu süreçte, bu tarihi Meclisin tutanaklarına geçirerek, bu tarihten, geçmiş tarihten ders alınmasının gelecek açısından büyük önem taşıdığını vurgulamak istiyorum. Biraz önce, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin iftarındaydık. Türkiye'nin her yerinden insanlar vardı. Soğukkanlı olmak gerektiği belirtildi ve belirtiliyor; ancak, vatandaşta ciddi soru işaretleri ve bir güven sorununun başladığını da görüyoruz. Oysa, 22 Kasım 2000'deki krizin etkilerini pozitif çevirecek bir çalışma yapma imkânımız da var. Yani, 22 Kasım 2000'de, şu veya bu nedenle, Türkiye'de ciddi bir sorun olmuştur. Bu sorun kısmen devam etmektedir; ama, oturup, buna yakınmanın bir anlamı yoktur. Bu süreci, yeni bir atılım, yeni bir hamle yapmak için bir fırsat kabul etmek ve bunun üzerine, yeniden, ekonomide bir hamle, bir atılım inşasını gerçekleştirmek durumundayız. Buna dönük de pozitif birtakım avantajlarımız var. (ANAP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, lütfen... Bir dakikanızı rica edeyim... Çok rica ediyorum...

HACİ FİLİZ (Kırıkkale) - Başkanın görevini yaptı...

BAŞKAN - Efendim, benim yerime Sayın Çelebi görevini yaptı; çünkü, kendi grubu olduğu için... Ondan...

Buyurun Sayın Çelebi.

IŞIN ÇELEBİ (Devamla) - Onun ötesinde, III. Selim'den ders almamız gerektiğini söylerken, 1825 ve 1826'yı hatırlatırken de, bu sözlerimi, Meclise, altını çizerek, üçüncü defa söylüyorum; bu dönemden, bütün yönetimin ders alması gerektiğini de belirtmek istiyorum. 1825 ve 1826... Tarih-ten, Osmanlı Döneminden ders almamız ve III. Selim'den ders almamız gerekiyor.

Bu negatif etkiyi pozitifçe çevirmek bizim temel görevimiz, yönetimin temel görevi. Burada, toplumun tüm kesimlerinin desteğini alarak bu negatif etkiyi pozitifçe çevirebiliriz.

Enflasyonun yüzde 80'lerden yüzde 35'e gelmiş olması, bence, önemli bir başarıdır; bundan istifade etmemiz gerekir. Ancak, burada çok açık bir özleştiride bulunmak istiyorum. Devlet Planlama Teşkilatı olayların içinde yoktur; bundan büyük bir üzüntü duyduğumu belirtmek isterim. Devlet Planlama Teşkilatı koordinasyon eksikliğinin ortaya çıkmasında, kendisinin sorunların içinde yeterince olmamasına bağlıyorum. Gönlül ister ki, Devlet Planlama Teşkilatı yeni bir kimlik kazansın; 21 inci Yüzyılın başında, gelişen bilim, bilgi ve teknoloji ve iletişim sürecinde yeni bir nitelik kazansın. Şu anda, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin dün ve bugün yaptığı toplantılarda gördüğüm en önemli eksik, yeterince diyalog kuramamaktan yakınıyor. Oysa, Para Kredi Kurulu her hafta toplansa, Yüksek Planlama Kurulu bir sonraki hafta toplansa ve bunlar, muntazam, düzenli işleyen kurullar olsa -ki, bunların kurullarını, genel sekreteryasını Planlama Teşkilatı yürütür- bu koordinasyon eksikliği büyük ölçüde azalacaktır ve bugün ortaya çıkan bu sorunlar, önemli ölçüde de, yumurta kapıya gelmeden önce görülecek ve çözülecektir.

Şimdi, arabanın tekeri kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur. O bakımdan "ben şunu söylemiş-tim, bunu söylemiştim" diyen insanlardan da hiç hoşlanmadığımı burada belirtmek istiyorum; ama, Devlet Planlama Teşkilatı, hükümeti bu konuda uarmalıydı; bu, bile bile lades oldu. Planlama Teşkilatının, bu anlamda, kendini acele yenilemesi, çekidüzen vermesi gerektiğine inanıyorum.

Bakın, yabancı otomobil ithalatı ne kadar oldu diye arkadaşlarla ufak bir konuşmamız oldu. 8 milyar dolara çıkmış. Toplam ithalatın 50 milyar dolar olduğunu düşünürseniz, yaklaşık yüzde 20'sine yakını otomobil; yani, Volkswagen ithal ediyoruz, Opel ithal ediyoruz ve bizim toplam araba satışımızın içinde 100 arabanın 55'i ithal, 45'i yerli.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu ülkenin bu kadar zenginliği yok. Buna, Almanya'da veya İngiltere'de, Fransa'da rastlayamazsınız. Burada, hem gümrüklere hem Planlamaya hem Sanayi Bakanlığına çok büyük görevler düşüyor. Tarife dışı engel diye bir müessesese var; bunu neden çalıştırmadınız? Tamam, Avrupa Birliği normlarına, gümrük birliği normlarına uyalım; ama, bu araba ithalatının göz göre göre patlaması ve arkasından cari işlemler açığıyla karşılaşmamız, bu konuda kararsız kalmamız, bence... Özür dileyerek söylüyorum; burada bir eleştiri yapmak anlamında değil; ama, bunları söylemezsem de kendimi görevimi yapmış addedmeyeceğim; çünkü, şöyle bir mantıkla hareket ediyorum. Geçen gün, burada bir arkadaşımız söyledi: "Sen, hem hükümetin koalisyon ortağsın hem de bunları kalkıyorsun, söylüyorsun." Evet; kurban mantığıyla söylüyorum, çünkü, bizim, yönetimde eğer hata yaptıktan sonra sorunu bir başkalarında bulursak veya şanssızlığa bağlarsak, ona göre tedbirler alınız; ama, oturup özleştirimizi yaparsak ve bundan ders çıkarırsak, bir daha o hatayı yapmayız ve o hatayı da tekrarlamayız. Buna da saygı duyarım; ama, futbolda olduğu gibi, hep oyunu kaybedip, suçlu olarak hakemi ilan edersek, hakeme göre oyunu kazanmak için formül üretiriz. Şimdi, burada da böyle bir mantık var. Yabancı otomobil ithalatı -örnek olarak veriyorum- 8 milyar dolar olmuş. Bu ülkede, 100 arabanın 55'i ithal, 45'i yerli, buna para dayandıramıyorsunuz, tüketici kredileri alabildiğine patlamış, toplumda böyle bir Dolce Vita hayatı var, kurları sabitleştirmişsiniz, cari işlemler açığı patlamış; bunu hep beraber seyrediyoruz.

Bu konuda -tekrar, ikinci defa özür diliyorum- istikrar programı uygulaması zordur, ciddi bir iştir; bir kere sorunları biriktirmemeyi gerektirir. Burada, Planlama Teşkilatının veya ekonomi yönetiminin bizim önümüze şunu getirmesini beklerdim: 22 Kasım 2000'de bir sorun olmuştur, bir kriz olmuştur, faizler yüzde 100 olmuştur. Bu yüzde 100 faizin, yeniden yüzde 35, yüzde 30 düzeyine inmesi için şu kadar zaman gerekir.

Şimdi, 2001 yılı bütçesinin ve ekonomik programın varsayımları büyük ölçüde değişmiştir. Benim, yeni program varsayımları hakkında bir bilgi hiçbir şekilde elime geçmemiştir. Ben, bu bilgileri talep etmeme rağmen, böyle bir bilgiye sahip olamadım.

Şimdi, eğer, biz, krizi yöneteceksek, krizin önümüzdeki altı ay iyi kötü etkilerini yaşayacaksak, önce toplumsal kesimlerin desteğini almalıyız, aynı zamanda gerçekçi bir program yapmalıyız, topluma doğru mesajlar vermeliyiz, soğukkanlı olmayız ve sorunları biriktirmemeliyiz. Böyle bir süreçte, bizim, önümüzdeki dönemde ocak-şubat aylarında 8 milyar dolar içborç geri ödemesini yaparken hangi faizle borçlanacağımızı varsayıyorsunuz; yüzde 25 ile mi? Böyle bir şey mümkün mü? O zaman, yeni varsayımınız nedir, ona göre ekonominin genel dengeleri nasıl olacak; yoksa, gölge başka bir program mı yapacağız; bunu bilmek bizim en doğal hakkımızdır.

Değerli arkadaşlar, şunu da belirtirim: Gümrüklerden sorumlu Sayın Bakan arkadaşımızı, 5 Ocak 2000'de bütün koalisyon partileri ve Parlamentonun desteğiyle çıkardığı Gümrük Kanunundan dolayı kutlarım.

HACI FILİZ (Kırıkkale) - Muhalefet yok mu?...

IŞIN ÇELEBİ (Devamla) - Hakikaten, hepimizi, bütün herkesi, bütün Parlamentoyu dedim.

BAŞKAN - Efendim, karşılıklı konuşmayın.

IŞIN ÇELEBİ (Devamla) - Teşekkür ediyorum hatırlattığınız için; bütün Parlamentonun desteğiyle olmuştur. Ben, bütün partilerimize de teşekkür ediyorum.

Türkiye için bu çok önemlidir. Neden önemlidir; Avrupa Birliği ile gümrük birliği arasındaki süreç 6 Mart 1995'te başlamıştır. Tam beş yıl sonra bu Gümrük Kanunu çıkabilmiştir. Bu, heyetin başarısıdır. O anlamda, Sayın Bakanı da kutluyorum ve bu kanun Türkiye için çok gereklidir.

Gümrüklere yeni bir anlayışın geldiğini görüyorum, otomasyon projesi ve mesleki eğitimle; ancak bu ithalatta tarife dışı engellerle, bu ithalatın bu kur politikası içinde mutlaka dengelenmesi gerektiğini de belirtmek istiyorum.

Avrupa Birliği, gümrük birliği ilişkisinde baktığımız zaman, görüyorum ki, son beş yıl, daima, Türkiye'nin lehine çalıştığı söylendi bu gümrük birliği meselesi. Ben rakamları inceledim, çok da lehine çalışmamış. Daima Türkiye'nin aleyhine, 10 milyar dolar Avrupa Birliğinin lehine, Türkiye'nin aleyhine dışticaret açık veriyor. Burada, gümrük birliğinden sonra Türkiye'nin ihracatı da 25-26 milyar dolar düzeyinde donmuş. Şimdi, böyle bir noktada, bizim gümrük birliğinde yapılan müzakere notlarını ve anlaşmaları çıkardım, ilgili arkadaşlarla konuştum, gümrük birliği sürecindeki müzakerelerin iyi yapılmadığını tespit ettim. Bu, doğru dürüst yapılmamış. Bu mesele, bugün, Türkiye açısından bence ciddi bir sorun.

Türkiye, Avrupa Birliğinin -yine, ilginç başka bir şey söyleyeceğim- altıncı büyük pazarı; yani, Avrupa Birliğinin ihracat yaptığı en büyük ilk beş altı ülke arasında Türkiye beşinci altıncı sırada. Türkiye o kadar büyük bir pazar ki Avrupa Birliği için, Türkiye'den vazgeçebilmesi mümkün değil; ama, gümrük birliğiyle o kadar temelden kendine bağlamış ki, başka bir şey vermesine de gerek yok. Bunu da, Meclisin, Parlamentonun huzuruna getirmek istiyorum. Böyle bir süreç var.

Ben, Avrupa Birliğine tam üyeliği önemseyen biriyim. Dün değil, evvelsi gün de, Parlamento'ya çok açık ve net bir biçimde ifade ettiğim gibi, bir Avrupalı ülke mi olacağız; yoksa, bir Ortadoğu ülkesi mi olacağız? Çekişmeleriyle, çatışmalarıyla, sokak yürüyüşleriyle, klasik bir Ortadoğu ülkesi mi olacağız; yoksa, Batılı, modern, çağdaş, demokrat bir ülke mi olacağız? Ben, bir Avrupa ülkesi olmanın gerekliliğine inanıyorum. Bu mantıkla da, bu gümrük birliği meselesini, bu bilgileri, yeniden, Avrupa Birliği yönetimine, Brüksel'e hatırlatmak istiyorum. Onlar çok iyi biliyorlar; ama, bizim, Türkiye'de, ne yazık ki, rakamlar, bilgiler şeffaf olmadığı için, bunlara erişmek bayağı ciddi bir çaba gerektiriyor. Ben, bunları elde etmek için bayağı uzun bir çaba sarf ettim. Gördüm ki, son beş yılda, Türkiye'nin hep aleyhine, 10 milyar dolar düzeyinde bir açık var. Türkiye'nin Avrupa Birliğine ihracatı 13-14 milyar dolar düzeyinde; ithalatımız da, hep 24-25 milyar dolar düzeyinde devam ediyor ve Türkiye'nin ithalatı 26-27 milyar dolar düzeyinde donmuş.

Eğer biz, bu ülkeye, opeli, volkswageni sıfır gümrükle getirirsek, ki, getiriyoruz, işte böylece, Türkiye'de yerli sanayi tamamen devre dışı kalır; ki, ben, rekabete inanan, piyasaların açık olmasına inanan bir insanım. Bu anlamda, Türkiye'de, Gümrük Müsteşarlığının, Dış Ticaret Müsteşarlığının, Planlamanın, Sanayi Bakanlığının ve Hazine'nin yapması gereken, birlikte el ele vermesi gereken çalışmalar var. Cari işlemler açığı bu denli büyüyen bir ülkede, mutlaka, alternatif programlara, projelere ihtiyaç var.

Bunların yapılmasını diliyor ve hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

İkinci söz, İstanbul Milletvekili Sayın Şamil Ayrım'ın; buyurun. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 15 dakika efendim.

ANAP GRUBU ADINA ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Denizcilik Müsteşarlığının ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün, 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı üzerinde Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini aktarmak için söz aldım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, denizlerdeki ekonomik potansiyelin artması ve uluslararası hukuki düzenlemeler nedeniyle, dünya ülkelerinin denizlerdeki hak ve menfaalarının giderek genişlemesi, tüm ulusları denizlerdeki çıkarlarını korumaya yönlendirmiş ve denizi rantabl kullanan ülkeler, dünya ticaretine de hâkim olmuşlardır.

Ülkemizin, uluslararası deniz ulaşım yollarının kavşağında bulunan coğrafi konumu ve dünya dış ticaretindeki hızlı büyüme nedenleriyle, deniz taşımacılığındaki önemi daha da artmıştır.

Bilindiği üzere, boru hatlarıyla İskenderun Körfezine götürülen Irak petrolü, Körfez Harbine kadar, dünya pazarlarına ülkemiz üzerinden deniz yoluyla gönderilmisti. İleride Bakü-Ceyhan petrol boru hatları açıldığında, İskenderun Körfezi, Türk cumhuriyetlerinde üretilen petrolün dünya pazarlarına deniz yoluyla gönderildiği en büyük merkezlerden birisi olacaktır.

Dünya denizcilik sektörü için çok büyük önem arz eden ülkemizin bu konumuna karşın, ulusal denizcilik sektörümüz, acaba yeteri kadar gelişmiş midir; değerli milletvekilleri, buna olumlu cevap vermek mümkün görünmemektedir. Türk denizciliğinin bugünkü durumunu incelediğimizde, iç ve dış olumsuzlukların etkisinde kalan sektörde sıkıntuların devam ettiğini, filo tonajının düşmekte olduğunu, finansman ihtiyacının büyük bir sorun olarak karşımıza çıktığını görüyoruz.

Dünya limanları arasında taşınan yük 5 milyar ton civarındadır. Bunun deniz yoluyla taşıma bedeli, başka bir deyişle navlun bedeli 300 milyar dolar civarındadır; ancak, ülkemizin bu 300 milyar dolarlık navlundan aldığı pay, maalesef, yeterli değildir.

Değerli arkadaşlarım, ülkemiz için, 1999 yılında 78 milyon tonu ithalat, 33 milyon tonu ihracat olmak üzere, 111 milyon ton dışticaret taşıması yapılmıştır. İhracat taşımalarında Türk bayraklı gemilerin payı yüzde 23, ithalat taşımalarında bu pay yüzde 31 olmuştur. Türk deniz ticaret filousunun bugünkü tonajı 10,2 milyon dwt olarak belirtilmektedir. Bu tonaj, bizi dünya sıralamasında 18 inci sıraya oturtmaktadır.

Dünya limanlarında, yaklaşık 10 milyar ton yük elleşlenmesine karşılık, bugün ülkemizde elleşlenen yük miktarı 171 milyon ton civarındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denizcilik sektörünün önemli bir bölümünü de, gemi inşa sanayii oluşturmaktadır. Bugün, ülkemizdeki tersaneleri üç ayrı gruba toplamaktayız; Deniz Kuvvetlerine bağlı tersaneler, gemi inşa sanayiine bağlı tersaneler ve özel sektör tersaneleri. Bunların gemi inşa kapasitelerine baktığımızda, toplam tonajının 674 000 dwt civarında olduğunu görüyoruz. Bilindiği gibi, İzmir Körfezinde geçen yıl yaşadığımız deprem felaketinden sonra, Deniz Kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılamak üzere, ülkemizin en büyük tersanesi olan Pendik Tersanemiz ve İzmir'deki Alaybey Tersanemiz, Deniz Kuvvetlerimizin emrine devredilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emek-yoğun bir sektör olan gemi inşa sektörümüz, diğer ülkelerle rekabet edecek şartları haizdir. Bu potansiyelin ekonomiye katkısını sağlamak amacıyla, kamu ve özel tersanelerimizin daha verimli ve ekonomik çalışmasına imkân tanyacak modernizasyon ve tevsileri için gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve finansman kaynaklarının sağlanması gerekmektedir.

Ülkemizin dünya coğrafyasındaki konumu dolayısıyla, karasularımızdaki uluslararası deniz trafiği gün geçtikçe artmakta ve yoğunlaşmaktadır. Taşınan yüklerin cinsleri, içindeki tehlikeli maddelerin miktarı artarken, diğer taraftan da büyük partiler halinde taşınmaları sonucu, doğurdıkları tehlike o oranda artmaktadır. Bu olumsuz gelişmeler sonucu, stratejik bir konumda olan Türk boğazları ve karasularımızda her geçen gün artan tehlikeyi önleyici çalışmalar, gerek uluslararası toplantılarda ve gerekse ulusal uygulamalarda gündeme gelmektedir.

Türk boğazlarıyla ilgili olarak Uluslararası Denizcilik Teşkilatı, 1993 yılından beri birtakım çalışmalar sürdürmektedir. Yapılan bu çalışmalar da, Türk boğazlarını, tehlikeli yük taşıyan tankerlerin kullanımına âdeta fazla imkân tanır hale getirmiştir. Şöyle ki, biz, makro seviyedeki politikalarımızla, tehlikeli yük taşıyan bu tür tankerlerin boğazlarımızdan geçmesini azaltmak isterken, fiili uygulamada tersi olmuş ve Türk boğazlarından geçen tanker ve taşıdıkları yük miktarında, her geçen gün, azalma yerine artma olmuştur. Sayın Bakanımızın Plan ve Bütçe Komisyonunda yapmış olduğu konuşmanın ekindeki tablolarda, bu, açıkça görülmektedir. Bu fiili duruma mâni olabilmek için, küçük tonajlı gemilere ve tehlikeli yük taşımayan gemilere geçiş önceliğinin verilmesinin etkili olacağı kanaatindeyim.

Türk boğazları, her an bir felaketin oluşumuyla karşı karşıya bulunmaktadır. Türk boğazlarında seyreden gemilerin güvenli geçişlerini ve çevrenin güvenliğini sağlamak için, gerekli hukuki, teknik ve organizasyon yapılanmalarını kapsayan çalışmalara hız verilmesini ve gemi trafik yönetim ve bilgi sistemi projesinin 2001 yılında hizmete alınacağını memnuniyetle müşahede etmekteyiz.

Boğazlarımızdan geçen ve bilhassa büyük boyutta tehlikeli yük taşıyan tankerlerle ilgili standartları ve şartları, dünyanın gelişmiş ülkelerinde olduğu gibi belirlemeli ve acilen uygulamaya koymalıyız; ancak, bu düzenleme yapılırken, Türk ve yabancı bayraklı tanker ayırımı yapılmaması zorunludur. Türk bayraklı tankerler için standart ve yaş tahdidi getirilip, yabancı bayraklı tankerler için serbest bırakıldığında, Türk bayraklı gemiler aleyhine haksız bir rekabet oluşacaktır.

Bugünkü durumuyla limanlarımız, gerek kapasite ve teknik yeterlilik gerekse mevzuat nedenleriyle yetersiz kalmaktadır. Mevcut limanların tevsi ve yeni limanların yapılması, gerekli yerlerin tespiti bir bütün olarak ele alınmalı, ülke bazında bir liman planlaması ortaya çıkarılmalıdır.

Denizcilik sektöründe, eğitilmiş insana olan ihtiyaç çok fazladır. Eğitim faaliyetleri bir bütünlük içerisinde planlanıp, koordineli bir şekilde yürütülmelidir.

En önemlisi, Denizcilik Müsteşarlığımızın merkez ve taşra teşkilatlarında, denizcilik konusunda yükseköğrenim görmüş personel istihdamına önemle öncelik verilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denizciliğimizin gelişmesi, ülke ekonomisine katkısının artırılması için denizcilik bakanlığının kurulması temennisiyle, Denizcilik Müsteşarlığı bütçesinin ülkemize ve denizcilik camiasına hayırlı olmasını diliyorum.

Şimdi de, müsaade ederseniz, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün 2001 mali yılı bütçesi hakkında görüşlerimizi arz etmek istiyorum.

Bilindiği gibi, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, son yıllarda, özellikle teknolojik yatırımlara, modernizasyon çalışmalarına önem vermiştir; bu çalışmaları olumlu bir gelişme olarak görüyoruz.

Ülkemizi kapsayacak şekilde yağışın başlama ve bitiş zamanı, miktarlarının belirlenmesi, kısa süreli hava tahminlerinin daha sağlıklı yapılarak sel baskını, dolu, orman yangını gibi hususlarla ilgili erken uyarılarla can ve mal kaybının önlenmesini sağlayacak olan meteorolojik hava radar ağının 2001 yılında, başta Türkiye'nin batısı olmak üzere Türkiye genelini kapsayacağını memnuniyetle müşahade ediyoruz.

Denizlerimize ait hava tahmin raporlarının kullanıcılarla daha iyi ulaştırılması için radyo yayınlarına başlanılmasını, çiftçilerimize daha iyi hizmet vermek amacıyla zirai tahminlere başlanılmasını, hava seyrüseferlerinin daha emniyetli yapılması için, uydu ve alıcı sistemleri eksik olan havaalanlarındaki eksikliklerin giderilmesini olumlu görmekteyiz.

Özellikle, son yıllarda iklim değişikliği, atmosferin korunması, çölleşme ve ozon tabakasının incilmesi gibi küresel değişiklik konularında yapılacak çalışmalarda sektörlere daha iyi hizmet verilebilmesi için Genel Müdürlüğün milli bütçeden aldığı payın önümüzdeki yıllarda artırılmasının zorunlu olduğunu belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, 21 inci Yüzyılın eşliğinde önemi her gün artan, küresel ısınma ve iklim değişikliği ile insanlığın geleceğini ilgilendiren hayati konuları araştırmakla görevli Genel Müdürlüğün çalışmalarının maddi ve manevi yönden desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca, kalifiye eleman istihdamı ve personelin haklarının ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi de, başarı için son derece önem arz etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, kısaca özetlediğim gibi, gerçekten, ülkemizde hayati önemi haiz Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün bu bütçesinin -ümit ediyorum ki, önümüzdeki yıllarda bütçeden daha fazla pay ayırma imkânları olacaktır- başta ülkemize, daha sonra camiasına hayırlı olmasını diliyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi en derin saygılarıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ayrım.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Gurubunda.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın; buyurun efendim.
(DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Akın, yarı yarıya mı kullanacaksınız sürenizi?

MURAT AKIN (Aksaray) - Evet, yarı yarıya...

BAŞKAN - Buyurun.

DYP GRUBU ADINA MURAT AKIN (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Denizcilik Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde, Grubum adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüksek Heyetinizi, Grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, milletimizin mübarek Ramazan Bayramını tebrik eder, bu bütçenin hayırlara vesile olmasını temenni ederim.

Değerli milletvekilleri, bütçeler, ekonomik kalkınma ve büyümede, altyapının yenilenmesi ve geliştirilmesinde, gelir dağılımı dengesinin sağlanmasında, sosyal adaletin bütün topluma yaygınlaştırılmasında en etkili araçlardan biridir. Bu nedenle, bütçe giderlerinin gelişiminin irdelenmesi ve maliye politikasının belirlenmesinde bu göstergelerin dikkate alınması gerekmektedir.

Bilindiği üzere, DPT'nin 40 ıncı kuruluş yıldönümünde, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlanmış, Yüce Meclisimize sunulmuş ve müzakereler neticesinde de kabul edilerek yayımlanmıştır. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planıyla, istikrar içinde büyümenin sağlanması, sanayileşmenin başarılması, uluslararası ticaretteki payımızın yükseltilmesi, piyasa ekonomisinin geliştirilmesi, ekonomide toplam verimliliğin artırılması, sanayi ve hizmet ağırlıklı bir istihdam yapısına ulaşılması, işsizliğin azaltılması, sağlık hizmetlerinde kalitenin yükseltilmesi, sosyal güvenliğin yaygınlaştırılması, sonuç olarak, refah düzeyinin yükseltilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir; ülkemizin hedefleriyle uyumlu olarak yeni binyılda, Avrupa Topluluğu ve dünya ile bütünleşme amaçlanmaktadır.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çalışmalarına, toplumun tüm kesimlerinin katkısının her sektörde toplam 98 ihtisas komisyonu kurarak sağlanmaya çalışmış olmasından, planların demokratik katılımcı niteliğini güçlendiren özel ihtisas komisyonları çalışmalarının dünya ile bütünleşen bir Türkiye hedefini gerçekleştireceğine olan gayretlerinden dolayı Devlet Planlama Teşkilatını, huzurunuzda, yürekte tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı, kamu kaynaklarının en etkin şekilde kullanılması, özel kesime yol gösterici olmak amacıyla plan ve programların hazırlanmasında görev yapan seçkin bir kuruluşumuzdur. Bu kuruluş, daha iyi hizmet verebilmek için, yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç duymaktadır.

Bilindiği gibi, zamanımızda kalkınma planları ve yıllık programlar yanında, bölge ve havza planlamalarına da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu planların, hazırlık, uygulama ve koordinasyonu yönünden ayrı ayrı bölge kalkınma idareleri kurulması yerine, Devlet Planlama Teşkilatına bağlı bölge birimlerinin kurulması daha uygun olacaktır.

Değerli milletvekilleri, kalkınma planında bu husus dile geldiğine göre, yasal bir düzenlemenin önemi de vurgulanmış bulunmaktadır. Esasen bu konu, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının 546 ncı paragrafında şöyle yer almıştır: "Planların, programların ve bölgesel planların hazırlık, uygulama, koordinasyon ve izleme aşamalarında etkinliğini artırmak üzere, Devlet Planlama Teşkilatı

Müsteşarlığınca ihtiyaç duyulan merkezlerde birimlerin oluşturulması için düzenlemeler yapılacaktır."

Diğer taraftan, Devlet Planlama Teşkilatı, zaman içindeki gelişmeleri ve burada görev yapan çok değerli uzmanların özlük haklarını yeni bir düzenlemeye kavuşturma ihtiyacı içindedir. Bu ihtiyacın karşılanması Devlet Planlama Teşkilatını güçlendirecektir; çünkü, kuruluşla ilgili 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname bakımından Devlet Planlama Teşkilatı, bölge birimleri kuramamaktadır. Gerçekten, Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi, ihtiyaç duyduğu yeni bir teşkilatlanma yapısına kavuşturulması önem arz etmektedir.

Öte yandan, Devlet Planlama Teşkilatının, alınan ekonomik kararlarda uzmanlığından etkin olarak yararlanılmalıdır. Planlama Teşkilatına asli fonksiyonunu tekrar kazandırmalı, ekonomi yönetiminde koordinasyon, Planlama Teşkilatı tarafından sağlanmalıdır. Bunlar, Devlet Planlama Teşkilatının geçmişte olan haklarıydı. Ne yazık ki, Hazine Müsteşarlığı ve diğer bazı kuruluşlar tarafından, biraz önce ifade ettiğim, Planlama Teşkilatının yetkileri kısımlıdır, azaltılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21 inci Yılıyla girerken teknolojiye hızlı değişim, uluslararası mal ticaretinde ve sermaye akımlarında serbestleşme, ekonomide piyasa sistemine esas olan yeniden yapılanmalar, siyasette daha liberal bir demokrasiye yönelik açılımlar ve toplumsal örgütlenme modellerinde yeni arayışlar, küresel ölçüde yaygınlaşarak, derin ve kapsamlı bir evrim aşaması niteliğini kazanmıştır. Uluslararası bilgi akımlarının umulmadık ölçüde ve sistemli bir biçimde kolaylaşmasına yol açan bilgiişlem ve iletişim teknolojilerinde sağlanan yenilikler, küreselleşme olarak adlandırdığımız bu yeni evrim sürecinin başlıca sürükleyici gücünü oluşturmaktadır. Ancak, Türkiye'de, makroekonomik istikrarın tesis edilememiş olması ve kronik enflasyon, iktisadi büyüme sürecinde aşırı dalgalanmalara neden olmuş, kaynak kullanımı ve gelir dağılımını olumsuz yönde etkilemiştir. Kronik enflasyonun arka plandaki etmenlerinin başlıcası kamu finansmanında gözlenen sürekli dengesizlik ve bunun neden olduğu yüksek enflasyon beklentisidir. Finans kesiminin görece küçüklüğü ve kayıtdışı ekonominin büyüklüğü, mali politika seçeneklerini kritik bir biçimde kısıtlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2000'in ilk on yılının küresel ortamında Türkiye'nin iktisadi ve sosyal gelişmesini etkileyecek faktörlerden üçünü vurgulamakta yarar görüyoruz; birincisi, AB üyeliğine hazırlık sürecinde, AB müktesebatının hukukî ve kurumsal yapıya yansıtılması; ikincisi, 2000 yılında uygulamaya konulan sözde istikrar programının değiştirilerek, hedefine ulaşacak, iyi revize edilmiş yeni istikrar programının konulması; üçüncüsü, makro ekonomik istikrar içerisinde kalkınmanın sürdürülmesine zemin hazırlayacak yapısal reformların ve projelerin hazırlanıp uygulanması, uzun dönemli amaçlarımıza hizmet edecek başlıca icraat alanları olmalıdır.

2001 yılı bütçesinin 1 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte, söz konusu bütçedeki harcamalar, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının yukarıda belirtilen hedefleri gerçekleştirmeye yönelik harcamaların ilk ayağını oluşturmuş olacaktır; yani, 2001 yılının bütçesi, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planıyla bütünleşmiş olacak ve belirtilen hedefleri de 2001 bütçesine konulan 3 katrilyon 500 trilyon liralık yatırımlarla gerçekleştirilmiş olacaktır. 2001 yılı bütçesinin toplam harcamaları 48 katrilyon 360 trilyon içerisinde belirtilen rakam cüzi bir miktarını teşkil etmektedir. Gördüğü üzere, DPT'nin Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının toplumsal barış içinde ve güçlü bir ortak iradeyle uygulanması halinde, Türkiye'nin, olumlu ve anlamlı ilerlemeler kaydedeceğine inancımız muhakkaktır.

Değerli milletvekilleri, bugün, Türkiye'nin içinde kaldığı durumu hepimiz biliyoruz. DPT'nin gösterdiği hedefleri, yukarıda belirtilen yatırım harcamalarıyla sağlamak mümkün değildir. Kısa bir

zaman önce, borsalar çöktü, faizler, bankalararası birtakım işlerde yüzde 7 000'e kadar çıktı, hatta, 19 000'lere vardı.

Öbür taraftan, Merkez Bankasında çok ciddi çıkışlar başladı ve bu durum, 7,5 milyar dolarlık Merkez Bankasının döviz rezervini azalttı. Merkez Bankasının elinde 2-2,5 milyarlık serbest döviz rezervi kaldı. Eğer o panik devam etseydi, Türkiye'nin iki-üç günlük gücü kalabilmişti. Her ne kadar 18 milyar dolarlık bir döviz rezervimiz mevcut lafları dolaşıyor ise de, bunlar, bağlı olanlardır. Mesela, yurt dışında çalışan işçilerin Merkez Bankası nezdinde yatırdıkları paralardır. Bu, Merkez Bankasının kendi serbest kaynağı değildir. Bu çerçevede IMF bir program açıklıyor. Bu program, dikte ettirilmiş bir program görüntüsünde. Bu, Türkiye'nin kurtuluşu için değil, özellikle, Türkiye'ye yatırım yapanları kurtarmak için IMF'nin, ortaya koyduğu bir programdır.

Değerli milletvekilleri, Hükümetin uygulamış olduğu programdaki çok ciddi hatalar, millete her gün yeni bir fatura olarak çıkarmaktadır. Şimdi, ilk önce, bu programda ne dedilerse doğru çıkmadı. Biz, muhalefet olarak ne dediysek -sevinmiyoruz ama- haklı çıktık. Dediler ki : "Bu enflasyonu biz yüzde 20-25'lere indireceğiz." Enflasyon yüzde 40'ların üzerinde kaldı; Hükümetin, bugün itibariyle kabul ettiği enflasyon nispeti yüzde 30, yüzde 35; orta ve fakir halk tabakalarına yansıyan enflasyon ise, yüzde 70'lerin üzerinde.

Cari işlemler açığı 1999 yılında 1,4 milyar dolar denildi, 2000 yılında 2,8 milyar dolar olarak hedeflendi. Bu ay itibariyle, cari işlemler açığı 7,6 milyar dolarlara ulaştı; neredeyse, 10 milyar dolarlara yaklaşmak üzere.

Ticaret açığı 14 milyar dolar olarak hedeflendi; ancak, bugün itibariyle yapılan hesaplamalara göre, ticaret açığı 20 milyar dolarlara yaklaştı. Demek ki, bu hükümet, tamamen hedeflerini saptırmış bir program üzerine 2001 yılı bütçesini inşa etmiş bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ne oldu kamu açıkları; bakın, biz, bütçe açığıyla uğraşırken, yani, azaltım derken, kamunun bütün açıklarına baktığımız zaman, özelleştirme kapsamındaki işletmeciler KİT'lerden 3 katrilyon açık, 2000 yılı itibariyle bütçe açığı 14 katrilyon hedeflendi; ekim sonu itibariyle gerçekleşen 11 katrilyon; yine, 10 bankanın birikmiş zararları Hazineye yük olarak 7,4 katrilyon; bugün itibariyle, Hazine garantileri kur farklarıyla oluşan, yine Hazinesin üstünde kalacak olan yük 4,8 katrilyon; tarım satış kooperatiflerinin yanlış yönetilmesiyle ortaya çıkmış olan yük -yine Hazine tarafından devralınacak- 2 katrilyon; bütün bu rakamları topladığımızda 40 katrilyon civarında bir açık, yani, 12-13 katrilyon bütçe açığı -kamu kesimi de dahil edildiği zaman, bu rakam- 40 katrilyon olacak; 2001 yılı bütçesi de 48 katrilyon. İşte, hükümetin, bu programı, ikinci yılında gerçekleştiremeyeceği, biraz önce ifade ettiğim rakamlardan bellidir.

Değerli milletvekilleri, biraz da Denizcilik Müsteşarlığının bütçesi üzerinde konuşmak istiyorum. Bilindiği üzere, denizcilik sektörü, uluslararası alanda taşımacılık yapan, gerek ülkemiz yüklerini ve gerekse yabancı ülkeler arası yükleri taşıyarak ülkemize döviz kazandıran, tersaneleriyse, limanlarıyla ülkemiz ekonomisine önemli katkıları bulunan bir sektördür.

Sektörün 1980 yılında 2 milyon dwt olan taşıma kapasitesi, armatörlerimizin girişimciliği ve denizden kazandığını yine denizdeki yatırımlara yönlendirmesiyle ve dış bankalardan aldığı kredilerle, 1995 yılında, yani, Doğru Yol Partisinin iktidarda olduğu dönemde 12 milyon dwt'a ve dünya sıralamasındaki yeri 27 nci sıradan 16 ncı sıraya yükselerek, dünya denizcilğinde söz sahibi bir konuma gelmiştir. Buna bağlı olarak, dış ticaret taşımalarımızda yabancı gemilere ödediğimiz navlun ücreti 1,5 milyar dolar seviyesine kadar inmiştir. Bu dönemde yıllık 1 milyar dolar olan döviz girdimiz, 1995-1996 yıllarında, ikâme dövizlerle birlikte, 5 milyar dolar seviyelerine çıkmıştır.

Ancak, 1997 yılında, Doğru Yol Partisinin hükümetten ayrıldıktan sonraki dönemlerde de, denizcilik sektörü ihmal edilmiş ve bu sıralamadaki yeri, yükseldiği noktadan, tekrar aşağılara inmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - 15 dakikanız bitti efendim...

Buyurun.

MURAT AKIN (Devamla) - Bunun sonucunda, yabancı gemiler, rekabet şartları azaldığı için, istedikleri navlunları daha da artırmakta ve dış taşımacılığımızda ödediğimiz döviz miktarı, her geçen gün artmaktadır. Bu şekilde kaybedilen filonun yerine konulabilmesi, hem zaman açısından hem de kaynak açısından, ülkemizi, telafisi güç noktalara sürüklemektedir.

Hükümetimizin bu konuda da tedbir almasında fayda olacağı kanaatiyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya'da; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmekte olan Gümrük Müsteşarlığı ve Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün bütçeleri üzerinde, Grubum adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İstanbul'da şehit edilen polislerimize Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Gümrük Müsteşarlığı, Gümrük Kanunuyla kendisine verilen "Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektedir" hükmü çerçevesinde işlem yapmaktadır; yani, Gümrük Müsteşarlığı, gümrük bölgesine giren ve çıkan her eşya ve taşıta gümrük kurallarını uygulamakla mükellef bir kurumdur.

65 milyonu aşan nüfusumuz ve 72 milyar doları bulan ticaret hacmimiz göz önünde bulundurulduğunda, Gümrük Müsteşarlığının ne kadar önemli bir görevi olduğu anlaşılmaktadır.

Bugün, gümrüklerimizde, yasal olarak geçen eşyalar, özellikle gıda maddeleri yeterince kontrol edilememektedir. Kaldı ki, sınırlarımızdan, tonlarca et kaçak olarak girmiştir. Etten karpuza, muzdan mazota kadar, bütün bunlar, gümrük kapılarımızdan ülkemize kaçak olarak girmiş bulunmaktadır.

Bugün, çeşitli adlar altında operasyonlar, kasırga operasyonundan tutun da balyoz operasyonuna kadar çeşitli operasyonlar yapılmıştır ve bütün bu operasyonların çıkış noktası, gümrük kapılarıdır.

Ben, Sayın Bakanım, hatırlatma babında, bu operasyonlarla ilgili, gazetelerimize yansıyan haber kupürlerini özellikle göstermek istiyorum: "Süren TIR parçalağı" Bu, hayalî ihracatla ilgili, yine gümrük kapılarından. "Naylon faturada vurgunda Top 10" diye, Cavit Çağlar, Murat Demirel, Faruk Süren, Hüseyin Bayraktar şeklinde devam ediyor, bunların da... "En uyanık Türk, Orhan Aslıtürk" Yine, tabii, burada, hayalî ihracat faturaları ve hayalî ihracatın gümrüklerden akseden haberleri. Yine "İstiridyeyi yiyerek boşalttılar" Burada, Orhan Aslıtürk ve Cavit Çağlar'la ilgili, yine gazetelere yansıyan hayalî ihracat haberleri.

"Naylon Stren" Yine aynı şekilde, dışarıdan gelen kaçak etle ilgili bir başlık: "Kanguru bile yedirdiler." Kanguru eti kaçak olarak ülkemize girmiş ve ülkemize giren 600 000 ton kaçak etten bahsediliyor.

Tarım Bakanı bunların hep mücadelelerini yaptı ve bugün ülkemizde hayvancılığın çökmesinin sebebi bu kaçak ettir sayın arkadaşlar. Bu kaçak et girişi durdurulabilirse, hayvan fiyatları da düşer, et fiyatları da düşer ve bu şekilde de, üreticimizi korumuş oluruz.

Aynı şekilde, en son, devam eden Buffalo Operasyonu... Bu şekilde, bütün bu hayali ihracatlar, bütün bu kaçak etlerin, kaçak meyve ve sebzelerin girişleri gümrükten olmaktadır. Bu sebeple, Sayın Bakanımız tarafından -Aidsli kana kadar gümrüklerden girdiğine göre- bu konuda ne yapılmış, hangi tedbirler alınmış, kimler için, ne işlem yapılmış, bunların, bu kürsüden, mutlaka, bizlere izah edilmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, zamanla, yapılan bu yolsuzluklar, çok büyük çaplara ve çok büyük miktarlara ulaşmıştır. Bunlar, artık, geçmişte sınırdan geçen kaçak veya kaçakçılar bazındaki bir kaçakçılık olayı değildir, çok organize ve çok büyük çapta, trilyonlarca liralık, milyar dolarlar seviyesinde kaçakçılık yapılmaktadır ve bu kaçakçılık, maalesef, gümrükler kullanılarak yapılmaktadır. Bu sebeple, ben, Grubum adına ve bütün Meclisimiz adına, Bakanımızdan, Gümrük Teşkilatımızın bu konuda neler yaptıkları konusunda burada bizi aydınlatmasını istirham ediyorum.

Halkın sağlığıyla oynayan ve bundan maddi bir kazanç sağlayan, para kazanmak için halkın sağlığını bozan, yolsuzluk yapan, halkın ve milletin kanını emen kenelerin üzerine, hiç korkmadan, cesaretle ve süratle Bakan gitmelidir. Nasıl, geçmişte gümrük yasalarıyla ilgili gerekli desteği Bakana vermişsek, bugün, bu konuda, yolsuzluk yapan, adı rüşvete karışan ve gümrük idarelerinde bunca kaçak mal girişine izin veren kim olursa olsun, Bakan üzerine gitmelidir ve bunu yaptığı takdirde, her zaman arkasında olduk ve olmayacağına devam edeceğiz.

Gümrük binalarının ıslahı, reorganizasyonu ve teknik donanımla donatılması için, teşkilat bugüne kadar -bildiğim kadarıyla- çok ciddi çalışmalar yapmıştır ve bu çalışmaların bir an önce, hem teknik manada hem kalifiye eleman manasında mutlaka takviye edilmesi gerekir. Bu, Türkiye için zaruridir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, Gümrük Müsteşarlığının çok teferruatlı olarak bütçesine girmek istemiyorum; ancak, bugün, Irak'a ve Habur meselesine özellikle değinmek istiyorum. Irak, İran'dan sonra Türkiye'nin ikinci büyük komşusudur ve geçmişte, yılda 80 milyar dolar petrol geliri olan bir ülkedir. Bu ülkeyi gözardı edemeyiz. Bugün, 1990 yılında patlak veren hadiseler sebebiyle, maalesef, Irak'a, Birleşmiş Milletler vasıtasıyla bir ambargo uygulanmaktadır; ancak, bu ambargonun bir tarafı Irak'a uygulanmaktadır, ikinci tarafı da Türkiye'ye uygulanmaktadır. Bugün, Irak'ta çocuklar ilaçsızlıktan ve gıdasızlıktan ölmektedir. Biz, bunlara seyirci kalamayız değerli arkadaşlar,

Geçmişte, 80 milyar dolar petrol geliri olan bir ülkeye, yılda 5 milyar dolar ihracatımız vardı. 3 milyar dolar, sadece petrol boru hattının kirası idi. Bugün, IMF kapılarında, üç, beş milyar dolar alabilmek için, borç para bulmak için çırpınmaktayız. Yani başımızda bulunan bu zenginliğe sırtımızı dönmeyiz. Bu sebeple, Habur Kapısı, bölgenin dünyaya açılan penceresidir ve bu kapının, dediğimiz manada, düşündüğümüz manada mutlaka çalışması gerekir. Geçmişte burada, buradaki petrol girişinin sağlanması ve satılmasıyla ilgili TPIC firması kuruldu; fakat, maalesef, bu TPIC firması da, 5 firma vasıtasıyla, bugün, çeşitli kişilere menfaat temin etmektedir. Burada 50 bin kamyonunun hakkı gasp edilmektedir ve kamyoncular büyük zarar görmektedir. Bugün Urfa'da bir

kamyoncunun sırası iki ay sonra gelebilmektedir ve kamyoncu artık, bu işi yapmaktan bizar duruma düşmüştür. Bu sebeple, Sayın Bakanımızın, sayın hükümetimizin Habur meselesine, Irak meselesine ciddi olarak eğilmesi gerekir.

Şimdi, Irak'ın toprak bütünlüğünü savunmaya devam ediyoruz, savunmaya devam ediyoruz; ama, bunu lafla ifade ediyoruz. Bizim tek yolumuz, orada, geçmişteki yönetimin, Saddam yönetiminin Kuzey Irak'a nüfuz etmesidir. Nüfuz etmediği müddetçe, orada bir boşlukla, Kürdistan dediğimiz bir belayla karşı karşıyayız. Bu, önümüzdeki yıllar içerisinde Türkiye'ye çok büyük sıkıntılar ve ciddi manada problemler yaratacaktır. Türkiye, mutlaka buna bir çare bulmak zorundadır ve Kuzey Irak, Kürdistan bölgesi olmamalıdır. (DYP ve MHP sıralarından alkışlar) Orada Irak Devleti vardır ve Irak Devleti olmaya devam etmelidir.

Geçmişte bu ambargo olmadığı zaman, Niğde'nin patatesi de, Bolu'nun patatesi de, Adana'nın soğanı da orada satılıyordu. Geçen yıl Niğde'nin yaşadığı patates sıkıntısı, işte bu Irak ambargosundan dolayıdır. Bugün ambargoyu uygulayan ülkeler -Amerika, İngiltere, Fransa, Almanya- bu ambargoyu tanımamaktadır arkadaşlar. Çeşitli şirketler vasıtasıyla, Ürdün vasıtasıyla Irak'a mal satmaya devam ediyorlar ve kendileri zengin oldular. Sıra bize gelince, işte, siz ambargoya uyun... Biz bu bölgenin uysal çocuğu olduk. Uyalım da, bunun karşılığında ne aldık? Mısır buna uymakla 7 milyar dolar borcunu sildirdi. Biz bunun karşılığında ne aldık? Eğer Bakan bir şey biliyorsa, gelsin, bu Meclis kürsüsünden Türkiye'nin ne aldığını bize izah etsin, bizi de tatmin etsin. Yoksa, orada 50 000 kamyon, 50 000 yürüten, tekerlekli fabrika demektir; oradaki insanın, iş, ekmek kapidir.

Geçmişte, bu ucuz mazot dolayısıyla girdi fiyatları çok aşağı derecelerde seyretmiş ve orada çok güzel ziraat yapılmıştır. Bugün mazotun fiyatı 430 000-440 000 liraya çıkmıştır. Irak'ta mazotun litresi 20 000 liradır değerli arkadaşlar. Biz bu kaynaktan, bu imkândan, buradaki, bu bölgedeki ve hatta Bolu'ya kadar olan insanları mahrum edemeyiz. Bu sebeple, Türkiye, bu ambargo üzerinden mutlaka kafa yormalı ve bu işi bir vuzuha, neticeye kavuşturmalıdır.

Geçen hafta itibarıyla, Irak'ın Ankara elçisinin bize gönderdiği bir yazı var. Diyor ki: "İncirlik'ten kalkıp, 5 800 sorti yapan uçak, 1 000 vatandaşımızın ölmesine sebebiyet verdi." Yani, bu sortiler, bu uçak kalkmaları, bu uygulanan ambargo ne zamana kadar devam edecek? Geçmişte de bu kürsüde söyledim. Dedim ki. Batılı ülkeler bu ülkede kimyasal arıyorlar; bugüne kadar bu kimyasalı neden bulamadılar? Buna bir süre koysunlar. Ülkemin buna dayanacak tahammülü kalmadı, bölge insanının buna dayanacak tahammülü kalmadı. Orada biten anarşi ve terör, korkarım ki, yakın bir zamanda, açlıktan, yokluktan ve sefaletten dolayı tekrar geri gelebilir. Bu sebeple, ülke, bu ambargo meselesini, Irak'la olan ilişkilerimizi, Suriye'yle olan ilişkilerimizi, mutlaka yeniden gözden geçirmek ve günün şartlarına göre yeniden, bir program, bir hedef ortaya koymak zorundadır.

Şimdi, bu bölgede, bildiğiniz gibi, GAP Projesi devam ediyor. GAP Projesi çok büyük bir projedir ve Türkiye'nin kurtuluşu bu projenin içerisinde; bu proje 35 milyar dolardır. Ben, bunu, bu kürsüden, defalarca söyledim, dedim ki: Türkiye'nin çok büyük iki nimeti var; birisi, Fırat-Dicle nehirleri ve GAP Projesi; ikincisi de, Habur Sınır Kapısıdır. Bunların ikisini realize edebilirsek, Türkiye, kesinlikle kurtulur. Türkiye, dışarıya, top, tank, tüfek satamaz; böyle bir sanayimiz yok; ama, gömlek satabiliyoruz; ama, ceket satabiliyoruz; çok güzel bir tekstil sanayimiz var; Denizli bunun örneğidir, Maraş bunun örneğidir, Antep bunun örneğidir ve dünyada, bunlar, mucize sayılacak gelişmelerdir. Antep-Sanko, bugün, alımdan çekildiği zaman, dünyadaki pamuk fiyatları düşmektedir; işte, bunun, bütün hammaddesi GAP bölgesinde ve Urfa'dadır. Türkiye'de, bugün, üretim

1 milyon ton pamuk civarındadır ve bu 1 milyon ton pamuğun, 600 000 tonu Urfa'da üretilmektedir; ama, Urfa'da, sulama yüzde 8'dedir; yani, Urfa'yı yüzde 100 suladığımız zaman, oradan 11 milyon ton pamuk bekliyoruz; 11 milyon ton pamuk 120 milyar dolardır değerli arkadaşlar; yani, bu, Türkiye'nin kurtulmasıdır. Bu sebeple, bu işi ciddiye almamız lazım.

Bugün, projeye, yılda, 1 milyar 400 milyon dolar para ödememiz gerekirken, 380 milyon dolar para ödüyörüz; bu, işin, on yılda bitmesi gerekirken, otuz yılda bitmesidir. Bu sebeple, Ortadoğuda komşularımızla, yeniden, her şeyi konuşarak, barışarak ve bir arada hareket ederek... Yanımızda, böyle, çok güçlü bir pazar var; bu pazarı ihmal edemeyiz. Bu sebeple, buradaki gümrük teşkilatı, kendisini, ona göre hazırlamak zorundadır.

Bu GAP Projesinin içerisinde Urfa-Akçakale Gümrük Kapısının Suriye'ye açılması meselesi var. Sayın Bakanım, sağ olsun, geçmişte, bu kapıyla ilgili, bize, çok büyük destekler verdi ve bu yaz, Urfa-Akçakale'ye beraber seyahat ettiğimizde, kendisi de bölgeyi tanmasına rağmen, çok büyük değişikliklerin olduğunu, burada, sulamayla beraber, Urfa'nın çehresinin değiştiğini, kendisi de söylüyor. Geçen yıl, buradan, Meclis kürsüsünden, bize "Değerli arkadaşlarım, Sayın Yalçınkaya 'Akçakale Gümrük Kapısı açılsın' dedi; açıktır; sadece, birinci sınıf değildir. Laboratuvar lazım, TIR'ın geçebilmesi için yol lazım. Valilik ve başka kuruluşlar, Karayolları, yolunu yaparsa, biz, orada, birinci sınıf gümrük kapısını kurmaya hazırız" şeklinde bir cevabı var. Ben de, Sayın Bakanıma buradan söylüyörüm, kendisine orada da söyledik. Burada, Anavatan Partisinden değerli milletvekili arkadaşımız da "yolunu ben yaparım", bir başka milletvekili "binalarını biz yaparız"... Biz diyoruz ki, biz, her şeyini yapmaya hazırız; ama, Bakanlık bu işe sahip çıksın, bu işi üstlensin; yani, benim, milletvekili olarak, bu işi yapma şansım yok. Bugüne kadar yürüten şekil, maalesef, bizi tatmin etmemiştir. Aradan, bugün, iki yıl geçmiştir. Korkarım ki, gün gelir, Keçeciler de Bakanlığın başında bulunmaz ve tekrar, başladığımız noktaya dönmüş oluruz. Bu sebeple, bu bölgeye yazık olacak.

Değerli arkadaşlar, bu, Ortadoğuya açılan GAP'ın kapısı olacak. Suudi'ye de, Kuveyt'e de, Bahreyn'e de, Suriye'ye de buradan mal göndereceksiniz. Bu sebeple, bu kapının süratle açılması lazım; Bakanın, bu işe öncelik vermesi lazım. Bugüne kadar, düşüncede hep bunu gördük; ama, fiilde, maalesef, bunu göremedik. Bunun, mutlaka, düşünceden fiile geçmesi lazım.

Bunun yanında, orada, Ceylanpınar var, öte tarafında Nusaybin kapıları var. Yani, Bakanlık, bunların üzerinde kafa yorması lazım; çünkü, artık, Suriye'de de yeni bir devir başladı; yeni bir çehre iş başında. Yani, bu Beşar Esad dediğimiz adam, Türkiye ile kavga etmek istemiyor; bunu defalarca beyan etti. Bu ilişkilerimizde, biz de, biraz daha fazlasıyla adım atmak zorundayız. Biz, ağabey devlet pozisyonundayız. Suriye küçük bir devlet; Suriye için, Türkiye çok büyük bir devlet.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yalçınkaya, süreniz bitti. Toparlarsanız minnettar kalırım.

MEHMET YALÇINKAYA (Devamla) - Tabii.

Değerli arkadaşlar, tabii, GAP'tan gelince, Urfa'dan gelince, derdimiz de büyük, işimiz de büyük. Ben, Başkanımın müsahahasına sığınarak, şunları da söylemek istiyörüm: Meteorolojiyle ilgili çalışmaları takdirle karşılıyoruz, takip ediyoruz. Bakanımızdan, Genel Müdürümüzden, bu konuda da, daha fazla çalışmasını istihram ediyoruz. Türkiye'ye, Batı'da, özellikle Amerika'da olduğu gibi, çiftçilerle ilgili teknolojik gelişmeleri, mutlaka Meteoroloji getirmek ve insanına bunu ulaştırmak zorundadır.

Ayrıca, Sanayi Bakanımız buradayken şunu da arz etmek istiyorum: Dedğim gibi, Urfa bir dünya şehri olacaktır. İkinci organize sanayi bölgesinin altyapısının yapılması ve bir an önce faaliyete geçirilmesini, Akçakale, Birecik ve Suruç küçük sanayi sitelerinin de bir an önce bitirilmesini ve bu konuda gerekli çalışmaların da hızlandırılmasını talep ediyorum.

Bayramınızı bugünden kutluyorum ve Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yalçınkaya.

Şimdi söz sırası Fazilet Partisi Grubundadır.

Fazilet Partisi Grubu adına, Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Arıncı, süreyi üçe mi böleceğim efendim?

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Evet Sayın Başkan, eşit olarak 10'ar dakika.

BAŞKAN - 10'ar dakika.

Teşekkür ediyorum efendim.

Buyurun Sayın Ünal.

FP GRUBU ADINA ZEKİ ÜNAL (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatının 2001 yılı bütçe tasarısı üzerindeki görüşlerimi arz etmek üzere, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, Devlet Planlama Teşkilatı, devletin temel tercihleri istikametinde, sosyal, ekonomik ve kültürel politikalar üreten önemli bir kuruluşumuzdur. 1960 yılında kurulmuştur. Yani, 40 yıldan beri bu ülkeye hizmet etmektedir ve önemli projelerin, planların ve programların altına imza atmaktadır; ancak, böyle önemli bir teşkilatımızın bütçesi görüşülürken bu teşkilatımızın müsteşarının bu salonda bulunmaması da ayrıca kayda değer bir husustur.

Değerli arkadaşlar, Devlet Planlama Teşkilatı, planlı döneme girmiş olduğumuz 1963 yılından itibaren 8 tane 5'er yıllık kalkınma planı hazırlamış, bunun 7 tanesi uygulanmış, Sekizinci Beş yıllık Kalkınma Planının ise 2001 yılında uygulanmasına başlanacaktır ve 2005 yılında da uygulaması bitirilecektir.

Devlet Planlama Teşkilatı, planlarını hazırlarken, genelde ülke kaynaklarının en iyi şekilde değerlendirilmesini, milli gelirin artırılmasını, refahın yaygınlaştırılmasını, bölgeler arasındaki dengesizliklerin ortadan kaldırılmasını hedeflemektedir. Bu hedefler doğrultusunda planları hazırlamaktadır ve hazırlanan bu planlar da siyasi iktidarlar tarafından uygulanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, 1963 yılından beri, yani otuzyedili yıllık bir dönemde uygulanmış olan planları, programları incelediğimiz zaman, hedeflerle gerçekleştirmeler arasında, bazı yıllara mahsus olmak üzere, büyük sapmalar olduğunu görüyoruz. Ben detaya inmek istemiyorum, sadece 1996 yılından itibaren, 28 Şubat süreciyle birlikte, ülkede sosyal ve siyasal istikrar bozulduğundan dolayı, 1996 yılında planda hedeflenen yüzde 4,5, gerçekleşme yüzde 7,1; 1997 yılında büyüme hedefi yüzde 4 olarak alınmış ve yüzde 8,3 olarak gerçekleşmiştir. 1998 yılına geldiğimiz zaman, hedef çok az miktarda aşılmıştır; ancak, 1999 yılında, son ellibeş yılın en büyük ekonomik kriziy-le karşı karşıya kalınmış ve ekonomideki büyüme yüzde 6,4 olmuştur. 1945 yılında bu rakam yüzde 15,3 idi. Ondan sonraki dönemlerde, özellikle Anadol-D hükümetiyle beraber, şu andaki hükümetle beraber, üçbuçuk yıldan beri iktidarda bulunan bu hükümet, tabii ki, kendilerine göre bazı çabalar içerisinde bulunmuşlardır; ama, maalesef, gerek sosyal gerek ekonomik problemleri çözmede yetersiz kalmışlardır.

Şimdi, bakıyoruz, acaba, kaynaklarımız rantabl ve rasyonel bir şekilde kullanılmış mıdır? Değerli arkadaşlar, realite böyle değildir. Bugün, Türkiye, arazi varlığı, insan gücü, ekolojik şartlar, yeraltı ve yerüstü kaynakları itibariyle büyük bir üretim potansiyeline sahip olmasına rağmen, bu kaynakların rantabl bir şekilde kullanıldığını söylemek mümkün değildir.

Tarım ve hayvancılık sektörü, bildiğimiz gibi, âdeta ölüm döşegindedir.

Balıkçılık ve su ürünleri hakeza çok zayıf durumdadır. Bugün ülkemizde bir yılda 110 milyar metreküp su kullanabileceksen, bunun ancak yüzde 30'unu kullanabiliyoruz ve maalesef, 28 milyon hektarlık arazimizin sadece ve sadece 4,5 milyon hektarını sulayabiliyoruz.

Ormançılık, denizcilik, taşımacılık ve madencilik sektörümüz de, maalesef, istediğimiz biçimde gelişmemektedir.

MTA'nın araştırmasına göre bugün, bizim, madencilik yönünden rezervimiz 3 trilyon dolar olmasına rağmen, maalesef, bunun binde 1'ini dahi değerlendiremiyoruz.

GAP, DOKAP, DAP ve KOP; bunlar, çok önemli projeler olmasına rağmen, maalesef, bu konuda da ciddi adımlar atılamamaktadır.

2001 yılı yatırımına geldiğimiz zaman, 48 katrilyonluk bütçemiz içerisinde yatırımlara ayrılan para, maalesef, sadece ve sadece 3,5 katrilyondur. Bu da bütçemizin yüzde 7'sidir.

Değerli arkadaşlar, aynı bütçe içerisinde rantiyeye transfer edeceğimiz faiz miktarı 17 katrilyondur; yani, bir günde 47 trilyondur. Bunun manası şudur: 2001 yılında yatırımlara ayrılan para, yetmişbeş günlük rantiyeye aktaracağımız faiz parası kadardır veyahut da batan on bankanın parasının yarısı kadardır.

Değerli arkadaşlar, demek ki, kaynaklarımız rasyonel bir şekilde kullanılamıyor.

Bir misal olsun diye söylüyorum; bugün ülkemiz iş istiyor, aş istiyor ve bazı bölgelerimizde bale ve opera bölge müdürlükleri tesis edilmek istenmektedir; Sivas'ta, Van'da, Gaziantep'te...

Değerli arkadaşlar, benim şahsî kanaatim şudur: Gerçekte ciddi bazı KİT'leri biz özelleştiriyoruz. Bunları da özelleştirmek lazımdır. Bunlarla ilgilenen insanlar ilgilensin; hatta, bunların gayrimenkullerini özelleştirdikten sonra onu alan kişiye, firmaya bunu devretmekte büyük fayda vardır. Bu, bütçenin üzerinde bir yüküdür.

Savunma bütçesi üzerinde fazla durmak istemiyorum, tartışmak da istemiyorum; ancak, kalkınmakta olan bir ülkede, paranın ve kaynakların mutlaka üretken yatırımlara ayrılmasının, fevkalade önemli olduğunu da burada vurgulamak istiyorum. Bugün 2001 yılı bütçesinde Tarım Orman, Bayındırlık, Sanayi, Ulaştırma, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıklarına, Köy Hizmetleri, Devlet Su İşleri ve Karayolları Genel Müdürlüklerine ödeneklerden ayrılan toplam pay 4 katrilyondur; sadece ve sadece savunma ve güvenlik hizmetlerine ayrılan para ise 7 katrilyondur değerli arkadaşlar. Kalkınacak bir ülkenin kaynaklarının, elbette ki, rasyonel bir şekilde kullanılması lazımdır. Elbette, bir ülkenin savunmaya, güvenliğe ihtiyacı vardır; ancak, kalkınma ondan daha az önemli değildir.

1952 yılında NATO'ya girdik, 48 yıldan beri NATO'nun yükünü taşıyoruz. Biz NATO içerisinde Amerika'dan sonra ikinci ve dünyada altıncı gücüz. Bugün, Rusya bile 1 milyon 200 binlik ordusunu 350 000'e indirmek isterken, bizim bu konuda fazla kafa yormamamız, gerçekten, düşündürücüdür. Dolayısıyla, biz, elbette ki, güçlü bir ordumuzun olmasını, vurucu gücümüzün olmasını arzu ediyoruz; ancak, bu, keyfiyette olur, kemiyette değil.

Peki değerli arkadaşlar, milli gelir artırmı, gerçekten, ideal manada bir gelişme göstermiş midir; hayır. Son on yıl içerisinde fert başına düşen milli gelir itibarıyla sadece ve sadece 350 dolarlık bir artış meydana gelmiştir. 1950'li yıllarda hemen hemen aynı durumda olduğumuz bazı ülkelerle mukayese ettiğimiz zaman, Türkiye'nin fazla da geliştiğini iddia edemeyiz. 1950 yılında Japonya'nın milli geliri 11 milyar dolarken, Türkiye'nin 3,5 milyar dolar; elli sene geçmiş, bizim şu anda milli gelirimiz 200 milyar dolar civarında seyrederken, Japonya'nın 4 trilyon dolar.

Değerli arkadaşlar, 1955 yılında Güney Kore'nin 2,3 milyar dolar milli geliri var; Türkiye, onun üç misli, 6,9 milyar dolar. Aradan kırkbeş sene geçiyor, tamamen tersi oluyor, Türkiye geri kalıyor ve Güney Kore, maalesef, ileriye gidiyor ve Türkiye'de yatırım bile yapabiliyor. Şunu hemen ifade etmek istiyorum: 65 milyonluk bir Türkiye, 10 milyonluk bir Belçika, 15 milyonluk bir Hollanda kadar, bir yılda mal ve hizmet üretmiyor.

Bizim ihracatımız 28 milyar dolar. 2001 yılında, diyoruz ki, 31 milyar dolar; haydi diyelim, 3 milyar dolar da bavul ticareti, 34 milyar dolar. Değerli kardeşlerim, sadece, İspanya, İtalya, Fransa turizmden 28 milyar dolar civarında para getiriyor. Bir Belçika, 150 milyar dolar ihracatı var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -Evet, süreniz bitti efendim.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) - Tamam mı?

BAŞKAN - Tamamlarsanız memnun olurum.

ZEKİ ÜNAL (Devamla) - Bir cümle efendim...

BAŞKAN -Tabii, efendim, buyurun. Borç yiyen kesesinden yer.

ZEKİ ÜNAL (Devamla)- Değerli arkadaşlar, hemen sözü burada noktalamak istiyorum. Bu tablo içerisinde, Avrupa Birliğinin, kendi bünyesine bizi alması tabii, mümkün görülmemektedir, bunu da çok iyi değerlendirmek lazımdır; çünkü, bizim fert başına düşen milli gelirimiz 3 000 dolar, Avrupa'da bu, aşağı yukarı 25 000 dolardır. Ayrıca, Avrupa Birliği de, bizi almak istemediğini türlü vesilelerle ifade etmiş olmasına rağmen, maalesef, biz, bunu hâlâ görmek istemiyoruz. Tek taraflı gümrük birliğini kabul etmek suretiyle de büyük bir hata yaptığımızı burada belirtmek istiyorum;çünkü, tam üye olmadan gümrük birliğine giren tek ülkeyiz ve 50 milyar dolarlık, Avrupa Birliğinin fazla veren ihracatının 10-12 milyar dolarını, şu anda maalesef, Türkiye finanse etmektedir. Bunu da lütfen, düşünelim.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Tokat Milletvekili Sayın Ergün Dağcıoğlu; buyurun.

FP GRUBU ADINA MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarılarından, Denizcilik Müsteşarlığı bütçesi üzerinde, Partimin görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Genel Kurula hitaben yaptığım önceki konuşmalarımda önemli gördüğüm ve halen önemini koruyan hususlardan ancak bazılarını, vaktim çok kısa olduğu için dile getirmeyi planladım.

Bu bağlamda, ilk dile getirmek istediğim konu Gemi Trafik Yönetim ve Bilgi Sistemi (GTYS) Projesine ilişkin olacaktır. Şöyle ki, etüt ve proje işleri, Başbakanlığın 5 Şubat 1998 tarihli talimatlarıyla, ihale edilmeksizin, İstanbul Teknik Üniversitesi Vakfı ve Savunma Araştırmaları

Merkezine verilmiştir. Söz konusu Merkez, bu amaca yönelik olarak, TÜRBO proje ofisini kurmuştur.

Tempo Dergisinin 624 üncü sayısında aynı proje gündeme getirilmekte ve proje ofisince hazırlanan teknik şartname sonunda gerçekleştirilen ihalenin, Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğüyle bütüncüllük taşımadığı, dolayısıyla, Marmara Denizini kapsamadığı ve bunun mahzurları üzerinde durulmaktadır. Halbuki, proje, Marmara Denizini kapsamakla kalmamalı, hinterlandında Ege ve Karadeniz'i de bulunduracak özellikleri kapsamaması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanın, 2001 mali yılına ilişkin Plan ve Bütçe Komisyonunda, Denizcilik Müsteşarlığı bütçesi üzerinde görüşlerin açıklarken, ihalenin onaylanmasında çok ilginç bir yöntemin uygulandığını gördüm. Eğer, yanlış anlamadıysam, önce şartnamelere ilişkin olarak ihale onaylanıyor, bilahare, noksanlıklar gideriliyor. Yani, Sayın Bakanım, önce asıp, sonra muhakeme ediliyor diyebiliriz.

Bakınız, trafik kontrol istasyonlarına ait mimari projeler, kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarınca onaylanmadan ve inşaat ruhsat izinleri belediyelerden alınmadan ihalenin onaylandığı gibi bir izlenim edindim; doğru mudur diye merak ediyorum Sayın Bakanım. Şayet, doğruysa, çok büyük risk alıyorsunuz; buradan uyarıyorum.

Daha önce de temas ettiğim bir başka husus, liman atık kabul tesislerinin realize edilmesi ki, ülkemiz, Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkındaki Sözleşmeye, 3 Mayıs 1990 tarihinde taraf olmuştur. On yılı aşkın bir süredir, bakın, altını çiziyorum, tam on yılı aşkın bir süredir pis su ve çöpleri alma, petrol atık alma, zehirli sıvıları içeren atıkları alma, arıtma tesisleri ve daha birçok sözleşmeye göre yapılması gereken çeşitli nitelikteki atık kabul tesisleri yapılmış mıdır bilemiyorum?

Daha önce değindiğim bir konu, deniz ihtisas mahkemelerinin kurulmasıyla ilgiliydi. Taslak çalışmaların 56 ncı hükümet döneminde Adalet Bakanlığına gönderildiği anlaşılmaktadır. Yine, aynı ölçüde, sektörün birinci sorunu olan ve halen aynı özelliğini koruyan problemin aşılmasında önemli gördüğüm, deniz ihtisas bankasının kurulmasıyla ilgili önerimle de, ülke yararı öncelikli olmak üzere, fona devredilen bankalardan en uygun olanının, -bakın burada ilk defa dile getiriyorum Sayın Bakan- sektör ve sigorta işbirliğiyle, sektöre satılmasının bir çözüm olabileceğini düşünüyorum; ancak, başına aksettiği kadarıyla, bankacılık sektöründeki sıkıntılar, maalesef, karadan denize de sıçramış görünüyor. Şöyle ki; sektör, Emlakbankın kefaletiyle, Landesbanktan aldıkları 169 milyon dolarlık kredi için gemilerini ipotek ettiriyor. Borçlarını ödeyemediği için de, ödenemeyen kredilerin riski Emlakbanka kalıyor. Alınan kefaletlerin yetersiz oluşuna gerekli duyarlılık maalesef gösterilememiş ve teminat yönünden banka çok zayıf bırakılmış, dolayısıyla, gemiler Landesbanka, borçlarsa, hepimizin bildiği gibi, Emlakbanka.

Evet, maalesef, sistem lime lime dökülüyor. Bozuk sistemden beslenenler, elbette ki, sistemin değişmesini istemezler ve değiştirmezler. İrtica yaygaraları ve cambaza bak senaryosunu sahneye koyan toplum mühendisleri, acaba, aynı zamanda hortumlamanın da partnerleri miydi bilemiyorum?!

Daha önceki konuşmalarımda değindiğim, bayrak, liman ve kıyı devleti ile ilgili yükümlülüklerimize; Akdeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumu çerçevesinde Türkiye'nin limanlarına gelen yabancı bayraklı gemilerin denetlenmesi, takibi, bildirim yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediği; uluslararası standartlarda, uluslararası memur; AB müktesebatına uyum, denetim elemanı, sörveyörlerin nitelik ve niceliklerine; ISM kot uygulamalarına kadar daha birçok hususu, yine, tekraren dikkatlerinize sunuyorum.

Bir başka önemli husus da, denizcilik bakanlığı kanun tasarısı, yetkililerce belirtildiği gibi, 55 inci hükümet döneminde Meclise sunulmamış olup, aslında, Refahiyol döneminde Sayın Gürçan Dağdaş tarafından Parlamenteoya getirilmiş. Komisyonlarda görüşülürken, postmodern bir müdahale sonucu, denizcilik bakanlığı, 1997 yılında kurulması mümkün olabilecektken, birçok olumlu proje gibi, bu proje de akim kalmış olup, aynı tasarısı, 55 inci hükümet, aynı şekilde benimsemiş olmasına rağmen, Genel Kurulda yasalaşmak için sıra beklerken, maalesef, yasalaşmadan kadık kalmıştır.

Ancak, burada yeri gelmişken bir hususa açıklık getirmek istiyorum: Denizcilik Müsteşarlığının bakanlığa dönüşmesinde iki önemli engel görüyorum. Bunlardan birincisi, gerek Başbakanlık tazminatı gerekse kadro karşılığı sözleşmeden yararlanan personelin bu haklardan mahrum kalacağı gerçeği; ikincisi ise, hükümet protokolünde bile yer almayıdır.

Bir diğer konu ise, Sayın Bakanın 1999 ve 2000 yıllarında Plan ve Bütçe Komisyonunda dile getirdiği kılavuz ve romörkaj hizmetlerine ilişkin yönetmeliğin halen çıkarılmamış olması.

Yine, kendilerinin ifadesiyle -"her ne hikmetse" diyor Sayın Bakan- devletin normal hâsılat üzerinden yüzde 6,5'lik payı ile aynı çerçevede değerlendirilmesi gereken özel iskele sahiplerinden alınan yüzde 15'lik nispi bedele ilişkin uygulamanın da hukuksuz olarak 1998'den beri yürürlükten kaldırılmış olması, devleti yıllardır trilyonlarca lira zarara uğratmaktadır.

Hukuk devletinde buna nasıl cesaret edilir, bir türlü anlayamıyorum Sayın Bakanım! Devletimize gelir getiren genelgeyi çıkaran Maliye Bakanlığı, iptal edip, sıfır bedelle özel sektöre devreden ise -sizin ifadenizle- her ne hikmetse, Denizcilik Müsteşarlığı. Enteresandır, herhalde, Müsteşarlığımızın paraya ihtiyacı yok gibi görünüyor!

Burada Birinci ve İkinci Denizcilik Şuralarına ilişkin bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Yetkililerce ifade edildiği gibi, Birinci Ulusal Denizcilik Şurasının, 1998 yılında değil, yine, tarihinde ilk kez Refahiyol döneminde kararı alınmış, her türlü hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır; yeni hükümete ise, sadece, genel kurulun icrası kalmıştır.

Üzerinde son derece önemli durulması gereken bir diğer husus da, Birinci Ulusal Denizcilik Şurasının sonuç bildirgesinde yer alan Denizcilik Şurası Daimi Sekreteriyasının varlığını sürdürüyor olmasını ve yürürlüğe giren Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliğinin daha önceden çıkarılıp, yasal bir zorunluluk ve sorumlulukla varlığını devam ettiriyor olmasını, sektörün gelişmesi için önemli bir kazanım olarak görüyorum.

Sahi, Sayın Bakanım, bu toplantıları yapıyorlar değil mi; takip ediyorsunuz?! Söz konusu yönetmeliğin, 6 konuda oluşturulan sürekli danışma kurullarına yansıtılarak, varlığının devam ettirildiğine gerçekten inanmak istiyorum. Niye böyle bir gayret içerisindeyim; çünkü, bütün bunlar, halen, kanunî bir zorunluluk da onun için.

Ayrıca, Sayın Bakan 2001 mali yılı bütçe konuşmasında İkinci Şûrayla ilgili tek bir kelime dahi söyleyememiş. Hakikaten, ben de "Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Yılı Faaliyetleri ve Devam Eden Çalışmalar" isimli kitaba gerek kullanılan başlık ve gerekse içerik olarak göz attığımda, ilgi duyabileceğim tek bir kelime dahi bulamadım; sadece, ikinci sicil tasarısının kanunlaştığını görüyorum ki, geçen yıldaki konuşmamda da ifade ettiğim üzere, bu da, birçok ilk gibi, Refahiyol döneminde hukuki sürecinin başlatıldığı bir projeydi.

Yine, ilginçtir, İkinci Şûrayla ilgili olarak, geçenlerde, her birimizin utanmadan takip ettiği, Yalova'dan Ankara'ya kadar yürüttüğümüz Türkiye KAMU-SEN'e bağlı Türk Ulaşım-Sen'in yayın or-

ganında yer alan yazının, kariyer, liyakat, araştırma, uzmanlık, katılım, temsil, maliyet ve benzeri hususlara ilişkin o "ince ayar" ifadelerinin, satır aralarının iyi okunacağını düşünüyorum, hükümetlerin önerme, tavsiye veya şikâyet makamı olmadıklarını ve icra makamı olduklarını vurgulamak istiyorum. Sayın Ziya Kalkavan'ın "gelişen toplumlar eleştirilerden alacağı gıdalarla yaşayacak ve varsa, eksikliklerini giderecektir" sözünü de burada, kendisini rahmetle yad ederek ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, zaman zaman bilinçli olarak Refahiyol dönemine vurgu yaptım. Bu yaklaşımın, inanın, maziye özlem değildi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Dağcıoğlu, size haksızlık yaptım, biliyorum; 1 dakikanızı da kestim...

Buyurun.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla)- Sandıkla gelenin sandıkla gitmesi vazgeçilmez gerçeğini öne çıkarmak, ülkemizin bugün yaşadığı tüm sıkıntıların temelinde örtülü, örtüsüz müdahalelere, fiili darbelerle bir kez daha dikkat çekmek için, mevcut hükümetin harakiri yapmaktaki cesaretinin toplumda onarılmaz yaralar açacağına vurgu yapmak ve bir yönüyle de, siyaset kurumunun giyotin bıçağının altından çekilip, çıkarılmasında hepimizi de tutarlı, kararlı bir tavır sergilememizde düşünmeye sevk etmek vardı; burada şu veya bu partinin öne çıkarılmasından ziyade, demokrasiye samimiyetle yitirden sahip çıkması gerektiğine işaret etmekte. Elbette, kendi hür iradesiyle sonunu hazırlayan bir anlayışa merhamet etmeye dahi hakkımızın olmadığını biliyorum; yani, bu iktidara merhamet etmeye hakkımızın olmadığını biliyorum; ama, ben yine de bu Kur'an ayında uyarı görevimi yapmak istiyorum.

28 Şubat postmodern darbe sürecinin temel karakteristik özelliğine uygun olarak sahnelenen andıçlı güçlü eylem planlarının, back to back'lerin, cep to ceplerin netice verdiğini hep birlikte yaşadık ve ne yazık ki, yaşamaya da devam ediyoruz.

Peki, çözüm nerede dersenez; çözüm, mükemmelliğe doğru, geleceğe yönelik yolculuğa hız vermede arkadaşlar. Yönlümüz, rotamız kibleye dönük, bir elimiz Kafkaslarda ve Orta Asya'da, diğer elimiz Balkanlarda, aklımız, vücudumuz ise, Avrupa'da ve Avrupa Birliğinde olmalıdır. Nasıl mı; çok basit; teknik bir hukuk devleti yapacağız bu işi. Üstünlerin değil, hukukun üstünlüğüne dayalı, tam demokratik bir hukuk devleti. İstenilse de istenilirse de cumhuriyetimizin tam demokrasiyle taçlandırıldığı, dünyevi egemen gücün tek sahibinin aziz milletimiz olduğu süreç doğru hızla yol alıyoruz.

Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Daha bir şey söylemeden hissettiğinize göre, mesele yok!

Yalnız, anlamadığım bir şey var, Rahmetli Ziya Kalkavan'ı yadettiniz, çok önemli bir şey söylediniz; sonra, geldik 28 Şubata. O nereden çıktı?

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) - Ama, bakın, orada eleştirilerle bir rota çizebileceğimiz konusunda Sayın Kalkavan'ın çok güzel bir tespiti vardı.

BAŞKAN - Biliyorum efendim, ben de yad ediyorum rahmetle kendisini.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) - Yani, hükümetler, bizim eleştirilerimize gücenmeyip, kendilerine hız olarak kabul etmeleri gerektiğini vurgulayan güzel bir sözünü de onun için söyledim.

BAŞKAN - Tamam efendim, onu anladım...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) - 28 Şubat da demokrasilerin hızıdır, o manada, 28 Şubattan aldığımız hızla demokrasiyi burada ikame edeceğiz inşaallah.

Evet arkadaşlar, hasılı, çağa direnerek değil, geleceğimizin karartılmasına çalışanlara asla izin vermemeliyiz. Bunu da hep birlikte yapmalıyız. Zaten, dipten gelen hürriyet, özgürlük, zenginlik, aş, iş, medeniyet ve sonuçta, bilgi toplumu dalgasına direnmek mümkün mü arkadaşlar; mümkün değildir. İşte, olsa olsa, biraz süre uzayacak, sancılı bir doğum olacaktır; ancak, bu sancılı doğum, büyük, demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak doğacaktır.

Bu manada, bu bütçenin hayırlı olması niyazımla hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Dağcıoğlu, ben teşekkür ediyorum efendim.

Fazilet Partisi Grubu adına, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer; buyurun. (FP sıralarından alkışlar) ("süresi kaldı mı"sesleri)

Efendim, itiraz etmeyin, Sayın Geçer hemşerimdir; bırakın da o kadarlık tolerans tanıyalım; Hatay deyince akan sular durur.

FP GRUBU ADINA MUSTAFA GEÇER (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Gümrük Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, aslında, önümüzdeki bütçenin 2000 yılı bütçesinden çok fazla bir farkı yok; çok küçük oranlarda değişiklik yapılarak, 2000 yılı bütçesi tekrar önümüze getirildi. Onun için, aslında, bu bütçe üzerinde söylenecek çok şey yok; bir nevi faiz ödeme bütçesi şeklinde tahakkuk etmiştir. Genel olarak, personele 12 katrilyon, diğer carilere 4,7 katrilyon, yatırımlara 3,4 katrilyon gibi komik rakamlar ayrılırken, transfer harcamalarına -özellikle, bunun içinde en büyük rakamı faiz oluşturuyor- 28 katrilyon ayrılmış. Bütçe 5 katrilyon 233 trilyon lira açıkla bağlanmış; bu açık, tekrar borçlanılarak kapatılmaya çalışılacak. Dolayısıyla, bütçenin çok büyük bir kısmını - 30 milyar dolara yakın bir kısmını- yine faizler götürecektir; öyle gözüküyor.

Genel tablo bu olunca, tabii, devletin diğer kurumlarına ve katma bütçeli kuruluşlarına ayrılan ödeneğinin de çok fazla olacağını tahmin etmek de mümkün değil; zaten, öyle tahakkuk etmiş durumda.

Burada, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne ayrılan rakam, oldukça küçük bir rakam. Aslında, bunların biraz daha artırılarak, ülkemizdeki doğal afetlerin önlenmesi açısından, erken uyarı sistemlerinin kurulması ve ülkemizin yaşamış olduğu bunca acıların dindirilmesi için, en azından, meteorolojik sebeplerden ve etkenler sebebiyle ortaya çıkan birtakım afetlerin önüne geçilmesi mümkün olabilirdi. Ancak, burada, 2000 yılında, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne 20 trilyonluk bir bütçe ayrılırken, bu sene 24,9 trilyon dolayında bir bütçe ayrılmıştır ki, bu çok komik bir rakamdır; Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün yapması gereken işlevleri ve görevleri yerine getirmesi için yeterli bir rakam değildir diye düşünüyorum; çünkü, atmosferde meydana gelen olayları gözlemek, analiz etmek, tahmin etmek; onların, birlikte, tüm canlılar üzerindeki tahribatlarını ve zararlarını önceden bilmek ve tahmin etmek için, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, hava tahminleri yapmanın ötesinde, atmosferdeki tüm olayları inceleyerek, aslında, önceden bir uyarı sistemiyle toplumu uyarmak, ihbar etmek şeklinde önceden olabilecek tabii afetlerin haber verilmesiyle daha az can ve mal kaybına sebebiyet verecek bir çalışmayı yapabilir. Ancak, buradaki çok kısıtlı bütçeyle bunu yapabileceğini ben zannetmiyorum. Şu anda, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün birçok istasyonu, personel yetersizliğinden kapatılmıştır. Aslında, bunların tekrar açılması lazım.

Ülkemizde, meteorolojik kaynaklı afetlerin, gelişmiş ülkelerden daha çok olduğunu görüyoruz; ancak, gelişmiş ülkelerde, meteorolojik kaynaklı ve karakterli doğal afetlerin önceden tahmin edilebilir karakteri karşısında, üstün teknoloji ve uzman kadrolarla, önceden tahminler yapılarak, tabii afetlerde en az can kaybı ve en az mal kaybının olması sağlanmaktadır; ama, maalesef, ülkemizde, yıllardan beri meydana gelen tabii afetler sonucunda herhangi bir tahmin yapılmıyor; vatandaş, yine bunun bedelini canı ve malıyla ödüyor. Maalesef, devlet yetkililerimiz, rutin bir şekilde, her zaman söyledikleri gibi, çıkıp "Türkiye Cumhuriyeti büyük devlettir, yaralar sarılacaktır!" şeklindeki bir ifadeyle bunu geçiştirirken, hiçbir tedbirin de alınmadığını görüyoruz.

Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne, burada, ciddi bir bütçenin ayrılmayışının veya ayrılamayışının altında yatan gerçek de budur. Her şeyin bedelini, ekonomik çöküntülerin bedelini vatandaş ödediği gibi, aslında, bazı önlenilebilir tabii afetlerin veya önceden tespit edilebilir tabii afetlerin, özellikle, meteorolojik kaynaklı tabii afetlerin önceden tahmin edilmesiyle can ve mal kayıplarının asgariye indirilmesi yönünde de ciddi çalışmaların yapılmadığını görüyoruz.

Ülkemizde, yıllar itibariyle, son zamanlarda, büyük sel afetleri, yangınlar ve buna benzer, fırtına, yüksek derecede ısı oluşması, don oluşmasıyla büyük can ve mal kayıplarına meydana gelmiştir. Bunlara birkaç örnek vermek gerekirse; Haziran 1990'da Trabzon'da, Mayıs 1991'de Doğu Anadolu Bölgesinde, Ağustos 1992'te Ankara ve çevresinde, 1994'te Marmaris'te, 1995'te Senirkent'te, yine 1995'te İzmir'de, 1998'de Batı Karadeniz'de, Ağustos 1998'de Trabzon Sürmele Köprübaşı Beşköy'de, yine 1999'da Tokat, Amasya, Samsun dolaylarında meteorolojik ortamda oluşan birtakım sel felaketlerinden dolayı, vatandaşlar, çok büyük can ve mal zararlarına duçar olmuşlardır. Bu bölgelerde, yerleşim ve altyapı eksiklikleriyle birlikte modern anlamda sel, fırtına uyarıları yapılmadığından, daha fazla can ve mal kaybı olmuştur.

Ülkemizdeki sel ve taşkınlardan meydana gelen zararların ekonomik boyutu, yılda ortalama olarak 100 milyon dolar olarak tahmin edilmektedir. Oysaki, burada, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne ayrılan ödenek 50 milyon dolar civarında görülmektedir. Bunların daha da artırılması, doğal afetlerin büyük bir kısmı hava şartlarıyla çok yakından ilişkili olduğu için, meteorolojik incelemelerin uzman kadrolarla ve yeni teknolojik gelişmelerin de kullanılmasıyla, vatandaşımızın daha önceden uyarılması ve bu alanlarda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Mesela, 1983'te tarım alanında, güneyde, Akdeniz Bölgesinde, 580 000 ton narenciye ürünü, don dolayısıyla telef olmuştur. Buna benzer birtakım örnekleri çoğaltmak da mümkündür.

Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün görevi, aslında, sadece günlük olarak hava raporlarını vermek olmamalı; bunun ötesinde, atmosferde oluşabilecek birtakım hava hareketlerinin veya birtakım afetlerin önceden belirlenmesine yönelik çalışmalar olmalıdır. Zaten, meteorolojik kaynaklı bu afetlerin en önemli özelliği, deprem veya volkan patlamaları dışında, önceden tespit edilebilir ve tahmin edilebilir olmalarıdır. Onun için, burada, büyük bir imkân ortaya çıkmaktadır; önceden tespit edilmiş afetler, vatandaşlara seri vasıtalarla duyurulmalıdır. RTÜK Yasasında belli değişiklikler yapılarak, özel radyo ve televizyon kuruluşlarının iletişim araçlarıyla da, sadece hava raporları değil, zorunlu olarak bu tip afetlerin önceden vatandaşlarımıza duyurulması sağlanarak, bu afetlerden daha az can ve mal kaybıyla çıkılması mümkün olacaktır. Bu sebeple, dünyadaki doğal afetlerin en önemli bölümleri, meteorolojik afetlerden oluşmaktadır. Aslında depremler ve volkan patlamaları olmakla birlikte, önceden tahmin edilebilir meteorolojik kaynaklı afetlerin, topluma ve insanlara daha çok oranda zarar verdiği tahmin edilmekte veya tespit edilmektedir.

Tarım Sigortalı Vakfına göre, son on yılda, ülkemizde -Ağustos 1999 Marmara depremi hariç- meydana gelen 390 000 civarındaki ölümlün yüzde 58'ine seller neden olmuştur. Bu gerçekler göz önünde tutulduğu zaman, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün, daha çok meteorolojik tahmin-

ler yapması, bu alanda, yeni istasyonların, son teknolojinin kullanılması, diğer taraftan da, halka bunların bildirilmesiyle, bu kayıpların asgariye indirilmesi mümkündür.

Bunun için de, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün -demin dediğimiz gibi- yol haritaları veya yollarda meydana gelecek don olayları veya buna benzer hava şartlarının belirlenmesi; radyolarda rutin olarak verilen, örneğin, bugünkü en düşük hava sıcaklığı, yarınki en yüksek hava sıcaklığı şeklinde çıkarılıp, büyük tabii afetlerin veya meteorolojik nedenlerle ortaya çıkan afetlerin önceden belirlenmesine; uyarı sistemleri oluşturularak, vatandaşın uyarılmasına yönelik çalışmalara hız vermesi gerektiği inancındayım.

Bu vesileyle, tabii ki, bütçenin bu kadar sınırlı ve kıt olması, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğümüzün bu çalışmaları yapmasına da çok fazla imkân tanımamaktadır.

Diğer taraftan, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün daha modern cihazlarla teçhiz edilmesi; bölgemizde ve ülkemizin değişik bölgelerindeki sel afetleri, fırtına afetleri ve buna benzer taşkınların önlenmesine yönelik erken uyarı sistemlerinin oralarda yerleştirilmesi; toplumun zaman zaman bunlardan haberdar edilmesi ve veri bankaları oluşturularak Türkiye'deki iklim analizlerinin yapılmasıyla, ülkemizde bu sebeplerden doğan afetlerden daha az bir zararla çıkılması mümkündür.

Diğer taraftan, Gümrük Müsteşarlığıyla ilgili konuya da temas etmek istiyorum. Gümrük Müsteşarlığımızla ilgili ödenekler de son derece sınırlı olarak tahsis edilmiştir. Gümrük Müsteşarlığına, aşağı yukarı 64 trilyon dolayında bir ödenek ayrılmıştır. Aslında, Gümrük Müsteşarlığının çalışmaları, gümrük kapılarının geliştirilmesi, yapısal değişiklikleri, personel eğitimleri ve günümüzde artık otomasyona geçen Gümrük Müsteşarlığının, gümrük kapıları ve gümrük istasyonlarında daha fazla bir paranın harcanmasını öngören bir yapı oluşmuştur.

Gümrük kapılarımız, gümrük teşkilatlarımız ülkeye giren ve ülkeden çıkan tüm insan ve malların denetimini sağlayan veya gümrük vergilendirmesini sağlayan kuruluşlar veya kapılardır. Bunlar, gerçekten, ülkemiz sanayisinin ve endüstrisinin gelişmesi için son derece etkili görev yapan; ancak, bugüne kadar gümrük kapıları bir rüşvet kapısı haline geldiği imajı doğurulan, uyandırılan bir alandır ve bunlar son çıkan gümrük mevzuatı veya ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatılmıştır)

BAŞKAN - Yaptık yapacağımızı, efendim, siz de bir teşekkür edin, bu işi bitirelim.

MUSTAFA GEÇER (Devamla) - ...kurulan otomasyonlarla ve uzman kadrolaşmalarla gümrük kapılarının çile kapısı olmaktan, kaçakçılık kapısı olmaktan çıkarılacağına olan ümidimiz tamdır.

Bu vesileyle Sayın Bakanın gerekli çalışmalarını takdir ediyoruz ve inşallah gümrük kapılarının çok önemli kapılar olması ve ülke ekonomisi açısından çok önemli olması hasebiyle, beklenen noktalara getirileceği hususunda ümidimiz tamdır. Bu noktada da, Gümrük Müsteşarlığının ödeneklerinin yetersiz olduğuna inanıyoruz; fakat, kıt bütçe kaynakları içerisinde ancak o kadar ayrılabilmiştir.

Bu vesileyle, ben, hepinizi saygıyla selamlıyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Geçer, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, 20.00'de toplanmak üzere 10 dakika ara veriyorum. ("ooo" sesleri)

Efendim, benim için değil, bürokratları da düşüneceksiniz, kavas arkadaşları düşüneceksiniz; istirham ederim yani, hep bana hep bana olmaz!

Kapanma Saati : 19.52

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.05****BAŞKAN: Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU****KÂTİP ÜYELER: Yahya AKMAN (Şanlıurfa), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 30 uncu Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum. Bütçe görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764; 1/765; 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları : 552, 553, 554, 555) (Devam)

E) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

F) DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1.- Denizcilik Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

G) DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

H) GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1.- Gümrük Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Gümrük Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisinin.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz, Gaziantep Milletvekili Sayın Hanifi Tiryaki'nin. (MHP sıralarından alkışlar)

Yine 7,5 dakika mı paylaşacaksınız efendim?

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tiryaki.

MHP GRUBU ADINA MEHMET HANİFİ TİRYAKİ (Gaziantep) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatının faaliyetleri ve 2001 yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hukukî dayanağımı Anayasamızın 166 ncı maddesinden alan Devlet Planlama Teşkilatı, ülke kaynaklarının tespiti ve optimal kullanılmasında, sektörel dengelerin gözetilmesinde, ekonomide

fiyat istikrarının geliştirilmesinde; yani, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasında makro ekonomik ve sosyal politikaların doğru tespitiyle, ekonomi yönetiminde etkin bir koordinasyonun sağlanmasında görevlendirilmiştir.

Ayrıca, hazırladığı beş yıllık kalkınma planları ve yıllık programlar aracılığıyla, ulusal kalkınma stratejimizin uygulanmasını sağlamaktadır.

Devlet Planlama Teşkilatı, yetiştirdiği ve barındırdığı kadrolarla, ülkemizin çağdaş medeniyet yolundaki mücadelesinde, kurulduğu günden itibaren, önemli görevler üstlenmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2001 yılı bütçesi, aynı zamanda, Yüce Meclisin geçen yasama yılında onayladığı uzun vadeli strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının başlangıç bütçesidir.

Uzun vadeli strateji, uzun yıllardır yapılmayan bir perspektif planıdır; cumhuriyetin 100'üncü yıldönümüne, 2023 yılına kadar uzanan bir perspektiftir. Uzun vadeli stratejiyle, Türkiye'nin, üniter devlet yapısı içerisinde, yapısal dönüşümlerin gerçekleştirilmesi, bilgi toplumuna geçilmesi, 2001-2023 döneminde, yıllık ortalama yüzde 7 dolayında büyüme sağlanması ve cumhuriyetin 100'üncü yılında, kişi başına milli gelirin Avrupa ülkeleri düzeyine yükselmesi ve gayri safi milli hasılanın 1,9 trilyon dolarlık büyüklüğüyle, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girerek, etkili bir dünya devleti olması hedeflenmiştir.

Sayın milletvekilleri, 2001 yılı program ve bütçesiyle, 2000 yılında sağlanan olumlu gelişmelerin güçlendirilerek sürdürülmesi hedeflenmiş ve 2002 yılında tek haneli enflasyona ulaşma ve Türkiye ekonomisinin büyüme potansiyelini yükseltmesi esas alınmıştır.

Diğer bir ifadeyle, 57 nci hükümet, üç yıllık ekonomik programda, küçülerek değil büyüyerek istikrarı hedeflemiş; ekonomik ve sosyal bataklık olan enflasyonu kurutmaya karar vermiştir.

Özellikle, makroekonomik istikrarsızlığın derinleştiği bir ortamda kurulan ve bir atılım ve ulaşma hükümeti olan 57 nci cumhuriyet hükümeti, ülkemiz için hayati önem taşıyan siyasi istikrarı tesis etmiş ve makroekonomik istikrarsızlığı giderme yönünde önemli adımlar atmıştır. Kararı, tutarlı politikalarıyla, 2000 yılında önemli ve olumlu gelişmeler sağlamıştır.

Bu gelişmelerin önünü kesmeye yönelik, 22 Kasım günü mali bir kriz yaratılmıştır. Hükümet, krizin üzerine dikkatlice giderek, istikrar programının hedefine ulaşması için gerekli tedbirleri almaktadır.

Meclisimiz ve hükümetimiz, kronik enflasyonla, yolsuzlukla mücadelesine devam edecektir. Uzun yıllardır oluşan rant ekonomisinden reel ekonomiye geçiş sağlanacaktır. Üretim ekonomisi tesis edilecektir.

Bütçe, faiz üreten bir yapıdan çıkıp, faiz yükünü eriten bir niteliğe dönüşmektedir. Devletin 2001 yılında ödeyeceği faizler, 2000 yılında ödeyeceği faizlerin 20 milyar dolar altında olacaktır. Yani, faize giden bu miktar, devletin, vatandaşın cebinde kalacaktır.

Sayın milletvekilleri, diğer taraftan, dünyada yaşanan hızlı küreselleşme sürecinin pürüzsüz bir biçimde gelişmeyeceğini, yaşadığımız krizlerle daha iyi görmekteyiz. Belli bölge ya da belli özellikli ülkelerde yaşanan mali krizler, çok hızlı bir biçimde dünyanın başka bölgelerinde krizlere yol açabilmektedir. Bu sebeple, ülkeler, krizlere karşı koyabilme gücünü artırmaya çalışmaktadırlar ve yapısal nitelikli unsurları iyileştirmeye çalışmaktadırlar.

Ekonomik programların başarıya ulaşmasında, yabancı piyasaların, IMF ve Dünya Bankası gibi kurumların desteği ve işbirliği önem arz etmektedir. Pratikte, uluslararası norm, standart ve

kurallara uyum sağlayamayan, sistemlerini uluslararası rekabete göre düzenlemeyen ülkelerin, bu yarışta yer almaları imkânsızlaşacaktır. Ülkeler, yeni dünya düzeninin zorladığı dönüşümleri, kendi milli amaçlarına uygun yönde yapmak için, stratejik yönlendirmeler ve makro planlar yapma durumundadırlar.

Sayın milletvekilleri, ülkeler arasındaki büyük mücadele, reel ekonomi alanında yatmaktadır. Türkiye gibi büyük bir ülkenin bu alanda gerçekleştirdiği ve gerçekleştireceği ilerlemeler, 21 inci Yüzyılda, Türkiye'nin dünyadaki yerini belirleyecektir. Bu çerçevede, genç nüfusun getirdiği imkânlarla sağlanan büyüme hızının, daha da büyütülerek, başarılı bir şekilde sürdürülmesi gerekmektedir; gerekli, yetişkin insan gücümüz ve sermaye birikimimiz vardır.

Serbest piyasa ekonomisinin bütün rekabetçi özellikleriyle oluşturulması düşüncesi içerisinde, ülkenin geleceğine ilişkin uzun vadeli adımların atılması hususunda gerekli kararlılık sürdürülmektedir ve sürdürülmeye devam edilmelidir. Bunların gerektirdiği stratejinin oluşturulması, senaryoların geliştirilmesi ve takibi, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından gerçekleştirilmelidir.

Bu bağlamda, değişen dünya konjonktüründe, Devlet Planlama Teşkilatının yeniden yapılandırılması ve daha etkin kılınması, büyük önem taşımaktadır.

Bu vesileyle, Devlet Planlama Teşkilatının 2000 yılı bütçesinin ülkemize hayırlar getirmesini diler, Yüce Heyetinize saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Söz sırası, Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Nuri Tarhan'da.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET NURİ TARHAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Denizcilik Müsteşarlığı 2001 yılı bütçesi üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; şahsım ve Grubum adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünyanın yüzde 71'i -yani, karaların yaklaşık 2,5 katı- denizlerle kaplıdır. Dünya yük taşımacılığının yüzde 58'i, petrol taşımacılığının ise yüzde 99'u denizyoluyla yapılmaktadır. Taşımacılık maliyetlerinde, demiryolundan 2,5 kat, karayolundan 4 kat, havayolundan ise 12 kat ucuz olduğunu göz önüne alırsak, insanlığın ortak kaynak alanı olan denizlerin, çok önemli bir ekonomik sektör oluşturduğunu fark etmekteyiz.

Siyasal ve ekonomik küreselleşme sürecinin yaşandığı dünyamızda, sınırlar ve duvarlar birer birer ortadan kalkmakla birlikte, ekonomik yönden güçlü ülkeler, kendi aralarında oluşturdukları yeni bloklar aracılığıyla, dünya pazarına egemen olmaya çalışmaktadır. Denizcilik sektörü, işte bu yoğun uluslararası rekabet ortamında sağladığı ekonomik girdiler açısından en gözde sektörlerden biridir.

Ülkemizde, uluslararası ilişkiler açısından dünya ekonomisiyle uyum ve bütünleşme çabalarının gerçekleşmesi için, sektörel düzenleme ve faaliyetlerin, makro ulusal politikaya uygun gelişmesi önem taşımaktadır. Bu şekilde oluşturulan Türk denizcilik politikasıyla, gelişmekte olan denizcilikimiz, dünyadaki yeni yapılanma içinde yerini alma çalışmalarını sürdürmektedir. Türk denizcilik sektörü, taşımacılıktan balıkçılığa, limancılıktan turizme ve gemi inşa sanayiine kadar birçok alanda, ekonominin lokomotif sektörü olmaya aday bir sektördür.

Geçtiğimiz yasama yılında, ilgili Bakan Sayın Mirzaoğlu'nun büyük çabalarıyla yasalaşan Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunuyla oluşturulan İkinci Gemi Sicili uygulaması sayesinde, diğer

Ülkelerin sağladığı avantajlardan deniz taşımacılarımız da yararlanabilir konuma gelmiş, gemilerimizin kolay bayrağa kaçması ve filomuzun küçülmesi engellenmiştir.

Yasayla, arnatrler, Kurumlar ve Gelir Vergilerinden muaf tutulmuş; ancak, ilk kayıt ve yıllık tonaj harçlarıyla devletin çıkarı da gözetilmiştir. Yine bu yasayla, başka ülkelerin sicillerinden bir-çok geminin Türk denizcilik filosuna katılması sağlanarak, hem filomuzun büyümesi hem de yarattığı katma değerin kısa zamanda iki katına çıkarılması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkelerin dışa açılan kapıları olan limanlar, deniz ticaretinin başladığı ve bittiği noktalar olarak büyük önem arz etmektedir. Ülkemizin üç tarafı denizlerle vrl olup, 8 333 kilometreyi bulan sahil şerisinde, yaklaşık 300 adet kıyı tesisi bulunmaktadır. Yapı Őekillerine ve fonksiyonlarına göre, bunlar, liman, iskele, yat limanı, balıkçı barınağı ve kek yeri Őeklinindedir.

Dünya limanlarında, yılda yaklaşık 10 milyar ton yükün yükleme-boşaltma işlemi yapılırken, ülkemiz limanlarında 1999 yılında yapılan yükleme-boşaltma işleminin miktarı sadece 171 milyon tondan ibarettir. Binde 17'yi ancak bulan bu rakam çok azdır. Diğer taraftan, 10 milyon dwt'luk ticaret filomuz çok yetersiz olduğu için, ülkemizin ithal ve ihraç ettiği ytklerin, maalesef, ancak yüzde 35'i Türk gemileri tarafından taşınabilmekte, geriye kalanı ise yabancı gemilerle, özellikle de Yunan bayraklı gemilerle taşınmaktadır. Burada, Türkiye'nin yılda kaybettiği navlun bedeli, yaklaşık 2 ilâ 2,5 milyar dolardır.

Deniz ticaret filolarının uluslararası yaş ortalaması 19 iken, Türk deniz ticaret filosunun yaş ortalaması 22 olduğundan yaşlı filolar sınıfına girmekte, bu durum ise, başta Avrupa Birliği lkeleri olmak üzere, birçok ülkenin limanlarında gemilerimizin kontrollere takılmasına neden olmaktadır.

Buğn, dünya denizcilik sektöründe oluşturulan gayri safi hâsıla, yaklaşık 300 milyar dolar civarında olup, bu rakamın 80-90 milyar dolarını Yunanistan alırken, Türkiye'nin sadece 4-4,5 milyar dolar alması, hem düşündürücü hem de esef verici bir durumdur. Buna sebep olarak, ne yazık ki, yetmiş yıllık cumhuriyet döneminde, ilk yıllar hariç olmak üzere, denizcilik sektörüne gereken önemin verilmez yollarca ihmal edilmiş olması, ayrıca, mevzuat ve yetki yntnden ciddi bir dağınlıklağın olması gösterilebilir.

Denizcilikle ilgili 57 kanun, 1 kanun hükümünde kararname, 29 tüzük, 41 yönetmelik, 18 kararname vardır ve denizcilikle ilgili birimler, 10 değişik bakanlığa, 30 ayrı kuruma ayrılmıştır. Bu dağınlıklağın ve mevzuat perişanlağının giderilmesi için, mutlaka, mevzuatta birlik ve kurumda birlik Şarttır. Bunun için de, denizcilik bakanlağının kurulması elzem hale gelmiştir.

Bu konuda, göreve geldiği günden beri, ilgili Bakan Sayın Mirzaoğlu'nun çalışmalarının olduğunu ve koalisyonu oluşturan siyasi parti liderlerinin de ortak mutabakatı bulunduğunu, artık hepimiz bilmekteyiz. Inşallah, 57 nci hükümete, denizcilik bakanlağının kurulması nasip olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, ilk defa geçen yıl IMO'ya (Uluslararası Denizcilik rgtne) (C) kategorisinde konsey yesi seçilerek, bu alandaki etkinliğini artırmıştır. Yine, Türkiye, Karadeniz Liman Devleti Kontrolünün sekreteryâ merkezini Türkiye'de olmasını, Denizcilik Msteşarlağının çalışmalarıyla kabul ettirmiştir. Konuyla ilgili mutabakat zaptı, 7 Nisan 2000 tarihinde İstanbül'da imzalanmıştır.

Diğer taraftan, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Genel Müdürlüğünün uhdesinde, bu yıl, ilk defa, kısa adı SAR olan acil müdahale istasyonları kurulmuş; 1 adedi Kıbrıs'ta olmak üzere, 13 adet istasyon faaliyete geçirilmiştir.

Denizcilikte söz sahibi ülkelerin başında gelen İngiltere'de 224, Fransa'da 245 SAR istasyonu mevcut olup, Türkiye'de, başlangıç olarak 13 istasyonun birden bu yıl faaliyete geçmesi, son derece sevindiricidir.

Uluslararası deniz trafiğine açık 264 boğaz arasında yer alan ve iki kıtayı birbirine bağlayan, dünyadaki en dar ve en kritik geçişlerden olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NURİ TARHAN (Devamla) - ...İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının, gemi teknolojisindeki gelişmelere paralel olarak büyüyen gemi boyutları ve gittikçe artan deniz trafiği nedeniyle, doğal çevresi ve yerleşim alanlarındaki milyonlarca insan bakımından giderek artan bir tehdit altında olduğu malumunuzdur.

Montrö Sözleşmesine göre, uluslararası seyirüsefere açık olan Türk boğazlarının gemi trafik ve bilgi sistemini yapmak, uluslararası anlaşmalardan gelen yükümlülüklerimizdendir. On yıldır ihale aşamasında olan bu çalışma, geçen yıl, Denizcilik Müsteşarlığı tarafından neticelendirilmiş olup, Maliye Bakanlığımızdan vize edilmesi beklenilmektedir.

Ülkemizde, bu sektördeki gelişmeler, hakikaten, 57 nci hükümetle birlikte büyük bir ivme kazanmıştır. Yıllardır ihmal edilmişliğin biriktirdiği sorunlar birer birer çözülmektedir. Büyük denizci Kaptanı Derya Barbaros'un söylediği "ummanlara hâkim olmak, dünyaya hâkim olmaktır" sözleri, denizcilikle ilgili çalışmalarda hepimizin düsturu ve rehberi olmalıdır.

Bu duygular içerisinde sözlerime son verirken, 2001 yılı Denizcilik Müsteşarlığı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor; şahsım ve Grubum adına, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Tarhan.

Şimdi, söz sırası, Denizli Milletvekili Sayın Ali Keskin'de.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ALİ KESKİN (Denizli) - Sayın Başkanım, Yüce Meclisimizin saygın üyeleri; Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün 2001 yılı bütçesi hakkında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce, Yüce Heyetinizi ve televizyonları başında bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; insanlar, var olduklarından bu yana, yaşamını sürdürebilmek için yaptığı faaliyetlerde, daima tabiatla temel ilişkiler içinde olmuştur. Yaşam faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasında, insanlar, daima hava ve iklim bilgilerine ihtiyaç duymuşlar, günlük yaşamlarını doğal değişikliklere göre düzenlemeye çalışmışlar ve dolayısıyla, meteoroloji ilminin ortaya çıkmasına sebebiyet vermişlerdir.

Dünyada Uluslararası Meteoroloji Örgütü, ilk defa Viyana'da kurulmuştur. Ülkemizde ise, 10 Şubat 1937 tarihinde, 3127 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devleti Meteoroloji Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifelerine Dair Kanunla Genel Müdürlük kurulmuş ve 8 Ocak 1986 tarih ve 3254 sayılı Kanunla da teşkilat ve görevleri yeniden düzenlenerek, bugünkü yapısına kavuşturulmuştur.

Günümüzde, Başbakanlığa bağlı, genel bütçeli bir kuruluş olan Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün, merkez teşkilatı ve yurt sathına dağılmış 20 bölge müdürlüğü ile bölge müdürlükleri bünyesinde toplanan ve Türkiye geneline yayılmış sinoptik, askerî ve sivil meydanlara hizmet

veren büyük klima istasyon müdürlükleri ile küçük klima istasyon memurluklarından oluşan teşkilatı vardır. 7 Nisan 2000 tarih ve 2000/662 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, ilave olarak, taşra teşkilatında 3 bölge müdürlüğü, 45 meteoroloji istasyon müdürlüğü ile merkez teşkilatında 7 şube müdürlüğü kurulmuştur.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, savaşta ve barışta, başta Silahlı Kuvvetlerimiz olmak üzere ulaştırma, tarım, bayındırlık, turizm, sağlık ve çevre gibi sektörlerle hizmet götürmek suretiyle, gerek yurt savunmasına ve gerekse yurt ekonomisine büyük katkılar sağlamaktadır.

Ayrıca, enerji türlerinin belirlenmesinde, çevre ve şehircilikle ilgili planların hazırlanmasında, yerleşim merkezleri, fabrikalar, termik ve nükleer enerji santrallerine yer seçiminde de meteorolojinin katkısı çok büyüktür.

Hava tahminlerindeki yüzde 90'ın üzerindeki isabet, özellikle sele maruz kalan yörelerde erken tedbirlerin alınmasını sağlamaya imkân vermiştir. 1999 ve 2000 yılları içinde, Karadeniz Bölgesindeki illerimiz başta olmak üzere, valiliklerin meteorolojik uyarıları dikkate alınması sonucunda alınan tedbirlerle, can ve mal kaybı, önceki yıllara göre en az seviyeye indirilmiştir.

1 Ağustos 2000 tarihinden itibaren, denizcilik sektörüne yönelik olarak, İstanbul Türk Telekom Radyosundan hava tahmin raporlarının yayınlanması, ulusal ve uluslararası sulardaki gemilerimize ve balıkçılarımıza büyük destek ve katkı sağlamıştır.

Ayrıca, ziraat meteoroloji alanındaki verilerin yalnızca kayıtlara geçirilmesiyle yetinilmeyip, günlük ve haftalık tahmin raporları halinde muhtelif yayınlar vasıtasıyla duyurulması, çiftçilerimizin, ilgili kurum ve kuruluşların sağlık ve verimli üretim yapmasında katkısı artarak devam edecektir.

Meteoroloji teşkilatının çalışmalarında ve teknolojik yapısının geliştirilmesinde uluslararası kuruluşlara uyum halinde hareket etmesi, teknolojik yapısını modernize etmesi; havacılık, savunma, ulaştırma ve turizm gibi benzeri alanlarda olan desteğini iletmesini ve geliştirmesini sağlayacaktır.

Genellikle, radyo, televizyon, gazete, faks, internet gibi araçlarla kamuoyuna duyurulan hava tahmin raporları ve meteorolojik ihbarlar, ekonomik ve sosyal hayatımızın düzenli bir şekilde devamına sayısız faydalar sağlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başarılı ve özverili hizmetleriyle halkımızın tüm yaşam etkinliklerini daha verimli, güvenli ve olumlu sonuçlar verecek biçimde, 24 saat aralıksız sürdürmesine katkıda bulunan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, bu hizmetlerini, 3 087 personel, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen 25 073 500 000 000 liralık bütçeyle sürdürme mücadelesi vermektedir. Genel Müdürlüğümüzün personelinin, hizmetleri ölçüsünde maddî ve manevî imkânlarla desteklenmesi inancındayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler, Türkiye Cumhuriyetinin vekilleri olarak, memleketimize; ama, evvela kendi yöremize hizmet etmekle mükellefiz. Bu itibarla, temsil ettiğim Denizli İlinin bu meyandaki ihtiyaç ve eksikliklerini dile getirmek istiyorum.

Denizli Meteoroloji Müdürlüğü, Isparta Meteoroloji Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet vermektedir; ancak, Afyon İlinde kurulan bölge müdürlüğüne bağlanması planlanmıştır. Denizlimizin ekonomik ve coğrafi yönü yakından incelendiğinde, ilimizde de bölge müdürlüğünün kurulmasının bir ihtiyaç olduğu ortaya çıkacaktır. Bunun yanında, 1993 yılında yapılan hizmet binası da bu hizmeti vermeye uygundur. Ayrıca, 5 000 metrekairelik bahçesi, her türlü ekibine veya tesis yap-

maya müsaittir. Bu veriler ışığında, Denizli ilinde de bölge müdürlüğünün kurulması bir ihtiyaç haline gelmektedir. 2001 yılında, bölge müdürlüğünün planlanarak kurulmasını, Sayın Bakanımızdan arz ve talep ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiği hizmetlerle insanoğlunun yaşamını doğrudan etkileyen böyle güzide bir kuruluşun 2001 yılı bütçesinin memleketimize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Ayrıca, geçtiğimiz günlerde, İstanbul'da hunharca bir saldırıyla 2 polisimizin şehit olması, 11 polisimizin yaralanması, Türk Milletinde ve Türk kamuoyunda derin üzüntü yaratmıştır. Kahpece bir saldırıya maruz kalan polislerimizin... Türk polisi tarafından bu katil zanlılarının yakalanıp, adalete teslim edileceğine inancımız tamdır.

Polislerimizin zor şartlar altında görev yaptığını biliyoruz. Bugüne kadar polis teşkilatımızda görev yapan polislerimize sosyal ve ekonomik destek verilemediğini de kabul ediyoruz. Ülkemizin koşulları buna elvermediğinden dolayı bugüne kadar verilmemiştir. Bugüne kadar polislerimiz nasıl sabrettilerse, biraz daha sabretmelerini 57 inci hükümet olarak rica ediyoruz. Polislerimizin sosyal ve ekonomik durumlarını en kısa zamanda verimli bir hale getireceğimizi müjdelemek istiyoruz.

Şehit olan polislerimize Allah'tan rahmet, yakınlara başsağlığı diliyorum. Yaralı olan polislerimize de acil şifalar diliyorum. Böyle terör eylemlerinin bir daha ülkemizde olmamasını temenni ediyor, Yüce Heyetinizi bir kez daha saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası Afyon Milletvekili Sayın Mehmet Telek'te.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET TELEK (Afyon) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Gümrük Müsteşarlığı bütçesi üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini sunmadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, konuşmamın başlangıcında, vergi gelirlerimizin yüzde 80'ini tahsil eden Gümrük Müsteşarlığının önemine değinmek istiyorum. Gümrükler, devlet hâkimiyetinin sağlanmasının en gerekli olduğu kurumlarımızdandır. Bu teşkilatımızı, sadece vergi toplayan, giriş-çıkışları kontrol eden kurum olarak değerlendirmenin yanlış olduğunu vurgulamak isterim. Gümrüklerin, ülkenin tarımından sanayine, hayvancılığında insan sağlığına ve turizmine kadar ekonomik etkilerinin yanı sıra, rüşvet, kaçakçılık, yolsuzluk gibi sosyal yaraların da odağı olduğu unutulmamalıdır.

57 nci hükümet kurulmadan önce, özellikle, Güneydoğu ve Doğu Anadolu'dan gerçekleştirilen canlı hayvan ve et kaçakçılığının ülkemiz hayvancılığına, mazot kaçakçılığının ülke ekonomisine, uyuşturucu kaçakçılığının ise insan sağlığına vermiş olduğu zararları hepimiz bilmekteyiz. Özellikle, bu konuda hassasiyet gösteren Sayın Bakana, milletimiz huzurunda, milletimiz adına teşekkür etmek isterim.

Avrupa Birliğine girme aşamasında, Gümrük Birliği Antlaşmasını 1996 yılında imzalayan ülkemiz, ancak bu hükümet döneminde, iktidar ve muhalefet işbirliğiyle, Türk gümrük mevzuatını Avrupa Birliği normlarına uyumlu hale getiren Gümrük Kanunumuzu Meclisten geçirmiştir. Bu kanunla, bürokratik işlemler asgariye indirilmiş, iş yaşamımıza, sanayicimize önemli kolaylıklar getirilmiştir. Bir başka deyişle, gümrük mevzuatı, Avrupa Birliği normlarına ve günün gelişen şartlarına uyumlu hale getirilmiştir.

Ayrıca, Dünya Bankasıyla birlikte yürütülen gümrük idaresi modernizasyonu projesinin son aşamasına gelmesi de takdire değer bir gelişmedir. Bu projenin gerçekleştirilmesiyle, gümrük vergilerinin daha etkin tahsil edilmesi, gümrük denetimlerinin daha selektif, ancak, daha etkin yapılabilmesi, girişimçilerimize daha kaliteli hizmet verilmesi, gümrük mevzuatının yeknesak olarak uygulanması mümkün olabilecektir.

Yıllardır söylenen, fakat gerçekleştirilemeyen gümrük otomasyonu konusundaki gelişmeleri dikkatle izliyoruz. Temennimiz, çağın vazgeçilmez teknolojik gelişmelerinin bir an önce gerçekleştirilmesidir. Bilgi otomasyonu kurulmadan önce, bu teknolojiyen yararlanabilecek uygulayıcı kadroların işe alınmasının yanı sıra, hizmetteki kadroların da bir an önce hizmet içi eğitimlerinin verilmesi, özellikle, yabancı dil bilgilerinin de bir an önce artırılması gerektiğine inanıyorum.

Gümrükler, internet aracılığıyla birbirine ve merkeze bağlanmalı, web siteleriyle, özellikle, ithalat ve ihracatçılarımızın sorunları, bilgi ihtiyaçları giderilmelidir.

Dünya ticaretinin serbestleşmesi, ürün çeşitlerinin artması, özellikle kimya ve gıda maddelerinin kontrollerinin yapılması için gerekli laboratuvarların yetersizliği bir gerçektir. Her gümrüğe bu laboratuvarlardan kurulması büyük bir israf kaynağı olacağından, ihtisas gümrükleri oluşturulmalı ve özellikle, Tarım, Sağlık, Sanayi Bakanlıkları ve de üniversitelerimizle işbirliğine mutlaka gidilmelidir.

Sayın milletvekilleri, Yetki Yasasının Anayasa Mahkemesince iptal edilmesiyle, yürürlüğe sokulamayan 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Görev ve Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname acilen Meclise sevk edilmeli ve kanunlaştırılmalıdır. Bu konuda, MHP Grubu olarak destek olacağımızı da belirtmek isterim.

Ayrıca, Gümrük Müsteşarlığınca uygulanmakta olan Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, günün şartlarına göre yeniden düzenlenmeli, titizlikle uygulanmalı, gerek siyasetin gerekse menfaat odaklarının etkisinden mutlaka kurtulmalıdır.

Sayın milletvekilleri, yolsuzlukla mücadele, parti ve hükümet programının temel unsuru olarak gören Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, hemen hemen her gün basında yer alan gümrük teşkilatıyla ilgili yolsuzluk ve rüşvet söylentilerinden rahatsızlığımızı beyan etmek isterim. Özellikle, son günlerde ortaya çıkarılan paraşüt, buffalo operasyonlarıyla, hem ekonomik hem de sosyal boyutlardaki tahribatı bilmekteyiz. Bu operasyonlar sonucunda, yaklaşık 100 görevlinin görevine son verilmesi, olumlu gelişmeler olmakla beraber, yönetimin üst kademesinde, memleket ve millet sevdalısı kadroların işbaşına getirilmesiyle bu yolsuzlukların sona ereceğinden hiç, ama, hiç şüphem yoktur.

Gümrük teşkilatımızda çalışan dürüst bürokratlarımızın da, Sayın Bakanın da aynı üzüntüleri taşıdığından emin olarak, bir anımı sizlerle paylaşmak isterim.

Şimdi emekli olan bir gümrük başmüdürüne, 1982 yılında, evlilik hazırlığı döneminde, bir buzdolabı parasını borç verdiğimi hâlâ unutamıyorum. Çocuğuna, Meclis kürsüsünden anılmaktan başka miras bırakamayacak kadar dürüst insanların varlığı da unutulmamalıdır diye düşünüyorum. Bu arada, seneler sonra, her kesimden herkesin minnetle andığı Gümrük ve Tekel Bakanımız Gün Sazak Beyefendiyi de rahmet ve minnetle anmak isterim. (Alkışlar)

Yüce Meclisin değerli üyeleri, sözlerime son vermeden önce, Avrupa Konseyi Meclisi üyesi bir arkadaşınız olarak, yurt dışında çalışan işçi kardeşlerimizin ortak sorunlarından bahsetmek istiyorum. Yugoslavya'daki son olaylar nedeniyle, feribot yolculuğu ile İzmir, Kuşadası, Antalya

liman gümrükleri ve özellikle, İpsala sınır kapısından yurda giriş yapma zorunluluğu olan işçi kardeşlerimizin gümrük kapılarında uzun süre bekletilmeleri, uzayan bürokratik işlemler, hiç hak etmedikleri davranışlarla karşılaşmaları fevkalade üzücü olmaktadır. Türk Milletine ve vatanına sevdalarını hiç kaybetmemiş bu insanlarımızı güler yüzle karşılamamın, alınacak çok basit önlemlerle zaman kayıplarını en aza indirmenin hiç de zor olmadığı kanaatindeyim. Geçen sene, bu sorunları ilettiğim sayın müsteşar yardımcılarının ve özellikle, Edirne Gümrük Başmüdürlüğü ve yardımcılarının iyiniyetli yaklaşımlarına da teşekkür etmek isterim. 57 nci hükümetin farkının işçi kardeşlerimizin de fark etmesini sağlayacaklarından emin olarak, Gümrük Müsteşarlığı bütçesinin milletimize hayırlı olmasını dilerim.

Ayrıca, yakın zamanda menfur saldırıya uğrayan, canlarını vatan için vermekten kaçınmayan aziz polislerimizi de Meclis kürsüsünden rahmetle anar; hepinize saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Telek.

Şimdi, söz sırası Demokratik Sol Partide.

Demokratik Sol Parti Grubu adına Çanakkale, Milletvekili Sayın Sadık Kırbaş; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA SADIK KIRBAŞ (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Devlet Planlama Teşkilatı, hukuksal dayanağını Anayasamızın 166 ncı maddesinden alan önemli kurumlarımızdan biridir. Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın ülke düzeyinde ve uyumlu bir biçimde hızla gelişmesini sağlamak, temel görevleri arasındadır. Ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesinin yapılarak, verimli bir biçimde kullanılmasının planlanması, bu kurumca gerçekleştirilmektedir.

Türkiye, 1963 yılında planlı döneme girmiştir; öntümüzdeki yıl, 2001-2005 yıllarını kapsayacak Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planını uygulamaya sokacaktır. Ülkemiz, yeni bir milenyum, önemli ev ödevleri ve yol haritalarıyla girmiştir; kendisine, çok iddialı ve yerine getirilmesi güç hedefler çizmiştir.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, ülkemizde, köklü ekonomik ve sosyal dönüşümlerin yaşanacağı bir ortamda devreye girmektedir. 2001 yılında, cumhuriyetin 100 üncü yıldönümüne rastlayan 2023 yılına kadar uzanan, uzun vadeli gelişme stratejisi yürürlüğe girecektir. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, bu stratejinin ilk ve en önemli ayağıdır.

Bu döneme damgasını vuran diğer bir önemli konu da, Türkiye'nin Avrupa Birliğine aday ülke olmasıdır; bu kulübe üye olmanın gereği olan Kopenhag ve Maastricht kriterlerini yerine getirecektir. Ekonomik, siyasal ve sosyal alanda köklü değişimlere yol açacak bu ev ödevleri, yapısal reformların gündeme gelmesini gerektirmektedir. Türkiye, bu reformları, Avrupa Birliği istediği için değil, çağdaş uygarlık düzeyini aşmak için gerçekleştirmek durumundadır.

Türkiye, 2000-2002 dönemini kapsayan ve Uluslararası Para Fonu tarafından stand-by anlaşmasıyla desteklenen bir ekonomik programı uygulamaya koymuştur. Bu program, ekonomik istikrarı sağlayacak ve ekonominin etkin, esnek ve verimli bir yapıya kavuşmasını, tarımsal destekleme, sosyal güvenlik, özelleştirme, vergi ve genel olarak, mali sistemin şeffaflık ve etkinliğini artırmayı hedef almaktadır. Bu hedefi gerçekleştirmek üzere de yapısal bazı reformların yapılmasını öngörmektedir. Nitekim, içinde bulunduğumuz yıl içinde, bunların bir bölümü uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, bu hedeflere ulaşma konusunda somut politika önerileri getirmektedir. Bunlardan belli başlıları; kaynak kullanım etkinliğinin artırılması, bütçe açıklarının ve kamu borçlanma gereğinin azaltılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, kamu kaynakları üzerinde siyasi denetim ve sorumluluğun güçlendirilmesi, kamuda saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesidir. Bu önerilerden, özellikle ilk ikisini vurgulamakta yarar görüyorum.

Kamuda saydamlığın sağlanması, Türkiye'nin çağdaş bir devlet olması açısından büyük önem taşımaktadır. Nitekim, bu konuda, Sekizinci Beş Yıllık Plan çalışmaları sırasında bir özel ihtisas komisyonu kurulmuş ve bu komisyon bazı çözüm önerileri getirmiştir. Uygulamaya bakıldığında şöyle bir tabloyla karşılaşılmaktadır: Merkezi hükümetin gelir ve giderlerinden önemli bir kısmı, bütçe dışında oluşturulan döner sermayeli işletmeler, fonlar, sosyal tesisler, vakıflar, dernekler, işletmeler ve özel hesaplar gibi kuruluşlara kaydırılmıştır. Bu tür kuruluşların faaliyetleri, hacim olarak bütçeyle yarışır düzeydedir. Bunlar, Meclis adına, hiçbir dış denetime tabi tutulmamaktadır. Döner sermayeler, dev boyutlara ulaşmıştır. Toplam işletme sayısı 2910, bu işletmelerin toplam büyüklüğü ise, 1997 rakamlarıyla 310 trilyondur. Bugün hesaplanabilen döner sermaye hasılatı, 11 önemli bakanlığın bütçe büyüklüğünün üzerindedir, hatta bazı kuruluşlarda döner sermaye büyüklüğü, kuruluş bütçesini aşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; böyle bir tablo karşısında, vergi açısından kullanılan kayıtdışı ekonomi kavramına kayıtdışı devlet ya da kayıtdışı maliye kavramını da eklemek yanlış olmayacaktır. Özel kesim yanında, kamu kesimi konusunda da sağlıklı verilere sahip olunamadığından, temel ekonomik göstergelerde yanlışlıklar ortaya çıkmakta; dolayısıyla, bunlara dayanarak yapılan planlar ya da izlenen ekonomik ve mali politikalarda sorunlar yaşanmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatınca hazırlanan yıllık programlardaki hedeflerde sık sık sapmalar olmaktadır. 57 nci hükümet döneminde bu konuda ciddi adımlar atılması sevindiricidir. Belli bir program dahilinde, fonların, 2001 yılı haziranına kadar kapatılması öngörülmektedir. Şimdiye kadar 24 bütçe içi ve 3 bütçe dışı fon kapatılmıştır.

Maliye kamu hesapları bülteni, artık, web sitesinde yayımlanmaktadır.

Devlet hesaplarında saydamlığı sağlamak üzere, devlet muhasebesi yönetmeliği değişikliği taslağı hazırlanmıştır. Maliye Bakanlığında, yine bu yönde Dünya Bankası destekli bir kamu mali yönetimi projesi uygulanmaktadır. Bu çabaların yoğunlaştırılması gerekmektedir.

Mali saydamlığın yaygınlaştırılmasını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi ve bu anlamda, kısa dönemde, bütçe kapsamının genişletilmesi ile muhasebe ve mali raporlama standartlarının geliştirilerek sisteme dahil edilmesi önem taşımaktadır.

Bir diğer konu da, kaynak kullanım etkinliğinin artırılmasıdır. Kamu yatırımlarında var olan proje stokunun büyüklüğü, ayrılan kaynağın yetersizliği, proje seçiminde teknik, ekonomik ve sosyal kriterlere ve önceliklere yeterince uyulmaması, önemli projelerdeki gecikmeler, sorunlar yumağı halinde, yıllardır devam etmektedir.

Kamu yatırım stoku, yaklaşık 150 milyar dolarlık toplam proje tutarı ve 5 500'e yaklaşan proje sayısı ile önemli bir büyüklüğe ulaşmıştır. Hiçbir yeni proje alınmasa ve dönem boyunca yeterli ödenek verilse dahi, mevcut proje stokunun on yıldan önce bitirilmesi olanaksızdır. 57 nci hükümet, popülist bir tarafa bırakarak, yeterli ödeneği olmayan yatırım projelerinin başlatılmasına izin vermemektedir. Yılların birikimi olan bu proje stokunun da, yatırım önceliklerini verimliliği artıracak yatırımlara verme yönünde bir taramadan geçirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, iddialı hedeflerin gerçekleştirilmesi yönünde ciddi adımlar atılması gereken bir dönemde, Devlet Planlama Teşkilatına önemli görevler düşmektedir. Teşkilat, sahip olduğu kurumsal birikimiyle ve nitelikli kadrolarıyla, bu önemli misyonun gereğini yapabilecek güçtedir.

Bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Efendim, şimdi söz sırası, İstanbul Milletvekili Sayın Cahit Savaş Yazıcı'da.

Buyurun Sayın Yazıcı. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA CAHİT SAVAŞ YAZICI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Denizcilik Müsteşarlığı bütçesi üzerinde Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Şahsım ve Grubum adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, burada bir değerlendirme yapabilmek için, ülkemizde ve dünyada denizcilik sektörüne ilişkin bazı sayısal bilgiler vermek istiyorum. 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla dünya deniz ticaret hacmi 5,1 milyar tondur. Bu yükler, 761 milyon tonluk deniz ticaret filosuyla taşınmaktadır. Ülkemiz ise, bu tabloda, sadece yüzde 1,3'lük payla 18 inci sırada yer almaktadır. 1999 yılı sonu itibarıyla 150 gros ton ve üzerindeki gemiler için 10 milyon dwt'a ulaşan Türk deniz ticaret filosunun yüzde 50'si 20 yaşının üzerindeki gemilerden oluşmaktadır. Tabii, 20 yaş derken, 20 yaşının, gemicilikte çok yaşlı, hatta hurdaya yakın gemiler olduğunu da belirtmek gerekir. Bu oran, Paris Memorandumu ile çoğu Avrupa Birliği üyesi olan aktif taraf ülkelerin, özellikle limanlarına kabulü konusunda getirdikleri kısıtlayıcı ilke ve tedbirler dikkate alındığında, oldukça yaşlı bir filoya sahip olduğumuzu göstermektedir. Örneğin, 1995-1997 yılları arasında, Paris Memorandumuna taraf ülkelerin limanlarında, her 100 Türk gemisinden 48 tanesi alıkonulmuştur.

Değerli milletvekilleri, denizcilik sektörümüz, dünya denizcilik piyasalarında yaşanan krizden etkilerinden halen kurtulamamıştır. Türk deniz ticaret filosu, 2001 yılında acil önlemler alınmaması durumunda, ne yazık ki, yarı yarıya düşecektir. Bu durum, ulusal filonun küçülmesine neden olduğu gibi, dışarı ödenen navlunun milyarlarca dolar artmasını da beraberinde getirecektir.

1999 yılında, dış ticaret yüklerinin yaklaşık yüzde 91,6'sı deniz yoluyla taşınmıştır; ancak, bu yüklerin yüzde 28'i Türk Bayraklı gemilerle taşınabilmiştir. Bu durum, Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi, 2 ilâ 2,5 milyar dolar navlunun yurt dışına çıkmasına neden olmaktadır. Bu tablonun değişmesi için, özellikle, ihraç ürünlerimizin, yurt dışında yaptığımız yatırımların veya verdiğimiz kredilerin karşılığında ortaya çıkan taşımaların ve kamu kuruluşlarımızca yük taşımalarının Türk Bayraklı gemilerle yapılmasının mutlaka sağlanması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, karayolu taşımacılığında sağlanan avantajlar nedeniyle, kabotaj taşımalarında da istenilen gelişme sağlanamamıştır. Kabotaj taşımalarında, genellikle, 1 500 dead weight tonun altındaki gemiler kullanılmaktadır. Bu kritere göre, Türk deniz ticaret filosunun kabotaj taşımalarına uygun gemilerinin toplam kapasitesi 300 000 dead weight tonun üzerindedir. Bu gemilerin yüzde 21,1'i ithal, yaklaşık yüzde 80'i yurt içinde inşa yoluyla edinilmiştir. Kabotaj faaliyetlerinde ulusal girişim gücünün güçlendirilmesi ve taşıtanların bilinçlendirilmesi durumunda, hem ucuz ve güvenli olan deniz taşımacılığımız önemli bir noktaya gelecek hem de kabotaj taşımalarında kullanılan gemilerin çok büyük bir bölümünün yurt içinde inşa edildiği verisinden hareketle, tersaneciliğimiz için mevcut iç dinamiklerden daha fazla yararlanma imkânı sağlanmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, denizciliğimizin bir diğer sorunlu sektörü ise, gemi inşa sanayimizdir. 1996-1999 yılları arasında, tersanelerimizde kapasite kullanım oranı, ne yazık ki, sadece yüzde 25'tir. Bu, OECD rakamlarına göre, 1997 yılında, 135 milyar dolar olan gemi inşa pastasından yeterince pay alamamamız anlamına gelmektedir. Tersanelerimiz, gerek insangüçü gerekse teknoloji ve ekipman olarak uluslararası alanda rekabet edebilecek kabiliyete sahiptir; ancak, uluslararası gemi inşa siparişlerinin alınabilmesi için gerekli teminatlar sağlanamadığı için, yeni gemi inşa anlaşması yapılamamaktadır. Bu konuda, Küba Hükümetiyle tersanecilerimiz arasında 13 geminin ülkemizde inşasına ilişkin yapılan ön anlaşma uyarınca Eximbankça açılacak krediye ilişkin Yüksek Planlama Kurulu kararının ivedilikle alınması durumunda, sektöre bir ivme kazandırılabilecektir.

Sayın Bakanın açıklamalarına göre, 50 000 kişi istihdam edilen Tuzla tersaneler bölgesinde istihdam 9 000'e düşmüştür. Sektörde, 1 tersane çalışanına karşı 5-6 yan sanayi çalışanı istihdam edildiği düşünülürse, teminat sorununun aşılmasınının ülkeye getireceği kayıplar daha açıkça görülecektir.

Değerli milletvekilleri, denizcilik sektörü, yapısı ve işleyişi açısından bütünüyle uluslararası bir faaliyet dalıdır. Bu nedenle, uluslararası oluşumların ve parametrelerin etkisi oldukça fazladır. Denizcilik alanında yaptırımları olan uluslararası kurallar ve pazarların serbestleştirilmesini geliştirmeye yönelik ülkelerarası yeni anlaşmalar, ülkemizde de değişimleri yakından izleyen çok yönlü bir denizcilik politikası oluşturulmasının önemini artırmaktadır. Özellikle ülkemiz açısından ikamesi ve vazgeçilmesi olanaksız olan bu sektörün, uluslararası olumsuz oluşumlardan etkilenmesini en az düzeye indirecek ulusal makro politikalara ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda, uluslararası alanda gerçekleşmesi olası iki önemli gelişmeye kendimizi hazırlamak zorundayız. Bunlardan ilki, Avrupa Birliği sürecinin sonuçlarıyla ilgilidir. Sürecin tamamlanması durumunda, kabotaj tekeli ortadan kalkacaktır. Kabotaj tekelinin geleceği konusunda Türkiye'nin elindeki tek kozu, Konsey Tüzüğü uygulaması konusunda süre uzatma talep edebilmektir. Bu geçen sürede kabotaj faaliyetlerinde ulusal girişim gücünün güçlendirilmesi ve taşıtanların bilinçlendirilmesi konusunda girişimler ve çalışmalar başlatıp, gerekli önlemler alınmalıdır.

İkincisi ise, Amerika Birleşik Devletlerinin vetosundan dolayı yürürlüğe giremeyen, ancak yakın bir gelecekte yürürlüğe girmesi beklenen OECD Gemi İnşa Anlaşmasıyla, bu alandaki teşvik ve diğer destek unsurlarının taraf ülkelerde kaldırılacak olmasıdır. Bu bakımdan, anlaşmaya taraf oluncaya kadar geçen süre içerisinde, teşvik, sübvansiyon ve benzeri devlet desteklerinin bir an önce etkili bir şekilde uygulamaya konularak, gemi inşa sektörümüzün rekabete hazır bir duruma getirilmesi gerekmektedir.

Hükümetimizce, ülke olanakları çerçevesinde denizciliğin gelişmesine katkılarda bulunacak önemli adımlar atılmıştır. Denizcilik camiasınca yıllardır gündeme getirilen, ancak hayata geçirilemeyen Uluslararası Gemi Sicili Tasarısı geçen yasama döneminde yasalaştırılmıştır.

Yine, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (IMO), 15 Kasım 1999 tarihinde Londra'da gerçekleştirilen 21 inci genel kurul toplantısında, Türkiye'nin ilk kez konsey üyeliğine seçilmesi, Türkiye'yi yakından ilgilendiren birçok önemli konunun görüşüldüğü IMO'daki konumumuzu ve katkılarımızı daha güçlendirecektir.

Hükümetimizin attığı önemli bir diğer adım da, Türk boğazlarından güvenli geçişi sağlamak üzere yıllardır gerçekleştirilmek istenen gemi trafik yönetim ve bilgi sistemi konusunda önemli mesafeler alınmış olmasıdır. Sistem, 1 Temmuz 2001 yılında, inşallah hizmete girecektir.

Zannederseniz, sürem, diğer konulara pek girmeme yetmeyecek. Aslında, konuşmam, deniz taşımacılığı, gemi inşa sanayii, liman işletmeciliği ve hizmetleri, denizlerde can ve mal güvenliğine ilişkin hususlar ve bunların yansımaları, deniz balıkçılığı, deniz kumculuğu, deniz ve yat turizmi, gemi acenteliği, deniz sigortacılığı ve denizcilik eğitimi gibi bir çok konudan oluşmakta. Huzurunuzda bazılarını değinebildiğim bu alanlara ilişkin sorunların tamamının burada ele alınabilmesi mümkün değil. Zaten, sayılan bu alanlardan, denizcilik sektörünün bir parçası olduğu halde, birçoğu başka bakanlıkların görev sahasına girmektedir. Bu nedenle, denizcilliğimize ilişkin sorunların çözümünde, ilerleme sağlanabilmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun efendim.

CAHİT SAVAŞ YAZICI (Devamla) - Son cümlem Sayın Başkan.

...öncelikle atılması gerekli olan ilk adımın, denizcilik bakanlığının kurulması olduğunu düşünüyorum.

Geleceğin denizcilliğimize başarılar getireceği inancıyla, bütçenin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, Yüce Meclisimize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yazıcı, teşekkür ederim.

Şimdi, söz sırası, Ankara Milletvekili Sayın Melda Bayer'de.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA MELDA BAYER (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün 2000 mali yılı bütçesi hakkında, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Meteoroloji, atmosferde meydana gelen olayların oluşumunu ve değişimini nedenleriyle ele alarak, bunların canlılar ve çevre açısından doğuracağı sonuçları inceleyen bir bilim dalıdır.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, son yıllardaki teknolojik gelişmeleri arzulanan düzeyde takip ederek, çağı yakalamıştır.

Günlük yaşamın planlanması için meteorolojinin verdiği başlıca hizmet, atmosfer değişiklikleriyle ilgili verileri tespit etmek ve kamuoyuna ulaştırmaktır.

Genel olarak halkımız tarafından bilinen bu görevinin dışında, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün çok önemli görevleri vardır. Örneğin, meteorolojik karakterli, afetlere karşı erken uyarı görevi ile can ve mal kayıplarını en aza indirme çalışmaları mevcuttur.

TEFER Projesi, yani, Türkiye Sel Acil Önlem Projesi, 1998 yılında Batı Karadeniz Bölgesinde meydana gelen sel felaketinden sonra, hükümetin, Dünya Bankasıyla yaptığı görüşmeler sonucunda sağlanan kredi anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğü, Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi ve Meteoroloji Genel Müdürlüğünün de ortaklaşa yaptıkları çalışmaların amacı, seli önceden haber vermeye ve önlemeye yöneliktir.

Bu projenin dışında, hava kirliliği ve asit yağmurları izleme çalışmaları, tarımsal üretim açısından bazı meyvelerin don riski, NATO Tu-Waves Projesi, güneş ve rüzgâr enerjisi, orman yangınları, ozon gözlem ve araştırmaları, iklim değişikliği ve değişebilirliği, GAP bitki su tüketimi ve bitki su gereksinimi gibi, geleceğimizi yakından ilgilendiren çalışmaları vardır.

Bunlar arasında güneş ve rüzgâr enerjisi ile GAP bitki su tüketimi ve bitki su gereksinimi çalışmalarının ülkemiz için önemi büyüktür. Tarımsal üretimin toprak, su ve iklim gibi en önemli doğal kaynaklarına sahip olan GAP bölgesi, tarımsal üretim alanlarının doğru sulanması durumunda, Türkiye'nin, bitkisel üretim yönünden en zengin bölgelerinden birisi olacak ve bu bölgemizde yaşayan vatandaşlarımızın refah seviyelerini; dolayısıyla, Türkiye'nin refah seviyesini artıracaktır.

Çalışmanın amacı, toprağın su rezervi ve bu alana düşen yağışların saptanarak, gereğinden az veya çok sulamayı önlemektir. Şu anda, GAP sulama alanında toplam su tüketimi, su gereksiniminden fazla olmaktadır. Bunun sonucu olarak, tuzlanma artmakta ve toprağın verimi azalmaktadır.

Etkileri bugünden hissedilmeye başlanılan küresel ısınma ve iklim değişikliği, insanlığın 21 inci Yüzyılda karşılaşacağı çevre sorunlarının en önemlisi olarak kabul edilmektedir. Denizlerin seviyelerinin yükselmesinden kuraklığa, ekolojik sistemlerin bozulması ve su kaynaklarının azalmasından çölleşmeye ve tarımsal üretimin azalmasına kadar geniş bir alanda hissedilecek olan küresel ısınmayı önlemek için, ilgili diğer kurumlarla birlikte yakın işbirliği içinde olunması ve gereken önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

Enerji üretiminde de kendi doğal kaynaklarımızın değerlendirilmesine öncelik verilmelidir, çünkü, yurdumuz, coğrafi konumu gereği, güneş ve rüzgâr enerjisinden yararlanabilir. Dünyamızı tehdit eden küresel ısınma ve çevre kirliliğini en aza indirebilmek için, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün güneş ve rüzgâr enerjisi hakkındaki çalışmalarını, diğer ilgili kurumlarla birlikte koordinasyonu sağlayarak desteklemek gereğine inanıyorum. Bu koordinasyonun, sadece dediğim konularda değil, kentlerin imar planları yapılırkenden başlayıp, havaalanlarının proje safhalarına varıncaya kadar sağlanması gerekir.

Şimdi size çarpıcı bir örnek vereceğim. Meteorolojik destek hizmeti, 1994 Chicago Sözleşmesinin 37 nci maddesine uygun olarak yürütülmektedir. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne havaalanlarına meteorolojik ölçüm sistemleri kurulurken, altyapı sorunlarıyla karşılaşmakta ve pist başına kadar tekrar kanal kazılarak, sinyal ve enerji kabloları çekilmektedir. Bu ise, zaman kaybına ve kaynak israfına neden olmaktadır. Bu koordinasyon sağlanmadıkça, şimdi verdiğim örneğin sayısı artacaktır.

Bir de olumlu örnek sunmak isterim. İlk kez 1998 yılında Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ile Orman Bakanlığı arasında imzalanan orman yangınlarına karşı alınacak önlemleri ve işbirliğini kapsayan protokol titizlikle uygulanmış ve sürdürülebilir bir çevrenin ayrılmaz bir parçası olan ormanlarımızın korunmasına büyük katkı sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün hayatımızı direkt ilgilendiren bu hizmetlerini ve özellikle erken uyarı hizmetini yeterince yerine getirebilmesi için yatırıma, yatırım için de daha fazla kaynağa gereksinim vardır. Bu nedenle, döner sermaye işletmesi gelirinin, yıl sonunda genel bütçeye aktarılmasızın, yatırımlarda ve kadro harcamalarında kullanılmasına olanak tanıyıcı bir yönetmelik değişikliği yapılması yararlı olacaktır.

Bu düşüncelerle, 2001 bütçesinin ülkemize ve ilgili kuruluşa hayırlı olmasını diler, Heyetinize saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bayer.

Şimdi, söz sırası, Burdur Milletvekili Sayın Hasan Macit'te.

Sayın Macit, buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA HASAN MACİT (Burdur) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yüce Heyetinizi şahsım ve Demokratik Sol Parti Grubu adına saygılarımla selamlıyorum. Sözlerime

başlarken, 2001 yılı Gümrük Müsteşarlığı bütçesinin ülkemize ve ulusumuza hayırlı olmasını diliyorum.

Bildiğiniz gibi, günümüzde gümrüklerin gelir sağlama görevlerinin yanı sıra, ülkemiz sanayiinin damping ve haksız rekabete karşı korunması, çevrenin, toplum sağlığının, tüketicilerin haklarının gözetilmesi ve ülkemize gelen insanların ilk karşılaştıkları yerler olması yönüyle de ülkemiz için yaratılan imaj bakımından önemi büyüktür. Dünya ticaret hacmi bir yandan artarken, bir yandan da gelişen teknolojilerle elektronik ticaret sistemleri yaygınlaşmaktadır. Avrupa Birliği ile Asya ülkeleri arasında ticaret köprüsü durumunda olmamız, özellikle Asya'daki Türk cumhuriyetleriyle olan iyi ilişkilerimiz önemsenmektedir.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, gümrük birliği anlaşmasından sonra dikkatlerin gümrüklere çevrildiğini görüyoruz. O günden itibaren gümrük kuruluşlarındaki noksanlıkların altı biraz daha kalın çizilmeye başlandı. Bilinen eksikliklerin giderilmesine yönelik çabalar olmasıyla birlikte, gümrük yasasının değiştirilmediği, kurumun eğitimli personel, bina ve teknik altyapı gereksinimleri karşılanmadığı, uyum yasalarının çıkarılmadığı, rüşvetin, gümrüklerimizin kanayan birer yarası olduğu ifade ediliyordu.

Sayın milletvekilleri, yıllardır kronikleşmiş yüksek enflasyonla yaşayan ülkemizde, yine 55 inci hükümet tarafından hazırlanan, ne hayali gelir ne de popülist bütçe harcamalarının bulunduğu açıklamayla birlikte başlayan çalışmaların sonucu, 2001 yılı bütçe görüşmelerinin yapıldığı bugün manzaraya baktığımızda neler görüyoruz.

57 nci hükümet döneminde Yüce Meclisimiz, performansıyla, kuşkusuz, cumhuriyet döneminin ve dünyanın en çalışkan meclisi oldu. İhtüdüğün 91 inci maddesi ilk kez uygulanarak, tarihi bir oturumla, yaklaşık 4 saatte, 247 ana madde ve 6 geçici maddeden oluşan Gümrük Yasası oybirliğiyle kabul edilerek Yüce Meclisten geçti. Uzlaşma sağlanarak, uzlaşma kültürünün en önemli örneklerinden biri daha verilerek, söz konusu yasa 2000 yılında yürürlüğe girdi. Buna bağlı olarak, Gümrük Yönetmeliği Bakanlar Kurulundan geçip 6 000 sayfa olarak Resmî Gazete'de yayımlandı.

Türk gümrük tarife cetveli, Avrupa ortak gümrük tarifesiyle uyumlaştırıldı; Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu sistemine dahil olundu. Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilecek Türk tekstil ürünlerine dışarıda işleme olanağı getirildi. Orta transit ve tek idarî belge sözleşmelerine taraf olunmasına ilişkin çalışmaların devam ettiğini Sayın Bakanımızın açıklamalarından biliyoruz.

Dünya Bankasıyla yürütülmekte olan Gümrük İdaresi Modernizasyon Projesi sonuçlanma aşamasındadır. 1998 yılında Atatürk Havalimanında pilot proje olarak başlatılan otomasyon projesi geliştirilerek yaygınlaştırıldı. Bugün ithalat ve ihracat işlemlerinin yüzde 75'i bilgisayar ortamında gerçekleştiriliyor. Her ay 4-5 gümrüğümüz otomasyona geçiyor. 2001 yılı sonunda, dışticaret işlemlerinin yüzde 95'i bilgisayar ortamında sağlanacak, kurum performansı önemli ölçüde artacaktır.

Bunlar sağlanırken, Türk Telekom idaresinin data hatlarının kısıtlı olması nedeniyle, merkez bilgisayara doğrudan bağlanırken veri iletmede yetersiz kalmak gibi kaygıların da giderilmesi gerekir.

Gümrük Yasasının getirdiği bunca yeniliğe karşı, bu yenilikleri kullanacak nitelikli personel sayısında sıkıntı yaşanmaktadır. Gümrük idarelerimizde çalışan personel sayısı, 4 099'u lise mezunluğuna kadar eğitimli, 276'sı nitelikli, 84'u dil bilen, 130'u bilgisayar bilen olmak üzere, toplam 8 125'tir. Oysa, gelişmiş Avrupa ülkelerine baktığımız zaman, bu sayıların, çalışan sayısı bakımından çok fazla olduğunu görmekteyiz.

Mesleki ve teknik bilgisi yüksek, yabancı dil bilen, veri hazırlama, bilgisayar, istihbarat ve elektronik konularında uzman personel ihtiyacı, gümrüklerdeki işlemlerin yüzde 95 oranında elektronik ortamda sağlanacağı gerçeğine dayanmaktadır. Oysa, gümrük teşkilatının yeniden yapılanmasına yönelik, 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Görev ve Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerini değiştiren kanun hükmünde kararname, buna dayanak teşkil eden yetki yasanının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesiyle yürürlüğe sokulamadı. Söz konusu yasanın, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine geleceğini düşünüyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hayali ihracat, öteden beri zaman zaman kamuoyu gündemine geliyordu. Otomasyona tam geçilemediğinden, devletin sırtından haksız kazanç sağlayanlar vardı. Bilgisayar ortamında, artık, bunların işleri bir hayli zorlaşacak; çünkü, eski sistemde ihbar ve şikâyetler, ancak altı ay sonra incelenebiliyordu; oysa, otomasyonda, Habur'da yapılan bir işlem, anında Ankara'dan kontrol edilebilecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2000 yılında 14,4 trilyon uyuşturucu, 32,6 trilyon ticari eşya yakalandı. Paraşüt, Balina, Buffalo ve başka operasyonlarda, sahte ve yanıltıcı belge kullanılarak yapılan kaçakçılık soruşturmaları sonunda, Paraşüt Operasyonu çerçevesinde 53, Balina Operasyonu çerçevesinde 21, diğer operasyonlarda 32 kişi olmak üzere, 106 gümrük amir ve memuru görevinden alındı.

Gümrük kapılarında yapılan kontroller, kaçakçılığın önlenmesi bakımından, ilkel yöntemlerden hızla kurtarılıp, ileri teknolojilerin kullanılmasına geçiş sağlanması gerektiğini ifade etmeliyim. Şüpheli araçların aranmasında, X-Ray cihazı, dedektörler, vinçler, hurda metalin radyoaktif denetlemesini sağlayacak hassas algılayıcılara gereksinim duyulduğu bilinmektedir. Narkotik köpeklerin gümrük kapılarında da yaygın şekilde kullanılması önemsenmelidir.

Sözlerime son verirken, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Gümrük Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum; taşıdığı sorumluluğun bilincinde olan personeline başarı dileklerimi, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Macit.

Efendim, şimdi, şahsı adına, lehte, Bursa Milletvekili Sayın Burhan Orhan; buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

BURHAN ORHAN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün 2001 mali yılı bütçesinin görüşülmesi nedeniyle, şahsım adına söz almış bulunmaktayım; bu nedenle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, önceki gün haince yapılan saldırıda hayatlarını kaybeden şehit polislerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Hepimizin bildiği gibi, son yıllarda, dünyada hızlı gelişmeler yaşanmaktadır. Önceki yıllarda yaşanan siyasi ve ideolojik dengelerin yerini, hızla, teknolojik, ekonomik ve bölgesel güce dayalı dengeler almaktadır. Ülkemizin dünya ülkeleri arasındaki iktisadi gücü, jeopolitik konumumuz, kardeş Türk cumhuriyetleriyle yakın ilişkilerimiz, komşu ülkelerle olan ekonomik işbirliği ve sahip olduğumuz ekonomi kaynaklarımız nedeniyle her geçen gün artmaktadır.

Anlaşılan odur ki, yeni dünya düzeni içerisinde ekonomik güç, oldukça öne çıkmaktadır. Bu nedenle, sahip olduğumuz konum ve ekonomi kaynaklarımızı iyi değerlendirerek, sınır tanımayan ve "küreselleşme" adı verilen yeni dünya iktisadi düzeni içerisinde yerimizi almalıyız.

Devlet Planlama Teşkilatının kuruluşundan bu yana, ülkemizin gelişen ve değişen sosyal ve ekonomik şartları da dikkate alınarak, teşkilatın kuruluş ve görevlerini belirleyen yasalarda zaman zaman değişiklikler yapılmıştır.

Devlet Planlama Teşkilatının görev ve fonksiyonlarına kısaca değinmek gerekirse; hükümet tarafından amaç doğrultusunda belirlenen kalkınma planları ve yıllık programlar hazırlamak; ülkenin, ekonomik, sosyal ve kültürel konularda politika ve hedeflerini belirlemek; bu konularla ilgili olarak kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlamak; uygulamayı etkin bir şekilde yönlendirmek ve bu konularda hükümetlere müşavirlik yapmak; plan ve program hedeflerine uygun olarak, uluslararası ekonomi kuruluşlarıyla ilişkilerin geliştirilmesinde, müzakerelerin yürütülmesinde gerekli görüş ve tekliflerde bulunmak; bölgesel ve sektörel bazda gelişme programlarını hazırlamak, şeklinde sıralamak mümkündür.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülen ve yürütülecek birçok faaliyetin de, müsaade ederseniz, birkaçına değinmek istiyorum.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı kapsamında, kamu yatırımlarıyla ilgili olarak plan öncesi gelişmeler, sekizinci plan dönemi, kamu yatırım politikaları ve yatırımların sektörel dağılımı gibi konularda çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Birliği müktesebatının üstlenilmesine ilişkin ulusal programın hazırlanmasıyla ilgili çalışmalar yürütülmüş, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Dr. Devlet Bahçeli tarafından, Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde, bölge illerinin sorunlarının tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı uygulamalarının gerçekçi temellere dayandırılması amacıyla yapılan bölgesel toplantılar öncesi, söz konusu Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde, Müsteşarlığın koordinatörlüğünde oluşturulan 8 ayrı uzman çalışma grubu çerçevesinde 21-26 Ağustos 2000 tarihlerinde il inceleme çalışmaları yapılmış ve inceleme raporları hazırlanmıştır.

Türkiye ve Avrupa Birliği arasındaki idarî işbirliğini kolaylaştırmak için kurulan İdarî İşbirliği Fonu kapsamında değerlendirilmek üzere proje ve faaliyet önerileri yapılmış ve kamu kurumlarının 2000 yılı proje revizyonu ve eködenek talepleriyle fizibilite raporları değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır. Bunun gibi, zaman yetersizliğinden sayamayacağımız birçok faaliyeti sıralamak mümkündür.

Ülkemizde gelişmenin, ileriye yönelik çağdaş yapılanma ve kalkınmanın vazgeçilmez kurumu olan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Türk ekonomisinin yönlendirilmesinde her zaman önemli görevler üstlenmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, bu önemli görevlerini daha titiz bir şekilde sürdürecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde, Türkiye'nin denizcilik politikasında yeni hedefleriyle ilgili görüşlerime değinmek istiyorum.

8 333 kilometre uzunluğunda bir kıyı şeridine ve dünyanın en önemli su yollarından Türk boğazlarına sahip olan ülkemiz, uluslararası denizciliğin en önemli bölgelerinden biri olma özelliğini tarih boyunca korumuştur.

Dünyada mevcut bu gelişmelerden hareketle, Türkiyemizin deniz ticaretine yönelik bir değerlendirmesini yaptığımızda, öncelikle tespit ettiğimiz husus, ticaret hacminin büyüklüğüne göre, uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan sıralamada 35 inci sırada yer almakta olduğumuzdur. Bir başka deyişle, dünyada mevcut deniz ticaretinin binde 8'lik bölümü, dünya deniz ticaret filusunun yüzde 1 DTW'luk payına sahip Türk deniz ticaret filosu vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizin deniz ticaret kapasitesi ve filosu, dünya üzerinde küçümsenmeyecek bir öneme sahip bulunmaktadır.

Denizcilik Müsteşarlığı tarafından gerçekleştirilen birkaç önemli bakanlık faaliyetine değinmek istiyorum.

Ülkemizin gündeminde on yıldan beri mevcut bulunan Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunu Tasarısı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 16 Aralık 1999 tarihinde görüşülmüş, 21 Aralık 1999 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu imkânlar neticesinde, deniz ticaret filomuz gençleşerek büyüyecek, deniz taşımacılık sektörünün gelişmesiyle ülkemizde yeni iş ve istihdam imkânları oluşacaktır.

Türk boğazları olarak adlandırdığımız İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı, Karadenizi dünya denizlerine bağlayan uluslararası seyrtüsefere açık Türk hâkimiyetinde doğal bir su yoludur.

Boğazlarımızdan yılda ortalama 50 000 civarında gemi geçmektedir. İstanbul Boğazı, dünyanın en kalabalık su yollarından biri ve Panama Kanalı'nın 4, Süveyş Kanalı'nın 3 katı daha fazla trafiğe sahne olmaktadır.

İstanbul Boğazından 1999 yılında geçiş yapan 50 000 gemiden 5 504'ü tehlikeli yük taşımıştır. Boğazdan geçen tehlikeli yük taşıyan gemilerin sayısında ve ebatlarında büyük artışlar meydana gelmektedir.

Türk boğazlarında bugüne kadar yaşadığımız kazaları hep ucuz atlattık. Independent ve Nasia tankerlerinin sebep olduğu kazalar boğazların girişinde değil de ortasında olsaydı nasıl bir sonuçla karşılaşırđık; düşünmek bile istemiyorum.

Boğazlarımızın en yüksek risk seviyesinde bulunmasına ve çok sayıda kazayla karşılaşılmasına rağmen Türk boğazlarının güvenliği konusunda altmış yıldır, maalesef, ne acıdır ki, hiçbir yatırım yapılmamıştır.

Türk boğazlarında deniz trafiğinin düzenlenmesi, seyir güvenliğinin sağlanması, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması amacıyla, radar ve uydu kontrollüne dayalı bilgisayar destekli gemi trafik kontrol sistemi çalışmaları 1970'li yıllarda başlatılmış, 1991, 1994 ve 1998 yıllarında olmak üzere üç kez ihaleye çıkılmış, sonuç alınamamıştır.

1 Eylül 1999 tarihinde basın mensupları huzurunda açılan fiyat teklifleri sonucunda, İstanbul ve Çanakkale Boğazı Gemi Trafik Yönetimi Bilgi Sistemi Projesi teknik mal ve hizmet alımı işi, 20 407 000 dolar bedelle gerçekleştirilmiştir. Aynı işin daha önceki ihalelerde tahmini maliyetinin 120 milyon dolar olarak tespit edildiği dikkate alındığında, sadece bu projeden 57 nci hükümetin ülkemize sağlanmış olduğu kazanç 100 milyon dolar olmuştur.

Sistem, 2001 yılı haziran ayı sonunda denizcilik camiasının hizmetine girmiş olacaktır. Türk boğazlarına ve kıyılarına uzun zamandır ciddi hiçbir yatırım yapılamamıştır. Ülkemiz kıyılarında acil yardım ve müdahale istasyonları yetersiz kalmakta ve bu nedenle, 1999 yılı aralık ayında Rize'de 7 denizcimizin, bu yıl da Trabzon-Beşikdüzü'nde 38 vatandaşımızın denizde boğulmasıyla sonuçlanan deniz kazalarında zamanında müdahale edilememiştir.

Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü ülkemizin 60 yıllık açığını kapatmak amacıyla yatırım yapma izni istiyor; fakat, bu kuruluşumuza imkânları olmasına, devlet bütçesinden tek kuruş yardım almadan üstlenilmesine rağmen yatırım izni verilmiyordu. Konunun, Devlet Bakanı Prof. Dr. Ramazan Mirzaoğlu tarafından Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Sayın Dr. Devlet Bahçelli'ye intikal ettirilmesinden sonra yatırım izinleri teker teker programa konulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, ülkemiz millî bir denizcilik politikasını tespit etmeli ve yürürlüğe koymalıdır. 28-30 Eylül 2000 tarihlerinde İstanbul'da toplanan İkinci Ulusal Denizcilik Şurasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BURHAN ORHAN (Devamla) - ...çok önemli kararlar alınmıştır. Şûraya katılanların tamamı, öncelikle, denizcilik konularının tümünden sorumlu bir denizcilik bakanlığının kurulmasının şart olduğu konusunda birleşmişlerdir. Bu konuda Bakanımızdan gerekli hassasiyeti göstermesini bekliyoruz.

Karayollarında meydana gelen can ve mal kayıplarının azaltılması, limanı ve kıyısı olan şehirlerimizde deniz taşımacılığının canlandırılması amacıyla bir çalışma başlatılmalıdır. Çünkü, karayollarımız, artık, artan taşıt trafiğini karşılayamaz hale gelmiştir.

Türkiye, yönünü denizlere çevirmeli ve Yüce Atatürk'ün 1 Kasım 1937 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılış toplantısında dile getirdiği gibi "denizciliği Türkün büyük millî ülkesi olarak düşünmeli ve onu, az zamanda başarmalıdır" sözünün altmışıç yıl sonra neresinde olduğumuzu iyi düşünmemiz gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak konuşmamın bu bölümünde de, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarına çok kısa değinmek istiyorum. Meteoroloji Genel Müdürlüğü, yepyeni ve kapsamlı bir hizmet düzeyine ulaşmıştır.

BAŞKAN - Sayın Orhan, toparlayın lütfen efendim.

BURHAN ORHAN (Devamla) - Tamam Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN - Siz, Başkanlık Divanı Üyesi olduğunuz için çok daha dikkatli olmanız gerekiyor.

BURHAN ORHAN (Devamla) - Tamam Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Peki, o zaman teşekkürle konuşmamı kapatıyorum.

Konuşmamın sonunda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve Devlet meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçelerinin vatana ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını Cenabı Allah'tan niyaz eder, saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun.(Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Orhan.

Hükümet adına, Sayın Bakan, buyurun.

Hükümetin tüm hakkı 30 dakika; nasıl bölersiniz, bilmem.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı, hükümetçe belirlenen amaçlar doğrultusunda kalkınma planlarını, yıllık programları, orta vadeli tahminler raporunu ve ayrıca, kalkınma planında belirtilen hedefler doğrultusunda sektör plan ve programlarını hazırlamaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'nin son yirmi yıldır yaşamakta olduğu ekonomik istikrarsızlığın temel nedenlerinden biri de, orta vadeli bir perspektif içinde makro ekonomik politikaların uygulanamamasıdır. Bu durum, Sayın Ünal'ın ve Sayın Kırbaş'ın da belirttiği gibi, yıllık programlarda yer alan hedeflerin zaman zaman sapmasına da yol açmaktadır.

Nitekim, son yirmi yıllık dönemde Türkiye, inişli çıkışlı büyüme hızları, gittikçe artan kamu açıkları, yapışkan ve artma eğiliminde olan yüksek seviyeli enflasyon oranlarıyla, dünyada makroekonomik göstergeler açısından en istikrarsız ülkeler arasında yer almıştır. Bu durum, küreselleşmenin hız kazandığı ve Türkiye'nin önüne önemli fırsatların çıktığı bir dönemde, Türkiye'nin potansiyelini tam olarak kullanmasının ve atılım yapmasının önünde de önemli bir engel oluşturmuştur.

Türkiye'nin makroekonomik göstergelerini hızla düzeltmesi, Avrupa Birliği kriterlerine ulaşması ve istikrarlı bir büyüme yapısına kavuşması, ancak, yapısal dönüşümleri de içeren, orta vadeli bir programın kararlılıkla uygulanmasına bağlıdır. Diğer bir ifadeyle, Türkiye'nin plan ve programa olan ihtiyacı, her zaman olduğu gibi, içinde bulunduğumuz dönemde de önemini korumaktadır. Bu yılın başında uygulamaya konulan üç yıllık istikrar programı da, bu temel ihtiyaç çerçevesinde belirlenmiş ve kararlılıkla da uygulamaya konulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uygulanmakta olan program kapsamında, 2000 yılında makroekonomik istikrarı sağlayacak ve yapısal dönüşümü gerçekleştirecek ciddi ve önemli adımlar atılmıştır. Programın başarıyla uygulanması sonucunda, kamu açıkları ve kamu borç stokundaki yükselme eğilimi tersine çevrilmiş ve önmümüzdeki dönemde kamu finansman dengesinin sağlıklı ve sürdürülebilir bir yapıda gelişmesi yönünde de önemli mesafeler alınmıştır.

Uygulanmakta olan program, enflasyonist beklentilerin kırılmasında da başarılı olmuş ve aylık fiyat artış hızları belirgin bir şekilde yavaşlamaya başlamıştır. Ancak, yurtiçi talebin beklenenden daha hızlı artması, 2000 yılında, cari işlemler açığında bir miktar bozulmaya neden olmuş, ayrıca, petrol fiyatlarındaki hızlı artış ve euro'nun dolar karşısındaki değer kaybı da ve buna ilaveten dışsal diğer şoklar, cari işlemler açığındaki bozulmayı daha da artırmıştır. Ekim ayında özellikle Arjantin ekonomisinde ortaya çıkan olumsuz gelişmeler, diğer gelişmekte olan ülkelere yönelen fonlar üzerinde de olumsuz etkilerde bulunmuş ve Türkiye'den de, hepimizin bildiği gibi, sermaye çıkışı bol miktarda yaşanmıştır.

Diğer taraftan, genel olarak her yıl sonunda, gerek uluslararası yatırımcı kuruluşların gerek yurtiçi bankacılık kesiminin, pozisyon kapatmak amacıyla artan döviz talepleri, bu gelişmeleri de hızlandırmıştır. Bunun sonucunda, bir yandan Merkez Bankasının döviz rezervlerine olan baskı artarken, diğer yandan Türk Lirası likidite talebinde önemli ölçüde artış görülmüş ve gecelik faiz oranları da son dönemde hızla artmıştır.

İşte bütün bu gelişmelerin sonucunda, IMF'den ek kaynak temin edilmiş ve enflasyonla mücadele programının kararlılıkla sürdürülmesi ve bu programın başarılması için, uygulanan programların da güçlendirilmesi kararlaştırılarak, ek tedbirler alınmıştır. Böylece, sürdürülmekte olan program hedeflerinden herhangi bir sapmaya meydan vermemek için, 2001 yılı programında belirlenen politikaların tavizsiz olarak uygulanması daha da önem kazanmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önmümüzdeki dönem 2001 yılına girerken, makroekonomik politikalarımızın temel önceliklerini şöyle sıralayabiliriz: Enflasyonda başlamış olan düşüş eğilimini devam ettirmek, cari işlemler açığını kontrol altına alarak sürdürülebilir bir yapıda gelişmesini sağlamak, kamu finansman dengesinde sağlanan olumlu gelişmeleri sürdürerek kamu açıklarını bir istikrarsızlık unsuru olmaktan çıkarmak. İşte bu temel hedef ve önceliklerimiz, önmümüzdeki dönemde bizlere ışık tutacaktır. Bu temel öncelikler doğrultusunda, 2001 yılında maliye politikası, enflasyonda ve kamu maliyesinde sağlanan olumlu gelişmeleri devam ettirecek ve cari açığın kontrol altında gelişmesini sağlayacak bir yapıda da uygulanacaktır.

Para ve kur politikasının, enflasyonla mücadeleyi destekleyecek ve ekonomik birimlere uzun vadeli bir-bakış açısı kazandıracak çerçevede uygulanmasına devam edilecektir.

Gelirler politikası, üretim, istihdamı artırma ve fiyat istikrarını sağlama hedefleriyle tutarlı bir biçimde ve verimlilikle ilişkili olarak yürütülecektir.

Makroekonomik istikrarı sürekli kılabacak ve ekonominin etkin, esnek ve verimli bir yapıya kavuşmasını sağlayacak olan bir dizi proje ve politikalar uygulamaya konulmuştur. Bunlardan, tarımsal destekleme, sosyal güvenlik, özelleştirme, kamu mali yönetimi ve şeffaflık, vergi politikası ve mali sistemin şeffaflık ve etkinliğinin artırılması ve buna benzer diğer konulardaki yapısal düzenlemelere, bu yıl olduğu gibi, önümüzdeki yıl da hızla devam edilecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2001 yılı program ve bütçesiyle, 2000 yılında sağlanan olumlu gelişmelerin güçlendirilerek sürdürülmesi hedeflenmektedir. 2001 yılı, aynı zamanda, burada hep birlikte kabul ettiğimiz Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının da ilk uygulama yılı olacaktır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, 2001 yılı programı, kalkınma planının en önemli hedefi olan Türkiye ekonomisinin temel parametrelerini Avrupa Birliği standartlarına kavuşturma yolunda önemli bir aşamayı ifade etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı, 2000 yılı başında uygulamaya konulan istikrar programının, gerek hazırlanması ve gerekse uygulanması aşamalarında daima aktif olarak yer almıştır. Programın makroekonomik çerçevesi, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından, Hazine, Merkez Bankası ve Maliye Bakanlığının katkılarıyla hazırlanmış ve bugüne kadar getirilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı, 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle kendisine tevdi edilen hükümete danışmanlık yapma görevini de yerine getirmektedir; dolayısıyla, Devlet Planlama Teşkilatı, basın veya medya yoluyla program ve politikalarını açıklamaz; doğrudan hükümete görüş ve düşüncelerini iletir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı, en son Mayıs 2000 tarihinde "hizmete özel" kaydıyla verilen raporda, cari işlemler açığındaki artışa dikkati çekmiş, ithalat ve tüketim üzerindeki talebi kontrol altına almak amacıyla da, uzun vadeli ithalat ve tüketim kredileri üzerinden alınan Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu kesinti oranlarını, önce, yüzde 3'ten yüzde 8'e, bilahare da yüzde 10'a artırmıştır. Ayrıca, 1 600 cc'den daha büyük otomobillerdeki KDV oranı da, yüzde 25'ten yüzde 40'a yükselmiştir.

Bu arada belirtmek gerekir ki, Türk otomotiv sektöründeki geçen yılki ithalatımız; yani 1999 yılında 3,4 milyar dolar, bu yılın ilk dokuz ayında da 3,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Sayın milletvekilleri, bir çoğunun hatırlayacağı gibi, otomotiv ithalatındaki bu artış üzerindeki ilk ciddi çıkışı, tarife dışı engellerden bahsetmek üzere kendim yaptım. Tabii ki, öte yandan, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, sadece, yerli sanayiın korunması amacıyla değil, ama, sanayimizin gelişmesine ve ilerlemesine dönük projelerde de, tartışmasız bu projelerin daima destekçisi ve takipçisi olmaya devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla)- Müsamahanıza sığınıyorum Sayın Başkan...

BAŞKAN- Estağfurullah Sayın Bakanım; buyurun.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla)- Ancak, takdir edileceği üzere, bu husus, sadece Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görev alanına girmemekte; çok değişik tarafların bir anlayış ve uygulama beraberliği içinde çözülebilecek bir konudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu arada bir hususu da tekrarlamakta fayda görüyorum: İthalattaki artış, uygulanan ekonomik programın bütün enstrümanlarını birlikte değerlendirmek suretiyle bir netice verebilecektir. Yine, Sanayi Bakanlığı, bu konuda yerli sanayiın sesi olmaya daima gayret edecektir. Bu konuda Sayın Çelebi'nin hassasiyetine de, ayrıca teşekkürlerimi belirtmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; süremin fazla aşmaması noktasında, Devlet Planlama Teşkilatı bütçesi üzerindeki değerli milletvekillerinin görüş ve önerilerine teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyor, 2001 yılı programının ve bütçesinin de ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Bakanım.

DEVLET BAKANİ RAMAZAN MİRZAOĞLU (Kırşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımıza bağlı Denizcilik Müsteşarlığının ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün bütçesi üzerinde görüş bildiren, değerli fikirleriyle bizi aydınlatan bütün milletvekillerine teşekkür ediyorum. Özellikle, Şamil Ayrım'a, Murat Akın'a, Ergün Dağcıoğlu'na, Mehmet Nuri Tarkan'a, Ali Keskin'e, Melda Bayar'a, Cahit Savaş Yazıcı'ya ve Burhan Orhan'a, yaptıkları çok değerli katkılar için, ayrıca teşekkür ediyorum.

Denizcilik, hepimizi yakından alakadar eden bir konudur. Çünkü, Türkiye bir deniz ülkesidir; ancak, denizci bir ülke haline, maalesef, gelememiştir. Atatürk'ün 63 yıl evvel söylediği direktiflerini henüz yerine getiremedik. 8 333 kilometrelik kıyı şeridimizle, Marmara gibi iç denizimizle, Asya'yı Avrupa'dan ayıran doğal su yollarıyla, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarımızla Türkiye, dünyanın en önemli bir denizcilik ülkesidir, deniz ülkesidir; ama, o ölçüde, bir deniz ülkesi haline gelememiştir. Bakınız, İstanbul ile Trabzon arasında, Rize arasında gemi seferlerimiz yapılmamaktadır. Yine, İstanbul ile İzmir arasında, İzmir-Antalya-İskenderun limanlarımız arasında yük taşıması da, maalesef, ihmal edilebilecek bir düzeydedir.

Türkiye, cumhuriyetin ilk yıllarında, Atatürk zamanında denizyollarına ağırlık vermiş, demiryollarına ağırlık vermiş; ama, Atatürk'ün ölümünden sonra, 1940'lı, 1950'li yıllardan sonra, yolcu ve yük taşınmasında karayolları önplana geçmiştir. Öyle ki, karayolları, yurtiçi taşınmasında yüzde 95 gibi bir taşıma yükünü -hem yük taşıma yükünü hem de yolcu taşıma yükünü- üzerine almıştır. Bunun neticesinde, denizyollarımız ihmal edilmiş, demiryollarımız ihmal edilmiş, karayolları bir trafik canavarı haline gelmiştir. Bunun için -denizyollarımıza işlerlik kazandırmak için- 57 nci cumhuriyet hükümeti zamanında, önemli projeler üzerinde durmaktayız.

Karayollarında, karayolları nakil vasıtalarına, bir vasıtayla, sınır ticareti yoluyla ucuz yakıt, transit yakıt verilmektedir. Denizyollarımızda ise, sadece uluslararası seyrüsefere çıkan gemilerimize transit yakıt verildiği halde, kabotaj hattında; yani, limanlarımız arasında seyrüsefer yapan gemilerimize 2,5 kat daha pahalı, vergilendirilmiş yakıt verilmektedir.

Bu bakımdan, denizyollarımızda seyrüsefer yapan, kabotaj hattındaki gemilerimize karşı hak-sız rekabet uygulanmaktadır. Bakanlığımıza bağlı Denizcilik Müsteşarlığımızda, denizyollarına işlerlik kazandırmak için -transit yakıt da olmak üzere- çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada, değerli tenkitleriyle bana ışık tutan, Tokat Milletvekilimiz Ergün Dağcıoğlu'na, bazı konuların açıklanmasına bana fırsat verdiği için teşekkür

ediyorum. Kendileri, Türk boğazlarındaki gemi trafik bilgi sistemi üzerindeki görüşlerini açıkladı. Ayrıca, denizcilik bakanlığının kurulma çalışmalarının, 54 üncü Refahiyol Hükümeti zamanında başlatıldığını ve yine, 55 inci hükümet zamanında bu tasarruun kadük olduğunu belirttiler. Özellikle, Türk Boğazları Gemi Trafik Bilgi Sistemi Projesiyle ilgili olarak, benim, Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığım bazı konuşmalardan alıntılar yaptılar.

Değerli milletvekilleri, uzun yıllardır Türk boğazlarına yatırım yapılmamıştır. Otuz yıldan beri, Türk boğazlarına, İstanbul, Çanakkale ve Marmara Denizini de içine alan boğazlara gemi trafik bilgi sistemini kurma çalışmaları vardır. Bu çalışmaların dördüncü ihalesini, ben hazır buldum. Bu ihaleyi, en uygun şartlarda sonuçlandırdık. Şu anda, Gemi Trafik Bilgi Sistemi Projesinin makine, teçhizat ve hizmet alımları ihalesi yapıldı. İnşaat ihaleleri ise Bayındırlık Bakanlığımız tarafından yapıldı. Bu proje, bütün yönleriyle 2001 Ağustos ayında devreye girecektir. İstanbul Boğazından, senede 50 000 gemi geçmekte; bunların yüzde 10'u, 5 000 civarında gemi tehlikeli yük taşımaktadır. Hem geçen gemilerin sayısı hem de geçen gemilerin büyüklüğü yıldan yıla artmaktadır. Bu proje kapsamında, İstanbul Boğazına kurulacak 8 radar ve uydu sistemi, 1 kontrol merkezi; Çanakkale Boğazına kurulacak 5 radar ve 1 kontrol merkeziyle, Türk boğazları, daha güvenli geçişe sahne olacaktır.

Yalnız, bu projenin gerçekleşmesinde, sayın milletvekillimizin belirttiği bazı güçlükleri biz aştık. Bu güçlükleri aşmak, 57 nci cumhuriyet hükümetinin zafını değil, gücünü göstermektedir; benim Bakanlığımın da başarısını göstermektedir. Bu projeyi, değerli milletvekillerimizin de söylediği gibi, çok avantajlı bir şekilde, kamu menfaatını koruyarak vermemize rağmen, maalesef, Maliye Bakanlığımız tarafından proje vize edilmedi. Ben, Bakanlar Kuruluna bilgi verdim, çok şekli sebeplerden dolayı, deruhte mesuliyet yaptım; bu proje, daha sonra Sayıştayca onandı.

Ayrıca, Tabiat ve Kültür Varlığını Koruma Kurulu, kurulacak radarların tabiata ve çevreye zarar vereceği gerekçesiyle, bize izin vermedi. Bu güçlüğü, biz, Atatürk zamanında, 1937'de çıkarılan bir kanunla aştık; bu kanun, Tahkim Kanunu. Bakanlar Kurulu kararıyla, hakem seçildi; hakem yoluyla bunu aştık.

Ayrıca, burada, belediyelerin by-pass edildiği ileri sürüldü sayın konuşmacı tarafından; bu, bir zaruretten dolayı, bir icaptan dolayı, mecburî icaptan dolayı yapıldı. Ben, müsteşarımı ve ilgili teknik heyeti görevlendirdim; radarların kurulması için belediyelerden yapı ruhsat müsaadesi almak lazımdı. Yaptığımız görüşmelerde, üç yıldan evvel bunu bitirmek imkânsız görünüyordu. Bunun üzerine, biz, hükümetimize verilen kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinden yararlandık ve kanun hükmünde kararnameyle, bu projeye mahsus olmak üzere, belediyelerin ruhsat yetkisini Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devrettik; çok da isabetli oldu. Eğer, bu kanun hükmünde kararnameyi çıkarmasaydık, bütün dünyanın gözü bizim üzerimizdeyken, İstanbul'un güvenliği söz konusuysen, bu proje, üç yıl daha uzamış olacaktı. Bu başarı, hiç şüphesiz, 57 nci cumhuriyet hükümetinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyelerinin başarısıdır diyorum.

Yine, değerli Tokat milletvekilimiz tarafından, kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinden alınan yüzde 6,5'lik devlet hazinesi payı eleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEVLET BAKANİ RAMAZAN MİRZAOĞLU (Devamla) - Gerçekten, dediği doğru. 1996'dan evvel, limanlarımızda ve boğazlarımızda verilen bütün kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri devlet tarafından yapıyordu. 1996'dan itibaren, yapılan değişiklikler neticesinde, bu hizmet, bazı limanlarımızda özel sektöre verildi. 1996 yılında, hâsılatın yüzde 6,5'i Hazineye kaydedilirken, her

ne hikmetse, 1998 yılında çıkarılan bir yönetmelikle, devlet, bu hissesinden vazgeçti; kamu zarara uğratıldı. İşte, bu hükümet, 57 nci cumhuriyet hükümeti, bunu değiştirdi. İşte, geçtiğimiz dönemde, Plan ve Bütçe Komisyonunda, yeniden, bizim yaptığımız girişimle, yüzde 6,5'lik pay tekrar konuldu. Şu anda, devlet, bundan böyle yüzde 6,5'lik payını alacak. Bu hususu, kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri konusundaki yönetmeliğe de koyduk; ayrıca, rekabete açacağız ve bu konuyu, biz düzeltilmiş, kamunun hakkını korumuş ve kamunun zararlarını önlemiş oluyoruz. Bu suretle, akan kanı durdurmuş bulunmaktayız.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Yani, kan aktığını kabul ediyorsunuz Sayın Bakan?

DEVLET BAKANI RAMAZAN MİRZAOĞLU (Devamla) - Efendim, denizcilik alanında yaptığımız çalışmalarla, Türkiye'yi tekrar denizci bir ülke haline getirmek için çalışmalarımız, programlarımız hazırlanmış durumdadır, bunları sırası geldiğinde Yüce Meclisimize ve hükümetimize sunacağız ve sunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, süreniz bitti, siz konuşurken ben uzattım zaten.

DEVLET BAKANI RAMAZAN MİRZAOĞLU (Devamla) - Ben sürem bitmedi zannediyordum.

BAŞKAN - Ben, sizi üzmemek için yumuşak geçiş yaptım.

DEVLET BAKANI RAMAZAN MİRZAOĞLU (Devamla) - Peki, çok çok teşekkür ediyorum.

Ben, bu vesileyle, Değerli Heyetinize saygılar sunuyorum.

Yine bu vesileyle, geçtiğimiz gün menfur saldırı sonucunda şehit edilen bütün polislerimize Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Büyük gayret ve fedakârlıkla görev yapan bütün polislerimizin ve emniyet mensuplarımızın Yüce Heyetiniz tarafından özlük haklarının düzeltilmesi yolunda çabalarınızın devam etmesini diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, buyurun.

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Konya) - Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; sözlerimin başında bütçemiz münasebetiyle söz alıp, bütçemize takdirleriyle, tenkitleriyle, tavsiyeleriyle katkıda bulunan çok değerli milletvekili arkadaşlarımıza, ayrıca çok dikkatli bir şekilde oturumu takip eden siz değerli milletvekillerine, bizleri ekranları başında izleyen aziz milletimize şükranlarımızı sunuyorum, teşekkür ediyorum ve bu takdirlerden, bu tenkitlerden, bu tavsiyelerden istifade edeceğimizi bilhassa ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında, 21 inci Dönem Parlamentosu, Türkiye'de gümrük idaresine çok önemli destek veren bir Parlamentosudur; çünkü, bu Parlamento, tarihinde ilk defa İçtüzüğü'nün 91 inci maddesini Gümrük Kanununun değiştirilmesinde uygulamıştır, başka bir örneği de yoktur, keşke olsa. Keşke, Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanununu aynı şekilde 91 inci maddeye göre çıkarabilesek; ama, biz gümrük idaresi olarak, Parlamentomuzun, bu aziz Meclisin gümrük idaresine vermiş olduğu desteğin şuru içerisindeyiz, farkındayız ve Meclisimizin verdiği bu desteğe layık olmanın gayreti içerisindeyiz.

Aslında, gümrüklerimiz 57 nci hükümetimiz döneminde mevzuat eksikliğini gidermiştir, kanununu çıkarmıştır. Avrupa Gümrük Birliğine ve Avrupa Birliğine -uyum açısından- en hazır

idare, Avrupa Birliğinin son Ortaklık Belgesine göre, Türkiye'de gümrük yönetimidir. Gümrüklerin mevzuat açısından herhangi bir sorunu kalmamıştır. Avrupa Birliğine üye herhangi bir ülkede hangi gümrük kuralları uygulanıyorsa, Türkiye'de de o kurallar uygulanmaktadır. Gerek yönetmeliğiyle gerek çıkarılan tebliğleriyle gerekse Bakanlar Kurulu kararlarıyla mevzuat eksikliğimiz, 57 nci hükümet döneminde ve 21 nci Parlamento döneminde tamamlanmıştır.

Çok ciddi yapısal düzenlemeler de hükümetimiz tarafından yapılmıştır, yapılmaya da devam edilmektedir. Bunlardan bir tanesi, gümrüklerimizin sayısı çok fazla idi, bunlar azaltılmıştır; 120 gümrük idaremiç kapatılmıştır.

Değerli milletvekilleri, gümrük idaresi demek, 3 memur, 1 mühür, bir tutulmuş bina ve ona ödenen kira demek değildir. Gümrük idaresi demek, arkasında laboratuvarı olacak, arkasında bilgisayar olacak, arkasında teknik ekibi olacak, gelen işi orada bitirecek demektir. Halbuki, biz Türkiye'nin her tarafına gümrük idaresi açmışız! Almanya'da 91 tane gümrük idaresi var, 1 trilyon dolar dışticaret hacimleri var. Türkiye'de 414 taneydi. Biz, bunun 120 tanesini kapattık. Şimdi, 55 gümrük idaremiçde otomasyona geçeceğiz, Türkiye'deki gümrükleme işleminin yüzde 95'ini yapacağız. Şu anda, gümrük müdürlüğü olarak -muhafazaları çıkarırsak- 133 tane daha gümrük müdürlüğümüç var. Bir başka operasyon daha gelecek; ama, otomasyon işlemleri bittikten sonra gelecek. Bir başka operasyon daha yapmaya mecburuz, doğrusunu yapmaya mecburuz, düzgününi yapmaya mecburuz ve dünyanın yaptığı işi yapmaya mecburuz.

Çok ciddi yapısal düzenlemeler, hükümetimiz tarafından yapılmaktadır ve ısrarlı bir şekilde sürdürülmektedir. Gümrük idaresi, çağdaş bir yapıya kavuşturulmaktadır. Modern dünyanın kullandığı aletler, cihazlar, edevat, Türkiye'de, gümrük idaresi tarafından, yeni kullanılmaya başlanmıştır.

Bir kere, otomasyona geçiyoruz. Bilgisayar sistemine geçiyoruz. Bilgisayar sistemine geçerken, 5 000 vatandaşımızı -yani, gümrüklerde iş takip eden, gümrük müşavirimizi, müşavir yardımcımızı ve 1 000 gümrük memurumuzu- eğitimden geçirdik. Şu ana kadar, 17 gümrük müdürlüğümüçde, otomasyon, fiilen başladı. İnşallah, 55 gümrük müdürlüğümüçde 20001 yılının ekim ayının sonuna kadar bitecek; 2002 yılından itibaren, Türkiye'de, geniş haberleşme ağı çerçevesinde, herkes birbirinden haberdar olacak. "Bunun; ne önemi var, otomasyonda, bilgisayara sizin verdiğiniz bilgiler işlenir" diyenler var. Bir kere, şunu hemen söyleyeyim: Şu anda, biz, gümrüklerde olan bir işi, bir yanlışlığı, bir eksikliği, bir hatayı, bir kanunsuzluğu altı ay sonra öğrenebiliriz. Müfettişimiz gidiyor, normal testte, çıkarabilirse, çıkarabiliyor.

Mesela, adam, tankeriyle geliyor, İskenderun gümrüğümüçden mazot alıyor, Nahçıvan'a, Dilucu kapısına götürecektir, transit taşımacılık. Ertesi gün, aynı plakahtı kamyon, aynı TIR, aynı şoför, Mersin gümrüğümüçze gidiyor, bir daha motorin alıyor. Bir günde, sen, İskenderun'dan nasıl götürüp de verdin?! Ama, şimdi, biz, bunu altı ay sonra öğreniyoruz. Halbuki, otomasyona geçtiğimizde anında öğreneceğiz, gününde öğreneceğiz. Mersin'den TIR yüklenip Dilucu'ndan çıkmadı mı, bilgisayarda işaret verecek zaten. Türkiye'den çıkmak için 7 gün müddeti var; giriş kapısından girip de çıkış kapısından çıkmadı mı, sana işaret verecek zaten. Biz, bu bilgileri, altı ay sonra ve müfettişler marifetiyle inceleyerek öğrenebiliyoruz şimdi. Elbette ki etkisiz oluruz, elbette ki Türkiye'de birtakım operasyonları sonradan yapma şeklinde oluruz.

Şimdi, arkadaşlarımız sordular, onlara da geleceğim, cevaplar vereceğim. Acaba, bu operasyonlar çoğaldı, Türkiye'de kaçakçılık mı arttı; hayır, Türkiye'de kaçakçılıkla mücadele arttı hükümetimiz döneminde.

Değerli arkadaşlarım, bu memlekette her şey serbest, ticaret serbest. Herkes istediği malı getirebilir, vergisini ödemek kaydıyla. Sigara ithal etmek de serbest, herhangi bir malı ithal etmek

de serbest. Yasak yok; ama, vergisini ödeyeceksiniz. Vergisini ödemedi getirip haksız kazanç elde edenlere mani olmak, hükümetimizin boynunun borcudur.

Bu operasyonlar, çok önemli bir şekilde sürdürülmektedir. Gümrük idaresi olarak, Paraşüt, Balina, Buffalo gibi pek çok operasyonun içerisinde müfettişlerimiz marifetiyle yer aldık. Sigara kaçakçılığı, Mercedes kaçakçılığı, esrar kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı, biçerdöver kaçakçılığı konularında da operasyonlar, idaremiz tarafından bizzat sürdürülmektedir.

Buradan ilan ediyorum, bütün vatandaşlarıma duyuruyorum. Helal kazancınıza haram katmayınız. Bu operasyonlar devam edecektir. Bundan hiç kimsenin vazgeçmesi söz konusu değildir. Gittiği yere kadar da gidecek ve sorumluları adaletin pençesine teslim edilecektir. Biz, bunu, 65 milyon insanımız adına yapmaya devam edeceğiz.

Operasyonların çoğalması, bu tür faaliyetlerin çoğalması, kaçakçılığın arttığı, gümrükçülerin iyi çalışmadığı manasına gelmez; bilakis, daha çok mücadele edildiğini ve bunların ortaya çıkarıldığını, çıkarılmaya başlandığını göstermektedir.

Bilgisayar ağız genişledikçe, modern cihazları kullanmaya devam ettikçe ve bunları aldıkça, gümrüklerimize kazandırdıkça, bu tür kaçaklar büyük ölçüde önleneciktir, engellenecektir. Mesela, biz, eskiden, TIR'larımızı açar, içinde adam var mı, canlı var mı diye bakardık; halbuki, şimdi öyle değil, Gasdata Cihazı diye bir cihaz aldık, onu dolaştırıyorsunuz, sıraya yapıştırıyorsunuz, içeride insan var mı, canlı var mı hemen gösteriyor, derhal belli ediyor; yani, artık, modern aletlerle işlem yapar hale geldik. Eskiden, TIR'ların içerisine insanlar oturturduk, bekçiler oturturduk, gümrük muhafaza memurları oturturduk; onları, bir gümrükten öbür gümrüğe insanların nezaretinde sevk ederdik; halbuki, şimdi, bir cihaz yapıştırıyorsunuz, uzaydan kontrol ediyorsunuz aracın nereye gittiğini, hangi noktada olduğunu, iki gümrük arasında o aracın nerede olduğunu biliyorsunuz. Bu tür modern cihazlar çıktı, bunları kullanmamız lazım, gümrüklerimize vermemiz lazım.

Yeterince yatırım yapmamışız gümrüklerimize, yeterince imkân vermemiştir; şimdi, bu imkânlar yavaş yavaş verildikçe, gümrüklerimizin başarısı artacaktır.

Bir arkadaşımız sordular, dediler ki: "Yaptığınız operasyonlarda neler elde edildi?" Kısaca bilgi vereceğim; çünkü, soru var. Sayın Başkanım, zamanının içerisinde kalmaya gayret edeceğim. Hemen, kısa kısa bilgiler sunuyorum: Paraşüt Operasyonunda 18 088 000 dolarlık kaçak eşyaya el konulmuştur, kaçakçılık ortaya çıkarılmıştır, 7 gümrük memuru tutuklanmıştır, 52 gümrük memuru görevden uzaklaştırılmıştır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım. Çok önemli, arkadaşlar sorduğu için...

BAŞKAN - Tabii, Sayın Bakanım, istirahat ederim; buyurun.

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Ayrıca, bugün, ilk defa buradan açıklıyorum; aynı operasyon çerçevesinde, Karkamış Gümrük Kapısında, 13 958 714 dolarlık yağlama yağı, mercimek, şeker, çay, makine yağı, mazot, süper benzin, kristal şeker, pirinç ve siyah çay kaçakçılığı tespit edilmiş ve konu, devlet güvenlik mahkemesine, gümrük müfettişleri marifetiyle intikal ettirilmiştir.

Buffalo Operasyonundan önce, 5 TIR kapsamında kemiksiz parça et yakalanmış, Edirne Cumhuriyet Başsavcılığına; 339 ton dondurulmuş et yakalanmış, Mersin Cumhuriyet Başsavcılığına;

892 ton dondurulmuş et yakalanmış, Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığına; 2 687 ton dondurulmuş et yakalanmış, Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığına; 511 ton dondurulmuş et yakalanmış, Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına; 1 040 ton et yakalanmış ve ilgili cumhuriyet başsavcılığına konu intikal ettirilmiştir.

Ayrıca, Balina Operasyonunda 150 milyon dolarlık tekstil ürünü yakalanıp, 14 gümrük memuru tutuklanmış -10'u serbest bırakılmış, 4'ü tutuklu- 23 gümrük memuru görevden uzaklaştırılmıştır

256 tanker mazot yakalanıp, Kızıltepe, Horasan, İskenderun, Şanlıurfa, Nizip, Dört Yol, Iğdır, Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılıklarına verilmiştir.

İlk defa burada açıklıyorum, bu kadar bekledi milletvekillerimiz; 2 320 adet Mercedes, BMW, diğer marka otomobiller üzerinde operasyon vardır.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Sayın Bakanım, kaç adet?..

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - 2 320 adet otomobil üzerinde operasyon vardır.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, karşılıklı konuşma imkânını sağlamanız ve zâtlîleriniz, sanki, suale cevap veriyorsunuz gibi...

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Hay hay efendim.

Bedelsiz ithalat yoluyla Türkiye'ye getirilip, Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerinden ve Avrupa'dan sahte mülkiyet belgesi düzenlenerek yurda otomobil sokulmuştur. Bunun üzerinde çok ciddi bir operasyon yürütülmektedir.

Ayrıca, 14 milyon dolarlık tekstil ürünü, son olarak Bursa'da yakalanmıştır.

Bir de, ciddi manada, 280 adet sahte biçerdöver operasyonu yürütülmektedir. Enteresandır; Türkiye'ye transit geçirmek üzere getirdikleri biçerdöveri Türkiye'de bırakıp, Türkiye'den aynı marka, aynı model biçerdöveri yurt dışına ihraç etmiş gibi göstermişler ve bununla ilgili de 6 kişi şu anda tutuklanmıştır; operasyon devam etmektedir. Demek ki, bu konularla ilgili operasyonlar sürdürülmektedir.

Değerli arkadaşlarım, son olarak kısaca şunu söyleyeyim: Gümrüklerde usulsüzlük, yolsuzluk varsa biz bunun üzerindeyiz; üzerine gideriz, gereken cezaları veririz. Şu ana kadar 30 gümrük memuru memuriyetten uzaklaştırılmıştır; 106 gümrük memuru açığa alınmıştır; şu anda 74'ü açıktadır. Biz, bunların üzerine gidiyoruz; ama, insafıyla söyleyelim ki, gümrük memurları, hak etmediği kadar, bu memlekette itham ve töhmet altındadır.

Kısaca, madde başlıkları halinde şunları söylemek istiyorum:

Gümrük idaresi kendi binasını yapmaz, yapma yetkisine sahip değildir; geciken gümrük binası yapımından dolayı gümrük idareleri sorumludur.

Dışticaret rejimini gümrük idaresi koymaz; dışticaret rejimindeki aksaklıklar gümrük idaresinden sorulur; sorumlu, gümrük memuru addedilir.

Sadece valizi veya el çantası olan yolcunun gümrükle hiçbir alakası yoktur; gümrüğe uğramaz bile. Gümrükçü sadece malla meşgul olur; bu, pasaport polisini ilgilendirir; eğer, başına bir iş gelirse gümrüklü sahada, gümrükten hesap sorulur, gümrükçüden hesap sorulur.

BAŞKAN - Meyvalı ağacı taşıyorlar efendim, ondan.

DEVLET BAKANI MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Gümrüklü sahanın çoğu Gümrük Müsteşarlığına ait değildir; ya liman idaresininindir ya TASIŞ'indir veya Devlet Demiryollarınınındır;

çalışmayan forkliftin veya yükleyicinin hesabı gümrükten sorulur. Halbuki, gümrüğün alakası yok, gümrük memurunun alakası yok. Gümrük memuruna, hak etmediği kadar, bu memlekette sorumluluk verilmekte, hesap sorulmakta ve gümrük memuru, âdeta, günah keçisi ilan edilmektedir.

BAŞKAN - Sayın Bakam, resmî elbisesi var ya... Gümrük muhafaza, adı üstünde; ondan dolayı.

DEVLET BAKANİ MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Evet, bundan dolayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEVLET BAKANİ MEHMET KEÇECİLER (Devamla) - Şöyle toparlamak istiyorum: Suçu varsa cezasını hep beraber verelim; ama, gümrükçülerden bazıları suç işledi diye bütün gümrük teşkilatını itham etmeye hakkımız yok. Bazı ihracatçılar hayali ihracat yaptı diye bütün ihracatçıları itham etmeye hakkımız yok. Bu memlekette, ihracatçıya çok şiddetle ihtiyacımız var. Doğru düzgün ihracat yapan, ithalat yapan, memleketin ticarî hayatına can veren insanların hükümet olarak arkasındayız, onların yanındayız. Onlar hiçbir şeyden endişe etmesinler. Onları sonuna kadar destekleyeceğiz; ama, ihracat yapacağım derken, haksız kazanç sağlayanlar ve gümrükçünün mührünü taklit edenler, maliyenin mührünü taklit edip fatura tanzim edenler, haksız kazanç sağlayanlar da, bu hükümet döneminde, hiçbir zaman imkân bulamayacaklardır. Bunu, bu vesileyle ifade ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağolun. (ANAP, DSP, MHP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim Sayın Bakan.

Şimdi, söz sırası, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'ta... (FP sıralarından alkışlar; DSP ve MHP sıralarından alkışlar[!]; MHP sıralarından "Senin sesini özledik" sesleri)

Niye bu tezahürat efendim?!

BOZKURT YAŞAR ÖZTÜRK (İstanbul) - Özledik, özledik!

BAŞKAN - Sükûneti muhafaza ederseniz, Sayın Polat'a söz vereceğim.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Polat, biraz yavaş konuşun!

BAŞKAN - Lütfen efendim... Gecenin bu saatinde, yeni bir ara vermeye beni mecbur bırakmadan...

ASLAN POLAT (Erzurum) - Bir dakika oldu daha...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet Planlama Teşkilatı bütçesi üzerinde görüşlerimi belirtmek üzere, şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Planlama, ne yapılacağına önceden karar verilmesidir. Planlama, belirli bir amacı gerçekleştirmek için düzenlenen önlemler bütünüdür. Planlama, geleceğe dönük bir çalışmadır; fakat, plan, sadece gelecek boyutunu içermez. Planlama, geçmiş ve bugünden hareketle geleceğe yön verme çabasıdır.

Devlet Planlama Teşkilatının planlarının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu ve komisyonlarındaki görüşmeleri eskisi kadar önemli olmamış, örneğin, 2 088 maddeden oluşan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Plan ve Bütçe Komisyonunda 3 gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda da 2 günde görüşülüp kanunlaştırılmıştır. Bunda, iktidar partilerinin, her önemli kanun tasarısında Türkiye Büyük Millet Meclisini by-pass etme alışkanlığı yanında, Devlet Planlama Teşkilatının uygulama ve plan hatalarıyla, hükümetlerce önemsenmemesinin de etkisi ol-

muştur. Örneğin, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çalışmalarına toplumun tüm kesimlerinin katkısı, her sektörde toplam 98 özel ihtisas komisyonu kurularak sağlanmaya çalışılmıştır" diye belirtmesine rağmen, bu özel ihtisas komisyonu raporlarından ancak 20 kadarı, Sekizinci Planın Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesine yetmişmiş; bu bütçe görüşmelerine kadar dahi, hazırlanan özel ihtisas komisyonu raporlarından yayımlananların sayısı ancak 30 civarında olmuştur.

1960'lı yıllarda "devlet dairelerinde ışıklar en son DPT'de söner" diye övülen, kamu kuruluşlarının yıldızı olan bir kuruluş, maalesef, bugünlerde özel ihtisas komisyonu çalışmalarının takvimini dahi planlayamamış, hükümetle beraber hazırladığı enflasyon oranları, 2000 yılında TEFE yüzde 20, TÜFE de yüzde 25 olacak diye ilan ettiği rakamlar -örneğin, TÜFE'de yüzde 43 gibi- yüzde 58 oranında sapmalar göstermiş, kesintili olacak dediği sekiz yıllık eğitim kesintisiz olmuştur.

Devlet Planlama Teşkilatınca, Türkiye'nin orta ve uzun dönem stratejik hedefleri olarak önceleri TC 2007-15 ve TC 2017-9 olarak belirlenmiştir. Bu TC 2007-15 ile Türkiye'nin 2007 yılı sonunda dünya sistemine en çok etki yapan ilk 15 ülke arasında yer almasının sağlanması istenmiş -burada etki yalnız askerî güç değil, ekonomi, bilim ve teknoloji, kültür, dil, estetik gibi tüm alanlarda kümülatif bir etkiden bahsedilmiş- 2017'de ise dünyadaki ilk 9 ülkeden biri olması hedeflenmişti.

Devlet Planlama Teşkilatı, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planını Türkiye Büyük Millet Meclisinde sunarken, bu stratejilerde bir ayarlama yapmış ve yeni uzun vadeli stratejiye göre, Türkiye'nin 2023 yılında 1,9 trilyon dolarlık gayri safi millî hâsıla büyüklüğüyle dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi öngörülmüştür; yani, ilk plan rakamlarındaki 2017; 2023'e uzatılmış, hedef ise 9'dan 10'a çıkarılmıştır.

Yine uzun vadeli stratejide "2001-2023 dönemini kapsayan uzun vadeli gelişme stratejimizin temel amacı, Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık düzeyini aşma hedefi doğrultusunda, Türkiye'nin 21 inci Yüzyılda kültür ve uygarlığın en ileri aşamasına ulaşarak, dünya standardında üreten, gelirini adil paylaşan, insan hak ve sorumluluklarını güvenceye alan, hukukun üstünlüğünü, katılımcı demokrasiyi, laikliği, din ve vicdan özgürlüğünü en üst düzeyde gerçekleştiren küresel düzeyde etkili bir dünya devleti olmasıdır" denmekte; fakat, tüm bu hedeflerin tam tersi yapılmaktadır.

Örneğin, çağdaş uygarlık düzeyinde hedef, sivil toplumun önderliği olmakta, fakat, ülkemizde ise askerî disiplin ve yönetimlerin sivil hayatı da kapsaması istenmekte; gelirin adil paylaşımı denmekte, en fakir yüzde 20'lik kesim gayri safi millî gelirin yüzde 4,9'unu alırken en zengin yüzde 20'lik kesim bu tabakanın 11 kat fazlasını, yüzde 54,9'unu almakta; yine, bankalardaki toplam 45 milyon mevduatın 37 milyon adedini, yani, yüzde 82,5'ini teşkil eden kesim toplam mevduatın sadece yüzde 1,3'ünü alırken, toplam mevduat içindeki payı onbinde 2 olan bir azınlığın tüm mevduatın yüzde 20,4'ünü aldığı bu ülkede adil paylaşımından nasıl söz edilmektedir; işte, bu, anlaşılır gibi değildir.

Hukukun üstünlüğünden, katılımcı demokrasiden bahsedilmekte; fakat, ülkemizde, bilhassa, 28 Şubat 1997 sonrası, önemli kanunlar Millî Güvenlik Kurulunda hazırlanmakta ve hükümet kanalıyla Meclise sadece onaylanmak maksadıyla gönderilmekte; hukukun üstünlüğü denmekte, hiçbir yargı kararı olmadan sadece iki müfettiş raporuyla bir devlet memurunun işine son verilmek istenmekte; din ve vicdan özgürlüğünden bahsedilmekte, ev hanımı olan eşi başörtülüye üniversite kampüsüne sokulmamakta, eşi başörtülü olan bir devlet memuru hayat boyu bir daha devlet memuru

ru olamayacak şekilde işten atılmak istenmekte; fakat, bir özel iş bulur da eğer hayatını ikame ettirebilirse hemen vergi istenmekte ve evlatları da mecburî askerlik hizmetine çağrılmaktadır. Bir kız çocuğu çağdaş eğitim almak için üniversiteye gittiğinde başörtülüyse ağzı kapatılarak üniversiteden atılmakta; hukuk devleti denmekte, tamamen Anayasaya aykırı olduğu Yüksek Mahkemece de belirtilen kanun hükmünde kararnameyi imzalamayan Cumhurbaşkanına, Başbakan tarafından "devlet krizi çıkarıyorsun" diye karşı çıkılmaktadır.

Yine, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı özetinde, mikro elektronik alandaki hızlı gelişmelerin sanayi ve hizmet süreçlerine uygulanmasından bahsedilirken "aslında bilim ve teknolojilerin bu denli gelişme, hatta sıçrama göstermesinin orijininde, insan hak ve hürriyetlerindeki gelişmeler ve bu gelişmelerin ekonomik sisteme uygulanması bulunmaktadır" denmekte ve "düşünce sahasındaki gelişmeler, insanların fikirlerini serbestçe ifade edebilmeleri sosyal ilişkileri etkilemiş ve altyapısı sağlam bir toplum oluşturmuştur" denmekte; fakat, hâlâ, ülkemizde, şiir okuyan büyükşehir belediye başkanları hapse atılmakta, altı yıl önce yapıp yapmadığı net olarak belli olmayan bir konuşmadan dolayı bir başbakan hapse mahkûm olmakta ve ömür boyu siyaset yasağına çarptırılmaktadır.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Bunların bütçeyle ne alakası var Sayın Başkan?

BAŞKAN - Adalet Bakanlığı bütçesiymiş gibi geldi bana.

ASLAN POLAT (Devamla) - Devlet Planlama Teşkilatı bunu kaydetmiş Başkanım. Açıp bakarsanız görürsünüz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde daha üç beş gün önce çıkarılan bir Af Kanunuyla katiller, hırsızlar affedilirken, bu, konuşan, fikrini söyleyen insanların siyasi yasağı kaldırılmamış, daha doğrusu, bu Meclis istese dahi Millî Güvenlik Kurulu istemediği için, kaldırılması burada tartışılmamıştır bile.

Sekizinci Plan hazırlanırken oluşturulan ve basılıp bize kadar ulaşan özel ihtisas komisyonu raporlarında küreselleşme, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri, kamu yönetiminin yeniden yapılması ve bölgesel gelişmelere özel önem verilmiştir.

Özellikle, Avrupa Birliği kastedilerek "Bu bölgesel bloklar kendi içlerinde tek bir pazar oluşturmanın, siyasi ve hukuki altyapısını tamamladıklarında bunların dışında kalan ülkelerin neredeyse yaşam hakkı kalmayacaktır. Çok açık olarak gösterilmektedir ki, bloklar bilim-sanayi üstünlüğüne sahip ülkeler ekseninde ve daha çok bu niteliğe sahip ülkelerin bir araya gelmeleri ve güçlerini birleştirmeleriyle oluşmaktadır" ifadesine yer verilmektedir.

Yine devamla "açıkça görülmektedir ki, bloklar dışında kalması söz konusu olan ülkeler, bilim, teknoloji, sanayi yeterliliğine sahip bulunmayan ülkelerdir ve bölgesel toplulaşmış güç odaklarının denetimindeki bir dünyada bu ülkelerin, tabii ülkeler olmaktan başka seçenekleri görülmemektedir" diye çok katı ve kesin ifadelerle, Avrupa Birliğinin önemi ve bu topluluğa katılmamanın gerekçesi izah edilmektedir ve şu önemli tespit yapılmaktadır: "Sonuç olarak, küreselleşme geliştikçe, insanoğlu daha kabileci davranmaktadır. Kabilecilik ile küreselleşme arasında denge kurma isteği hep korunmaktadır. Daha büyük ve ekonomik olarak homojen bir dünya kurulmasında denge oluşturmak için, insanlar, kimliklerine daha sıkı bağlanmakta ve dünyanın her yerinde ulusal dilleri, yerel dilleri daha çok ifade hürriyeti kazanmaktadır. Gelecek, kendi kimliklerini koruyan ve başkalarının kimliklerine de en az kendi kimliği kadar saygı gösteren, yerel düşünüp küresel davranan ve böylece dünyayı çeşitli kimliklerle donatan insanların olabilir" denilmektedir özel ihtisas komisyonlarında.

Şimdi, bir insanın kimliğini korumasının en önemli özelliğinin, o insanın dini ve dili olduğu gerçeği karşısında bir cuma namazı kılan bir devlet memurunu hayat boyu kamu hizmetinden mahrum etmek isteyen zihniyetle nasıl küreselleşen dünyada yerimizi alacağız?

Yerel diller konusunda MİT görüş belirtiyor, Genelkurmay görüş belirtiyor, Millî Güvenlik Kurul görüş belirtiyor; fakat, hükümetin bu konudaki görüşünü net olarak kimse bilemiyor. Her ortak kendi görüşünü söylüyor; fakat, icranın görüşünün ne olduğu belli değil. O yüzden, olmayan siyasi iradeyi askerî ve sivil bürokrasi dolduruyor; biz de bu görüntüyle Avrupa Birliğine tam üye olmayı bekliyoruz; fakat, 2010 yılına kadar adımız dahi anılmıyor.

Yine "bir kavram ve olgu olarak küreselleşme, demokrasi ve insan hakları gibi değerleri bütün dünyaya ileten bir işlev görmektedir. İletişim imkânlarını ve kanallarının denetlenemez olduğu küreselleşen dünyamızda, bireylerin ve halkın düşüncelerini kontrol etmeye çalışan yönetimler, etkinliğini ve meşruiyetini kaybeder" şeklinde çok net ifadeler, bu ihtisas komisyon raporunda kullanılıyor; fakat, günümüzde hâlâ 312 nci maddeyle, düşünce, suç kapsamında kabul ediliyor.

Yerel dilli televizyonlar yasaklanıyor. İnternet siteleri virtüslerle yok edilmeye çalışılıyor; fakat, beğenilmeyen fikirlere fikirle karşılık verilmesi hiç mi, ama hiç düşünülüyor. Bunu, özel ihtisas komisyonları acı bir gerçekle kabul edip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Polat, toparlarsanız minnettar kalırım.

ASLAN POLAT (Devamla) - Sayın Bakanım, bu konuların alayı, özel ihtisas komisyonu, DPT'nin çıkardığı kitaplarda vardır. Eğer, siz de okursanız, onları görürsünüz.

"Uluslararası boyutuyla kültür konusuna bakıldığında, ülkemiz, izlediği kültür, sanat ve dil politikası yetersizliğinin bir sonucu olarak, son dönemde, ihraç ettiği kadar çok daha fazla kültür ithal etmekte ve yabancı kültürlerin etkisinde kalmaktadır" diye çok önemli; fakat, o denli acı bir gerçeği, bu komisyon raporları, yine izah etmektedir.

Netice olarak, globalleşen dünyaya uyum ve Avrupa Birliği bizim için hukukun üstünlüğüne inanan insanca bir yaşam için önemli olduğu kadar, eğer, Avrupa Birliğinin yapısını iyi tanır, Avrupa Birliği standartlarında projeler üretebilirsek, yine bu komisyon raporlarına göre, 1996-1997 verileri esas alınarak yapılan bir çalışmaya göre, ülkemizde yılda 8 milyar euro civarında net kaynak transferi söz konusudur.

BAŞKAN - Efendim toparlar mısınız.

ASLAN POLAT - Sayın Başkanım, MHP'li üyeye 1 dakika 43 saniye verdiniz; bana da o kadar verirsiniz, bitiririm.

Yarattığımız son finans krizini, 7 taksitle IMF'den alacağımız 7,5 milyar dolarlık yardımla, ancak, erteleme durumunda olduğumuzu düşüncelerle, önümüzdeki imkânın ne denli önemli olduğu ortaya çıkar.

Konuşmamın sonunda DAP konusuna değinecektim; ama, zamanım kalmadı. Konuşmamı bitirirken, hükümetten ve Sayın Bakandan gerekli çalışmalarını bekleriz.

Teşekkür ederim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Polat.

Keşke, madem ki, kişisel söz aldınız; bugün, bir yazarımız, Türkiye Büyük Millet Meclisine hakaret etmiş, ona da bir cevap verirdiniz.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Söyleseydiniz verirdi Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ben vereceğim cevabı efendim, sorular bittikten sonra...

Sayın milletvekilleri, dördüncü turdaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sorulara geçiyoruz. Malumunuz, 10 dakika soru, 10 dakika cevap efendim.

Sayın Şen, buyurun efendim.

ORHAN ŞEN (Bursa) - Sayın Başkanım, aşağıdaki sorularımın, aracılığınızla, Sayın Bakanlarımız tarafından cevaplandırılmasını istirham ediyorum.

Birinci sorum: Bursa İline bağlı Orhaneli, Büyükorhan, Harmancık ve Keles İlçeleri, bölgede dağ ilçeleri olarak isimlendirilmektedir. Bu dört dağ ilçesi, ekonomik olarak Bursa'nın diğer ilçelerine göre en geri kalmış, fakru zaruret içerisinde olan ilçeler olup, sürekli göç vermektedirler. Bursa'nın güneydoğusu olarak isimlendirilen bu dört dağ ilçesinin kalkındırılmaları ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarını giderebilmek için Devlet Planlama Teşkilatınca bir bölgesel kalkınma projesi çalışması başlatıldığını ve bu minvalde bir etüt çalışması yaptırıldığını biliyoruz. Orhaneli, Büyükorhan, Harmancık ve Keles ilçeleri için başlatılan bölgesel kalkınma projesi çalışmaları şu anda ne aşamada? Bu proje, ne zaman tamamlanarak hayata geçirilecektir?

İkinci sorum: Geçen yıl, 38 vatandaşımızın hayatını kaybettiği Trabzon-Beşikdüzü'ndeki deniz faciasından sonra bölgeye gelen Sayın Bakanımız Mirzaoğlu, ziyareti sırasında, böyle bir kazanın bir daha yaşanmaması için sahillerimizde kurulacağını söylediği 12 adet SAR istasyonundan, yani, acil kurtarma istasyonlarından bir tanesinin de Beşikdüzü İlçesinde kurulacağını beyan etmişti. Bu konudaki çalışmalar ne aşamada; ne zaman kurulacaktır? Kurulacağı ifade edilen diğer SAR istasyonları, acaba, nerelerde kurulacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, birbirinizin hakkını almamak için, lütfen, gereksiz sorularım. Zaten, Sayın Bakanlara hatırlatmaya lüzum yok; verdikleri sözleri hatırlarlar.

Sayın Yazıcı, buyurun.

CAHİT SAVAŞ YAZICI (İstanbul) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, denizcilikten sorumlu Devlet Bakanı Sayın Mirzaoğlu'ndan, iki sorunun cevaplandırılmasını rica ediyorum.

Birinci sorum tersanelerimizle ilgili. Tersanelerimiz, kaliteleriyle, çok yüksek oranda başarılı gemiler yapabildikleri için, Avrupa'dan sipariş almakta zorlanmamaktadırlar; ancak, alınan siparişlerin açılan akreditiflerine teminat verilemediği için, siparişler tek tek iptal olmaktadır ve kapasiteler yüzde 25'in altına düşmüştür. Tersanelerimiz, çok büyük bir kapasite düşüklüğüyle çalışmaktadır. Bununla ilgili olarak tek çare, teminatlarının sağlanmasıdır; ancak, bu teminat mektupları için istenen ipotekler, tersane alanlarının tersanecilere ait olmamasından dolayı, kiralık olmasından dolayı, bankalar tarafından verilmemektedir. Tersanelerin bulunduğu tersane topraklarının doğru kısımları tapu halinde verilememektedir. Peki, doğru dışında kalan alanların tersanelere verilerek, bu teminat sorununun çözülmesi, yani onlara satılarak bu teminat sorununun çözülmesi düşünülmekte midir?

İkinci sorum: Armatörlerin içerisinde bulunduğu kriz, özellikle Emlak Bankasının aracılığıyla kullanılan kredide oluşan son durum, belki bir iki istisna kötü niyetli kredinin dışında, son yıllarda oluşan, dünya çapında oluşan ekonomik krizden dolayı, navlun fiyatlarının düşük olmasındandır.

Şayet, biz, şu anda, bu sektöre destek olmazsak, bu sektöre gerekli desteği vermezsek, kısa bir süre sonra, Türkiye'de taşıma yapacak hiçbir nakliye firması kalmadığından, 100 milyon dolar olarak bahsedilen batık kredi yüzünden, ödenemeyen krediler yüzünden, milyarlarca dolarlık navlunun, yurt içinden, yurt dışındaki gemilere gideceği açıktır. Bununla ilgili olarak, sektöre hükümetimizin bir destek vermesi söz konusu mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Masum Türker, buyurun efendim.

MASUM TÜRKER (İstanbul) - Sayın Başkan, aracılığınızla, önce Sayın Mirzaoğlu'na sormak istiyorum:

Boğazlarda kılavuz kaptan yararlanmasında bir düşünüş var mı? Eğer, bir düşünüş varsa, kılavuz kaptan alımını özendirme için, özel bir çalışma yapılıyor mu?

Sayın Keçeciler'e de şu soruları sormak istiyorum:

İhtisas gümrükleri çalışmasındaki gelişme nedir? Bu konuda yapılan çalışmalarda, ekonomik sonuçlarıyla ilgili istatistikî bir çalışma var mıdır? Bu uygulamanın genişletilmesi düşünülüyor mu?

Ayrıca, yaygın olarak açılmış olan gümrük kapılarının, gümrüklerin daraltılarak, bu konuda gümrük kaçakçılığının önlenmesi yönünde bir çalışmanız vardı, bu konuda yapılanlardan herhangi bir ekonomik sonuç alındı mı?

Sayın Tanrıkulu'na, sorularım :

Beş yıllık planlarda yer alan değerler, her yılın hesapları dikkate alınarak, revize edilerek, geri kalan dönem için revize plan hazırlanması düşünülüyor mu? Böyle bir çalışma ileride her yıl yayımlanan yıllık programlarda, beş yıllık planlarda revize edilmesi gereken hususlar dikkate alınacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Mahmut Göksu; buyurun.

Yok.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sorusunu ben tekabül ediyorum.

BAŞKAN - Olmaz öyle bir şey efendim.

Sayın Dağcıoğlu; buyurun.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanımın soru arz etmek istiyorum.

Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Yılı Faaliyetleri ve Devam Eden Çalışmalar isimli kitapta lisan bilir personelin önemi anlatılmaktadır. Soruyorum; AB mevzuatını Türkçe'ye tercüme edecek, uyum çalışmalarını yapacak nitelik ve nicelikte, merkez ve taşra teşkilatında kaç personel bulunmaktadır? KPDS'den 70 üzeri not almış kaç personeliniz bulunmaktadır? Uluslararası toplantılara 1999 ve 2000 yılı itibariyle kaç personel katılmıştır ve ülkeye maliyeti ne kadardır?

İkinci sorum : Bu hazırlanan aynı kitapta, Türkiye limanları tüzüğü taslağı hazırlanmıştır diyor 208 inci sayfada. Bu taslakla, 13.12.2000 tarihi itibariyle hangi safhadadır; yoksa, hâlâ hazırlanmasından itibaren en az altı ay geçmesine rağmen yayımlanamadı mı? Eğer, önemsiz ve acil değilse, neden bu taslak çalışması yapılmıştır?

Üçüncü sorum : Türkiye'de özel sektöre ait iskele sayısı ne kadardır? Bunlardan ön işletme ve kesin işletme izni alanların sayısı nedir? Varsa, ön işletme izinleri neden bugüne kadar kesin işletme izinlerine dönüştürülmemiştir ve kaç adet iskele yüzde 15'lik nispi bedeli ödememektedir? 1998-2000 yılları itibariyle devletin kaybı ne kadardır? Bunlarla ilgili hangi hukuki işlem yapılmıştır? Bir hukuk devletinde, Maliye Bakanlığına ait bir genelge, hangi yetkiyle, Müsteşarlıkça yok sayılmaktadır? Devletin açıkça bu kadar kayba uğratılması, Türk Ceza Kanununun hangi maddeleriyle ilişkilendirilebilir?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum ben de....

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Ama, efendim, bakın, hiç durmadan soru soruyorum; yani, ben burada tamamen de iyi niyetliyim. (MHP sıralarımdan gürültüler)

BAŞKAN - Peki efendim... Lütfen... Tamam... Münakaşa etmeyin efendim; Sayın Öksüz rahatsız oldu da, onun için söyledim yani.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) - Tamam efendim.

Bilgiişlem sistemi temin, tesis ve modernizasyonu projesi çerçevesinde hedefiniz 2000 yılı sonuydu. 1 milyon dolarlık bu projenin gerçekleşme oranı nedir? Ayrıca, web sayfası için teşekkürlerimi arz ediyorum; ama, yetersizliğini ifade etmek istiyorum, inşallah bu konuda da çalışmalarınız vardır.

Son sorum: Tesisi önem ve ivedilik arz eden, gemi trafik yönetim ve bilgi sistemi (VTMIS) için ne kadarlık bir portföy düşünülmüştür? Bakanlığımızın bütçesi ne kadardır? Mevcut bütçenizle bu projenin ne kadarını gerçekleştirmeyi planlıyorsunuz?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Nidai Seven, buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, sayın bakanlarıma şu soruları sormak istiyorum:

Doğubeyazıt, Diyadin ve Taşlıçay ile Musul Ovasını sulayan Murat Barajı programı ne durumdadır? Yazıcı Barajının ödeneği ne durumdadır?

İkinci sorum: Ağrı'da, sınır ticaretinden dolayı, Diyadin'de karbondioksit ve kalsiyum fabrikası yatırımları için Bakanlığımız ne düşünmektedir?

Son sorum: Doğubeyazıt-Gürbulak kapısında İçişleri Bakanıyla yaptığımız incelemede, Türk tarafı çok büyük sıkıntıdaydı. Geçiş yapacak TIR'lar, onlarca kilometre uzunluktaki kuyrukta günlerce beklemektedirler. Altyapısı olmaması nedeniyle, oradaki insanlar, tuvalet ihtiyaçlarını dahi gideremiyorlar.

BAŞKAN - Teşekkür ederim...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Bu kadar insanın eziyetini ortadan kaldırmak için ne gibi projeleriniz vardır ve bu projeleri Başbakanlık acil fonundan karşılamayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Sünnetçioğlu

AHMET SÜNNETÇIOĞLU (Bursa) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, Bakanım, aşağıdaki sorularımı sormak istiyorum.

Dışticaret dengesindeki hedefleri tutturmanın, sadece programla ilgili olmadığı görülüyor; ekonominin gidişatından, uluslararası piyasalarda olup bitenlerden etkileniyor -eurodaki gelişmeler, petrol fiyatları gibi- bunlar, ihracata çok daha farklı olarak aktif yaklaşmamızı gerektirmiyor mu? Verimliliği artıracak yatırımlara yönelmek gerekmiyor mu? Kendi sanayimizi daha fazla çalıştıracak planlar lazım değil mi?

İkinci sorum: Devlet Planlama Teşkilatı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında, Türkiye'nin enerji arz ve talebine ilişkin tahminler arasında büyük farklılıklar vardı; bu konudaki uzlaşmazlıklar acaba ne durumdadır?

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Seyda.

ABDULLAH VELİ SEYDA (Şırnak) - Sayın Başkanım, delaletinizle, Sayın Bakanımızdan bu sorunun cevabını talep ediyorum.

Şırnak'a bağlı Cizre İlçemiz, bilindiği gibi, Suriye Devleti ile sınırdır. Bölgede, halkın geçişine ve önemli bir ticaret kapısı olabilecek bir noktada; yani, Cizre İlçemizde bir kapı açmayı düşünüyorlar mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Eyüp Fatsa.

EYÜP FATSA (Ordu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Aracılığınızla, aşağıdaki sorularımı Sayın Mirzaoğlu'na ve Sayın Keçeciler'e sormak istiyorum.

Dahilde işleme rejimi takip edilmediği takdirde, yerli sanayimiz için haksız rekabet oluşturmaktadır. Gümrüklerimizden giren ve çıkan malların takibi konusunda ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

İkinci sorum: İhtisas gümrükleri konusunda çalışmalarınız nelerdir?

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) - Sayın Başkanım, Sayın Şen'in sorusuyla başlamak istiyorum. Bölgesel kalkınma projeleriyle ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatının, şu anda yürürlükte olan kuruluş teşkilat kanunu, daha doğrusu 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle değişmiş organizasyon şeması, hükümetimiz tarafından hazırlanan yeni bir taslakla bölgesel kalkınma örgütlenmesine uygun bir hale getirilmektedir. Şu anda hükümet düzeyinde görüşmeler devam etmektedir. Bu örgütlenme bittikten sonra sadece Bursa ilimiz değil, Türkiyemizin 15 değişik bölgesinde bu çalışmalara hız verilecektir. Özelde, Bursa'nın bu 4 dağ ilçesine yönelik çalışmalarla ilgili önrapor Bursa Valiliğine intikal ettirilmiştir. Bu ilçelerimizin kalkınması için, kamu yatırımları tahsisindeki öncelikleri öne getirilmek suretiyle uygulamalar sürdürülecektir. Ayrıca, il özel idaresi imkânlarının, bu ilçelerimizin gelişmesinde öncelikle kullanılması noktasında talimat da gönderilmiştir.

Sayın Türker'in sorusuna teknik olarak şöyle cevap verebilirim: Her sene yapılan yıllık programlar "rolling plan" diye tabir edilen beş yıllık kalkınma planlarımız içerisindeki bir teknik düzenlemeyle -daha doğrusu, bir makro ekonomik model çalışmasıyla- elden geçirilmektedir. Ancak, bu

çalışmalar, kamuoyuna yıllık programlar yayımlandığında sunulmaktadır; diğer teknik düzeydeki çalışmalar, Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde hizmete özel bir şekilde yürütülmektedir.

Sayın Nidai Seven'in sorusunu, izniniz olursa, yazılı olarak cevaplandıracağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür edeceğim efendim, doğru.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir)- Sayın Sünnetçiöğlü'nün sorularına da, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıyla başlarsam, Devlet Planlama Teşkilatı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında herhangi bir rakam uzlaşmazlığı yoktur. Son yapılan toplantılarda, bu konuda hükümet nezdinde yapılan girişimler sonucunda da, Türkiye'nin enerji planlaması, ileriye yönelik arz ve talep projeksiyonları noktasında bir fikir birliği oluşmuştur.

Sayın Sünnetçiöğlü'nün, ihracat, verimlilik ve sanayileşmemizle ilgili görüşlerine aynen katılıyorum. Bu noktada da hükümet, üstüne düşen görev ve politika değişikliklerini yaparak, önümüzdeki günlerde kamuoyuna açıklayacaktır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir)- Sağ olun efendim.

Sayın Bakan, buyurun.

DEVLET BAKANI RAMAZAN MİRZAOĞLU (Kırşehir)- Sayın Başkan, değerli üyeler; Bursa Milletvekilimiz Orhan Şen Bey "Trabzon Beşikdüzü'nde kurulacağı söylenen SAR istasyonu ne zaman kurulacaktır?" demektedir.

SAR istasyonları acil müdahale istasyonlarıdır. İlk defa 57 nci cumhuriyet hükümeti zamanında Türkiye'de gündeme gelmiştir. Daha önceleri bu konu gündemde bile yoktu. İngiltere, kıyı bizden daha kısa olduğu halde, Fransa öyle olduğu halde, İngiltere'de 224, Fransa sahillerinde 224 SAR istasyonu vardır. Ne yazık ki, bizim 8 333 kilometrelik sahillerimizde sadece 1999 yılında bu SAR istasyonları planlanmış, yatırıma konulmuştur.

30 adet SAR botu ihalesi, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından 11 Aralık 2000 Pazartesi günü gerçekleştirilmiştir. İlk SAR istasyonu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde geçtiğimiz ay içerisinde açılmıştır. 2001 yılında Beşikdüzü'nde ilk teslim alınacak SAR botunu hizmete koyacağımızı belirtiyorum.

Sayın Masum Türker'in sorusu "Boğazlarda kılavuz alma oranı ne durumdadır? Artırılması için tedbir alınıyor mu?" şeklindeydi. Kılavuz alma oranı şu anda yüzde 36 nispetindedir. Kılavuzluk işinin özelleştirme kapsamında bulunan TDI'den alınıp, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Genel Müdürlüğümüze verilmesi için çalışmalarımız devam etmektedir. Bu oranı artırmak düşüncesindeyiz.

Türk Boğazlarındaki güvenliği sağlamak için, emniyetli geçişi sağlamak için, sırf kılavuz almayı şiddetle tavsiye etmiyoruz; aynı zamanda römorkaj alma işini de, su traktörleri dediğimiz kurtarıcı gemilerin dümen kilitletmesinde, herhangi bir motor arızasında, makine stobunda gemiye, hariç dümen vazifesi gösterecek ve gemiyi çekip götürecek römorkaj hizmetlerini de geliştirmek ve şiddetle tavsiye etmek konumundayız. Biliyorsunuz, Montrö Sözleşmesine göre, gerek römorkaj hizmetleri gerekse kılavuzluk hizmetleri mecburî değildir; ancak, tavsiye mahiyetindedir. Biz de, bunu, Boğazlar Tüzüğüümüzde yaptığımız uygulamalarla, gemi kazalarını azaltmak için, şiddetle tavsiye etmekteyiz.

Ayrıca, Sayın Savaş Yazıcı, tersane yerleri konusunda soru yönelttiler. Tersane yerleri Hazineye aittir; kiralık yerlerdir. Üst ipoteği veriliyor; satış düşünülmüyor. Kıyı Kanununa göre, kıyı kenar çizgisininin 100 metre içinde özel mülkiyete geçiş olamamaktadır.

Sayın Dağcıoğlu'nun soruları hem çok hem de biraz karışıktır; ona, müsaade ederlerse, yazılı cevap vereceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Bakanım, buyurun.

DEVLET BAKANİ MEHMET KEÇECİLER (Konya) - Sayın Başkan, sayın Türker'in ve diğer arkadaşlarımızın soruları birleşti, ihtisas gümrüklerini sordular. İhtisas gümrükleri, aslında, tarifedışı bir engeldir. Tekstil ve otomotiv ihtisas gümrüklerimiz dışında, ihtisas gümrüğümüz yoktur. İhtisas gümrükleri GATT, Uruguay Round ve Gümrük Birliği Anlaşmalarına aykırıdır; ama, eğer, kastınız, gümrüklerin, gerçekten, mütehasıs elemanlarla ve teknik cihazlarla donatılarak, gelen vatandaşın, ithalatçı ve ihracatçının işini, orada bitirmek manasında ihtisas gümrüğü ise, biz, zaten, çok küçük çaplı, hemen hemen hiçbir işlemi tek başına yapamayan gümrük idarelerini kapatıp, onların personelini belli yerlerde temerküz ettirmek suretiyle bu dediğiniz mantığa doğru gitmekteyiz. İhtisas gümrüğünden kastınız oysa, ona doğru gidilmektedir; ama, biz, belli malları, belli gümrüklerde yapacağımız dediğimiz zaman, bunu, tarifedışı engel sayar dışarıdaki anlaşmalarımız; o zaman, bizim başımıza da aynı engelleri getirirler ve neticede, Türkiye olarak, çok ciddi sorunlarla karşılaşabiliriz. Bu itibarla, ihtisas gümrüklerini çok fazla yaygınlaştırmayı, yani, tarife dışı engel çıkarmayı düşünmemekteyiz; o, bizim ihracatımızı ciddi manada engeller.

Gürbulak ve İpsala Gümrük Kapılarının Yüksek Planlama Kurulu kararları çıktı. Bunların projeleri hazır, en kısa sürede, 3996 sayılı Kanuna göre ihale edilecektir.

Bir arkadaşımız "Şırnak'ta yeni bir kapı açmayı düşünüyor musunuz" dedi; evet, düşünüyoruz. Şırnak'ta yeni bir kapı açılması için etüt çalışmaları yapılmaktadır.

Dahilde işleme rejimi konusundaki takipler devam ettirilmektedir. Bu konuda, Dış Ticaret Müsteşarlığınca, dahilde işleme izin belgesi verilmektedir. Kapatma işlemlerini de ihracatçılar birlikleri yapmaktadır. Tabii, neticede, en son gümrüğe gelmektedir; oradan dolayı bir eksiklik vardır. Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Gümrük Müsteşarlığı arasında veri alışverişini bilgisayar ortamında yapar hale geldiğimiz andan itibaren, bu aksaklık giderilecek ve dahilde işleme belgeleri anında kontrol altına alınacaktır.

Arkadaşlarımız yazılı sorular da sordular.

Geçici 7 nci maddenin uygulaması bir yıl daha uzatılacaktır; onu da bu vesileyle ifade ediyorum.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Güven, 50 saniye var, son sual sizin; buyurun.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, müsaade ederseniz, çok soru soracak değerli arkadaşlarımız var her partiden; fakat, süre yetmediği için, bunlar sorulmadı; lütfen, isimlerini okursanız...

BAŞKAN - Okuyacağım efendim; siz sualinizi sorunuz.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Benim sorum şu efendim: Yarın siz mi riyasette bulunacaksınız?

BAŞKAN - Hayır efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN - Onu anlayamadım işte efendim!

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Yılmazyıldız.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, Balıkesir Gümrük Kapısı ne zaman açılacak? Çünkü, burası, sanayi bölgesidir, 1 milyondan fazla nüfusu vardır.

BAŞKAN - Efendim, zaman bitti, 50 saniye vardı; bu zamanda da Sayın Güven bana soru sordu.

Sayın Öztürk, Sayın Güzel, Sayın Enginyurt, Sayın Gül, Sayın Tuğmaner, Sayın Erbaz, Sayın Özgün, Sayın Sobacı, Sayın Çelik, Sayın Kukaracı, Sayın Yalçinkaya, Sayın Uzunırmak, Sayın Ayaydın, Sayın Uzunmaya, Sayın Öksüz, Sayın Çevik, Sayın Örs, Sayın Dayanıklı, Sayın Alçelik soru sormak istemişlerdir, vakit olmadığı için söz veremiyorum.

Soru-cevap kısmı bitmiştir.

Şimdi, sırasıyla, dördüncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup, oylarınıza sunacağım.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

E) DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI

1.- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	4 989 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Pazarlama Hizmetleri	11 599 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	40 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

TOPLAM

16 628 000 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Devlet Planlama Teşkilatı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Devlet Planlama Teşkilatı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Devlet Planlama Teşkilatı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	9 239 818 000 000
- Toplam Harcama	6 708 952 646 000
- İptal Edilen Ödenek	2 540 002 543 000
- Ödenek Dışı Harcama	9 137 189 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

F) DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI

1.- Denizcilik Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	A ç ı k l a m a	L i r a
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	13 650 100 000 000
	BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Denizciliğin Geliştirilmesi Hizmetleri	5 319 900 000 000
	BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	300 000 000 000
	BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
T O P L A M		19 270 000 000 000

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Denizcilik Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Denizcilik Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	8 782 919 131 000
- Toplam Harcama	:	4 828 427 214 000
- İptal Edilen Ödenek	:	3 292 443 119 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	22 972 811 000
-1050 S.K.55 inci Mad. ve Özel Kanunlar Ger.Ertesi Yıla Devreden Ödenek	:	685 021 609 000

BAŞKAN - (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı olsun efendim.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

G) DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	6 021 000 000 000
111	Meteorolojik Rasat ve Analiz Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Geliştirilmesi Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	14 647 500 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	4 405 000 000 000
T O P L A M		25 073 500 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	13 376 134 825 000
- Toplam Harcama	:	12 625 608 374 000
- İptal Edilen Ödenek	:	858 111 708 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	107 585 257 000
-1050 S.K. 83 üncü Mad. ve Dış Proje Kredilerinden Ertesi Yıla Devreden	:	228 000 000 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı uğurlu olsun efendim.

Gümrük Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

H) GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI

1.- Gümrük Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	19 078 300 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Gümrük Kanunlarının Uygulanması ve İzlenmesi	24 387 400 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
112	Gümrük Kaçakçılığı ile Mücadele Hizmetleri	14 567 300 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	320 100 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
999	Dış Proje Kredileri	6 450 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
TOPLAM		67 803 100 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gümrük Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Gümrük Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Gümrük Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Gümrük Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	: 32 244 657 073 000
- Toplam Harcama	: 28 148 085 391 000
- İptal Edilen Ödenek	: 4 873 268 786 000
- Ödenek Dışı Harcama	: 776 697 104 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gümrük Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir; hayırlı uğurlu olsun efendim.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ve Gümrük Müsteşarlığının 2001 mali yılı bütçeleri ile 1999 mali yılı kesinhesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını Cenabı Allah'tan temenni ediyorum.

Sayın milletvekilleri, böylece 4 üncü tur görüşmeler tamamlanmıştır.

Programa göre, kuruluşların bütçe ve kesinhesaplarını sırasıyla görüşmek için, 14 Aralık 2000 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı geceler.

Kapanma Saati : 22.50

V.- SORULAR VE CEVAPLAR**A) Yazılı Sorular ve Cevapları**

1.- Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, Çanakkale-Gelibolu-Burhanlı Koyundaki deniz trafiğine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu'nun cevabı (7/2868) —

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle, Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda, gereğini saygılarımla arz ederim.(03/11/2000)

Nevfel ŞAHİN
Çanakkale Milletvekili

Çanakkale-Gelibolu İlçesi, Burhanlı Köyü ve aynı zamanda bu adla anılan bir koy'a sahiptir. Köy halkı ağırlıklı olarak çiftçilik ve balıkçılıkla geçinmekte olup, yazlık konutların çokluğu nedeni ile yaz aylarında nüfus yoğunluğu artan şirin bir beldemizdir.

Burhanlı beldemizde ve Koy çevresinde yaşayan hemşehrilerimiz, birkaç yıldır deniz taşıtları ve trafiği nedeni ile mağdur olmaktadır.

SORULAR:

1-Yaz aylarında Perşembe günleri saat 07:00 İstanbul istikametine ve saat 24:00'de Çanakkale istikametine geçen yüksek süratli nedeni ile büyük tehlikeye yol açan mavi bayraklı bir yolcu gemisi bulunmaktadır.

a)Bu yolcu gemisinin kimliği nedir?

b)Söz konusu gemi ve diğer deniz taşıtlarının süratle seyri neden önlenmemektedir?

c) Bu ve benzeri deniz taşıtlarının deniz trafiğini ihlal ve tehlikeye atan seyirleri nedeni ile koy'da, bağlı bulunan teknelerin zarar görmesi veya batmasına bağlı olarak, bu zararlara uğrayanlara tazminat ödenmiş midir?

d) Bu konuda Burhanlı Köyü sakinlerinden Hulusi GÜLEN'in 30 Kasım 1997 ve 13 Ağustos 2000 tarihlerinde Gelibolu Kaymakamlığı ve Çanakkale Valiliğine yaptığı müracaatlara, ne cevap verilmiştir?

2-Burhanlı Koy'un da, Lodos'tan ve diğer olumsuz şartlardan tekneleri korumak için Balıkçı Barınağı yapılması konusundaki 1993 yılında hazırlanmış projenin bu günkü durumu nedir? Ödeneği ne kadardır? Ne zaman bitirilerek hizmete girmesi planlanmaktadır?

T.C
DEVLET BAKANLIĞISAYI : B.02.0.011/02370
KONU :

ANKARA

13 ARALIK 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına

İLGİ: 04.10.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2868-7273/18365 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili Sayın Nevfel ŞAHİN'in 7/2868-7275 Esas Nolu Yazılı Soru Önergeseine Bakanlığımıza bağlı Denizcilik Müsteşarlığı'nın ait, verilen cevap ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ramazan MİRZAĞLU
Devlet BakanıT.C
BAŞBAKANLIK
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI
Deniz Ulaştırması Genel MüdürlüğüSAYI : B.02.1.DNM/0.06.02.02.DT.10/
KONU : Soru Önergesi hk.

ANKARA

30.11.00 06155

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ: 17.11.2000 tarih ve 5571 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, Çanakkale Milletvekili Nevfel ŞAHİN'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin suretinin ekte gönderildiği ve Sayın Başbakanımızın bu önergeye kendileri adına koordinatörlüğünde cevap verilmesini talep ettiğii bildirilerek, sonucunun Genel Müdürlüğünüze iletilmesi talep edilmektedir.

Bu çerçevede, sözkonusu Soru Önergeseine ait cevaplar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Ramazan MİRZAĞLU
Devlet Bakanı

T.C.
BAŞBAKANLIK
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI
Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DNM/0.06.02.01/L.7.1
KONU : Burhanlı Köyü Balıkçı Barınağı

ANKARA

24.11.00 06069

ULAŞTIRMA BAKANLIĞINA
(DLH Genel Müdürlüğü)

Çanakkale İli, Gelibolu İlçesi, Burhanlı Köyünde, geçimini balıkçılıkla sürdüren yöre sakinlerinin, balıkçı teknelerini Burhanlı koyunda barındırdıkları, ancak, burada korunaklı bir barınak olmadığından, gerek Çanakkale boğazından geçen ticari ve askeri gemilerin meydana getirdiği dalgalar, gerekse bölgede hakim olan Lodos rüzgarından teknelerinin büyük zarar gördüğü, Burhanlı Koyunda balıkçı barınağı yapımı konusunda, 1993 yılında bir proje hazırlandığı, ancak bugüne kadar herhangi bir faaliyetin olmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, 1993 yılında projesinin hazırlandığı belirtilen balıkçı barınağının gerçekleştirilmesi konusunda gerekli tedbirlerin alınması ve Müsteşarlığınıza bilgi verilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Kadir DIRMİS
Müsteşar a.
Deniz Ulaştırması
Genel Müdürü

1- Yaz aylarında Perşembe günleri Saat 07:00 İstanbul istikametine ve Saat 24:00'de Çanakkale istikametine geçen yüksek süratli nedeni ile büyük tehlikeye yol açan mavi bayraklı bir yolcu gemisi bulunmaktadır.

- Bu yolcu gemisinin kimliği nedir?
- Sözkonusu gemi ve diğer deniz taşıtlarının süratle seyri neden önlenmemektedir?
- Bu ve benzeri deniz taşıtlarının deniz trafiğini ihlal ve tehlikeye atan seyirleri nedeniyle koyda, bağlı bulunan teknelerin zarar görmesi veya batmasına bağlı olarak, bu zararlara uğrayanlar tazminat ödenmiş midir?
- Bu konuda Burhanlı Köyü sakinlerinden Hulusi GÜLEN'in 30 Kasım 1997 ve 13 Ağustos 2000 tarihlerinde Gelibolu Kaymakamlığı ve Çanakkale Valiliğine yaptığı müracaatlara, ne cevap verilmiştir?

Yaz aylarında özellikle Perşembe günleri saat 07:00 ile 24:00 saatleri arası Boğaz geçişi yapan ve verilen tarife uyan yolcu gemisinin tespit edilebilmesi için Boğaz Trafik Kontrol Merkezi Jurnalleri üzerinde yapılan incelemede; Ağustos ve Eylül 2000 tarihlerinde bu tarife ve saatlere uyan yolcu gemisinin; Yunan bayraklı 180 metre boyunda 24 391 gros, 10 053 net tonilatoluk "OLYMPIC VOYAGER" isimli yolcu gemisi olabileceği tespit edilmiştir.

Önergede bahsekonu gemi ile ilgili olarak Bölge Müdürlüklerimiz, Boğaz Trafik Kontrol Merkezi ve Liman Başkanlığımıza iletilen herhangi bir şikayet mevcut değildir. Bu gibi şikayetler doğrudan ilgili birimlerimize yapıldığı takdirde gerekli müdahale ve yasal işlemler anında yapılabilecektir.

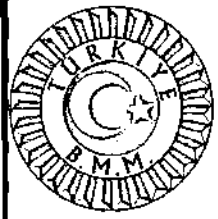
Öte yandan, Kılavuz Kaptanlar ile Deniz Trafik Kontrol Merkezi ve İstasyonlarında görev yapan personel tarafından Boğaz girişi yapacak gemilere gerekli uyarılar sürekli yapılmaktadır.

Bu tip olaylar nedeni ile Bölge Müdürlüklerimiz yetki alanı içinde zarar gören veya batan tekne ihbarı alınmamıştır. Bu konu hakkında Çanakkale Valiliği Makamına sunulan şikayet dilekçesi hakkında da Bölge Müdürlüğümüze iletilen herhangi bir konu yoktur.

2- Burhanlı Koy'unda, Lodos'tan ve diğer olumsuz şartlardan tekneleri korumak için Balıkçı Barınağı yapılması konusundaki 1993 yılında hazırlanmış projenin; bugünkü durumu nedir? Ödeneği ne kadardır? Ne zaman bitirilerek hizmete girmesi planlanmaktadır?

Bilindiği gibi; 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 9. maddesi ile; devlet eli ile yapılacak liman, barınak gibi kıyı tesislerinin plan ve programlarının hazırlanması, gerçekleştirilmesi, bakım ve onarımları konusunda, Ulaştırma Bakanlığı DLHİ (Demiryolları, Limanlar, Hava Meydanları İnşaatı) Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir.

Bu nedenle, Burhanlı Koy'unda yapılacak balıkçı barınağı ile ilgili talep, bir örneği ekte gönderilen 24.11.2000 tarih ve 6069 sayılı yazımız ile, Ulaştırma Bakanlığı DLHİ Genel Müdürlüğüne iletilmiş olup, sözkonusu barınağın bir an önce gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması istenmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 3

30 UNCU BİRLEŞİM

13 . 12 . 2000 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞTE VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞTELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. - 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Özel Gündemde Yer Alacak İşler kısmının birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sıralarında yer alması; Bütçe görüşmelerine 11.12.2000 Pazartesi günü saat 11.00'de başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dahil, hergün saat 11.00'den 13.00'e; 14.00'den 16.00'ya ve 18.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar devam olunması ve görüşmelerin 10 günde tamamlanması önerilmiştir.

2. - Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde Gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların (Hükümetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların 10'ar dakika ile sınırlandırılması önerilmiştir.

3. - Bakanlık ve daire bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 14 turda tamamlanması, 14 üncü turun bitiminden sonra Bütçe Kanunu Tasarılarının maddelerinin oylanması önerilmiştir.

4. - İhtüzüğün 72 nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde her turda Gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların 30'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İhtüzüğün 61 inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin birden fazla turda söz kaydı yaptırılmaması önerilmiştir.

5. - Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 20 dakika ile sınırlandırılması önerilmiştir.

6. - Bütçe görüşmelerinin sonunda Gruplara ve Hükümete 45'er dakika süre ile söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); İhtüzüğün 86 ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.11.2000 tarihli 23 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonu
14.12.2000 Perşembe
Saat : 10.00

* Anayasa Komisyonu
14.12.2000 Perşembe
Saat : 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

30 UNCU BİRLEŞİM

13 . 12 . 2000 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. X - 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/764) (S. Sayısı : 552) (Dağıtım tarihi : 8.12.2000)

2. X - 1999 Mali Yılı Genel Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1999 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/740, 3/462) (S. Sayısı : 554) (Dağıtım tarihi : 8.12.2000)

3. X - 2001 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/765) (S. Sayısı : 553) (Dağıtım tarihi : 8.12.2000)

4. X - 1999 Mali Yılı Katma Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1999 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/741, 3/643) (S. Sayısı : 555) (Dağıtım tarihi : 8.12.2000)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğleden evvel

Saat : 11.00 - 13.00

Öğleden sonra

14.00 - 16.00

Gece

18.00 - Program bitimine kadar

- III. TUR 9. - DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Bütçe-Kesinhesap)
10. - KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Katma) (Bütçe-Kesinhesap)
11. - SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Katma) (Bütçe-Kesinhesap)
12. - VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Katma) (Bütçe-Kesinhesap)
(D.S.P., ANA.P., D.Y.P., F.P., M.H.P.)
- IV. TUR 13. - DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Bütçe-Kesinhesap)
14. - DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI (Bütçe-Kesinhesap)
15. - DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Bütçe-Kesinhesap)
16. - GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI (Bütçe-Kesinhesap)
(ANA.P., D.Y.P., F.P., M.H.P., D.S.P.)

